

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

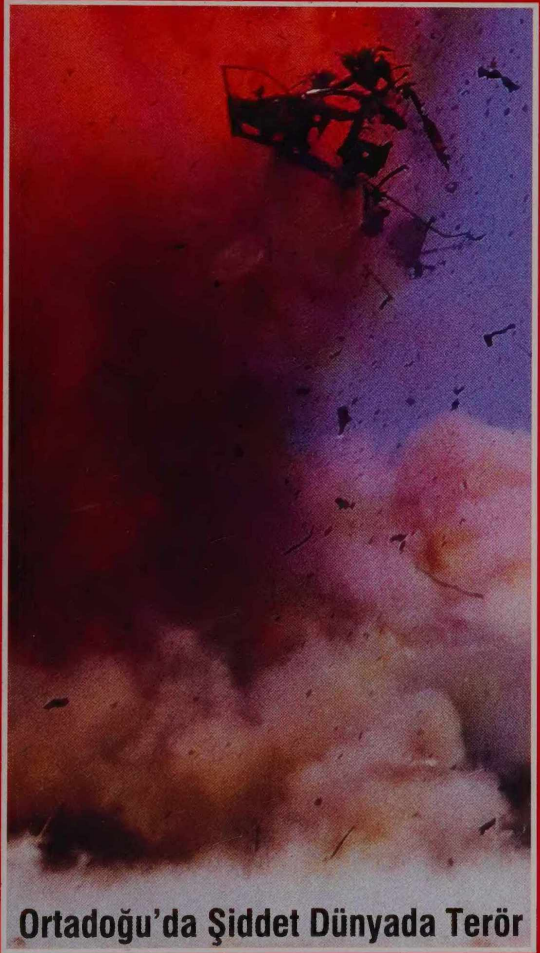
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

TERÖRİZM

BARRY DAVIES

Ortadoğu'da Şiddet Dünyada Terör

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

TERÖRİZM

Ortadoğu'da Şiddet Dünyada Terör

TRUVA YAYINLARI®

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

TRUVA YAYINLARI®

Yayın No: 114

Truva / Siyaset: 30

Terörizm

Ortadoğu'da Şiddet Dünyada Terör

Yazarı: **Barry Davies**

İngilizce'den Çeviren: **Pinar Bulut**

Orijinal Adı: **Terrorism-Inside A World Phenomenon**

Copyright © Barry Davies, 2003

Yayın Danışmanı : Abdullah Şahin

Genel Yayın Yönetmeni : Burak Fazıl Çabuk

Yayın Editörü : Derya Öztürk

Redaksiyon : Derya Öztürk-Yalçın Lüleci

Bilgisayar Uygulama : Truva Ajans

Kapak Tasarımı : www.natagrup.com

Baskı-Cilt : Kilim Matbaacılık Ltd. Şti.

Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi

No: 12/204 Topkapı-İstanbul (0 212) 612 95 59

1. Baskı Ağustos 2006

ISBN: 9944-975-18-4

© Kitabın telif hakları, Akçalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Truva Yayınları'na aittir.

Yayınevinden ve yazardan yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

© **Truva Yayınları, 2006**

Hocapaşa Mah. Dervişler Sok.

No. 9 Kat: 4 34110 Sirkeci/İSTANBUL

Tel: (0212) 513 85 44

Fax: (0212) 513 85 45

www.truvayayinlari.com

Ücretsiz PDF kütüphanelerine www.truvayayinlari.com

Barry Davies

TERÖRİZM

Ortadoğu'da Şiddet Dünyada Terör

İngilizce'den Çeviren

Pınar Bulut

BARRY DAVIES

1962'de Galler ordusuna katılan Barry Davies, ilk fırsatta SAS komandolarının arasına seçilmeyi başardı. SAS'ta çalıştığı on sekiz yıl boyunca tüm dünyada sorunlu bölgelerde görev aldı. 1977 yılında, Mogadishu'da bir Lufthansa Havayolları uçağının kaçırılmasına yönelik olarak düzenlenen harekatta gösterdiği başarılarından dolayı Britanya İmparatorluğu Madalyası ile ödüllendirildi. Yazarın terör ve SAS üzerine kaleme aldığı 22 kitabı, 2 adet de romanı vardır.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ / 7

BİRİNCİ BÖLÜM

MODERN DÜNYA TERÖRİZMİNİN TARİHİ / 11

İKİNCİ BÖLÜM

TERÖR ÖRGÜTLERİ / 51

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TERÖRİST SALDIRILAR / 103

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ANTİTERÖRİST BİRİMLER / 143

BEŞİNCİ BÖLÜM

BAŞARILI KARŞI-TERÖRİZM / 179

ALTINCI BÖLÜM

TERÖRİZMİN GELECEĞİ / 241

ÖZET / 273

NOT / 275

Ek A: TERÖR ÖRGÜTLERİ / 287

Ek B: 1970'TEN BU YANA GERÇEKLEŞEN

BÜYÜK TERÖR SALDIRILARI / 291

TEŞEKKÜRLER / 301

GİRİŞ

Bu kavram son günlerde çok fazla kullanıldığından terörizmin modern bir fenomen olduğunu düşünüyor olabilirsiniz. Aslında terörizm her zaman vardı. Sonuçta birine göre terörist olan bir kişi, bir başkasına göre özgürlük savaşçısı olabilir. Savaşan gruba muhalif olanlar için her türlü direniş hareketi terörist bir organizasyon gibi görülecektir. İncil’de Yahudilerin özgürlükleri için savaştıkları anlatılırken yeni bir liderin ortaya çıktığı söylenir, herkes bu kişinin bir savaşçı-terörist olmasını beklerken, bilindiği gibi bu kişi bir barış adamı çıkar.

Ne üzücüdür ki terörizmin gölgesi asla kutsal toprakları terk etmez. Modern terörizmin kökleri II. Dünya Savaşı sonrasına ve İsrail devletinin kurulmasına kadar gider. O günlerden bu yana, dünyanın her yerinde özgürlük adına gerçekleştirilen küçük ama kararlı faaliyetler gündemi işgal etmiştir. Hemen hemen hepsi kanlı ve deşet dolu faaliyetlerdir. 11 Eylül’de Amerika’da gerçekleşen bombalama olaylarıyla terörizm önlenemez şekilde büyüyerek gücünün zirvesine çıkar.

Nedense 11 Eylül tarihini büyük zorlukla yazdım. Bana göre, bu zulümden bahsedilirken kullanılan “11 Eylül” ve “9/11” gibi terimler, gerçekte meydana gelen olayın dehşetini ve rahatsız edici doğasını ifade etmeye yetmez. Dünyanın bir numaralı süper gücü, bir avuç intihar teröristinin bir tek hamlesiyle yıkıcı bir saldırıya maruz kalmıştır. Birçok insan, Amerika’nın hazırlıksız yakalanmasının nedenlerini farklı farklı sıralasa da genel olarak bunun çok iyi planlanmış bir askeri hareket olduğuna inanır. Yalnızca zekice planlanmakla kalmamış, adanmış insanlar tarafından kararlılıkla gerçekleştirilmiştir. Bu gerçeği ne kadar çabuk kavrarsak gelecekteki saldırılar için o kadar iyi savunmalar gerçekleştirebiliriz.

Çoğu kişi, televizyonlarda izlediği haberler doğrultusunda terörizme karşı savaşı kazandığımıza inanabilir; halbuki kazanmıyoruz. 12 Ekim 2002’de bir araca yerleştirilen bombalar, tatil cenneti Bali’de 180 kişinin ölümüne neden oldu. Teröristler istedikleri zaman acımasız saldırılar gerçekleştiriyorlar, biz de karşılık veriyoruz. Antiterör kuvvetlerimiz en iyi ihtimalle saldırılara ateşle karşılık veriyor; yani olay gerçekleştikten sonra problemle ilgileniyorlar. Hükümetler tarafından harcanan paralara ve hazır tutulan askeri kuvvete rağmen terörizmin hiçbir yere kaybolmaya niyeti yoktur. 21. yüzyıl hayatının bir parçasıdır terörizm.

Bu kitap genel olarak dünya çapında terörizmi anlatmayı hedeflemesine rağmen, ayrıntılı örnekler daha çok Filistin-İsrail çatışmasıyla ilgilidir. Hiç şüphesiz, bu çatışma modern çağ terörizmini beslemektedir ve dünyadaki terörist faaliyetlerin büyük bir çoğunluğunu oluşturmaktadır. Bu çatışmayı tanımlarken, her iki tarafa da iltimas göstermeden problemin iki tarafını da tarif etmeye çalıştım.

Bu çalışmamda, terör faaliyetlerinin ve bunların akabinde gelen misillemelerin, sadece problemi daha da içinden çıkılmaz bir hale getirmeye yaradığını göstermeyi umut ediyorum. Şiddet ister terö-

ristler tarafından, ister misilleme için devlet tarafından kullanılsın acı çeken daima insanlar oluyor. Şiddet sadece bir çatışmayı güçlendirmeye yarar. Masum kurbanlar ölür; şiddeti uygulayanlar ölür; üstelik bu ölümler hiçbir uzlaşma sağlamaz veya probleme bir çözüm sunmaz, unutulup gitmeye mahkumdurlar.

Bu araştırma boyunca modern terörizmi köklerinden başlayarak bugünkü durumuna kadar incelemeye çalıştım. Bunu, mümkün olduğunca gerçek insanların hayatlarını etkileyen gerçek olaylardan örnekler vererek açıklayacağım. Bir zamanlar birkaç kişinin şikayetlerini anlatabilmek için uçak kaçırmasından başka bir şey olmayan terörizm, ne yazık ki, yirmi birinci yüzyıla kadar ulaştı. Artık bize teröristlerin en korkunç düşmanlarımız olduğu söyleniyor. Peki kim bu teröristler? Bu insanlar kim? Sizin için ne ifade ediyorlar? IRA'yı kim kurdu? ETA neden bağımsızlık istiyor? HAMAS intihar bombacılarını nereden buluyor?

Bu kitap aynı zamanda teröristlerin bireysel yaşamlarına ve terörist organizasyonların kuruluş nedenlerine de bakıyor. Kısacası bu kitap, "Dünya terörizmi açısından bugün neredeyiz?" ve "Gelecekte bu tehditle nasıl yüzleşebiliriz?" sorularına cevap arıyor.

BİRİNCİ BÖLÜM

MODERN DÜNYA

TERÖRİZMİNİN TARİHİ

Bugünün dünyasında hiç kimse masum ve tarafsız değil. Herkes ya ezenin ya da ezilenin yanında. Politikayla hiç ilgilenmeyenler bile yönetici sınıfların ve sömürücülerin hakim düzenini onaylamış olurlar.

George Habash
Filistin Halk Kurtuluş Partisi Lideri

Günümüzün savaş alanları insanların çektikleri acılar ve kalıntılarla doludur. Buna rağmen insanoğlu kendi kendisinin sebep olduğu yıkımdan ders alamamıştır. Yüzyıllar boyu iktidar bir rejimden diğerine, bir ülkeden öbürüne geçmiş ve bu düzen dünyada yerleşmiştir. Yirminci yüzyılın başındakiler gibi dünya savaşları yalnızca nükleer silahların yayılmasıyla durdurulabilmiştir. Sayısız sebepten dolayı insanoğlu bugün hâlâ öldürmeye ve sakatlamaya devam etmektedir, modern terörizmin gölgesi artık üzerimizde. Konvansiyonel savaşların aksine modern terörizm savaş alanlarında yenilemez. Terörizm sokaklardadır, evlerimizin içindedir, bu nedenle

geçmişte karşılaştığımız her türlü tehlikeden daha büyük bir tehdit oluşturur. Artık teröristler binalara zarar vermek için akıllı bombalar; masumları öldürmek veya sakatlamak için ise intihar bombacıları kullanıyorlar. Dahası, teröristlerin modern silahlar hakkında detaylı bilgiye sahip oldukları, belli bir grubu hedef alan nükleer, kimyasal ya da biyolojik saldırı tehdidi yaratmayı bildikleri kaçınılmaz bir şekilde ortadadır.

Öyleyse nedir bir terörist? Radikal bir terörizm organizasyonu olmak neleri gerektirir? Her türlü sadistçe hareketi tanımlamak için “terörist” sözcüğünü mü kullanınız? Eğer öyleyse, baskıcı hükümetlerin gerçekleştirdiği faaliyetleri de buna mı dahil ediyoruz? Ezilenler ile sosyal veya politik değişiklik isteyenlerle “kriminal terörist faaliyetler”i birbirinden ayıran nedir?

Tüm terörist gruplar belirli bir amaç için kurulurlar. Bu amaç birçok açıdan gelecek nesillere geçecek kadar güçlüdür. Birçok terörist faaliyet benzer şiddet şekilleri kullanıyor olsa da özünde hepsi aynı değildir. Terörizmi anlamak için onun temel mekanizmalarını ve nasıl uygulandığını incelemeliyiz. Hepimiz diktatörlük ve baskıya karşılık, her bireyin politik isteklerini ifade edebilmesini desteklemeliyiz. Terörizm, ancak insanın kendi geleceğine kendisinin kendisinin karar vermesine giden tüm yollar kapalı olduğunda kullanacağı son seçeneği olabilir.

Şiddet içeren bir terörist faaliyet vahşi bir kıyımla son bulsa bile, aslında teröristi böyle bir harekete iten derin bir adanmışlık gibi soylu bir sebep olabilir. İncil’e göre, İsraililer Mısır’a kaçtıklarında peşlerinde onları takip edenler vardı, fakat Kızıldeniz’in suları yarıldı ve Mısır askerlerini yuttu. İsraililere göre bu bir mucizeyken, Mısırlılara göre bu bir zulümdü; “öldürmeyin” diye vaaz eden Tanrı’nın işiydi. Tanrı’yı örnek olarak kullanmak uç bir örnek gibi gelebilir, fakat biz ölümlülerin problemlerinden biri de gerçek doğaya ve

terörizmin tehlikelerine karşı önyargılı olmaktır. Terörizm insanların öfkesi ve korkusundan beslenir. Teröristler şiddet kullanarak o korku ve öfkeyi besleyip büyüterek daha büyük bir etki ve güç elde etmeye çalışırlar. Yalnızca terörizmin gerçek doğasını değil, bir teröristin profilini anlamamız da çok önemlidir. Ancak o zaman şiddeti kontrol etmek, korkunun ve öfkenin önünü almak ve terörist tehdidi etkisiz hale getirmek için gerekli olanı yapabiliriz.

Yazarın Notu: Hayatımın çoğunu terörizmle savaşarak geçirdim, fakat daima onu tanımlamakta, tanımlamayı bırakın anlamakta zorlandım. Çoğumuz gibi ben de birtakım basit gerçekleri gözden kaçırarak bazı yorum ve yargılarda bulundum. Çoğu kişi için problem, her terörist grubun tarihini onun kendi mücadelesinin anlattığı şekilde anlamaktır. Mesela İsraililer ve Filistinliler arasındaki çatışmada, olayın 1948'den önceki tarihinden habersiz olmak modern İsrail'in kurulmasıyla ortaya çıkan durumun anlaşılmasını etkiler. Olayları en basit halleriyle ele almaktan dolayı özür dilemediğim gibi tarihlere de kapılıp kalmıyorum, fakat terörist bir çatışmanın nasıl ortaya çıktığını anlamaya yardımcı olduğu kesindir.

Birçok Yahudi duası “gelecek sene Kudüs'te” şeklinde biter -yıllar süren sürülmeler boyunca kenar mahallelerde konuşulan, Nazi-lerin gaz odalarında susturulmaya çalışılan, dini öğretiler tarafından muhafaza edilen mistik bir rüyadır bu. Tanrı'nın sözü 2000 yıldır etkisini sürdürmektedir. Sion kendilerine vaat edilmiştir ve bu vaat dünya Yahudilerinin kalplerinde yaşamaktadır. Verimli Hilal'in güneybatı topraklarını işgal eden modern İsrail devleti, daha önceki çağlarda kıyı Filistinlilerinin yerleştikten sonra, Filistin adını verdikleri toprakların önemli bir kısmını işgal etmiştir. İsrail ve Filistin isimleri, bölgeye İ.Ö. XII. yüzyılda gelen farklı kişilerin isimlerinden gelmektedir. Yahudiler veya İsrail'in kabilesi bu toprakların kendile-

rine Tanrıları tarafından verildiğine inanırlar. Yunan kökenli Filistinliler de o dönem toprak arayışındadırlar.

Bölge İsrail veya Filistin adlarını almadan önce “Kenan ili” olarak bilinirdi ve burada kültürlü insanlar yaşarlardı. Sonradan Yunanlılar tarafından geliştirilerek Batı yazım sembollerinin temeli olan doğrusal alfabeyi keşfedenler Kenanlılardı.

İ.Ö. 1000 civarında Yahudiler zorla bölgenin kontrolünü Filistinlilerden aldılar ve Kudüs'te ilk tapınaklarını inşa ederek bölgeyi dinlerinin merkezi haline getirdiler. Ülke iki krallığa bölündüğü İ.Ö. 900 civarlarına kadar genişlemeye devam etti; o tarihten sonra kuzeyde İsrail, güneyde Judah vardı. Daha sonraları dönem dönem iki krallık da çeşitli ordular tarafından işgal edildi. Babillilerden sonra Perslerin eline geçti ve Yunan işgallerinin de sona ermesinin ardından bağımsız bir Yahudi Krallığı ortaya çıktı. Sonra Romalılar geldiler. Doğu Roma İmparatorluğu'nun büyük bölümünün kabul ettiği Hristiyanlığın doğduğu yıllardı. Bu yüzden Filistin, Yahudiler için olduğu kadar Hristiyanlar için de önemli bir pozisyon kazandı. Aslında, İngilizlerin Hereford kentinde muhafaza edilen, dünyada Hristiyanlara ait en eski harita -mappi a mundi- açıkça Kudüs'ü dünyanın merkezi olarak gösterir.

M.S. 132 civarında Yahudiler Bar Kokhba İsyanı'yla Romalılara karşı geldiler. Olabilecek en vahşi şekilde karşılık verilen bu olayda Romalılar yarım milyon Yahudi'yi katlettiler. İmparator Adrian, bu ırkı dünyanın dört farklı köşesine dağıtmadan önce, Judea'yı sonsuza kadar ortadan kaldırmaya karar vermişti. Davud'un tahtını kurduğu şehir, Yahudilere ait olan her şey harap edilmek suretiyle yıkıldı. Judea'nın adı, İsrail'in kadim düşmanı Filistinlilerden esinlenerek “Suriye Filistini” olarak değiştirildi. Bu isim sonradan Filistin halini aldı. İlerleyen zamanlarda işleri daha da karıştırmak istercesine Araplar bölgeyi ele geçirerek beraberlerinde İslam dinini getirdiler.

Muhammed M.S. 570 civarında kervan ticaretine dayanan zengin bir kent olan Mekke'de doğdu. Mekke'nin en önemli özelliği İslam dininin merkez noktası olan büyük, siyah bir göktaşına sahip olmasıydı. Muhammed, ticaret kenti Mekke'yi yüz yıl önce devralan Kureyş kabilesine mensuptu. Erişkin olduğunda kendi şirketini açmayı tercih etti, fakat genelde tepelerde meditasyon yaparken görüldü. İşte buralarda Cebail ona görünerek sözlerini yaymasını istedi. Allah'ın sözlerini ilk yaymaya başladığında Mekke'den atıldı ve civarda Medine olarak bilinen vahaya gitmeye zorlandı. İslam sözcüğü "Allah'ın sözüne itaat etmek" demektir ve Allah'a inananlara Müslüman denir. Muhammed'in Allah tarafından sözcü seçilen bir insanoglu olduğunu unutmamak gerekir. Muhammed ölmeden önce cennete giderken Kudüs'e uğramış, atını bir duvara bağlayarak Tapınak Dağı'nda bir kayaya ayak basmıştır. Bu olay, şehri Hristiyanlık ve Yahudilikte olduğu gibi kutsal hale getirerek, ona üçüncü kez kutsallık kazandırmıştır.

Karmaşa burada bitmemiş, Haçlıların da gelmesinden sonra Türkler bölgeyi ele geçirerek Osmanlı İmparatorluğu'na dahil etmişlerdir. Bölgedeki Türk hakimiyeti 1917'de İngilizlerin o toprakları ele geçirmesine kadar dört yüz yıl sürer. Kısa süre sonra Balfour Deklarasyonu ile İsrail devleti ortaya çıkmaya başlar.

Sonunda dualar kabul olmuştur. Fakat Yahudilerin rüyaları tam anlamıyla gerçek olmamıştır. Uzun süren yokluklarında topraklar işgal edilmiştir. Burası, halkı olmayan topraklar, artık toprağı olmayanlar için uygun değildi. Çünkü Filistinliler hâlâ oradaydı. Buna rağmen Yahudiler vazgeçmediler. İsrail'in vatani, Tanrı'nın yalnızca onlara hediye ettiği topraklar uluslarının dini altında yeniden doğacaktır. Fakat gerekli politik nüfusa sahip olmadıktan sonra, dünyadaki inancın tamamına sahip olsalar bile rüyaları gerçek olmayacaktır. Bu nüfuz ise yoldadır, sadece İngiltere'den değil Amerika'dan da yola çıkmıştır. Oyle görünmektedir ki Yahudiler uzun

süren sürgün yılları boyunca çeşitli hükümet sistemlerinin yönetimi altında, birbirinden farklı topraklarda geniş bir politik tecrübe kazanmışlar. 1930'ların başında, İsraililer, Amerikalı ve İngilizlerli Yahudiler tarafından sağlanan paralarla Filistin'den daha fazla toprak alma talebinde bulunurlar. Bu toprak alım-satım faaliyetleri topraksız bir Arap sınıfı yaratır. Bunun sonucunda köylüler topraklarını terk edip iş aramaya şehirlere gitmeye veya Yahudilerin korularında çalışmaya başlarlar. Böyle böyle, zor zamanları atlatacak için nakde ihtiyaç duyan küçük toprak sahibi Arapların Yahudilere sattıkları toprakların miktarı artmaya başlar. Yahudilerin amaçları, açıkça nüfus ve coğrafi alan bakımından Filistin'de üstün konuma gelmektir. Göçü engelleme faaliyetlerine rağmen kitleler halinde Rusya'dan ve Nazi Avrupası'ndan gelmeye başlarlar.

Nazilerin Almanya'da iktidara geldikleri 1930'lu yıllardan başlayarak giriştikleri zulüm, birçok Yahudi'nin İsrail'e göç etmesine neden oldu. Bu kitle akını, Yahudi yerleşimlerine baskınlar düzenlemeye başlayan Filistinlilerin kanlı protestolarıyla sonuçlandı. Yahudiler, kendilerini korumak için silahlanarak "Hagana" adında bir ordu kurdular ve Filistin üslerine gece saldırıları düzenlemeye başladılar. 1937'de, Hagana'ya "Irgun" adında devrimci bir grup dahil oldu ve o da operasyonlar düzenlemeye başladı. Irgun, bireysel saldırılar düzenleyen Arapların terörist taktiklerine benzer yöntemler kullanıyordu. 1937 yılında, üç hafta içinde Arap marketlerine yerleştirilen Irgun bombaları 77 Arap'ın ölümüne neden oldu. Aynı zamanlarda İngiliz kuvvetleri de Araplara karşı sert bir tutum takınarak 1937-39 yılları arasında yüzden fazla Arap'ı idam ettiler, bir o kadarı da İngiliz birlikleri tarafından öldürüldü. Hagana tarafından başlatılan ve İsrail devleti tarafından bugün bile devam ettirilen, gerillaları sakladıklarından şüphelenilen evleri bombalama faaliyetleri başlatıldı. İngiliz hükümetinin bir Arap otobüsüne saldırdığı için bir Irgun mensubunu idam etmek suretiyle faaliyetlerini durdurmaya

çalışmasına rağmen, bu çalışmalar Yahudiler tarafından İngilizlerin ayrımcılık yaptığı ve Araplara, çatışmaya karşı temkinli olduklarını göstermeye çalıştığı şeklinde yorumlandı. Üstelik Hagana ve Irgun'u Araplara karşı daha yoğun faaliyetlere girişmeye sevk etti.

Tam da o zamanlarda Avrupa politikaları Orta Doğu politikaları üzerinde daha fazla etki sahibi olmaya başladı. Hitler Çekoslovakya'yı işgal ettiğinde, Nazi ve faşist propaganda Orta Doğu Araplarını İngilizlere karşı isyan etmek için cesaretlendirdi ve bu ülkenin Mısır ve Süveyş Kanalı'ndaki stratejik pozisyonunu tehlikeye attı. İngiltere hemen fark etti ki herhangi bir asi hareket ülkenin önemli sayıda birliğini Orta Doğu'ya bağlayacaktı; halbuki o birliklerin şimdilerde Avrupa'da bulunmasına ihtiyaç duyuyordu. Bu durum, İngiltere'nin ani bir politika değişikliğiyle 1939'da bölgeye Yahudi göçünün kısıtlanmasına gitmesine ve on yıl boyunca Arap Filistin'i destekleme kararı almasına yol açtı. Bu, Filistin'i kendi çıkarları için kullanmak isteyen tipik bir İngiliz numarasıydı. Ya Orta Doğu ülkeleri, Filistin'i tanımadıkları takdirde Batı ülkelerine petrol vermeyeceklerini ilan etselerdi ne olacaktı? Savaş ilan edip petrolü silah zoruyla mı alacaktık?

Bir İsrail devleti kurmak için geçerli bir mantıki neden ancak İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıktı. Kendimizi suçlu hissettik. Soykırımın ölüm kampları Yahudilerin Avrupa'yı terk etmesiyle son buldu. Irkları ve dini inançlarıyla birbirine bağlanan çeşitli uluslardan insanlar için bir cennet oldu İsrail. Fakat bu kişiler İsrail devletinin kuruluşundan önce Filistin'de yaşayan Yahudilerden farklıydılar. Onlar çiftçi köylüler değillerdi; çoğu eğitilmiş, gelişmiş, özel yetenek sahibi insanlardı, aralarında yüksek eğitim görmüş askerler de vardı.

Öyleyse kim, neden kabul etmişti Yahudilerin dileklerini? Dünyanın başka bir yerinde yerleştirilebilecekleri bir yer yok

muydu? Amerika, Kanada veya hatta Rusya'da yerleşebilecekleri boş araziler yok muydu? Amerika ve İngiltere'de yaşayan Yahudiler bu rüyayı o kadar zorluyorlarsa yeni bir İsrail devleti kurmanın risklerini de düşünmeliydiler. Kaybedilen insanlara değecek miydi? O zengin Yahudiler ve dost devlet adamları Orta Doğu'da Batılı bir basamak inşa etmek için mi yüzlerce, binlerce insanı kurban ettiler? Tarih, din, politika vs. Yahudiler için üzülmünün bir anlamı vardı. Fakat İsrail'i inşa etmenin anlamı bütün bunlarla çatışıyordu, en az sıradan bir Yahudi kadar o topraklarda yaşamaya hakkı olan Filistinli Arapları yerlerinden etmek demek oluyordu İsrail'i kurmak. Bölgedeki dinle çatışan, bağımsız bir İsrail devleti kurmak, belaya davetiye çıkarmak demekti. Kasım 1947'de, Birleşmiş Milletler, İngiltere'nin mandası altındaki Filistin'i Arap ve Yahudi yerleşim bölgeleri olmak üzere ikiye böldü. Altı ay sonra İngiltere geri çekildi ve 14 Mayıs 1948'de İsrail devletinin resmen kurulduğu ilan edildi.

Yani İsrail, daha doğarken hayatı için mücadele ediyordu. Komşu Arap devletleri, denizden başka gidecek yeri olmayan İsrail-lileri yok etmeye çalışıyorlardı. Fakat İsrailliler yalnız değildi; Batı'da çok dostları vardı, bu yüzden ihtiyaç duydukları maddi manevi destek hazırды. Ve korkunç kıyım başladı. İsrailliler kendilerine sağlam savunma hatları kurmak ve Filistinlilerden korunmak için terör taktikleri kullanmaya başladılar. İlki, yeni İsrail devletinin kurulduğunun ilanından bir ay önce gerçekleştirildi. 8 Nisan 1948 akşamı, birleşik bir Irgun/ Stern (Stern terörist taktikler kullanan İsrail özgürlük savaşçılarının kurduğu bir organizasyondur.) birimi Mekke yakınlarındaki Deir Yassin şehrinde yüzden fazla Filistinli Arap'ı öldürdü. İsrailliler kana susamışçasına savaşçı olmayan sivilleri de katlettiler. Önde gelen Yahudi liderlerin çoğu olayları "çok çirkin" olarak nitelediler. Halbuki buna benzer olaylar ilerleyen yıllarda çokça tekrarlanacaktı.

14 Ekim, 1953 Çarşamba sabahı saat 9.30'da İsrail birlikleri, Mekke'nin kuzeybatısında bulunan Qibya sınır şehrine saldırdılar. Yedi yüz kişilik düzenli İsrail birliğinin katıldığı saldırıda havan topları, makineli tüfekler ve patlayıcılar kullanıldı. Kırktan fazla ev, okul ve cami yıkıldı. İsrailliler ellerine geçirdikleri bütün erkekleri, kadın ve çocukları öldürdüler; toplamda 75 masum köylü soğukkanlılıkla katledildi.

Libya, Suriye, Ürdün, Mısır ve Irak gibi komşu Arap ülkeleri yeni bir ulusun ortaya çıkmasına ve Filistin'in paylaşılmasına karşı çıktılar. Fakat savaşta İsrail galip geldi ve yavaş yavaş sahip olduğu toprakları genişletmeye başladı. Bu sırada Arap karşıtlığı devam ediyordu. 1956'da Mısır'ın Süveyş Kanalı'nı ulusallaştırdığını ilan etmesi üzerine İsrail, Fransa ve İngiltere'nin de katılımıyla Mısır'a savaş ilan edilince, bu karşıtlık tekrar gündeme geldi. Fakat BM'nin müdahalesi ve ABD'nin desteğiyle Sovyet Rusya bir ateşkes imzalatmayı başardı.

1964'te, Mısır Devlet Başkanı Nasır, FKÖ (Filistin Kurtuluş Örgütü)'nün kurulmasına yardım etti. Örgüt başlangıçta evsiz insanların sesi olmayı hedefliyordu. Arap uluslarının çoğu, El-Fetih olarak bilinen örgüt askerlerine para ve ekipman yardımıyla bulunarak organizasyonu destekliyordu. Yaser Arafat 1969'da genel başkan seçildi. Tek problem, birbirinden ayrı yaşayan Arapların incir çekirdeğini doldurmayan sebeplerden kavga ediyor olmalarıydı. Sonuçta, FKÖ içindeki rakip gruplar, farklı Arap ülkelerinin desteğini arkalarına aldılar. Mısır, George Habash'ın FHKC (Filistin Halk Kurtuluş Cephesi)'ni desteklerken; Suriye, Ahmed Jabril grubunu destekliyordu. Bir bakıyordunuz bu gruplar dost olurken, bir bakıyordunuz birbirlerine giriyorlardı. Bütün bunlara rağmen Yaser Arafat ve FKÖ ayakta kalmayı başardı. 1967'de, Altı Gün Savaşı'nda İsrail, Mısır provokasyonuna hava ve yer saldırılarıyla cevap verdi. Sonuç Mısır için ezici bir mağlubiyet, İsrail içinse FKÖ'nün acımasız saldırılar

düzenlemeye devam edeceği Batı Şeria bölgesi dahil olmak üzere daha fazla toprak kazancıydı. İsrail her zaman olduğu gibi ani baskınlarla saldırılara karşılık veriyordu, fakat saldırıları bu kez doğrudan FKÖ liderlerine yöneltmişti.

26 Aralık'ta, el bombasıyla gerçekleştirilen, Atina Havaalanı'ndaki El Al uçağına yönelik bir saldırıda İsrailli bir yolcu hayatını kaybedince, 1968'de İsrailliler politika değişikliğine gittiler. Halk, İsrail güvenlik güçlerinin Filistin terörizmini Orta Doğu'dan Avrupa'ya sürmek için gerekenleri yapamadığına inanıyordu. Bunun üzerine, 28 Aralık sabahı saat 9.15'te, İsrail Özel Kuvvetleri'nin helikopteri Libya'nın başkenti Beyrut'un güneyindeki uluslararası havaalanına indi. İsrailliler Beyrutlularla silahlı mücadeleye bile girmeden, Lübnan'ın Orta Doğu Havayolları'na ve diğer Arap ülkelerine ait on üç boş uçağını havaya uçurdular. Dünya hareketin alçaklığı karşısında hayrete düşmüştü. İsrail'i "devlet terörizmi" yaratmaktan dolayı kınadılar.

Bu tepkilere rağmen İsrail devleti saldırının her türlüşünü gerçekleştirmeye devam etti. Hamlelerinden bir tanesi yabancı topraklarda faaliyet gösteren terörist organizasyonlarla ilgili istihbarat araştırmasına girmekti. Bu, Mossad'la (İsrail İstihbarat Servisi) ortak çalışan bazı Batılı istihbarat servislerinin katkılarıyla gerçekleştiriliyordu. 1973'te, Mossad Roma'daki Fiumucino Havaalanı'ndaki bir El Al uçağına yönelik bir roket saldırısı planı hakkında istihbarat topladı. Elde edilen bilgiler; operasyonun tam tarihi, saldırganların isimleri ve hareket planı dahil olmak üzere kesin ve net ayrıntılar içeriyordu. Mossad İtalyan güvenlik güçlerini uyardı, onlar da bir pusu kurarak beş teröristi yakalamayı başardılar.

İsrail İstihbaratının olaydan sonra yaşadığı keyif fazla uzun sürmedi. Libya Albayı Kaddafi tarafından ekonomik ve diplomatik baskı gören İtalya, ilk fırsatta yakaladığı beş Arap'ı serbest bıraktı. Te-

röristler eski bir İtalyan C-47 Dakota uçağı kullanılarak gerçekleştirilen sessiz bir operasyonla Trablusgarp'a götürüldüler. 23 Kasım 1973'te, Libya'dan döndükten iki hafta sonra, aynı uçak Venedik civarında kaza yaptı. Teröristleri Trablusgarp'taki barınaklarına götüren dört İtalyan askeri yetkilisi hayatını kaybetti. Tabii ki hemen sabotajdan şüphelenildi, fakat bu teori asla kanıtlanamadı. On üç yıl sonra, Hitler'in eski Karşı-istihbarat Servisi Başkanı General Viviani, Mossad'ı kazaya sebep olmakla suçladı. İtalyan basını, İsraililerin teröre karşı yumuşak başlı davrandığı için İtalyan hükümetini cezalandırmak istediğini yazdı.

Mısır, Suriye ve Irak 1973-74 Yom Kippur Savaşı'nda Yahudilerin kutsal günü olan Kefaret gününde saldırdıkları İsrailileri savunmasız yakaladılar. Fakat İsraililer çabuk toparlandılar ve Arap birliklerini ele geçirdikleri topraklardan tekrar çıkarttılar. Fakat bu olay her iki tarafa da pahalıya mal olmuştu; ateşkes ilan edildi. İsrail bu çatışmalar esnasında komşularının topraklarından büyük oranda kazançlar elde etmişti. Bir barış antlaşması imzalamadan bunları iade etmeye yanaşmıyordu. Kalıcı barışa yönelik ilk hamle 1978 yılında, İsrail'in o dönemki başbakanı Menachem Begin ile Mısır Başkanı Enver Sedat'ın Amerika'da Camp David'de bir araya geldiğinde gerçekleştirildi. 1979'da Washington'da Mısır ve İsrail arasında barış antlaşması imzalandı ve İsrail 1982'de tamamlanacak aşamalı bir hareketle Sina'dan çekilmeye başladı. Fakat Gazze Şeridi'nin ve Batı Şeria'nın otonomisi hakkında fazla bir ilerleme kaydedilememişti. Arap uluslarından açık bir yardım göremeyen Filistin, bu konuda mücadelesine tek başına devam etmek zorunda kaldı.

1982'de, İsrail, Güney Lübnan'daki tüm FKÖ üslerini yok etmeye yönelik büyük bir harekate başladı. Batı Beyrut'un Müslüman kesiminin on hafta süren bir kuşatma altında tutulması üzerine FKÖ güçleri, FKÖ gerillalarının Beyrut'u terk ederek kendilerini kabul eden Arap ülkelerine gitmelerini öngören, ABD destekli bir pla-

nı Filistinlilere kabul ettirdiler. İsrail güçleri 1986'da Lübnan'ı boşalttı. O zamandan başlayan kargaşadan bu yana, işgal edilmiş bölgelerde Arap göstericileri ve birlikler arasındaki çatışmalar süregeliyor. Arap devletlerinin sefil göçmen kamplarında kalan Filistinliler gün geçtikçe sayıları artarak intikam alacakları günü beklemeye başladılar. Batı Şeria, Gazze ve Kudüs'teki Arap nüfusu bir buçuk milyon kadar ediyor. Biz Batı'dakiler, bugün yalnızca İsrail'in kendi devletini kurmak, aynı zamanda da kendilerini savunmak için çektiği zorlukları biliyoruz. Fakat Filistinlilerin içinde bulundukları durumun ciddiyetinden ve kendilerine yapılan zulümden haberimiz yok. Baskıdan ve zulümden kaçan insanlardan oluşan bir ulus, sonunda kendisi baskıcı bir ulusa dönüştü. Batı'daki gazete manşetleri yalnızca Filistinlilerin 1972'de dünyaya baş kaldırdıkları dönemi yansıtıyor. Bu öfke bir grup katil olarak can buldu ve bir uçağı Entebbe'ye kaçırmadan önce Münih Olimpiyatları'ndaki İsrailli atletlerden intikamını almak istedi. Bu olaylar sonucunda modern uluslararası terörizm çoktan başlamıştı artık.

Filistin-İsrail çatışmasının yukarıda anlattığım kısa özetiyle, modern terörizmin tohumlarının 1940'ların sonunda İsrail'de atıldığını göstermeye çalıştım. Yaklaşık yirmi yıl sonra bu tohumlar ilk çiçeklerini açtılar. 1960'lar kitle imhalarının görüldüğü yıllardı. Devrim tutkusu çoğunlukla gençlerde alevleniyordu. Yeni tür bir müzikle kendilerini ifade ediyorlardı. Şarkıları Vietnam'ı, Soğuk Savaş yıllarında Amerika ve Avrupa'nın nükleer faaliyetlerini yeriordu. Bu, öyle bir zamandı ki bireysel özgürlükler meydan okunan organize otoriteninkinden daha önemliydi. Terazinin bir kefesinde çiçek ve barış hareketi; diğer kefesinde inşa edilmekte olan sert bir devrim vardı. Filistin Kurtuluş Örgütü, Almanya'nın Baader-Meinhofu ve İrlanda Devrim Ordusu (IRA) köklerini sağlamlaştırıyordu.

Tam da o zamanlarda yeni bir fenomen ortaya çıkmaya başladı: Medyaya küresel bir zemin kazandıran uydu iletişimleri. Geçmişte,

izole edilen, dünya nüfusunun çoğunluğu tarafından bilinmeyen bireysel terör faaliyetleri ve katliamlar, artık rahatça milyonlarca ailenin evlerine ulaşıyordu. Terörizm haber demek, haber demekse televizyon demektir. Çoğumuz kahvaltımızı ederken TV’de yayınlanan bir terör eylemini izleyebiliyorduk: bombalanan otobüste sekiz kişi öldü; dört sağlık görevlisi kimliği belirsiz Afrikalılar tarafından öldürüldü; ormanda tatil yapan on iki kişi rehin alındı... Evinizde, güven içinde otururken bu insanların kim olduklarını düşündünüz mü hiç?

1970’lerin sonlarına doğru, birçok ülke anti-terörist birlikler kurarak teröre cevap vermeye başladı; bu dönem aynı zamanda terörist organizasyonların artık olgunlaşmaya başladığı dönemdi. Uluslararası terörist saldırıların sayısı azalsa da, gerçekleşen saldırıların etkileri dramatik boyutlara ulaşmaya başlıyordu. Teröristler daha iyi eğitiliyor, daha iyi organize oluyorlardı. Bu gelişme, Sovyetler’in 1989’da Afganistan’dan çekilmesiyle iyice katmerlendi. Bu durum bir vakum etkisi yaratmış ve terörist eğitimleri için yeni bir alan yaratmıştı. Radikal İslami grupların çoğu, Sovyetler’e karşı mücadele etmesi için Mücahidler’e asker gönderdi; savaş bittiğinde hatırı sayılır derecede eğitilmiş terörist bölgede birikmişti. Afganistan’daki durum İslami terörün dramatik yükselişini ve dünyaya yayılışını açıklamaya yardımcı olmaktadır.

Terörizmin Tanımları

Birçok insan terörizmi tanımlamaya çalıştı; bu tanımların hepsi bir dereceye kadar doğru olsa da, hiçbirisi terörist hareketin tam olarak nasıl geliştiğini açıklayamaz. Amerika, özellikle terörizme sert bir tanım bulmaya çalışmaktadır. Bu, yasal bir misilleme yapmak istediklerinden kaynaklanıyor olabilir. Dünya terörizmi o kadar çeşitlidir ki, bugüne kadar birçok kişi denemiş olsa da onu bir

kalıba sokmaya çalışmak son derece tehlikelidir. Aşağıdaki alıntılar terörizm konusunda dünyaca tanınan dört uzmanın görüşlerinden aktarılmıştır.

Terörizm, politik bir hedefe ulaşmak için masum insanları hedef alan yasadışı güç kullanmaktır.

Walter Laqueur

Terörizm... yeterli bir ahlaki veya yasal sebebi olmayan her türlü siyasi şiddet, devrimci bir grup veya hükümet tarafından gerçekleştirilmiş olmasına bakılmaksızın terörizm sınıfına girer.

Richard A. Falk

Terörizm, kısaca bir amacı gerçekleştirmek veya daha geniş bir grubu, teröristlerin hedeflerini yerine getirmek amacıyla korutarak, bir terör ortamı yaratmak için adam öldürme, yaralama veya tehdit gibi araçların sistematik bir şekilde kullanılmasıdır.

Paul Wilkinson

Terörizm, politik değişim için güç kullanmak veya güç kullanmakla tehdit etmektir.

Brian Jenkins

CIA Anti-terörizm Merkezi Eski Başkan Yardımcısı Paul Pillar, terörizmin dört temel unsurunu şu şekilde açıklar:

- Önceden tasarlanmıştır – öfkelenerek düşüncesizce tepki vermekten ziyade düşünülerek, önceden planlanmıştır.
- Politiktir – mafya gibi grupların para kazanmak için kullandıkları gibi kriminal bir şiddet değildir; mevcut politik düzeni değiştirmek için organize edilmiştir.
- Sivilleri heder alır – askeri yapıları veya savaş birliklerini hedef almaz.
- Uluslararası gruplar tarafından yürütülür – bir ülkenin ordusu tarafından yürütülmez.

Yukarıda sayılanların çoğu doğrudur; ama bunlar II. Dünya Savaşı'ndaki müttefik devletler için de geçerlidir. Pillar'ın tanımını akla bir dizi soru getirmektedir. Terörizm neden önceden tasarlanmıştır? Neden politiktir? Neden askeri hedeflerden çok masum siviller hedef alınır?

Bunları okuduktan sonra hepimiz kendi terörizm tanımımızı yapabiliriz. Fakat bu tanımları farklı coğrafi, sosyal ve dini altyapılardan gelen insanlara empoze edemeyiz. Farklı uluslar ve farklı kültürler bir eylemin terörist nitelik taşıyıp taşımadığını değişik şekilde yorumlar. Daha önce söylediğim gibi, bir kişiye göre terörist olan, bir başkasının özgürlük savaşçısı olabiliyor.

Geçmişteki savaşlar, etnik farklılıkların insanoğluna her şekilde çatışma getirdiğini göstermiştir. Öyleyse, terörizmin farklı politik, sosyal ve dini inançların çatışmasından kaynaklandığını söyleyebiliriz. Doğduğumuz andan itibaren belirli inançlara dahil oluruz; işlemin yürüme şekli budur.

Terörizm sadece sosyal çevrelerde oluşur ve bu çevrelere dahil olan insanlar terörist faaliyetlerin neler olduğunu belirleyebilir ve gerçekleştirebilirler. Bunları engellemek için öncelikle insan unsurunu anlamalıyız. İnsanlar durup dururken terörist olmazlar, daima hayatlarını bu yola sevk eden bir dönüm noktası olmuştur.

George Habash ve Wadi Haddad

İngilizler Filistin'den çıkıp bölgede iç savaş başladığında, birçok Filistinli aile evlerini terk etmeye zorlandı. Başlangıçta İsraililer silah zoruyla Yahudi olmayan birçok aileyi yerlerinden ettiler, gitmeye yanaşmayanları öldürüyorlardı. Hayatta kalmanın çok zor olduğu göçmen kamplarına yerleştirilen Filistinlilerin hepsi bir gün evlerine geri dönebilmeyi umuyorlardı. Bu kişiler arasında iki genç adam vardı: George Habash ve Wadi Haddad.

Yazarın Notu: Bu iki adam günümüz terörizminin doğuşundan ve evriminden sorumlu sayılabilirler. Kaçırma kavramını bu kişiler geliştirdiler. Dünya çapında terörist gruplar kurdular ve koordine ettiler. Terörist taktiklerin öğretildiği uzman eğitim okulları kurdular. Terörizmi tayin etmediler belki ama tefsiiye ettikleri kesin.

1925'te Lüdd'de doğan George Habash, sülalesi Hristiyanlarla iş yapan bir hububat tüccarının oğluydu. Habash, 1940'ların sonuna doğru, bölgede umut vaat eden birçok genç gibi Beyrut'taki Amerikan Üniversitesi'ne gidiyordu. Doktorluk eğitimi alıyordu ve çok başarılı bir öğrenciydi. 1948'in Mayıs'ında, 23 yaşındayken mezun olmasına ve kendi kliniğini açmaya dair hayallerine ulaşmasına çok az kalmıştı. Fakat o ay İngiliz ordusu Filistin'den çıktı ve çatışmalar başladı. Birkaç ay içinde Habash'ın ailesi ülkeden sürüldü. İsrailliler bölgenin kontrolünü ellerine almış, hatta doğduğu yerin ismini bile değiştirmişlerdi. Şehrin yeni ismi Lod'du; bir gün önemli bir uluslararası havaalanına ev sahipliği yapacaktı.

O travmatik dönemde George'un yaşadıkları onu çok derinden etkileyecekti. Sonunda 1950'lerin başında mezun olur olmaz Amman'daki düşkünler için bir klinik açtı. Kliniğin ortaklarından biri, kendisi gibi bir doktor, aynı zamanda da Ortodoks bir Filistinli olan Wadi Haddad'dı. Haddad bir öğretmenin oğlu olarak İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen önce Safad, Galilee'de doğmuştu. Dokuz yaşına geldiğinde o da ailesiyle birlikte göçmen durumuna düştü. Bu iki adam arasındaki fark zekalarıydı; Habash parlak bir öğrenciyken, Haddad zorlukla okumuştı. İki adam da eğitim alanları ve uzmanlıkları açısından yaşamı korumaya adanmışlardı kendilerini; fakat genç yaşta yaşadıkları travmalar onlarda büyük etkiler bırakmıştı. İkisi de hayatı ölümün önüne koyma yönündeki güçlü inançlarına ters düşmüşler ve ölümü öne çıkarmaya başlamışlardı.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi kurulurken, George Habash'ın şöyle bir demeci vardır:

“Ben burada, kendi toplumunu ve içinde yaşadığı dünyayı çok iyi tanıyan, birisi olarak konuşuyorum. Tamamen yeni tür militanlar yetiştirmek zorundayız. Kaçırma olaylarında her zaman yolcuların güvenliğini garantilemek için elimizden geleni yaptık. Hiçbir Batılı eylemlerimizden zarar görmedi. Diğer bir deyişle, operasyonlarımız kusursuz işledi, bu da bizim organizasyonumuzun onurlu bir kuruluş olduğunun ispatı. Uluslararası hukuku çiğnedik belki, ama ya İsrail 1949’da Filistinli mültecilerin evlerine dönmesini engellediğinde ne yaptı? Batı olay karşısında şok olsa da kaçırma olayları Filistinliler ve Araplar arasında çok popülerdi – bizim için önemli olan da bu. Mücadelemiz tamamen askeri değil, aynı zamanda psikolojik. Bir yandan insanımızın moralini düzeltirken diğer yandan da İsraillileri usandırmayı hedefliyor.”

1960’lar devrimci literatürün dünya çapında revaçta olduğu yıllardı. O dönem en uçta hayallerin devriydi. Tayfın bir ucunda terörizm, ölüm ve bozgun; diğer ucunda hippiler, çiçekler, güç, barış ve özgürlük nutukları vardı. Orta Doğu’nun erime potasında Habash ve Haddad bir ayaklanma hayal ediyorlardı. İkisi de doğdukları topraklardan uzaklaştırılmış eğitilmiş, orta sınıf insanlardı. İlerleyen yıllarda Habash o kadar içerledi ki dini inançlarını tamamen bir kenara bıraktı ve Marksist konsepti benimsedi. Tıbbi donanımını cephaneyle değiştirdi ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi’ni kurdu. Habash ilk başta fakirler için kurduğu kliniği işletmeye devam etse de bir süre sonra kliniği Amman’dan Şam’a taşımak zorunda kaldı. Daha sonrasında ise, bölgenin politik felsefesinde yaşanan değişiklikler yüzünden, yerel otoritelere karşı önceki düşmanlarıyla birlikte mücadele etmeye başlayan Habash, Beyrut’a geri dönmek durumunda kaldı. 1968’de de Suriyeliler tarafından mevcut rejimi yıkmaya çalışmak suçundan yakalandı ve mahkum edildi.

Mahkumiyet dönemi boyunca Dr. Wadi Haddad, o yüksek korumalı hapishaneden arkadaşını kaçırmak için planlar yaptı. Sonun-

da planları başarılı oldu ve Habash da yeni kurulan örgüte hizmet etmeye başladı. Gösterdiği cesur hareket örnekleri sayesinde kısa zamanda örgüte bağlı militanların sayısı beş yüzden üç bin beş yüze yükseldi, bununla da kalmayarak birçok Filistinlinin desteğini kazandı. Habash, politikalarını çok açık bir şekilde ifade ediyordu: Yahudilere ve Filistin’de kurmaya çalıştıkları Yahudi devletine karşıydılar, İsrail’e karşıydılar ve son olarak emperyalizme karşıydılar. Habash savaş alanının sınır tanımayacağı, askerlerinin daima ileriye doğru ilerleyerek sınır tanımadan ölüm ve yıkım meydana getirecekleri konusunda uyarılarda bulunuyordu. “Bizim düşmanımız sadece İsrail değil,” diyordu Habash, “İsrail’i destekleyen emperyalist güçler var.”

George Habash, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC)’nin beyni olmuştu, örgütün eylemlerinin arkasında onun düşünceleri yatıyordu. O, öne sürdüğü argümanlarla diğerlerini kendisini takip etmeye ve “Filistin’e özgürlük” diye haykırmaya ikna eden bir entelektüeldi. Öte yandan, Haddad ise bir araçtı, devrimci, güçlü ve aktif ortaktı; Habash’ın hayallerini icraata döken kişiydi. Onun terörist faaliyetleri, Habash’a, genelde dünyanın dikkatini çekme, özelde ise Filistinlilerin şikayetlerini İsrail’e duyurma yönündeki hedeflerini halka ulaştırma fırsatı veriyordu.

FHKC üyeleri, 18 Temmuz 1969’da, Londra’daki bir Marks&Spencer binasını bombaladıklarında, Habash, “Londra’da bir mağazayı ateşe verdiğimizde çıkan alevleri görmek, burada iki İsrail yerleşim bölgesini ateşe vermemize eşdeğerdir.” dedi. Aslında, bu tür açıklamalar yapmasına rağmen, George Habbash, Wadi Haddad’dan daha aşırı uçta değildi. O, Filistinlilerin mesajını sözlü bir şekilde dünyaya yaymayı tercih ediyordu.

Fakat hem Habash hem de Haddad 1970’lerin başında terörü
 Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranter.org>
 Avrupa’ya taşıyan uluslararası şebekenin yaratılmasından sorumluy-

dular. FHKC, eylemlerinin şiddeti nedeniyle Filistinlilerin durumuna dikkat çekmeyi başarmışlardı. Propagandaları o kadar etkiliydi ki, Habash bir süre sonra kendisini İsrail'in istihbarat servisi Mossad'ın tahkikatı altında buldu. Mossad, birçok kez Haddad'ı ve Habash'ı öldürmeye çalışacaktı.

1973 yılının yazında, İsrail gizli servisi, Lübnan'da çalışan bir saha uzmanından George Habash'ın Orta Doğu Havayolları'nın MEA 006 numaralı uçağıyla Beyrut'tan Bağdat'a gideceğini haber aldı. Hemen bunu değerlendirmek isteyen dönemin İsrail Başbakanı Golda Meir, hava kuvvetlerinden uçağı durdurmalarını istedi. Kalkıştan iki saat sonra MEA 006'nın karşısına iki Mirage uçağı çıktı; uçaklar, kendilerini takip etmesini yoksa uçağı düşüreceklerini bildirdiler. MEA pilotu bu uyarıya uydu ve güneye giden uçakları takip ederek İsrail'deki Ben-Gurion Havaalanı'na iniş yaptı. Durmak için yavaşladığında, İsrailli askerler uçağı bindiler ve içeride arama yaptılar. Kısa süre sonra anlaşıldı ki Habash uçakta değildi. Çaresiz, uçağı içindeki yolcularıyla birlikte Irak'a doğru gitmek üzere serbest bıraktılar. Yanlış istihbarat bildiren kadın istihbarat ajanı, bu olaydan sonra Beyrut güvenlik güçleri tarafından yakalandı ve FKÖ'ye teslim edildi. Ajan, iki FKÖ üyesiyle takas edilinceye kadar altı yıl FKÖ'deki muhafızlarının elinde cehennem azabı çekti.

George Habash, gerilla eğitim organizasyonları kurmakta da yetenekliydi. Genç savaşçılara terörizm ve gerilla savaşı taktiklerinin öğretildiği bu kamplar uluslararası terörizm kavramının anlaşılmasına ve yaratılmasına yardımcı oluyordu. Ortaya çıkardıkları yeni taktiklerden birisi, uluslararası ticari uçakların kaçırılmasıydı. Bu taktiğin mekanizması gayet basitti. Elllerinde az bir miktar silah olan birkaç terörist yüzlerce insanı rahatlıkla rehin alıyordu. Uçak onlara neredeyse dünyanın her yerine hareket edebilme fırsatını da sunuyordu. Daha da önemlisi, kazansalar da kaybetseler de dünya basının ilgisini çekmeyi başarıyorlardı.

Filistinlilerin gerçekleştirdiği ilk uçak kaçırma operasyonu, 1968'de, Roma'dan Tel Aviv'e giden bir Boeing 707'nin Cezayir'e kaçırılmasıyla gerçekleştirildi. İsrailli yolcular ve mürettebat iki ay boyunca rehin tutuldu. Aynı yılın aralık ayında başka bir Boeing 707 daha saldırıya uğradı. Uçak Atina Havaalanı'ndan havalandır havalandır yolcular bomba ve makineli tüfek sesleriyle irkildiler. Çatışma sonunda yolculardan biri öldü, ama teröristler de yakalandı. Şubat 1969'da, başka bir El Al 707 Tel Aviv'den kalkmaya hazırlanırken saldırıya uğradı. Yardımcı pilot ölürken yolculardan beş tanesi de yaralandı. İsrailli muhafızlar teröristlerden birini uçakta yakalayarak öldürdüler, hayatta kalan diğer üç terörist ise ömür boyu hapse mahkum edildi.

Olaylardan sonra havayollarının müşterileri mümkün olduğunca uçakla seyahat etmekten kaçınmaya başladılar. 1969'da bayan bir teröristin önderliğindeki bir FHKC grubu bu kez Roma'dan Tel Aviv'e giden bir TWA uçağını kaçırdı. Teröristler iki İsrailli dışında tüm yolcuları serbest bırakarak uçağı Şam'a götürdüler. Kaçırılan İsrailliler iki Suriyeli pilotla takas edilinceye kadar öldürölme korkusuyla yaşadılar. Daha sonra uçağın güvertesi patlayıcılarla dolduruldu ve uçak havaya uçuruldu.

Yukarıdaki hikaye, kaotik bir ortamda Filistinli bir aileden gelen iki adamın hikayesidir. İkisi de zeki ve politik manada güdülenmişti, ikisi de insanları yönetme ve yönlendirme yeteneğiyle kutsanmışlardı, ikisi de Müslüman değildi. Bu adamları terörist faaliyetlerde bulunmaya iten nedenler bugün hâlâ mevcut ve gelecekte de mevcut olmaya devam edecek.

Paul Taylor (Takma Adı)

Haddad ve Habash'inkiyle karşılaştırıldığında Paul Taylor'ın sosyal çevresi son derece farklıdır. Taylor, II. Dünya Savaşı'nın biti-

mine çok az bir zaman kala dünyaya geldi. Doğum yeri İngiliz sahilinde, Kuzey Shropshire'daki Wem'di. Yoksul fakat sevgi dolu bir aile tarafından büyütüldü; çocukluğuna dair tüm anıları mutluluk ve neşe doluydu.

Aile dört erkek kardeş ve iki kız kardeşten oluşuyordu. Bu tür geniş aileler Paul Taylor'ın da aralarında bulunduğu çiftlik toplumunda gayet yaygındı. Taylor on beş yaşına kadar devam ettiği okulunu, hiçbir sertifika kazanamadan veya bir alanda uzmanlık edinmeden terk etti ve bir kasap dükkanında çalışmaya başladı.

Dükkan sahibinin adı Joseph Coleman'dı. Eşi ve yeni çırağı Paul ile birlikte işini sürdürüyordu. Bayan Coleman gün içinde dükkanında müşterilerle ilgilenirken Bay Coleman da Paul'e kasaplığın inceliklerini öğretiyordu. Bunu yaparken bir yandan da orduda geçirdiği günlere dair hikayeler anlatıyordu. Anlattığı hikayelerin hepsi türlü cesaret örnekleriyle ve maceralarla doluydu. Paul Taylor'ın aklına asker olma fikrini ilk sokan işte bu hikayeler olmuştu. Ailesinin itirazlarına rağmen evden kaçarak orduya katıldı. İlk alayı Welsh Muhafızları'ydı. Temel eğitimden geçtikten sonra önce Almanya'ya, sonra da Aden'e gönderildi.

Aden 1839'dan bu yana İngilizlerin kontrolünde bulunan çok önemli bir nakliye limanıydı. 1962'de Sovyetler Birliği komşu Yemen'deki çatışmaları körükledi ve yönetimdeki imamın devrilmesine sebep oldu. İngiltere, o andan itibaren Aden dışında faaliyet gösteren imamı el altından destekledi. Problem Yemen'in Aden topraklarında hak iddia etmesiydi. Bu, hükümetlerin "karşı karşıya gelme" şeklinde yorumladıkları durumdu. Askerlere göre "karşı karşıya gelme"nin manası "savaş"tı.

Paul Taylor'ın ilk hareketi, dahil olduğu "recce" müfrezesinin Al-Mella adındaki küçük bir Arap köyünün yakınlarına konuşlandırıldığında başladı. Müfrezenin görevi, bölgede bir yol inşasında çalış-

şan İngiliz mühendislerinin güvenliğini sağlamaktı. Birçok kez Al-Mella'daki kamp düşman ateşine maruz kaldı, fakat bu saldırılar başarısız oldu. Saldırıların çoğu gece yapılan gizli baskınlardan oluşuyordu, tabii İngilizler de karşılık vermekten memnuniyet duyuyorlardı.

Bir gün, Taylor ve arkadaşları açık havadaki beton zeminde voleybol oynuyorlardı, ki bu zemin aynı zamanda helikopter iniş sahasıydı. Oyunları, beklenmedik bir helikopterin gelmesiyle bölündü. Bu helikopter Taylor'ın hayatını değiştirecekti. Helikopterin durup, içinden iki askerin inmesini aylak aylak seyretti. Bu işte bir tuhafılık vardı; askerler sivil giyinmişlerdi ama gayet profesyonel davranıyorlardı. Bir kere hareketlerinde gözle görülür bir güven vardı. Askerler helikopterden indikten sonra araçtan bir düşman cesedi çıkardılar. Kaba bir şekilde cesedi sürükleyerek yakındaki tıbbi çadıra soktular. Aynı şeyi ikinci ceset için de tekrarladıktan sonra araçlarına bindiler ve alandan ayrıldılar. Paul Taylor'ın o sihirli harflerle tanışması işte bu şekilde olmuştu: SAS.

Özel Hava Kuvveti (SAS) II. Dünya Savaşı sırasında oluşturulmuştu. Bugün dünyanın önde gelen askeri birlikleri arasında yer almaktadır. Bir asker, SAS'a katılmak için öncelikle belli seçimlere tabi tutulmak zorundadır. Bu seçimlerden geçmek zor değil, neredeyse imkansızdır. Seçimler Güney Galler'in Brecon Beacons'ında yapılır. Bölge zorlu ve tehlikeli dağlardan oluşur. Değişken hava koşullarıyla daha da tehlikeli hale gelen bölgede, hipotermi* riski askerleri sürekli tehdit eden bir durumdur; birçok asker bu yavaş ölümle karşı karşıya kalmıştır. Altı aylık kursun ne kadar zor olduğunu anlatabilecek sözcükleri bulmakta zorlanıyorum, ama şunu söyleyebilirim ki yalnızca çok yetenekli olan birkaç kişi bu kursu geçebiliyordu. Geçebilenler için de macera yeni başlıyordu. Vakitsiz bir ölüm

riski her zaman mevcuttu. Paul Taylor'ın hayatı Güney Afrika'nın ormanlarından Orta Doğu'daki çöllere uzanan bölgelerde küçük çatışmalar yaparak geçiyordu. SAS, aynı zamanda İngiltere'nin ilk anti-terörist birimini oluşturmakla da görevliydi ki Taylor da bu birliğe dahil olacaktı. O güne kadar SAS'ta görev yaptığı on sekiz yıl ile gurur duyuyordu.

Kırsal İngiltere'nin barışçıl topraklarında yetişen ve kendisini görevine adanmış, yüksek eğitimli bir asker olmayı seçen Taylor ile zorluklar ve yoksunluklarla dolu bir yoldan sonra terörist olan Haddad ve Habash'ın hayatlarını karşılaştırmak, terörizmin iki tarafında çarpışan kişiler arasındaki farkları görmek için mükemmel bir illüstrasyon sağlar. Bu, basit manada "kötünün tersi iyidir" meselesi değildir. Paul Taylor özgürlüğü savunmak amacı güderken, teröristler kaçınılmaz olarak Paul'ün amaçlarının kendi şartlarına uyan versiyonunu güdüyorlardı. Tüm gönüllü ordular gibi İngiliz ordusu da Paul Taylor gibi altyapısı profesyonel asker olmaya yarayacak malzemelerden oluşan gençlere güveniyordu. Terörist bir organizasyon ise George Habash ve Haddad gibilere güveniyordu.

İçine doğduğumuz yaşam tarzlarının yanında, seçtiğimiz hayata etki eden birçok farklı faktör daha vardır. Bunlardan biri, ülkemizdeki hükümet türü veya ülkemizin başındaki yöneticinin doğasıdır. Tarih boyunca elde ettikleri pozisyonu diğerlerine nefret ve ölüm saçmak için kullanan çok fazla diktatör gelip geçmiştir. Bu ilke hem bireyler hem de devletler için geçerlidir. Gücün kötüye kullanımı her şekilde korku yaratır ve korku, terörizmin can damarıdır.

Korku, teröristlerin cephaneliğindeki en temel silahtır. Teröristler, korku unsurunu hedeflerine ulaşmak için kullandıkları gibi, taraftarlarını kontrol ve disipline etmek için de kullanırlar. Başkan Mao Tse-tung'un sözleriyle ifade etmek gerekirse: "Bir kişiyi öldür, binlercesini korkut." Korku birçok şeyden oluşabilir: acı, yorgunluk,

sıkıntı, yalnızlık, soğuk, susuzluk veya açlık bunlardan bazılarıdır. Ölme veya yaralanma korkusu, teröristin deposundaki en önemli stokudur. Düşmanlarınıza korku salmak, aynı zamanda sıradan insanların çoğunu etkilemek demektir. Bir sonraki bomba nerede patlayacak? İçinde şarbon olan bir mektup alacak mıyım? Korku yaratmak bir teröristin başarısı sayılır; bir saldırı planlanırken hedeflenen en büyük amaç odur, çünkü korku basın ilgisini garantiler.

Savaşta, hedefler stratejik ve ekonomik önem derecelerine göre seçilir. Teröristler bu tür amaçlar da güderler, fakat asıl stratejileri büyük bir şoka neden olacak ve düşman halk arasında korku yaratacak hareketleri hedefler. Masum insanların, özellikle çocukların öldürülmesi veya bir hastanenin yıkılması korku yaratıcı durumlardır.

Fakat bizim düşmanımız korkunun kendisi değildir. Korku, tehlike durumlarında vücudu mücadele etmeye hazırlayan normal ve gerekli bir duygudur. Korku, sistemin, üzerine yüklenecek ağır taleplerle başa çıkabilmesi için yüksek oranda adrenal salgılanmasına neden olur. Korkunuza izin vermek problemle yüzleşmenize yardımcı olur ve salgılanan adrenal vücuda güç ve dayanıklılık, acıyı daha az algılama, daha net düşünme ve koordineli bir şekilde hareket etme yeteneği kazandırır. Terörist kaynaklı bir korkuya karşı en iyi savunma, davranışlarınız üzerinde yaratacağı etkiyi reddetmektir. Teröristlerin de insan olduğunu unutmamalıyız; korku, bizleri etkilediği şekilde onları da etkiler.

Yazarın Notu: Birçok kez ölümle burun buruna geldim. Ne türlü yaratılmışsa yaratılsın, son anda ölüm korkusu fazlasıyla gerçek bir duygudur. Fakat gidecek bir yer veya yapacak bir şey yoktur. Aslında o anda korkunun hiçbir anlamı yoktur. Savaşta bulunmuş herhangi bir askere, kesin bir ölümden kıl payı kurtulmuş bir itfaiyeciye veya polise sorun size anlatacaktır. Bazen sadece bir duruş sergilemek zorunda kalırsınız. Korkunun kendi sınırları vardır; ölüm noktasında korku son bulur.

Herhangi bir toplumu veya kültürü etkileyen en önemli olgulardan biri dindir. Dünyanın her yerinde farklı dinler bloklar oluşturmuştur. Bu bloklardan bazıları günlük hayatlarında birçok ortak öge kullanırlar ve bu sosyal gruplarda terörizmi oluşturan kökleri inceleyebiliriz.

Bana neye inandığımı sorun, ben de söyleyeyim. 57 yıl yaşadım ve sebebin din kökenli olduğu birçok savaşta çarpıştım. Müslüman, Hindu, Budist veya Katolik değilim; bu yüzden bu dine mensup insanların kendilerinden olanlara nasıl davrandığını bilemem. Aslına bakılırsa gerçek bir Hristiyan da değilim. Doğru, Hristiyan bir toplumda büyüdüm ve düğünler, cenazeler gibi Hristiyan seremonilere katıldım. Fakat daima dini dogmalara körü körüne bağlanmanın ve bunun sonucunda oluşan ölümlerin aptalca olduğunda inandım. Bugüne kadar gördüğüm acılara ve ölümlere rağmen insan ırkından iyilikler doğduğunu da gördüm. Örneğin, bir insanın bir başkasının hayatını kurtarma çabası asla sınır tanımaz. Ben çoğu insanın özünde iyi olduğuna inanırım. İnsanlar hata yaptıklarında, korkudan dolayı yaparlar.

Toprak blokları çoğunlukla dini bloklarla benzerdir ve terörizmin kökeninde bulunan bir faktördür. İnsanın dünyaya ayak bastığı günden itibaren kabileler, devletler, ülkeler ve kıtalar birbirleriyle savaştı. Toprak üzerindeki terörist mücadeleler nadiren diğer kıtaları kapsar. Temelde, terörist organizasyonlar yalnızca adil olmayan hukuki düzenlemelerle, kendilerinden alınan veya kendilerine yasaklanan şeyleri kazanmak için çalışırlar.

Örneğin, IRA tüm İrlanda'yı birleştirmek için mücadele ederken, ETA İspanya veya Fransa'dan kendilerine ait bir toprak parçası koparabilmek için savaşıyor. Bazı terörist organizasyonlar ise yozlaşmış veya zararlı gördükleri hükümetleri devirmek için çalışıyor. Bu organizasyonların çoğu, ülkelerinde ve yurtdışında gerçek bir sempa-

tiyle karşılanırlar. Hatta bazıları mevcut rejime karşıt olan yabancı hükümetlerden direkt veya dolaylı yardım alır.

Medya ve Terörizm Üzerindeki Etkileri

Terörizmin problemi; profiline bakıldığında küresel görünmesine rağmen özele inildiğinde olayların genelde izole edilmiş olması ve kitlelere ulaşmamasıdır. Fakat her biri kitleler tarafından hissedilen korkuyu besler. Modern iletişim kadar hiçbir kurum savaş başlatmak manasında terörizmin reklamını yapmadı. Televizyon veya radyo olmasaydı, bazı ülkelerin 11 Eylül olaylarını duymaları ayları bulabilirdi. Fakat uydular tüm gezegenin olayları canlı canlı izlemesine neden oldu. Basın bu şekilde olayların gerçekleştiğini yaymak için bir siren, bir uyarıcı görevi görüyor.

Terörist faaliyetlerin çoğu şiddet içerikli ve maalesef şiddetin haber değeri çok yüksek. Dünya olaylarını insanlara ulaştırdığı için medyayı yargılamıyoruz tabii ki, ama kasıtsız da olsa terörizmin kışkırtılmasına katkıda bulunuyorlar.

Tel Aviv sokaklarında bombalanan bir otobüsün görüntüleri insanlarda türlü duygular uyandırıyor. Yahudiler soydaşlarına yapılanlar için büyük bir üzüntü duyuyorlar ve saldırıyı yapanlara karşı nefret besliyorlar, fakat aynı görüntüler Bağdat'taki insanların sevinç duymasına neden oluyor. Geri kalanlarımız ise görüntülere bakıyor ve "şükürler olsun ki bu olaylar bizim başımıza gelmiyor" diye seviyoruz. Bu tür haberleri duymak insanların bilinçaltılarında din ve sosyal değerlerle ilgili düşünceler oluşturuyor.

Mesela geleneksel kıyafetler giyinmiş bir Müslüman'ın sokaklarda dolaştığını gören bir kişi, bu görüntüyü televizyonlarda gördükleriyle bağdaştırıp bir tehlike olarak algılıyor olabilir mi? Adamın kıyafeti o kişinin sınırlarını bozuyor mudur? Mesele şu: Basın zihnimize ne gibi düşünceler depoluyor? Yaptıkları yayın, korku ve

nefret duygularını yaymaktan sorumlu mu? Aynı şekilde, basın, terörist tehdidi tanımlama konusunda sorumluluk üstleniyor mu? Büyük bir korku yayma gücüne sahip olduklarının farkında mı? Medya pekala, bireysel hükümetlerin terör olarak algıladığı içeriği insanlara yayıyor olabilir, fakat sansasyonel haberlerin yarattığı korku ve endişe hükümetlerin aradıkları bahaneyi, hatta terörist faaliyetlere karşı misilleme yapma fırsatını veriyor olabilir. Öyleyse acaba hepimiz bazı hırslı gazetecilerin “haber kaynaklı” olaylarla korku ve nefret yaymalarına katılıyor muyuz?

Kitle iletişim araçlarının heyecan verici yanı, II. Dünya Savaşı'nın sonundan itibaren, radyo, sinema ve televizyondan uzak kalan izole edilmiş toplumların dünyaya açılan pencereleri olmuş olmalarıdır. Fakir ve açlıkla savaşan çocukların, Batı'da lüks evlerde yaşayan ve özel okullara giden çocukların ve süper marketteki yalızlı raflara bakınan annelerin görüntülerini izlediklerinde neler hissettiklerini hiç düşündünüz mü? İşte bu sosyal ve ekonomik dengesizliklerdir terörizm ateşini yakan.

Teröristler ve Hükümet

11 Eylül'den bu yana Amerika, kendisini terörizm kurbanı olarak görebilir, aslında aynı ulus terörizmin ve o şiddetin yayılmasından eşit derecede sorumludur. Yukarıda gördüğümüz gibi terörizmin birçok farklı tanımı ve birçok farklı sebebi vardır. Devletin yasal aktiviteleri ve terörist bir organizasyonun kriminal faaliyetlerine ne kadar yakından bakarsanız aradaki farkı görmeniz o kadar zor olur. FARC (Kolombiya Silahlı Devrim Kuvvetleri)'ın faaliyetleri ile Amerika'nın CIA'i arasındaki fark nedir? Öylece biz iyiyiz ya da kötüyüz diyemezsiniz. Afganistan'a bomba yağdıran bir uçağın pilotu ile Hamaslı bir intihar bombacısının arasındaki fark nedir? İkisi de masum insanları öldürüyor. Aradaki fark niyetidir. Fakat iyi insanlar

bile bile terörist faaliyetlere girişirse ne olur? Burada, tekrar terörizmin tanımı meselesine dönüyoruz. Hükümetlerin askeri operasyonları şiddet açısından terörist bir faaliyetin yol açtığı hasardan fazlayken, hangisinin terörizm olduğunu nasıl söyleyebiliriz ki?

Savaş, iki veya daha fazla karşıt gücün yarattığı bir eylemdir. Bir savaş devletinin varlığından söz edilebilir. Birçoğu ünlü Cenova Konvansiyonu tarafından belirlenen savaş kuralları vardır. Bu, tanımında net olduğumuz derecede kavrayabileceğimiz bir durumdur. Çoğu insan terörist bir eylemi görür görmez anlayabileceği gibi, mevzunun evrensel olarak kabul görmüş bir tanımı bulunmamaktadır. Bazıları bombalı bir saldırının terörizm olduğunu düşünürken, diğerleri bu eylemi direniş veya hatta kahramanlık olarak bile görebilir. Amerikan devleti, terörizmi “önceden planlanan, politik hedefleri olan, genelde belli bir grubu etkilemek için yarı ulusal gruplar tarafından askeri olmayan hedeflere karşı gerçekleştirilen şiddet amaçlı eylemler” olarak tanımlar. Fakat bu tanım, tanıma harfi harfine uyan operasyonları bizzat gerçekleştirmiş olan Amerikan devlete karşı da kullanılabilir. Amerika bunları yasal askeri operasyonlar olarak değerlendirirse de olay, diğerleri, özellikle bu hareketlara maruz kalanlar tarafından devlet sponsorluğunda terörizm olarak değerlendirilebilir.

Bir örnek vermek gerekirse: 1997’de, CIA, Latin Amerika’ya yaptığı ilk askeri operasyonun sonunda 1400 sayfalık gizli dosyayı ifşa etti. Bu operasyon o kadar başarılı oldu ki, benzer CIA operasyonları için bir hareket planı haline geldi. Bu tekniklerin çoğu bugün bile halen kullanılmaktadır. Bugünkü şeffaf ortamda, herkes bu belgeler üzerinde çalışmaktadır ve çalışmalılardır da, çünkü bunlar bizim “terörist faaliyetler” olarak nitelendirdiklerimizin dehşet ayrıntılarını içermektedirler.

çilen ikinci başkanı oldu. İlk görevi, azınlıktaki elitin bir önceki yönetimini değiştirmek oldu. Bu değişiklikler, Guatemala Komünist Partisi'nin tanınmasından ve United Fruit Co. gibi ABD şirketlerini tehdit eden birtakım ciddi toprak reformlarından oluşuyordu. Amerika demokratik yolla başa geçen bu başkanı dostu olarak görmedi ve yönetimden indirilmesini organize etmeye koyuldu. Bu görev CIA'ye verildi ve suikastlar ve sabotajlarla dolu bir hareket planı yapıldı. CIA, her açıdan Jacobo Arbenz Guzman'a saldırmayı düşünüyordu, fakat asıl plan Guatemala ordusunun ona verdiği desteği çekmesini sağlamaktı. Arbenz'in ülkeyi kontrol etmek için orduya ihtiyacı vardı. Sonuçta CIA başarılı oldu ve Arbenz 1954'te yönetimi orduya bırakarak görevden çekildi. Askeri rejimin dönüştüğü şey diktatörlükten başka bir şey değildi: "Ya dediğimizi yaparsın ya da ölürsün!" Ne zaman bir ayaklanma olsa Guatemala'nın ABD donanımlı ve eğitilmiş ordusu binlerce köylünün öldürüldüğü bir bastırma faaliyetine girişiyordu. Bu baskı, kırk yıl devam ederek Guatemala toplumunun özünü kaybetmesine neden oldu. Kırk yıl sonunda çeyrek milyon insan ölmüş veya ortadan kaybolmuştu. Bu tür hikayeler bizim için yeni bir şey değil. İstedığınız Özel Kuvvet askeri ne sorun, mutlaka benzer bir olaya tanık olduğunu söyleyecektir.

Bir CIA yetkilisi olarak, kendi ülkelerini işgal etmeleri ve seçilen başkanı yerinden etmeleri için Guatemalalı sürgünleri eğittim... Gerçekleşmesine yardımcı olduğum 1954 darbesi, Orta Amerika'da eşi benzeri görülmemiş bir askeri rejimin doğmasına neden oldu. Generaller ve albaylar cezalandırılmayacaklarından emin bir şekilde, görüş ayrılıklarını ortadan kaldırmak ve kendilerinin ve yakınlarının refahını sağlamak için istedikleri gibi hareket ettiler... Daha sonra bir- , den, komünizmle değil, insanlarla savaştığımızı fark ettim.

Philip Roettinger

Emekli ABD Deniz Kuvvetleri Albayı
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>
ve CIA Yetkilisi

Terörizm Türleri

Terörizm yeni bir şey değildir. Yedinci yüzyıl Hindistanı'nda, yolcuların çoğu eşkıyalar tarafından yolda durdurulup soyulur, herkesin gözü önünde boğazlanırdı. Ondan yüzyıllar önce, Roma vatandaşlarından çoğu bağınaz Yahudiler tarafından hapsedilirdi; Yahudilerin halkın gözü önünde kurbanlarının boğazını kesmek gibi bir alışkanlıkları vardı. On birinci yüzyılda, uyuşturucu etkisi olan maddeler kullanan Haşhaşiler, düşmanları tarafından kullanılan güzergaha pusu kurarak düşmanlarını yakalıyor ve öldürüyorlardı. Benzer yöntemler yerel toplumlarda korku hissi yaratmak için tarihin her döneminde kullanılmıştır.

Teröristlerin amaçları terörist gruplarındaki kadar çeşitlidir. Bu gruplar temelde; sol kanat, sağ kanat, milliyetçi, devlet sponsorlu, anarşist ve dinci olarak tanımlanabilirler. Birçok durumda, bireysel terörist gruplar bu kategorilerin bazısına dahil olabilirler.

Milliyetçi terörizm bölünmüş bir toprağı birleştirmeye de çalışıyor da olabilir, boyun eğmek zorunda kalmış bir ülkenin insanlarını özgürleştirmek istiyor olabilir. Bu gruplar terörist organizasyonların en başarılılarıdır. İktidardaki hükümet onlara terörist gözüyle bakarken, o ülkenin vatandaşları onları özgürlük savaşçısı olarak görmeye meyillidir.

Milliyetçi terörizm ya bölünmüş bir toprağı birleştirmeye ya da boyun eğmek zorunda bırakılmış bir ülkenin halkını kurtarmaya çalışır. Bu amaçla hareket eden gruplar terör örgütleri arasında en başarılı olanlardır. Hükümet bu gruplara terörist muamelesi yaparken kendi halkı özgürlük savaşçısı muamelesi yapar. Bu örgütlerin eylemleri, iyi planlanmış, destekçilerinden gelecek tepkilerin de hesaplandığı türdendir. Gerçekleştirecekleri her hareket dünya basının ilgisini çekecek şekilde, fakat ne içeride ne de dışarıda kendilerine çok puan kaybettirmeyecek şekilde ayarlanır. Bu tür ulusal terör

gruplarının çoğu genelde amaçlarına ulaşarak rejimi değiştirmeyi başarırlar. Örneğin FKÖ, IRA ve Tamil Kaplanları ulusal terör grubu sınıfına girerler. Genelde bu tip grupların çoğu ülkenin tümüne değil bir grubuna dahil olmak isterler; mesela İspanya'daki Basklı ayrımcılar. Diğer ulusal gruplar da kendilerini kolonici uluslardan kurtarmak için mücadele ederler. Bu gruplara örnek olarak da Filistin'deki İrgun'u verebiliriz -1940'larda İngilizlere karşı savaştılar.

Bugün dünya çapında yaklaşık elli aktif terörist grup vardır; neredeyse yarısı dini duygularla hareket ederler. Bu demektir ki kendilerine karşı duran veya aralarına katılmak istemeyen herkese sahip oldukları dini duyguları empoze etmek isterler. Temsil ettikleri din büyük dinlerden de olabilir, küçük kültürlerden de. Hepsi de tehlikelidir; tehlike fanatizmlerinde yatar. Ulusal terörizm en basit anlamıyla toprak üzerine ve toprağı yönetmek için verilen mücadeledir. İki tür arasında karşılaştırma yaptığımızda dini grupların ilahi bir iradeye uygun olarak hareket ettiklerini düşündüklerini görürüz. Karşılarındakini belirli bir dini inanca boyun eğdirmeyi hedeflerler. Bu zor amacı gerçekleştirmek için de kendilerinden olmayan herhangi bir kişiye veya herhangi bir hedefe karşı en vahşi saldırılarda bulunabilirler.

Usame bin Ladin'in El Kaidesi dini terörizmin en uygun örneklerinden biridir. Afganistan'daki savaştan önce o bölgede tahrik edilen dini coşku Afgan sınırlarının içinde kalmaya zorlanmış ve sıradan Afganlılar dahi bu sürece dahil olmak zorunda bırakılmıştı. Özellikle kadınlar antik dini kanunlar altında çok ezildiler. Teröristler destekçilerini kontrol etmek için korkuyu kullandıkları gibi dini de kullandılar. Filistinli Sünni Müslüman organizasyon HAMAS da dini kullanan örgütlerden.*

* Ç.N.: HAMAS Filistin'de 25 Ocak 2005'te yapılan seçimleri kazandı. Parlamentoda 76 sandalye kazanan HAMAS'ın silahı bırakarak artık sadece demokratik alanda mücadele edeceği umuluyor.

Devlet destekli terörizm, genelde kendi amaçlarını paylaşan yabancı devletler veya kendi devletleri tarafından manipüle edilmeye müsait örgütler tarafından yürütülüyor. Bunlar, görüntüde hükümetin ellerini kirletmesine gerek kalmadan ülkenin düşmanlarına karşı savaşılmaları için eğitilir ve desteklenir. Çin'in Kızıl Muhafızları Mao'nun kontrolü altında bu şekilde bir hizmet vermişlerdir mesele: Devlet, grubun kalkıştığı hiçbir eylemden sorumlu tutulmamıştır. Başka bir örnek de İran hükümetinin 1979'da genç militanları kullanmasıdır.

4 Kasım 1979'da militan İslami gruba mensup öğrenciler Tahran'daki Amerikan Elçiliği'ni ele geçirerek 52 Amerikalıyı rehin alırlar. İran hükümeti bu saldırıyı durdurmak için bir şey yapmamış hatta yapılanlara hiç müdahale etmemiştir. Amerikan Başkanı Jimmy Carter, İran'a petrol ve ekonomik konularda ambargo uygulaması üzerine iki ülke arasındaki ilişkiler iyice gerginleşir. Pazarlıklar devam eder, fakat bir türlü rehinelere serbest bırakılması sağlanamaz; bu esnada ABD İran'la diplomatik ilişkilerini keser. O ayın sonunda Carter rehinelere serbest bırakmak amacıyla çok gizli bir askeri operasyonun hazırlıklarına başladı. İran'daki kaos her türlü çabayı barısız kılıyordu. Elçilik saldırıya uğradığı için askeri seçenek çoktan değerlendirilmeye başlanmıştı. Bu seçeneğin handikaplarından biri İran'ın Amerikan üslerine olan uzaklığıydı. Plan sonunda Delta Force tarafından düzenlenen sürpriz bir girişime odaklandı. Fakat kurtarma faaliyeti başarısız oldu.

Terörizmin Perspektifleri

Terörizmin ve bireysel terörist faaliyetlerin nedenlerini anlıyor olsak bile her zaman terörizmi farklı perspektiflerden ele almalıyız. Uluslararası terörizm artık günlük hayatımızın bir parçası haline geldi. Her kıtada, hemen hemen her ülkede görülüyor. Fakat diğer

ölüm nedenleri de aynı sıklıkta meydana geliyor. Her yıl silahlı şiddet olaylarında kırk bin Amerikalı ölürken, binlercesi de trafik kazalarında ölmekte. ABD hükümetinin bu ölümleri azaltmak için harcadığı çabalar etkisiz kalıyor. Politik olarak güçlü durumdaki "silah lobisi" daima Amerikalıların anayasal silah taşıma haklarını savunmakta. Aynı şekilde otoyolda özgür bir şekilde araç kullanma hakları da şiddetle korunmakta. Aslına bakılırsa, son yıllarda Amerika'nın birçok eyaletinde yasal hız sınırları arttırıldı, bu da bilançolara her yıl dört yüz ölüm daha ekledi. Nasıl olduğu bilinmez, toplum bir şekilde bu ölümleri talihsizlik olarak nitelendirip kabullenmeye alışmış.

Eğer bu ölümleri terörizmin yol açtıklarından farklı bir kefeye koyacaksak, kendimize neden böyle yaptığımızı sormalıyız belki de. Amerika'nın fakir bir bölgesindeki bir market soygununda öldürülen tezgahların durumu yerel bir tehlike olarak kabul ediliyor mu? Sarhoş bir sürücünün kızınızı veya oğlunuzu öldürmesini sadece berbat bir kaza olarak mı nitelendirirdiniz? Toplumun bu tür olayları kabullenmesinin nedeni, hepsinin bireysel birer talihsizlik anı olarak görülmesi ve bu birkaç kişinin talihsizliğine kitlelerin sivil haklarını korumak için razı olunmasıdır.

Diğer yandan, terörist faaliyetler sadece bireylere kötülük yapmak amacıyla düzenlenmez: korku salmak ve kitlelerin sivil haklarını tehdit etmek için düzenlenir. Amerika'da terörizm için verilen cezalar ateşli silahlar bulundurmak için verilen cezalardan daha azdır, fakat buradaki mesele ortaya çıkan ölüm sayısı değildir, terörizm faaliyetinin kendisidir. Her yıl Amerikan otoyollarında ölen 40.000 kişi motosiklet sürücülerinin otoyola çıkmasını engellemiyor. 11 Eylül olayları milyonlarca insanın hava ulaşımının çok tehlikeli olduğunu düşünmesine yol açtı. ABD piyasalarına bağlı birçok uluslararası havayolu şirketi battı. Atlantik'in her iki yanındaki tatil ve ulaşım endüstrisi büyük bir durgunluk yaşadı. Dünya Ticaret Mer-

kezi'nin saldırıya uğramasıyla oluşturulan korku, teröristlerin hayal bile edemeyecekleri sosyal ve ekonomik sonuçlar doğurdu. Hedeflenen sonuçlara ulaşmak bu kadar zor olduğundan terörist faaliyetler gün geçtikçe daha gözü pek hale geldi ve toplumun onları durdurmak için savaşması da o kadar zorlaştı.

Fakat bu demek değildir ki terörizm, ölenlerin sayısının artık önemsiz olduğu bir aşamaya gelecek. Terörist grupların nükleer ve biyolojik silahlarla binlerce değil, yüz binlerce insanı nasıl öldürdüklerini bir kez gözümüzde canlandırdık. Bu kabus daha önce gerçeğe hiç bu kadar yaklaşmamıştı.

Terörizmin “Kazaları”

Teröristler masumları, şüphe çekmeyecek, yumuşak hedefleri tercih ederler. Bazı kişilere göre bu, sadece yanlış zamanda yanlış yerde olma meselesidir; Bali bombalamalarının kurbanlarının yaptığı gibi. Sıradaki iki örnek nasıl masum insanların terörizmin kurbanı olduklarını iyice anlamanıza yardımcı olacaktır.

1973 Temmuzunda, Kara Eylül grubunun lideri ve Münih Olimpiyatları olaylarının organizatörü Ali Hassan'ın Norveç'in küçük bir şehri olan Lillehammer'de izinin tespit edildiği duyuldu. İsrailliler hemen Norveç'e vurucu bir tim gönderdiler. Eski bir fotoğrafa bakarak, Kızıl Prens olarak da tanınan Ali Hassan'ın yerini tespit ettiklerine ikna olmuşlardı. İki gün sonra bir eylül akşamında, şüphelendikleri adamın, yanında sarışın bir Norveçli kızla sinemadan çıktığını gördüler. Çift, kendilerini varoşlarındaki dairelerine götürecek bir otobüse binmek üzere ilerliyordu.

Yazarın Notu: Torill Bouchiki ile eşi Ahmed'in öldürülmesi ile ilgili konuştum. Hikayeyi Torill'in kendi ağzından dinleyelim.

Olay olduğunda yedi aylık hamileydi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Sinemadan çıktık ve otobüs durağına doğru yürümeye başla-

dık. O anda tek hatırlayabildiğim Ahmed'in kendisi gibi bir Arapla kısa bir konuşma yaptığı. Sonra otobüse bindik ve şehir dışına, yaşadığımız bölgeye doğru hareket ettik. Semte geldiğimizde, evimizin karşısındaki dairelerin önünde otobüsten indik. Otobüs yokuş yukarı yoluna devam ederken biz de çakıl taşı yoldan karşıya geçtik. Yirmi metre ilerlememiştik ki arkamızdan büyük bir patlama sesi geldi. İkimiz de durduk ve ne olduğunu görmek için arkamıza baktık. Tepeden üstümüze doğru gelen arabayı ikimiz de fark etmemiştik, fakat kapının hızla çarpılmasıyla dikkatimizi araca yönelttik. Arabanın bir camından bir kadın, diğerinden de bir erkek dışarıya doğru sarktı. Belki de bize yol soracaklardır diye düşünüyordum ki, Ahmed birden benim önüme geçerek "Hayır! Hayır!" diye bağırdı.

Sonra iki kişiden bize doğru gelen parlak ışıkları gördüm. Çok yakındaydılar fakat hiç ses duymadım. Şaşkınlıktan donakalmış bir halde Ahmed'in vücudunun seğirerek yere yığılmasını izledim. Ben de yere yattım, kollarımla şiş karnımı örterek ölümlü beklemeye başladım. Adam ateşi kesti, fakat kadın, elleriyle karnını tutarak yerde sürünmeye çalışan Ahmed'e doğru yürüdü ve başının arkasına iki el daha ateş etti. Sonra çekip gittiler. Bugün bile ne zaman gözümü kapatsam hâlâ olanları şimdi yaşıyor muşum gibi geliyor.

Torill'i dinlerken gerçekten çok üzüldüm. Hissettiğim aslında onun üzüntüsüydü. Ahmed'in kaybı ona çok acı vermişti, fakat üzüntüsü bundan kaynaklanmıyordu; kendisinden çalınan sevgiden kaynaklanıyordu. Ahmed'in ölümünden iki hafta sonra hamile haliyle işine dönmek zorunda kaldı, kendi kendisine bakması gerekiyordu. Merak ediyorum, acaba Mossad gidip masum bir aileye verdiği zararı görmek ister miydi...

Vuruş takımı Oslo'ya döndü ve kaydettiği başarıyı İsrail'e bildirdi. Tetiği çeken Mossad ajanları o gece ülkeden ayrılırken, ekibin kalanı ertesi sabah ayrılmayı planlıyordu. Fakat ertesi sabah olduğunda, altısı birden yakalandılar. Sorgulamalarında yanlış adamı öldürerek hata yaptıklarını kabul ettiler ve sadece iki yıl hapis cezası

aldılar, çünkü onlar Mossad ajanlarıydı. Bir-kuruş da tazminat ödemediler.

Haziran 1978'de alınan bir istihbarata göre, IRA, Belfast'ta bir postane deposunu bombalayacaktı. Bir SAS reaksiyon ekibi, olay yerine park etmiş bir minibüsten olayı takip etmek ve bir diğeri de olayı gözlemlemek üzere görevlendirildi (Gözlemleyecek olanlara OP deniyordu). OP, postanenin de içinde bulunduğu binalar grubunu yukarıdan görebilen, iyi bir yere konuşlanmıştı. Binalar, yüksek bir çitle çevrelenmişti. IRA, hareketinin başarılı olması için önce çitlerin üzerinden atlamak zorundaydı.

Birkaç gün sonra reaksiyon ekibi, minibüsten ayrılarak, olay yerini çevreleyen funda çalılıklarının arasına saklandı. 21 Haziran gecesi OP'deki bir SAS askeri ve Özel Birim'den bir yetkili birkaç adamın bölgeye girdiklerini tespit ettiler. Adamlardan biri, elindeki sırt çantasını çitlerin üzerinden, binaların bulunduğu bölgeye atınca pusuda bekleyenler dışarı çıktılar. İki IRA üyesi daha ellerindekileri çitlerin üzerinden fırlatmak üzereydi ki SAS ateş açtı. Adamların ikisi oracıkta öldü, bir tanesi kaçmaya çalışırken vuruldu. Olay sonrasında adamların isimleri Jacki Mealy, Jim Mulnena ve Dennis Brown olarak açıklandı.

Başarılı bir operasyon gibi görünüyor değil mi? Fakat bilmediğiniz bir şey var: Olayın bitimine doğru, iki adam daha binaların bulunduğu sokağa girdi, SAS hemen teslim olmalarını istedi. Adamlardan biri emre uyarken, diğeri kaçmaya çalıştı. Fakat tek bir kurşunla anında öldürüldü. Olay açıklığa kavuştuğunda anlaşıldı ki bu iki adam bardan çıkmışlar ve tesadüfen çatışmanın yapıldığı sokağa girmişlerdi. William Hana ismindeki adam, SAS'ın emrine uysaydı bugün yaşıyor olacaktı. Kaçmasının nedeni korkmasıydı. Hapisten yeni çıkmıştı ve o gece onu kutluyordu. Sivil giysiler içinde kendisine silah doğrultan kişilerin IRA'dan olduğunu düşündü ve paniğe kapılarak kaçmaya yeltendi.

Teröristlerin Barışa Cevabı

Son kırk yıldan bu yana, terörizme yaklaşım, kalıcı bir barış kurmak üzere elden ele değişti. Amerika'daki Clinton yönetimi, savaşan taraflar İsrail ve Filistin ile İngiltere ve IRA arasında barışı sağlamak için çalışmalar yaparak barış sürecine katkıda bulundu.

Olası bir İsrail-Filistin barışına yönelik ilk işaret 1992 Aralık'ta Londra'da bir otelde gizli bir buluşmada görüldü. Bir Orta Doğu Tarihi Profesörü Yair Hirschfeld, FKÖ Ekonomik Departmanı Başkanı Ahmed Kriah ile konuşarak İsrail yasalarını çiğnedi. Buluşma sadece birkaç saat sürdü; üstelik çok az ilerleme kaydedildi, iki tarafın tek ortak noktası barış için duydukları istekti. Fakat olay burada kapanmadı. Buluşmalar gizli gizli devam etti ta ki Enver Sedat ve Menachem Begin'in 1979'da anlaşarak Orta Doğu pazarlıklarındaki en şaşırtıcı ilerlemelerden birini gerçekleştirmelerinden bu yana en büyük gelişmeyi kat edene kadar.

Kriah ve Hirschfeld, Norveç Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bilgi veriyorlardı; bu enstitünün Batı Şeria ve Gazze Şeridi'ndeki yaşam koşullarını araştıran sosyologları ve bilim adamları vardı. Hirschfeld, enstitünün başkanı olan Tere Roed Larsen ile bağlantı kurdu. Larsen kendi hükümetini gelişmelerden haberdar etmiş ve cesaret verici haberlerle dönmüştü. "Eğer bizim desteğimize ihtiyaç duyar-sanız söyleyin, Norveç hükümetinin istediklerinizi vermesini sağlayabiliriz." dedi Hirschfeld'e. Arabulucular bu fırsatın üstüne balıklama atladılar. Hirschfeld ve Kriah sonraki ay Oslo'ya geçtiler. Sekiz ay boyunca on dört kez buluşarak iki üç gün süren toplantılar yaptılar. Havaalanına farklı uçaklarla geliyorlardı, tanınmamaya çalışıyorlardı. Delegeler Norveç polisi tarafından başkent içinde ve dışında yüksek güvenlik önlemleriyle korunuyordu.

İki adamın da resmi bağlantılar kurmadığı açık olsa bile, ikisi de kendi yönetimleriyle bağlantı halindeydiler. İsraililer tarafından

sorulan ilk soru, FKÖ yetkililerinin Yaser Arafat adına konuşup konuşmadıklarıydı. Onun adına konuştuklarını öğrendiklerinde Başbakan Rabin mevzuunun kapanmasını istedi, fakat yine gayri resmi biçimde gözler “Oslo Kanalı” denilen meseleden ayrılmayacaktı. Ondan sonra Knesset* İsraililerin FKÖ ile konuşmasını yasaklayan kanunu yürürlükten kaldırdı.

Sonunda bir taslak teklifi ortaya çıktı; eski düşmanlıkları ortadan kaldıracak bir taslak. Bu taslağa güvenilmesi ve hem Arafat’ın hem de Rabin’in taslağın iyi hazırlandığına ikna olması ilginçtir. Buna rağmen sayısız değişiklik talebi, pazarlıkçıların haftalarca görüşmeler yapmasına neden oldu; sonunda taslak üzerinde konuşulabilir hale getirilmişti.

İsraililer Devlet Bakanı Warren Christopher vasıtasıyla Amerikalıları barıştan haberdar ettiler. Christopher haberi duyar duymaz başkanı aradı. Amerikalılar görüşmelerin varlığından haberdar olsalar bile bu kadar ileri gidebileceklerini beklemiyorlardı; barış onlar için sürpriz olmuştu. Clinton yönetimi, barışa yönelik bir anlaşma için gösterdikleri kararlılık için iki tarafı da tebrik ederek barışa tam destek verdi.

1994’e gelindiğinde, Arafat ve Rabin arasındaki Oslo Barışı, İsrail’in barış için toprak ticareti yapabileceği ve bir final anlaşması yapabileceği bir vasıta haline geldi. Oslo, İsrailileri, bir grup insanı işgal altındaki Batı Şeria ve Gazze Şeridi’nden Filistin otoritesinin kontrolündeki bir alana geçici olarak yerleştirmeyi hayal etmeye sevk etti. Yaser Arafat ve İzak Rabin, barış anlaşmasındaki katkıları nedeniyle Nobel Barış Ödülü’nü kazandılar.

Yıllar süren çatışmadan ve kaybedilen onca hayattan sonra İngiliz hükümeti ve IRA da sonunda bir anlaşma zemini aramaya baş-

ladı. Dürüst olmak gerekirse çabanın çoğunu harcayan Başkan Clinton ve İrlanda başbakanıydı. Nisan 1998'de "İyi Cuma Anlaşması" imzalandı. Sendikacı gruplardan bazı protestolar geldi, fakat fazla ciddiye alınmadı. Anlaşma, Sinn Fein dahil tüm çatışma halindeki grupları Stormont'ta bir toplantı yapmaya mecbur ediyordu. IRA ve UDA'yı da silahlarını bırakmaya ve Cumhuriyetçi ve Kraliyetçiler dahil politik suçluları serbest bırakmaya davet ediyordu.

Kendisini Gerçek İrlanda Cumhuriyet Ordusu (rIRA) olarak tanıtan bölücü bir grup, İyi Cuma Anlaşması'na katıldığı için Sinn Fein'e muhalefet edinceye kadar işler iyi gitti. Pürüzler henüz tam olarak temizlenmese de Kuzey İrlanda barış programı, büyük bir çoğunluğun barış lehine oy vermesiyle iyice güçlendi. rIRA, bölgede daha önce görülmemiş şiddette bir bombalama olayıyla öfkesini göstermek istedi. 15 Ağustos'ta 225 kiloluk patlayıcıyla dolu bir araç Omagh'da bir alışveriş merkezi civarına bırakıldı. Bomba, bir cumartesi günü, öğleden sonra saat 15.00 sularında patladı. İşleri daha kötü hale getirmek için bomba yüklü bir araç olduğu yetkililere bildirilmiş, fakat yanlış yerle ilgili bilgi verilmişti. Bu da yetkililerin halkı bölgeden uzaklaştırmasına, halkın da alışveriş yapmak için bombanın asıl bulunduğu yere gitmesine yol açtı. Hasar korkunç oldu; 29 kişi öldü, çoğunluğu kadın ve çocuk olan üç yüzden fazla insan yaralandı. rIRA suçu üstlendi ve ateşkes ilan etti. Üç hafta sonra bombalama olayıyla bağlantısı olan altı kişi yakalandı; isimleri ve haklarındaki diğer bilgileri, pişmanlık duyan bir rIRA üyesi vermişti.

Kısa bir süre sonra Kuzey İrlanda'nın yeni seçilen yarı otonom yönetimini parçalanma işaretleri göstermeye başladı. Protestan sendikacılar ve Katolik ulusalcılar arasında gerçekleşmesi umut edilen barış ve yeni başlangıç başarılı olamamıştı. Ulster sendikacıları, IRA dağıtılıp silahlarını teslim etene kadar Sinn Fein ile iktidarı paylaşmayı reddediyorlardı. Onlara göre, IRA Kraliyet Polis Kuvvetleri'ni yeniden yapılandırmayı ve İngiliz birliklerini bölgeden çekmeyi

planlıyordu. IRA'nın halen binin üzerinde saldırı silahına, milyonun üzerinde cephane, buna ek olarak da üç ton kadar Semtex patlayıcılarına ve misilli füzelere sahip olduğu düşünülüyordu.

Taraflar arasındaki soğukluk devam ederken şiddet de devam ediyordu. Buna rağmen "İyi Cuma Anlaşması" asgari de olsa bölgenin istikrarına yaradı; iki taraf da görünüşte normal davranışlar sergilemeye başladı.

Yukarıda anlatılan iki çatışma devam eden anlaşmazlığı sürdürmek yerine barışçıl bir antlaşmaya varmanın yararlarını gösterir. Fİlistin-İsrail savaşı yüzünden kaç kişi hayatını kaybetti? IRA ve İngiliz birliklerinin Kuzey İrlanda'daki çatışmaları ve atılan bombalar sonucunda kaç kişi öldü? Kaç hayat daha kaybedilmeli? Terörizm, kazananın savaş meydanındaki ganimetleri toplayacağı bir mücadele değildir. Tek gerçek çözüm, barış pazarlıkları esnasında fedakarlıkta bulunmaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

TERÖR ÖRGÜTLERİ

Çoğu insan, terörizmin arkasındaki itici gücün baskı, yetersiz politik sistemler, ırk, din veya toprak kavgaları olduğunda hemfikir. Fakat hangi noktada bireydeki bozulma bireyi bir terörist olmaya iter? Nasıl sıradan insanlar kalpsiz birer canavara dönüşür?

Teröristlerin farklı cinsten insanlar olduğunu düşünmek kolay olurdu, ama öyle değiller. Terörist örgütler evleri, aileleri ve hepimiz gibi insani tutkuları olan üyelere oluşur. Hemen hemen hepsi yaptıkları işe inanırlar ve çoğu kişisel olarak gerçekleştirdiklerinin toplumun yararına olduğu konusunda ikna olmuşlardır. Dahil olduğu örgütün benimsediği ölüm ve şiddet içerikli yöntemler, teröristin gözünde, amaçlarına ulaşmak için gerekli eylemlerdir. Bu durumun, düşmanı öldürmenin gücün yasal kullanımı olduğuna inanan sıradan bir askerin durumundan farkı yoktur.

Dünyadaki elli terörist grubun çoğu ortalama okuyucu tarafından bilinmez, çünkü bu grupların çoğu sadece bir ülkede faaliyet göstermektedir veya faaliyetleri çok nadir gerçekleşmektedir. Fakat

unutmamak gerekir ki dünyanın herhangi bir yerinde terörist bir saldırının yaşanmadığı tek bir gün bile geçmiyor. Bu saldırıların çoğu son derece can yakıyor ve hemen hemen hepsi masum insanların ölmesine ve mallarının zarar görmesine neden oluyor. Bazen medya bu saldırılara geniş yer verirken, bazen de sadece yerel bir gazetede küçük bir köşe ayrılıyor.

Bir teröristin kişiliği veya görüntüsü hakkında belirli bir profil yoktur. Doktor, öğretmen, çiftçi veya esnaf olabilir. Öte yandan terörist örgütler birbirlerine oldukça benzerler, genelde aynı metotları kullanırlar. Çoğu durumda, destekçilerinin yaşadığı kendi topraklarında faaliyet gösterirler. Fakat tabii ki üzerinde “Ben bir teröristim.” yazılı tişörtlerle dolaşmazlar. Çoğunlukla kendilerine karşıt olan gruplar gibi çalışırlar: gizli! Gizlilik ve güvenlik ihtiyacı şu anlama gelir: Terörist bir gruba üyelik hiçbir zaman açık ve doğrudan bir şekilde gerçekleşmez. Kişi, terörist bir gruba katılmak için öncelikle belirli kriterleri yerine getirmek zorundadır. Teröristlerin, organizasyonlarına yeni katılanlar için katı kuralları vardır: Gruba yalan söyler veya hile yapınaya çalışırsanız sonunuz büyük ihtimalle ölüm olur. Genelde, kurallar örgütlerin güvenliği için, devlet veya düşman örgütlerin ajanlarından korunmak için tasarlanmıştır.

Örneğin basit bir kriter söylemek gerekirse; yeni üyenin örgütün hali hazırdaki üyeleri tarafından tanınması gerekir. Adayın politik veya dini eğilimleri bilinmeli, ailesi de tanınmalıdır. Çünkü yeni nesiller de örgütün hakim olduğu alanda doğacak ve eğitilecektir. Aday uzun süre yurtdışında yaşamışsa, örgüt yetkilileri, kişinin CIA veya dengi bir gizli servis tarafından örgütün içine sızması için tutulmuş olabileceğinden şüphelenir. Dünyanın en büyük güvenlik servisleri, daima bu tür faaliyete bulunacak adaylar arayışındadırlar.

Yüksek rütbeli teröristler, örgüt içinde tırmanırken bir yandan ustalıklarını geliştirir, bir yandan da gözlemlerde bulunurlar; hatta

bazen çocukluktan itibaren gözlemlemeye başlarlar. İlk başta sıradan bir nöbetçi olarak görev yaparken, zamanla silah taşımak gibi daha fazla sorumluluk isteyen görevler alırlar veya sürücü olmak için eğitime başlarlar. Bu genç gönüllüler, hazır olduklarına kanaat getirilince de terörist saldırı tekniklerini öğrenecekleri kamplara gönderilirler.

Bir teröristin eğitimi, çok kapsamlı ve karmaşık olmakla birlikte, örgütten örgüte de farklılık gösterir. Eğer bir örgüt kırsal alanda faaliyet gösteriyorsa, üyeleri daima silahla gezer; Tamil Kaplanları buna iyi bir örnektir. Yok eğer şehirde çoğunluktaysalar, silahları ve bombaları gizli olacak ve harekatlarından hemen önce üretilecektir. Bu da IRA'nın kullandığı bir tekniktir. Fakat teröristlerin modern silahları kullanmak için tercih ettikleri yöntem de en az modern silahın kendisi kadar ayrıntılı ve sofistikedir.

Küçük veya kapalı hücre örgütlerinde birebir eğitim tercih edilmektedir. Kişi bir makineliyi nasıl kullanacağını veya nasıl bomba yapacağını yavaş yavaş öğrenir. Kırsal alanlarda ayaklanmalar gerçekleştirenler gibi, büyük örgütler de geniş sayıda adayın eğitilebileceği kamplarda, amaca yönelik eğitimler gerçekleştirirler. Adaylar bu tür kamplarda politik, dini veya motivasyonel öğretim de alırlar.

Yazarın Notu: Orta Doğu'da, daha önce teröristler tarafından kullanılmış birçok kamp gördüm. Genelde, yüksek dağlar tarafından çevrelenen çöllerin ortalarına kuruluyorlar. Bu tür yerlere kurulmamışlarsa da çok iyi gizleniyorlar. Kamplar, birçok düz çatılı yapıdan ve eskiden bölgede bulunan şehirlerin artıklarından oluşuyor. Fakat adaylar çadırlarda kalıyor ve basit yemekhanelerde yemek yiyorlar. Bu yemekhaneler, boş zamanlarda buluşma yerleri olarak da kullanılıyor. Kampın sonuna doğru da eğitim veya silah talimi için ayrılan alan bulunuyor. Alanın etrafında nadiren çit veya koruma bulunuyor; bu yerler Batı'daki askeri kışlalara hiç benzemiyor. Fakat tabii ki eğitimin lüks kışlalarla ve geniş olanaklarla alakası yok; bilgiyle, etkili ve motive ol-

muş uzmanlarla alakası var. Kamp içi güvenlik ve araştırma çok sıkı tutuluyor. Bazen, adayların barbarca düzenlenmiş başlangıç törenlerinde öldükleri oluyor. İnanın bana, bu yerler kalbi zayıf insanlar için hiç uygun değil!

Birey ve Terörist Örgütler

Aşağıdaki hikaye gerçek olaylardan aktarılmıştır. Bireyler ve terörist örgütler arasındaki ilişkinin farklı boyutlarını aktarmaktadır. Hikayenin beklenen amacı gerçekleştirmesi için, sonuna dünyanın en iyi casuslarından birinden elde edilen gerçek istihbarat bilgileri eklenmiştir. Anlatılan hikaye ve onunla ilgili istihbarat raporu bireylerin terörist bir örgüte ne yönden bağlı olduklarını göstermektedir.

1994'ün sonunda, Almanya'da Monika Haas adlı bir kadın için tutuklama izni alındı. Müfettişlere göre, Haas, Palma de Mallorca'ya silah kaçırıyor ve 13 Ekim 1977'de "Landshut" adlı Lufthansa uçağını kaçıran Filistinli bir terör örgütüne teslim ediyordu.

Haas daha önce bu kaçırma olayı ile bağlantılı olarak tutuklanmıştı. 1992 baharında, Almanya'nın birleşmesinden hemen sonra, federal avukatlar eski Doğu Berlin Devlet Bakanlığı belgelerinin 22. bölümünde Haas'ın Landshut olayını gerçekleştiren teröristlere silah sağladığını fark ettiler. Altı haftalık sorgulamadan sonra Anayasa Mahkemesi kadını serbest bıraktı. Sebep, mevcut belgelerin davayı yürütmek için yeterli anayasal kanıtı sunmamasıydı.

Haas'ın ikinci kez tutuklanması, Alman müfettişlerin Mogadishu'daki GSG9 saldırısını gerçekleştiren terörist ekipten ağır yaralı olarak kurtulan tek kişi olan Filistinli Soraya Ansari'yi yakalamalarından sonra oldu. Ansari, Landshut olayından tam 17 yıl sonra, 13 Ekim günü Oslo'da yakalandı. Norveç mahkemesi onun Federal Cumhuriyet'e iade edilmesini öngörürken, Ansari'nin Norveçli avukatı Heidi Bache-Wüg, müvekkilinin hâlâ tıbbi açıdan olayda vurulmasının etkilerini

yaşadığını, üstelik evli olduğunu ve dokuz yaşındaki kızının da bu iadenin kurbanı olacağını öne sürerek karara itiraz etti.

48 saat süren aralıksız sorgulamadan sonra, Alman Federal Kriminal Ofisi yetkililerinin görüşmeleri sonucu Ansari, Landshut olayındaki rolünü kabul etti. Aynı zamanda, Monika Haas'ın olayla bağlantısını ortaya koymak suretiyle devlete kanıt sağlayarak da cezasını hafifletti. İki kadının birbirlerini Yemen'den ya da tatil cenneti Mallorca'da silahları teslim almaları dolayısıyla tanıdıkları tahmin ediliyor. Yasal tartışmalar ve uzayan araştırmalar sürerken iki kadın da kendilerini hapiste buldular. 41 yaşındaki Soraya Ansari Oslo'daki evinde gözetimde bulunurken, 46 yaşındaki Alman Monika Haas da bir Alman hapisanesine gönderildi.

Yetkililer, iki kadının da, en etkili üssü Güney Yemen'in başkenti Aden'den sadece iki buçuk saat uzaklıkta bulunan Filistinli FHKC örgütüne ait olduğunu düşünüyor. Diğer terörist örgütler gibi FHKC üyeleri de eski Doğu Bloku'na girip çıkmış ve Stasi ajanlarının dikkatini çekmişlerdi. Mesela, FHKC üyesi Zak Helou, Bulgar polisi tarafından kontrol edilen, Sofya'daki silah fabrikası KINTEX'in düzenli müşterisiydi. Helou eskiden Monika Haas'la evliydi, fakat bu yakın ilişkiye rağmen Haas herhangi bir terörist faaliyete katıldığını inkar etti.

Savcının ofisi son araştırmaların sonuçlarını ortaya koydu ki GBA* Basın Sözcüsü Rolf Hannich'e göre, bu sonuçlar bir öncekilerin doğruluğunu ispat ediyordu. Stasi'ye ait teröristler listesinde birbiri ardına tanıdık isimler yer alıyordu: Zaki Helou, Monika Haas ve Soraya Ansari.

Fazla bahsedilmese de Stasi belgelerine dayanarak yeni bir şüphe filizlenmeye başlamıştı. Belgeler Monika Haas'ın aynı zamanda, Filistin terör çevrelerinde köstebek olarak görevlendirilen bir Batı

* E.N. : Karlsruhe Baş Savcılığı

Alman veya Fransız ajanı olabileceğini gösteriyordu. Üstelik bu durumdan şüphelenenler sadece Doğu Alman gizli servisi değildi. Çoğu FHKC üyesi de Haas'ın ajan olduğundan şüpheleniyordu, hatta onu ortadan kaldırmayı bile planlamışlardı. Ekim 1988'de, bir Stasi yetkilisi kuru, bürokratik bir dille Ebu Hanefi'nin Batı Alman vatan-daşı Monika Haas'ı tasfiye etmeye hazırlandığını bildirdi. Onun ölümü, Batı Almanya'dan alınan bir intikam olacaktı. Ebu Hanefi, 1976'da, Nairobi'de bir El Al uçağının kaçırılması operasyonunun başarısız olması üzerine yakalanmıştı. Artık hapisteydi ve operasyonu Haas'ın ispiyonladığına inanıyordu.

1984'te, Haas'ın kocası Zaki Helou Madrid'de sokak ortasında vurularak öldürüldü. Hem Doğu hem de Batı tarafından FHKC'ye silah sağladığı düşünülen Suriyeli uyuşturucu ve silah taciri Monzer El Kassar ile birlikteydi. Kasım 1993'te, Alman Kriminal Ofisi El Kassar'ı Monika ile ilgili olarak sorgulamıştı. El Kassar, daha önce de 1985'te "Achille Lauro" gemisini kaçıran komandoya silah satmaktan dolayı İspanya'da hakim karşısına çıkmıştı (Bkz. Bölüm III).

Yazarın Notu: Aşağıda okuyacaklarınız bir gizli servis belgesinin doğrudan tercümesidir. İçinde birçok isim ve terörist örgüt geçmektedir, fakat sizin dikkat etmeniz gereken sadece Monika Haas veya belgede kullanılan haliyle "H"dir. Aynı şekilde "BDR", "BND" vb. kısaltmalar da Almanya ve Alman gizli servsidir. Gerçekçi olması için belgelerin orijinal formatı korunmuştur.

1-

Departman XXII/8

Berlin, 19 Şubat 1981

Teyit edildi: (İmza okunaksız)

AÇILIŞ RAPORU

OV'de "Kurt", kişi

HAAS, Monika*

Doğum: 2.5.1948 / Frankfurt / Main

29.12.1948 / Stuttgart

operasyonel olarak S 98 StGB ve S 108 StGB bağlantısıyla yakalandı. (StGB=Strafgesetzbuch= cezai kod)

Kisi Hakkında

H. hakkındaki ilk bilgiler 1970'lere dayanıyor. O zamanlar Frankfurt/Main'deki bir ABD ordu tesisinde telefoncu olarak görev yapıyor ve "RAF" (Kızıl Ordu Birimi) üyeleriyle bağlantılar kuruyordu. Bu grubun ABD üssüne düzenlemek istediği bombalı saldırıda kendisinden istenen desteği vermeyi reddetmişti. Yalnızca 1975'te Haag Grubu olarak bilinen "RAF"a tam olarak katıldı. Bu kararı vermesinin temel nedeni, hapisteki bir arkadaşını kurtarmaktı.

2- HOPPE, Werner

(dönem dönem RAF'a katılmış, 1972'de 10 yıl hapse mahkum edilmiş.)

Aynı yıl Haag ve bu grubun üyeleriyle birlikte VDR Yemen'e gitti. Kızını da bakması için Christian Geissler'in karısına bıraktı.

GEISSLER, Christian

Doğum 25.12.1928 / Hamburg

Hamburg'da yaşıyor.

Werner, Aden'de o zamanlar "WADI HADDAD Grubu"nın ikinci adamı, bugünse lideri olan Sakki ile tanıştı ve 1976 yılı ortalarında onunla evlendi. Bu evlilikten şimdiye kadar iki çocuk dünyaya geldi (1973 ve 1981). Eylül 1980'den bu yana çocuklarıyla birlikte Federal Almanya Cumhuriyeti'nde yaşıyor.

Politik-operasyonel görüş

- Bir "RAF" ve "WADI HADDAD" üyesi olarak Aden'de gerilla eğitimini tamamladı ve terörist örgütün yapısı, lojistiği ve operasyonel alanları hakkında bilgi edindi. Aden'deki üssün liderinin eşi olarak bu bilgilerini güçlendirdi.

- "WADI HADDAD GRUBU"nun üyesi olarak 1976'da Kenya'da bulundu ve Nairobi Havaalanı'ndan EL AL uçağının kaçırılması olayı için hazırlandı.

Planın başarısız olması ve Schulz, Brigitte ve Reuter, Thomas'ın yakalanması üzerine aynı pasaportla bir kez daha Kenya'ya gönderildi. Kendi ifadesine göre olayın hemen arkasından aynı pasaportla ülkeye girmeye kalktığı için Kenya polisi tarafından yakalandı. İddia ettiğine göre, Filistinli bir kadın hakkında bilgi vermesi için üç gün boyunca sorgulandı ve işkenceye maruz kaldı. İsrail gizli servisi "Mossad" tarafından yapılan sorgulama esnasında güvende olduğundan emin olduğu başka bir kadın terörist hakkında bilgi verdi.

3 (a)

"Mossad" eşliğinde, bu kadınla bağlantı kurabilmek için Tanzanya'ya gitti, oradan da Beyrut'a uçacaklardı.

Yine kendi ifadesine göre, Tanzanya'da "Mossad"dan kaçmayı başardı ve Aden'e döndü.

Açıklamaları "RAF"ın, ve "Carlos Grubu"nun şüphelerini üzerine topladı ve onunla daha fazla işbirliği yapmayı reddettiler.

- 1977 ortalarında, çocuğunu almak için Peru pasaportuyla Federal Almanya Cumhuriyeti'ne gitti. Karşı taraf çocuğun nerelerde olduğunu bilse de o, zorluk çekmeden Aden'e geri döndü. Pasaportunun seri numarasının BKA (Bundeskriminalamt) tarafından tespit edilmiş olması önemlidir. "RAF" üyesi POHLE, Rolf Temmuz 1976'da aynı seriden bir Peru pasaportuyla alanda yakalanmıştı.

- Resmi olmayan bir kaynağa göre, H. 1981'de, 1977'de Mallorca'da gerçekleşen "Landshut" olayının sorumlularına silah sattığından bahsetmişti.

Diğer resmi olmayan kaynaklara göre de silahları Cezayir'de teslim ettiği için yer ve zaman hakkında ipucu elde edilememiştir.

Kaçırılmadan bir gün önce İsrail telsizinden böyle bir olayın anons edilmesi, fakat ayrıntı verilmemesi önemlidir.

- Gayriresmi bir şekilde H.'nin geniş finansal kaynaklar edinmeye istekli olduğu sonucuna varılabilir. 1979'da, onun adına Federal Almanya Cumhuriyeti'nden Kuveyt'te bir bankaya para transferi yapıldığı görülmektedir. Kendisi de birçok kez alışveriş için orada bulunmuştur.

1980 yılında, defalarca antikomünist ve antiSovyet taraftarı fikirlerinden ve evlilik hayatında yaşadığı zorluklardan mutsuz olduğu sonucunu çıkarmak mümkündür. O tarihte Aden'deki Fransız konsolosundan mobilya satın almış ve buna yönelik antlaşmalar yapmıştır.

3 (b)

1980'in ortalarından itibaren bu işaretler ve veriler öyle yoğunlaşır ki, H.'nin düşman güvenlik birimleriyle çalıştığı fikrine varılabilir.

Mayıs 1980'de, Paris'te beş "RAF" üyesinin yakalanması olayının perde arkasında Adenli bir ajandan gelen bir ihbar olduğu biliniyor.

4- Bu bilgi gayri resmi kanıtlarla da olsa doğrulandı. Yalnız, Haas'ın eşinin bu tutuklamanın gerçekleştiği dairenin telefon numarasını ezberden bilmesi ilginç bir ayrıntıdır. Bu daireden yapılan iki telefon görüşmesi de SAKKI ajanlarıyla yapılmış. İkinci görüşmeden beş dakika kadar sonra da beş ajan yakalanmış.

Daha önce Batı kaynakları raporların iddia ettiğinin tersi şekilde kanıtlandığı üzere, aynı anda Paris'te yakalanan "RAF" üyesi HOFFMANN, Sieglinde, Paris'e sanıldığı gibi uçakla değil trenle gitmişti. 1980 yılının kasım ayı sonlarına doğru Avusturya elçisi Dr. Amry, Beyrut'ta bir şüphesinden bahsetti. Buna göre; Paris'te gerçekleşen tutuklama FHKC içinden gelen bir hainin marifetiydi.

Gerekli bilgiler, para ödülü karşılığında Aden'deki Fransız elçiliğine ulaştırılmıştı. (Bugün bile eski "WADI HADDAD GRUBU" FHKC üyeliğiyle eşdeğer tutulur.)

Yani üç numaralı departmanın verdiği bilgiye göre, BND (Federal Enformasyon Servisi) Paris'teki tutuklamayı, FKÖ içinden sızan bilgiler sonucu gerçekleştirdi. Departmana göre, bu olayda bir kişi için kaygılanıyoruz. O da Federal Almanya ordusu dışında kalmış bir diplomat veya diplomatik statüsü bulunan bir BND yetkilisi tarafından kontrol edilen veya kendisinden faydalanan kişi. Bu göstergeler BND Başkanı KLINKEL, Klaus tarafından, BKA Başkanı HEROLD, Horst'a yarılan resmi bir şikayetle teyit edilmiş oldu. Şikayet, BKA'nın BRG masasına karşı boşboğazlık etmesine dayanıyordu. 5.6.1980 tarihli Neue Welt gazetesinde, Paris'teki tutuklamalar hakkındaki yazıda "Beyrut" ve "Aden" kelimeleri geçiyor, beş teröristin Aden'den Paris'e hareket ettikleri yazıyordu.

5- KLINKEL'e göre, BND'nin kaynakları bu haber yüzünden diplomatik açıdan zedelenmişti.

22.5.1980'de, dört "ETA" üyesi, Aden dönüşünde Madrid'deki havaalanında yakalandı. Bu, Aden'e gerilla taktikleri eğitimi almaya giden ETA üyelerinin başına gelen bir olaydı ve onların sorunuydu.

HAAS'ın son faaliyetleri ekseninde olaya bakıldığında, BRD'ye yaptığı ziyaretten başka başka şüpheli anlamlar da çıkarılabilir.

HAAS, eylülün ortasında, çocuğunu da yanına alarak, SAKKI,

Helou adına düzenlenen bir pasaportla ve 2.11.1980 tarihine kadar süresi olan bir vizeyle BRD'ye gitmişti. Gayri resmi bir kaynakla yaptığı bir görüşmede, aslında DDR (Doğu Almanya)'ye gitmek istediğini fakat yanlışlıkla BRD (Batı Almanya)'ye vize aldığını söylemişti. Fakat, DDR'nin Yemen'de bir konsoloslugu, BDR'ninse sadece küçük bir ofisi olduğu düşünülürse, ikisini karıştırmanın ne kadar zayıf bir ihtimal olduğu anlaşılır. DDR konsoloslukunda yapılan kontrollerde, DDR'ye böyle bir giriş yapıldığı görünmüyor. H.'nin anti-sosyalist tutumu da zaten bunu kanıtlıyor.

Aslında, "RAF"ın önde gelen liderleri bu esnada SSCB başkentinde bulunurken, H. Prag'a gitmişti. Onlar SSCB'den ayrılırken, HAAS da BDR'ye doğru gezisine devam etmişti.

BRD'de, Frankfurt/Main, Mauerweg 3'te yaşayan BAETZ, Regina ile bağlantı kurdu. Bir süre onun yanında kalarak kendisine yakın gördüğü "RAF" üyeleriyle bağlantı kurmaya çalıştı. Bu tür bağlantılardan biri aracılığıyla, "RAF" lideri, HAAS'ın BDR'de kaldığını öğrendi.

6- Yine Frankfurt'ta yasal bir "RAF" taraftarıyla bağlantı kurdu. Davranışları ve tutumu, sanki bu bağlantı tamamen kazara kurulmuş gibiydi. Fakat araştırmalar, bağlantının planlı ve hazırlıklı bir şekilde sağlandığını ortaya çıkardı.

Bir bakımevinde kalan annesini de ziyaret etmesi gerekiyordu. Kendi ifadesine göre, bu ziyaretten sonra, güvenlik görevlileri onu takip etmeye başladılar. Fakat, aranan bir "teröristin" yalnızca takip edilmesi pek gerçekçi gelmiyor.

Federal savcının ofisindeki bir avukat aracılığıyla yaptığı açıklamalar da eşit derecede mantıksızdır.

Eski dava arkadaşı HAAG "kriminal bir suç örgütü kurmak"tan on beş yıl hapse mahkum olsa da bu durumda HAAS aleyhine fazla

bilgi edinilememesi ve hakkındaki kanıtlar yeterli olmayan kişinin davasının daha fazla sürdürülememesi ilginçtir.

Haag Grubu'nun üyesi olan HAAS güvenlik mercileri tarafından kesin olarak biliniyordu, S 129'a göre en azından hakkındaki davanın yürütülmesine izin verilmeliydi.

18.10.1977'de, "Landshut" kaçırılma olayı sonrasında, HAAS'ın Güney Yemen'de terörist olarak eğitildiği ve bu olayda görev aldığı ortaya çıkmıştı. Tuhaftır ki bu duruma rağmen BDR yetkilileri tarafından HAAS hakkında hiçbir soruşturma yapılmadı.

HAAS, önce telefonla, sonra da Hamburg'da yüz yüze GEISLER ile görüşmüştür. GEISLER, eski hapis arkadaşı HOPPE'nin "özgürlük mücadelesi"nde önemli bir rol oynamıştı, halen de hapisteki "RAF" üyeleriyle bağlantıları vardı.

7- HAAS, GEISLER ve eski terörist BERSTER, Christina'nın yardımıyla Hamburg'da, Eimsbüttel Str. 75'te bir daire kiralar ve orada kendi ismiyle yaşamaya başlar. Hamburg'daki yetkililer vasıtasıyla bu ismine yönelik yasal bir pasaport düzenletmeyi de ihmal etmez. 1981'in şubat ayında üçüncü çocuğu doğunca, Senato tarafından yaklaşık 6000 marka restore edilen yeni dairesine taşınır. Sosyal açıdan rahat bir şekilde hayatına devam etmektedir.

HAAS'ın tüm davranışları, açıklamaları ve kurduğu bağlantılar, onun devletin güvenlik güçlerine bilgi sızdırmak için teröristlerle bağlantı kurması için kullanıldığına işaret etmektedir.

Bu bağlamda, HAAS'ın DDR başkentindeki kocası SAKKI ile buluşmak için beklediği yönünde işaretler mevcuttur, fakat henüz bu konuda bir girişim görülmüyor.

Kocasının da bir İsrail veya Yahudi ajanı olduğu söylentileri dikkat çekicidir. Bu durumda kocası ile birlikte hareket ettiklerine dair göstergeler mevcuttur.

Kriminal Değerlendirme:

HAAS konusunda elde edilen kanıtlar ve bilgiler doğrultusunda, Fransız veya BDR gizli servisleri tarafından kullanılan bir ajan veya köstebekle karşı karşıya olduğumuz kesin. VDR Yemen ve DDR topraklarındaki muhtemel faaliyetler göz önünde bulundurulduğunda, HAAS'ın S 98 StGB ve S 108 StGB'ye uygun olarak cezai yasalara karşı geldiği şüphesi ortadadır.

Orzschig
Birinci Teğmen

Monika Haas, birden fazla kez yakalanmasına rağmen, hiçbir zaman terörist bir grubun üyesi olmaktan veya terörist bir saldırıda bulunmaktan hüküm giymedi. Sanıyorum şu an hâlâ özgür ve Almanya'da yaşamaya devam ediyor. Haas sadece tipik bir terörist değil, aynı zamanda terörizm ve casusluğun karanlık ve tehlikeli dünyasında yaşayan birçok insanın temsilcisi. Başka herhangi bir terörist organizasyonda da benzer kişiler bulabilirsiniz; hiç şüphesiz başka gizli servislerin onlar hakkında tuttuğu dosyalar da en az bu kadar ilginç olacaktır. Kendini tamamen adanmış kişilerin yanında, gölgelerde saklanan tehlikeli karakterler de vardır. Haas gibi kişiler hem terörist grupların hem de terörizm karşıtı grupların çok işine yararlar. Fakat bunlar aynı zamanda kendi çıkarlarına göre taraf değiştirmeleriyle de tanınırlar, gerçekte kimin tarafında olduklarını kimse anlayamaz.

Yukarıda gördüğümüz gibi, bireylerin terörist gruplarla ilişkileri, bazen grubun tarihi, politik veya dini altyapısı kadar karmaşık olabilir.

Terörist Örgütler

Dünyanın her tarafında şu an aktif olarak faaliyet gösteren bütün terör örgütlerini incelemeye kalkarsak ciltlerce çalışma ortaya

çıkardık; bu nedenle, dünyadaki tüm örgütlerin temsilcisi olabilecek nitelikteki örgütleri seçmeye çalıştım. Bunlardan bazıları ile doğrudan çalıştığım için haklarında bilgiye sahibim, diğerleri hakkında da araştırmalar yaptım.

Bu örgütlerden her birinin nasıl çalıştığını ve amaçlarına ulaşmak adına terörizmi nasıl kullandıklarını görmek gerçekten çok ilginç. Bazıları gerçekten yasal bir hakkı kazanmak için faaliyet gösteren bu grupların, kaos ve anarşi yaratmak için savaşanlardan daha başarılı olduğunu görmek de bir o kadar ilginçtir.

FARC

FARC (Kolombiya Silahlı Devrim Kuvvetleri), 1964'te, bir grup öfkeli köylü grubunun Kolombiya ordusu tarafından kanlı bir şekilde susturulması üzerine kuruldu. Birleşik Devletler tarafından desteklenen ordu, Marquetalia'da üç hafta boyunca bombalama, hapse tıkma, işkence ve hatta infaz içeren bir operasyon gerçekleştirdi. Operasyon sonucunda hayatta kalan çiftçilerden kırk sekizi, hemen hemen hiç silah veya cephaneleri olmamasına rağmen mücadele etmeye karar verdiler. İşte bunlar FARC'ın ilk günleriydi. Sonradan Kolombiya Komünist Partisi'nin askeri kanadı olacaktı.

İlerleyen kırk yıl boyunca FARC, Kolombiya'nın en büyük ve en eski asi grubu oldu. Diğer gruplara nazaran en donanımlı olanıdır ve 20.000 üyesi olduğunu, bunlardan en az 12.000 tanesinin silahlı savaşçı olduğunu iddia etmektedir. Örgütü daha çok kırsal alanda yaşayan kesim desteklese de son zamanlarda yerli nüfusun önemli bir bölümü FARC'ın şiddet içeren eylemlerinden veya Marksist gruplarla hükümet arasındaki savaş sonucundaki sürgünlerden şikayet etmektedir.

FARC, yönetiminde "Tirofijo" olarak tanınan Manuel Marulan-

da'nın bulunduğu bir sekreteryaya tarafından yönetilmektedir. Aslında liderliği altı kişi paylaşmaktadır ki askeri lider Jorge Briceno ve FARC'ın uluslararası toplulukla iletişimini sağlayan Paul Reyes de bunlar arasındadır. FARC askeri bir organizasyon gibi yönetilir, hükümet güçleri ve sağ kanattan paramiliterlerle çarpışmalara giren yedi kentsel "cephe"den oluşur.

Örgüte hem yurtiçinden hem yurtdışından çeşitli kaynaklar fon sağlar. FARC kendisi de adam kaçıarak, rehin alarak, tehditle, kokain ve eroin gibi uyuşturucuların trafiğini sağlayarak para kazanır. Küba'dan tıbbi destek ve politik rehberlik yardımı gelir. Son olarak FARC'ın IRA ile teknoloji ve taktik üzerine bağlantılar kurduğu da söylenmektedir.

FARC'ın ülkede durmadan saçtığı terör Kolombiya hükümeti için büyük problem yaratmaktadır. Ülkede birçok kırsal alan girilemez durumdadır, özellikle yabancılar için; çünkü yabancılar örgütün adam kaçırmak için seçtiği hedef kitledir. Yok Etme Operasyonu, Yıkma Operasyonu, Pençe Operasyonu gibi ABD ordusunun desteğiyle gerçekleştirilen askeri operasyonların hepsi FARC'ı ortadan kaldırmakta başarısız oldu. Aynı zamanda hükümetin uyuşturucu ekinleri üzerine serptiği öldürücü ilaçlar da örgütün gelir kaynaklarından birini ortadan kaldırmaktan ziyade, bölge köylülerinin sağlığına ve doğal ortamlarına daha fazla zarar vermekle kaldı. Başka bir çare düşünen Andres Pastrano'nun hükümeti, 2001'de FARC'la barış yapmak için grubun sınırlı bir otonomi çerçevesinde faaliyet göstereceği silahtan arındırılmış bir bölge oluşturdu. Fakat bu plan nüfusun çoğunun, iş çevrelerinin ve askeriyenin tepkisine neden oldu. Bu kişiler aslında FARC'ın "Uyuşturucudan Arındırılmış Kolombiya Planı"na ısrarla direnç göstermesine itiraz ediyorlardı. Bu plan, ABD desteğiyle hükümet tarafından uyuşturucu madde üretimini ve dağıtımını engellemek için yapılmıştı. Pazarlıklar gittikçe gerginleşti ve zamanla iki taraf da birbirine olan güvenini kay-

beti. Bu şekilde hiçbir yere varamayacaklarını anlayınca ve Kolombiya seçimleri de gittikçe yaklaşıncı FARC Mayıs 2002’de adaylardan birini kaçırarak ve birkaç bombalama gerçekleştirerek eski taktiklerine geri döndü. Barış süreci sona erdi ve iki taraf arasındaki savaş kaldığı yerden devam etti.

Tupac Amaru

Tupac Amaru, başlangıçta İspanya’da MRTA olarak bilinen ve 1983 yılında kurulan Marsist-Leninist bir devrim grubudur. Temel eğilimleri Marksist bir rejim kurmak ve Peru’yu tüm emperyalist öğelerden, özellikle ABD ve Japon etkisinden kurtarmaktır. Örgütün yüzden fazla üyesi yoktur; mevcut olanlar da liderlik için gerekli yetenek ve tecrübeden yoksun genç savaşçılardır. Faaliyetleri arasında bombalama, adam kaçırma ve suikastlar vardır. MRTA’nın kurulma nedenlerinden birisi, Japonların Başkan Fujimori vasıtasıyla verilen zarardan ülkelerini kurtarmak (ki Fujimori de yarı Japondu) ve Japon şirketlerinin Peru’daki artışını önlemektir. Bu şirketler arasında Matsushita Electric Industrial, Mitsui Maden Çıkarma ve Eritme, Tomen Corp, Nissho Iwai, Kanematsu, Mitsui & Co, Marubeni, Mitsubishi, Ajinomoto, NEC, Toyota, Nissan, Asahi Kimyasal Endüstri, Fujita, Japon Su İşleri, Japon Havayolları ve NGS Danışmanlık vardır.

MRTA son olarak Lima’daki Japon Elçiliği’ni ele geçirdiğinde dünya basının ilgisini üzerine çekti. Saldırını, konsoloslukta verilecek büyük bir partinin saatine denk getirdiler; böylece birçok yabancı VIP konuk rehin alınabilecekti. Bu durum birkaç ay sürdü ve bu süre boyunca dünya basınından büyük ilgi gördü. Sonunda özel birlikler konsolosluğun altından tüneller kazarak içeri girdiler ve kuşatmaya son verdiler. Bu saldırıda görev alan tüm MRTA üyeleri özel birlikler tarafından öldürüldüler.

IRA

Kuzey İrlanda'da yaşanan "sıkıntı"nın kaynağı, 1610 yılına, yani İskoç göçmenlerin Kuzey İrlanda'yı kolonize ederek bölgeye yerleşmeleriyle ortaya çıktı. Londra ve civarını içine alan bölgenin hemen hemen %90'ı yeni gelenlere verilirken, buralarda yaşayan yerli halk, kalan %10'luk alan için çifte vergi ödemeye zorlandılar. 1622'ye gelindiğinde, çoğu Katolik olmayan yaklaşık 13.000 göçmen bölgeye çoktan yerleşmişti bile.

1790'larda Birleşik İrlandalılar, Britanya hükümetinin baskılarına karşı önce şiddet içermeyen protestolarla, bunlar işe yaramayınca da silahlı mücadeleyle karşılık vermeye karar verdiklerinde İrlanda Cumhuriyet Ordusu (IRA) kuruldu. Sonraki yüzyıl Britanya'ya karşı sayısız ayaklanma düzenlediler; her biri şiddetle bastırıldı ve isyanın liderleri infaz edildi. İrlanda'nın kendi yönetimine sahip çıkabilmesi için uygulanan taktikler de fayda etmedi. Sonradan İrlanda Cumhuriyet Ordusu adını alacak olan yeni bir organizasyon -İrlanda Gönüllüleri- 1913 yılında kuruldu. 1916'daki paskalya ayaklanmasında IRA, Cumhuriyet Beyannamesi'ni ilan etti ki bu beyannameyle tüm İrlandalılara eşit haklar ve imkanlar tanıyan bağımsız bir cumhuriyet kurduklarını dünyaya duyuruyorlardı. Bu beyanname IRA'nın kuruluş mukavelenamesi olarak kabul edilir. 1921 yılında, İrlanda'nın güneyine özgürlükleri geri verildi, fakat kuzeydeki altı eyalet İngiliz hakimiyetinde kalmaya devam edecekti. Bu durum IRA'ya verilen desteğin azalmasına neden oldu ve kısa sürede örgüt etkisiz hale geldi.

1960'lar, Kuzey İrlanda'da sivil haklara yönelik protestoların görülmeye başlandığı yıllardı; İrlanda Katolikleri oy verme, ev alma, satma ve iş sahibi olma gibi temel haklarını aramaya başlamışlardı. Silahsız ve büyük ölçüde barışçıl olan bu hareketler şiddetle bastırıldı; 1969'da, Belfast ve Derry'deki ulusal bölgeler RUC ve sendika-

cılar tarafından saldırıya uğradı. Bunun üzerine, IRA'dan geriye ne kaldıysa ikiye bölündü; bir grup barışçıl protestolara devam etmekten yanaydı, diğeri silahlı mücadelenin tek çıkış yolu olduğunu savunuyordu. Yeni örgütün politik kanadı adına Sinn Fein politik bir çözüm bulmaya çalışırken, şimdi PIRA olarak bilinen askeri kolu çok geçmeden İngiltere hükümeti ve kraliyet gruplarına karşı, şiddet ve kan içeren bir mücadeleye girmişti bile.

Yazarın Notu: IRA ile ilk tanışmam, Harold Wilson, SAS'ı Kuzey İrlanda'ya gitmek üzere görevlendirdiğinde olmuştu. Norveç'e giden bir gemiyle yola çıktım. Birkaç ay sonra kendimi bir paraşüt alayına dahil olmuş vaziyette Güney Armagh kıyılarında dolanırken buldum- ilk kez olaylara kuş bakışı bakma fırsatı yakalıyordum. O zamanlar IRA hakkında fazla bilgi sahibi değildim fakat birkaç ay sonra taşrada yeterince bilgi edindim!

1970 ve 71 yılları boyunca IRA bombalar yerleştirdi, silahlı saldırılar gerçekleştirdi, isyanlar düzenledi. Bastırılan Katolik topluluklardan yavaş yavaş örgüte destek gelmeye başladı. Hükümet PIRA eylemcilerini ve sempatizanlarını mahkemeye sevk etmeye bile gerek duymadan enterne etmeye başladığında, örgüte verilen destek daha da arttı. Fakat bahsedilen altı eyalette İngiliz hükümetinin tamamen gözden düşmesini sağlayan şey, 30 Ocak 1972 olayları olacaktı. O gün barışçıl bir protesto yürüyüşü yapan bir kalabalığın üzerine ateş açan İngiliz paraşüt birlikleri on üç sivil Katolik'in ölümüne sebep oldular. Ordunun, ilk olarak göstericilerin ateş açtığı yönündeki açıklamalarına rağmen "Kanlı Pazar" tarih sayfalarındaki yerini aldı; bugün bile hâlâ devlet terörünün önde gelen örnekleri arasında sayılmaktadır.

1973'ten sonra bombalama ve silahlı saldırıların sıklığı artmaya başladı. İngiliz hükümeti, ayaklanma karşıtı birlikler, istihbarat birimleri ve devlet sponsorlu kraliyet taraftarı ölüm mangalarıyla karşı koyuyordu. Buna rağmen, PIRA destek toplamaya ve büyük miktar-

da patlayıcı ve cephane toplamaya devam etti. Kullandıkları metotlar kadar örgütün organizasyonel yapısı da gittikçe daha karmaşık hale gelmeye başladı.

IRA o dönemde Kuzey İrlanda'daki Katoliklerin çoğu tarafından desteklense de gerçekte sadece elli aktif üyesi vardı. Bu üyeler örgütün askeri operasyonlarını sürdürüyordu. Her dört kişinin oluşturduğu hücrenin başında Genel Konsey kumandanı bulunuyordu. Lojistik ve cephaneye sivil bir iase subayı bakıyordu. Operasyonlar için gerekli para, genelde uzaklardan geliyordu. ABD'deki sempatizanlar, sözde hapisteki cumhuriyetçilerin kurtarılması ve ailelerine yardım edilmesi için bir vakıf kurmuştu. Gerçekte toplanan paranın çoğu silah ve cephane almaya harcanıyordu. Libya, belirli bir süre silah ve eğitim için sponsorluk yaparken, ETA gibi diğer terör örgütleri de elde ettikleri istihbaratları paylaştılar. IRA, kısa sürede yüzlerce insanın vahşi bir şekilde öldürülmesinin sorumlusu olan bir örgüt haline geldi.

21 Kasım 1974'te aktif bir PIRA birimi Birmingham'da iki barı bombaladı. Patlamalar yirmi bir kişinin ölümüne, sayısız kişinin de yaralanmasına yol açtı. Bu saldırıdan sonra gelen halk baskısı, ülkede Terörizmden Korunma Yasaları'nın düzenlenmesini sağladı. Altı kişi saldırıyla alakalı olarak yakalandı ve mahkum edildi. "Birmingham altılısı" olarak bilinen bu altı kişi ısrarla suçsuz olduklarını iddia ettiler ve olaydan on altı yıl sonra da beraat etiler.

Yazarın Notu: Saldırıların olduğu gece, SAS'ın tıbbi eğitimlerinden birinde, Birmingham'daydım. O zamanki adıyla Birmingham Kaza Hastanesi yaralılarla dolup taşmıştı. Çoğu etrafa saçılan kırık cam parçalarından ve sandalye ve masalardan kopan tahta parçalarından zarar gören yaralıların oluşturduğu görüntü gerçekten korkunçtu.

İngiltere Kraliyet Ailesi de IRA'dan nasibini almıştı. Earl Mo-

untbatten, 27 Ağustos 1979 tarihinde, Güney İrlanda'nın Sligo kıyısındaki küçük Mullaghmore kasabasından motorlu yatıyla ayrılırken öldürüldü. 14 yaşındaki ikiz torunları, kızı ve damadı, 83 yaşındaki Dowager Leydisi Doreen Bradbourne de onunla birlikteydi. Yattaki tek mürettebat 15 yaşında, Kuzey İrlandalı bir gençti. Lord Mountbatten, resmi korumasını minimum düzeye indirmişti, yanında bulunması gereken iki polis görevlisi de kıyıda dürbünlerle yatı gözlüyorlardı. O sabahki plan, mümkün olduğunca çok ıstakoz avlamaktı. Tekne kıyıda 200 metre açılarak ilk ıstakoz kapanını sudan çekmeye hazırlanıyordu ki bir patlama oldu. Beş kilo plastik patlayıcıdan oluşan bomba, teknenin orta kısmına yerleştirilmişti ve burası yatin en fazla zarar görebileceği bölgeydi. Model uçaklar için kullanılanlara benzeyen, sıradan bir radyo kontrol birimi tarafından yönlendiriliyordu.

Patlama dehşet vericiydi: Earl Mountbatten'in, torunlarından birinin, Nicholas Bradbourne'nin ve mürettebat Paul Maxwell'in ölümüne yol açmıştı. Dowager aldığı yaralar sonucunda kısa bir süre sonra hayatını kaybetti. Teknede bulunan diğer üç kişi ise aldıkları ciddi yaralara rağmen hayatta kalmayı başardılar. PIRA aynı gün Kuzey İrlanda, Warrenpoint'te İngiliz askerlerini taşıyan bir kamyonu bombaladı, 18 asker ölmüştü. Bombanın patladığı alana yerleştirilen ikinci bir sistem de olay yerine gelen yardım sırasında patladı ve yeni ölümlere neden oldu. Ölen askerlerden altısı, "Kanlı Pazar" olayını gerçekleştiren paraşütçü alayına mensup olduğundan bu olay cumhuriyetçi çevrelerde büyük başarı olarak nitelendirilecekti.

IRA 1980'ler boyunca bombalı ve silahlı saldırılarına devam etti; hatta sadece Kuzey İrlanda'daki İngiliz askerlerini değil, İngiltere ve Avrupa'daki sivilleri de hedef almaya başladı. Fakat 1990'lar IRA ve İngiliz hükümeti arasında bir barış sağlanabileceği yönünde bir umut doğurdu. Yaşanan birkaç tersliğe rağmen bu umut hâlâ canlı.

ETA

IRA İngilizler için neyse, ETA da İspanyollar için odur. Varolma sebepleri ve İspanyol hükümetine karşı izlemeyi seçtiği saldırgan politikalar IRA'ninkine çok benzerdir. Tabii ki bu iki örgüt arasında yakın bağlantılar vardır; stratejilerini paylaşırlar, birbirlerinin operasyonlarına yardım eder, eğitimlerine katkıda bulunurlar.

1958'de, bölgede yükselen milliyetçiliğe tepki olarak kurulan ETA'nın açılımı Bask Vatanı ve Bağımsızlığı'dır. Basklılar binlerce yıl İspanya'nın kuzeyi ve Fransa'nın güneybatısı arasında kalan bölgede yaşadılar. Hem İspanya'dan hem de Fransa'dan farklı olan kendi dil ve kültürlerine sahiplerdi. Geçmiş miraslarıyla gurur duyan Basklılar, uzun bir süre İspanyol hakimiyetinden ve beraberinde getirdiği baskıdan dolayı kin tuttular. Bu problemle ilgilenmek için Milliyetçi Bask Partisi kuruldu, fakat parti faaliyetleri yetersiz görüldü. Bunun üzerine bir grup genç eylemci, seslerini daha gür çıkarabilmek için EKIN'i kurdu.

1958'de, EKIN ismi ETA olarak değiştirildi ve eylemcileri, mücadelelerine destek olması için silahlar toplamaya başladılar. İlk atıkları bombaların hedefi kuzey kıyılarındaki Santander, Bilbao ve Vitoria şehirleriydi. 1961'de, eylemlerinin şiddetini arttırmak amacıyla Donostia'daki sivil savaşın yirmi beşinci yıl dönümünü kutlamaya giden deneyimli askerlerin bindiği treni raydan çıkarma girişiminde bulundular. Girişim başarısız oldu ve Basklılar bunun cezasını çok ağır ödediler. Polis yollara barikatlar kurmaya, evleri aramaya, tutuklamalar gerçekleştirmeye ve sempatizanlardan bilgi alabilmek için işkenceye başvurmaya başladı. Bu terör ortamından korkan birçok Basklı İspanya'dan kaçarak Fransa'da sürgün hayatı yaşamaya başladı. Diğer Basklılar ise kaldılar ve özgürlük için duydukları kararlılık daha da arttı. ETA'ya verilen destek büyümeye başlıyordu.

ETA'nın askeri kanadı ETA-Militar, Franco hükümetine ve destekçisi olan polisler saldırmak yönünde bir strateji geliştirdi. Bu dönemdeki faaliyetlerinden birisi, Fransa'nın kanuni mirasçısı olmaya hazırlanan Amiral Luis Carrero Blanco'yu öldürmeleri idi. Blanco'yu Madrid'de bir sokakta öldüren bomba, İspanyol faşizminde sonun başlangıcıydı.

1976'da Franco öldü ve İspanya demokratik bir hükümete kavuştu. Hükümet Bask bölgesine sınırlı bir otonomluk verdi; barış olmasını uman birçok sürgün bölgeye geri döndü. Fakat ETA'dakiler için bu reformlar yeterli değildi. Hâlâ örgüt kurulurken talep ettikleri bağımsız anayurtlarına kavuşamamışlardı. Şiddet boy göstermeye devam etti, hatta devlet mekanizmalarına, özellikle bölgeyi zor bela polis gücüyle yönetmeye çalışan Guardia'ya yönelik saldırılar yoğunlaştı. Yeni hükümet şiddet olaylarını durdurmak için ayrıcalıklar teklif etti; Bask kültürünü ve dilini teşvik etti ve Guardia'ya yerel güçlerle değiştirdi. Bu son gelişmelerle birlikte birçok Basklı, bağımsızlığın bombalar yerine politik pazarlıklarla sağlanabileceği umuduna kapıldılar. ETA'nın şiddet içerikli eylemlerine verilen destek azaldı; fakat ETA ne olursa olsun yoluna devam etti.

İspanya asilere karşı düşündüklerini eyleme dökmeye karar verdi. Felipe Gonzales hükümeti GAL birliklerini kullanmaya başladı –devlet destekli, anti-terörist hürriyet grupları. Bu gruplar kısa sürede 28 ETA üyesini öldürdüler. Bu yeni gelişme ETA'nın 1992'de İspanya ile uzlaşma görüşmelerine başlamasına yol açtı fakat bu da yeterli olmadı, çünkü iki taraf da hâlâ birbirlerine güvenmiyorlardı. 1997'de ETA genç bir Bask politikacı olan Miguel Angel Blanco'yu kaçırarak öldürdü. Bu durum onların tahmin ettiği gibi peşlerindeki grubun gözünü korkutacağına geniş halk kitlelerinin tepkisini aldı. Yaklaşık altı milyon kişi İspanya sokaklarında protesto gösterileri yaptı. Halkın terörizme karşı duyduğu öfkeyi gören hükümet de ETA'ya bir darbe daha vurmaya karar verdi; ETA'nın

politik kanadının lideri Heri Batasuma dahil olmak üzere, örgütün 23 üyesini yakalayarak hapse attı.

ETA, yalnızca askeri güç kullanarak bir yere gelemeyeceğini anlamaya başladı. Yaklaşık aynı zamanlarda Kuzey İrlanda'da sağlanan barış da onların ateşkes fikrini pekiştirdi; böylece bir kez daha İspanyol hükümetiyle görüşmeye başladılar. Çatışmanın başından beri ETA ilk kez ateşkes teklif ediyordu, fakat bu kez de hükümet bu tavrı inandırıcı bulmadı. İstihbarat servisleri ETA'nın hâlâ depolarına silahlar yığdığını ve gelecekteki çatışmalar için cephane topladığını söylüyordu. Yerel politikacılara düzenlenen saldırılar halen devam ediyordu. On dört ay sonra, 1994'ün Kasım ayında, hiçbir ilerleme kaydedilemediği için ETA "barış sürecinin engellendiğini ve zehirlendiğini" ilan ederek ateşkesi bıraktığını açıkladı.

Basklıların çoğu, sahip olduğu otonomiden memnun olduğu için ETA'nın hiçbir zaman çok fazla üyesi olmadı. Saldırıları gerçekleştiren en fazla yirmi aktif üyeleri ve onları geriden destekleyen yüz kadar daha üyeleri vardı. Sonraları "Bask Devrim Vergisi" ismiyle bir tür gasp yaptıkları için kendi insanları tarafından da desteklenmez oldular. Bunun dışındaki kaynakları da adam kaçırma ve fidye isteme, silahlı soygun ve uyuşturucu madde trafiğinden elde ediyorlardı. Diğer terörist gruplarla, özellikle de IRA'yla sıkı bağlantıları vardı; Latin Amerika'daki terörist gruplara da yardım ediyorlardı.

ETA'nın yapısı hiyerarşik değildir, bu nedenle İspanyol güvenlik güçleri örgütün içine sızmakta zorlanırlar. Küçük aktif üyeler diğer bütün üyelerden ayrı hareket ederler ve yalnızca mecburi durumlarda liderle bağlantı kurarlar. ETA, temelde İspanya'da konuşlanmış olsa da Güney Batı Fransa'da da üsleri vardır ve orada da saldırılar düzenler.

Örgüt hakkında yukarıdakilerin dışında belirtilebilecek birkaç olay arasında 1995 Ağustosunda Kral Juan Carlos'a karşı gerçekleş-

tirdikleri başarısız suikast girişimi vardır. Aynı yıl Halk Partisi'nden Jose Maria Aznar'a da suikast girişiminde bulunmuş, fakat başarısız olmuşlardır. Sonradan başbakan olacak olan Aznar, arabasına yerleştirilen bombadan kıl payı kurtulmuştur. Fakat örgütün üçüncü bombalı saldırısı ne yazık ki başarılı olmuş ve Halk Partisi'nden Manuel Zamarreno'yu öldürmüştür.

Gündeme yerleşen bu üç olayın dışında, örgütün kanlı tarihinde irili ufaklı birçok bombalama ve silahlı saldırı eylemi meydana gelmiş ve 770 kişinin ölümüne sebep olmuştur. Bugün de turistlerin bol bulunduğu bölgelere bombalar atarak terörlerini devam ettiriyorlar.

Baader-Meinhof

Adını, kurucuları Andreas Baader ve Ulrike Meinhof'un soy isimlerinden alan çete, 1960'lardan 1970'lerin ortalarına kadar Alman hükümetinin başına bela oldu. Mesela, IRA'nın ülkesini İngiltere hakimiyetinden kurtarmak gibi bir amacı varken, Baader-Meinhof'un kapitalizmden nefret etmek dışında terörist faaliyetlerini mazur gösterecek hiçbir argümanı yoktur. Baader-Meinhof, ideolojik düşüncelerinin peşinde, diğer sol kanattan öğrenci eylemlerinden çok daha ileriye sürüklenen bir grup yanlış yönlendirilmiş gençten oluşuyordu. Sadece zarar verme güdüsüyle hareket ediyorlardı -terörizm için terörizm. Kapitalizme zarar vermek dışında gerçek bir solcu politikaları bile yoktu. Buna rağmen, üyelerin çoğu grubun karşı olduğu orta sınıf lükslerden vazgeçemiyordu. Mevcut hükümeti devirip yerine daha radikal bir hükümet kurmayı bile istemiyorlardı. Öte yandan sadece para için faaliyet gösteren suçlular da sayılamazlardı. Sadece yaşadıkları toplumu karışıklığa sevk etmek, şiddet için şiddet göstermek istiyorlardı.

Baader-Meinhof çetesinin üyeleri Almanya'nın her yerinde bü-

vük rakamlara ulaşsa da üyelerin çoğu sadece nakit, barınacak yer veya ulaşım sağlayarak, protesto yürüyüşlerine katılarak, pankartlar taşıyarak örgüte yardım etmek isteyen sempatizanlardı. En hareketli oldukları dönemde bile dışarıdan, sol eğilimli avukatlardan yardım alıyorlardı. Bu kişiler her zaman müvekkillerini davalarda savunarak olayların medyada genişçe yer almasını sağlamaya hazırdı. Almanya'nın o zamanki yasaları da öyle karışıktı ki, avukatlar sürekli olarak teknik nedenler öne sürerek müvekkillerini hapisten kurtarabiliyorlardı. Grubun en aktif olduğu yedi yıl boyunca yirmi kişi hayatını kaybetti, daha fazlası da yaralandı. 14 Mayıs 1970'te, Gudrun Ensslin Baader'i hapisten kurtardığında grup çok ünlendi. Olay, silahlı bir çatışmada, dramatik bir şekilde masum bir kişinin ölmesinden ibaretti.

Andreas Baader "Bilerek insan hayatını tehlikeye atmak"tan hapse atıldı. Cezasını Berlin'deki Tegal Hapishanesi'nde çekecekti. Üstelik bu ilk mahkum oluşu değildi; fakat bu kez daha uzun içeride kalacaktı. Çünkü Gudrun Ensslin ile birlikte Frankfurt'ta bir mağazaya bomba yerleştirmişlerdi. Duruşmada, içinde bir cihaz bulunan bir çantayı mağazadaki bir dolabın içine yerleştirdiğini itiraf etti. Mahkum edildi fakat kefaletle serbest kaldı. Bu dönemde yeraltı dünyasıyla bağlantı kurarak destekçilerini ve silah, bomba gibi tedariklerini artırdı. Aslında Alman istihbaratında çalışan biri olan bağlantılarından gelen ipuçları sonucu bir kez daha yakalandı. Silah satma bahanesiyle Baader'e tuzak kurulmuştu; yakalandı ve Tegal Hapishanesi'ne geri döndü.

Ulrike Meinhof, Tegal'deyken Baader'le görüşmeye devam etti. Genç insanların selameti için birlikte bir kitap yazmaya karar verdiler. Baader, bu kitabı yazma bahanesiyle Dahlem'in varoşlarındaki Sosyal Enstitü'nün kütüphanesinde Meinhof ile buluşarak birlikte çalışma izni istedi. Çifte iki gardiyan ve iki kütüphane asistanı eşlik edecekti.

Georg Linke isimli memur, bir gün okuma odasının karşısındaki ofisinde çalışıyordu. Bu esnada iki kadın kendisini çağırdı; Linke, hanımlara kendisini koridorda beklemelerini söyleyerek ofisine döndü. Bir saniye sonra koridordan alışılmadık sesler işitti. Hemen oraya gittiğinde maskeli ve eli silahlı iki kişi gördü. Adamlardan biri silahı Linke'ye doğrulttu ve karnına ateş etti. Silah sesinin yarattığı kargaşadan daha fazlası da gelecekti; gözyaşı bombası. Andreas Baader, Ulrike Meinhof, Gudrun Ensslin ve kimliği belirsiz dördüncü bir kişi ile birlikte olay yerinden kaçtı. Georg Linke aldığı yaralardan ölmek üzereydi. Hükümet suçluları bulmak için yüzlerce şüpheli evi aradı, Almanya'nın her tarafındaki yolları kapattı, çıkışları tuttu.

Olay biraz soğuyunca çete Almanya'dan çıkmanın zamanı geldiğini düşünerek Orta Doğu'ya gitmeye karar verdi. Haddad'ın FHKC'si onlara Ürdün'deki kampında yardım ve eğitim sağlama sözü vermişti. O yılın sonuna doğru Baader-Meinhof çetesinin asil elemanları Doğu Berlin'den Beyrut'a uçtular. Umman'a vardıklarında FHKC askeri liderleri tarafından son derece sıcak bir şekilde karşılandılar ve karargaha götürüldüler. Orada, fotoğrafları çekildi, tüm kişisel bilgileri alındı; yıllar sonra İsraililer bu karargahları ele geçirdiklerinde, bu bilgilere de ulaşmış olacaktı. Baader-Meinhof Almanya'ya dönmeden önce FHKC'nin misafirperverliğinden sonuna kadar yararlandı.

Almanya'ya döndüklerinde çeteyi topladılar; hükümet ve kapitalizme karşı büyük bir saldırıya hazırlandılar. Artık sayıca fazlaydılar, eylemlerini arttırabilirlerdi. Bu eylemler bombalama, banka soygunu ve araba hırsızlığıydı. 1970'lerin başında, Berlin'de, çevrelerindeki bankalara soygunlar düzenlediler. Kaçmak için çalıntı arabalar, banka çalışanlarını etkisiz hale getirmek içinse yasadışı silahlar kullandılar. Bu soygunlar esnasında bazı banka güvenlik görevlileri vurularak öldürüldü.

Aralık 1971'in sonunda, şimdiki isimleriyle RAF, kendilerine gelmesi gereken bir paketin posta yetkililerinin elinde kalmasıyla büyük bir talihsizlik yaşadı. Postane yetkilileri paketin içinde 16 tüfek, üç otomatik silah, susturucular, dürbünler ve fazlaca cephane buldular. Pakette ayrıca sekiz kilo patlayıcı ile telsizler vardı. Yeni şiddet olaylarından endişe eden hükümet üç bin polisini bu iş için görevlendirerek teröristlerle bağlantısı olduğunu tespit ettiği tüm adreslere baskın düzenledi. Bu operasyonla çok önemli sonuçlar elde edemese de en azından çete üyelerinin kaçmasını sağlayarak bu süre içinde düzenlenecek terörist saldırıları önlemiş oldu.

Sonraki birkaç yıl boyunca çete, bankalara soygunlar düzenlemeye ve yakalanmadan büyük miktarda paralar çalmaya başladı. Büyük Alman şirket ve kurumlarına bombalar atıldılar, askeri üslere saldırdılar, üstelik korkutmayı değil, daima öldürmeyi hedef alıyorlardı. Alman gazeteleri çetenin Almanya'ya savaş açtığına dair kışkırtıcı manşetler atıyorlardı. Çete de bu haberlere karşılık olarak, amaçlarının Alman toplumunu karışıklığa itmek olduğuna dair yazılar yazarak gazetelere gönderiyordu. Ülkenin her yanında halk polise akın ederek -çoğunlukla yanlış bilgi olsa da- çetenin saklandığı yeri bildiğini söylüyordu.

Bir gün, Frankfurt polisine yine bir ihbar geldi. Ihbar, evinin yanındaki garajda bomba yapıldığını söyleyen bir adamdan gelmişti. Polis garajı izlemeye başladı. 1 Haziran 1972'de bu garaja üç kişi geldi. Bunlar; Andreas Baader, Holger Meins ve Jan-Carl Raspe'ydi. Polis hemen garajın etrafını sarmaya giriştiğinde o sırada Raspe silahını ateşleyerek kaçmaya başladı. Fakat polis onu yakalamayı başardı.

Diğer ikisi garaj kapısından baktıklarında üzerlerine doğru gelen polisleri gördüler. Memurlardan biri elindeki makineliyi işaret ederek Baader ve Meins'e garaja geri dönmelerini emretti. Onlar emre itaat ederken, diğer bir memur da garanti olsun diye Audi

marka arabasını garaj çıkışına dayadı. Baader panikle kapıya ateş etmeye başladı, fakat kimseyi vuramadı. Böylece, ek kuvvetler gelene kadar garajda kapalı kaldılar, etraflarında 150 kadar polis silahlarını garaj kapısına doğrultmuş vaziyette bekliyordu.

Durumun ümitsizliğine rağmen, Baader ve Meins teslim olmayı reddediyordu. Sigaralarını içmeye ve camlardan silahlarını polisler sallamaya devam ettiler. Bir saat sonra, polis, binanın arka tarafındaki boşluklardan içeri gözyaşı bombası atmaya karar verdi. Bunun iki adamı çaresiz bir hale getireceğinden emin olan polis, son bir kez daha uyarıda bulunarak ikiliden teslim olmalarını istedi. Anons-tan sonra garaj kapısı yavaşça açılmaya başladı. İkili kendilerine söyleneni yapmaya çalışıyorlar, fakat garaj kapısındaki araç dışarı çıkmalarına izin vermiyormuş gibi davranıyorlardı. Polis aracı çekince kapı açıldı ve Baader elinde bir gözyaşı bombasıyla sırtarak polisin karşısına dikildi. "Uzaklaşın yoksa bombayı üzerinize atarım" diye de tehditlerde bulunuyordu.

Polis de adamların üzerine zırhlı bir araç göndermeye karar verdi. Olay, bir yığın silahlı polisin garajda kapalı kalmış iki kişiyi yakalamayı başaramadığı bir piyese dönüşmeye başlamıştı sanki. Teröristlere son bir kez teslim olma şansı tanındı, fakat bunu da reddettiler. Polis, bunun üzerine zırhlı aracı tokmak gibi kullanarak garaj kapısını kırmak üzere harekete geçti. Bir yandan da garaja gözyaşı bombaları atıyordu. Ama aslında zırhlı aracın içeriye girebildiği falan yoktu, aksine, kapıyı iterek daha da sıkı kapanmasına neden oluyordu, atılan el bombaları da bu nedenle garajın dışında kalıyor, dışarıdaki alanı, yani polislerin soluduğu havayı gaza boğuyordu. Geri çekilmek zorunda kaldılar. Bu arada Baader ve Meins camlardan üzerlerine ateş etmeye devam ediyorlardı.

Bu kaos yaşanırken, polislerden biri garajın karşısındaki binaya girerek üçüncü kata çıktı; buradan garajı ve çevresini görüş açısı

mükemmeldi. Teleskopik bir silahı bulunan polis memuru, aşağıdaki karmaşaya şöyle bir baktıktan sonra silahını Baader'e doğrulttu ve tetiği çekti. Baader acıyla haykırarak yere yıkıldı, kalçasından vurulmuştu. Polis tekrar teslim ol çağrısı yaptı; Holger Meins bu kez itaat etmeyi seçmişti. Ellerini kaldırarak garajdan çıktı, Baader yattığı yerde kıvranmaya ve bağırmaya devam ediyordu. İki polis üzerlerinde kurşun geçirmez ceketlerle Baader'e yaklaştılar. İçlerinden biri yaralı adamın elindeki silahı bir tekmeyle uzaklaştırdı, Baader'i kaldırarak dışarı çıkardılar. Hâlâ çılgınca bağırان adamı yoğun koruma altındaki bir ambulansa bindirerek olay yerinden uzaklaştırdılar. Artık çetenin en çok aranan adamlarının ikisi ellerindeydi.

İki hafta sonra, yine bir ihbar üzerine harekete geçen polis, Ulrike Meinhof'un bir arkadaşının dairesinde kaldığını tespit etti. Polis, on beş gün içinde Meins, Ensslin, Baader, Meinhof ve Monhaup'tu tutuklamayı başarmıştı. Alman güvenlik güçleri nihayet olayın kontrolünü ellerine geçirdiklerine inanmaya başlamışlardı.

Suçluların hepsi ayrı hapishanelerde hücre hapsindeydiler. Tek bir sorunları vardı. Elllerinde, Ulrike Meinhof'u teşhis edebilecekleri hiçbir kayıt yoktu. Tek bildikleri, beynindeki damar tıkanıklığı nedeniyle yıllar önce bir ameliyat geçirdiğiydi. Polis suçlunun kafasını iyice inceledi, fakat hiçbir operasyon izine rastlayamadı. Meinhof zorla uyutuldu ve kafası x ışınlarıyla tarandı tıbbi kayıtlardan bir ipucu elde edilebilse diye

5 Ekim 1974'te, neredeyse iki buçuk yıl sonra, suçluların beşi de beşer cinayetten yargılanarak Stammheim Hapishanesi'ne sevk edildiler. Davaları bir sonraki yıl başlayacaktı. Fakat o zamana kadar bir kişi eksildiler. Holger Meins, girdiği açlık grevi sonucunda hayatını kaybetmişti. Dava, hapishane arazisinde, güçlendirilmiş çelikten inşa edilen özel bir binada yürütülecekti. Güvenlik güçleri binanın etrafında çelikten bir duvar örmüş, hava kuvvetleri de heli-

kopterlerle binanın üzerine doluşmuşlardı. Bunlar, Alman yetkililerinin bu bir avuç kişi ve sahip oldukları güç hakkında ne kadar gergin olduklarının işaretiydi. 8 Mayıs 1976'da, Ulrike Meinhof, yedinci kattaki hücresinde oturuyordu, daktilosunun sesleri aşağı katlardan bile duyulabiliyordu. Ertesi gün saat 7.30'da görevliler hücrenin kapılarını açtıklarında, pencerenin demirlerine asılmış bir havlunun ucunda sallanan Meinhof'un cansız bedeniyle karşılaştılar. 41 yaşındaki Meinhof intihar etmişti. Görevliler hemen hapisane doktorunu çağırdılar ve suçlunun öldüğü resmen doğrulandı. 10.30'a kadar Meinhof'un bedenine dokunulmadı. Birçok yetkili hücrenin fotoğraflarını çekti ve ipuçları aradı. Anlaşılan oydu ki Meinhof hapisane havlularından birini şeritlerine ayırmış, sonra da onları birbirine ekleyerek bir ip haline getirmişti. Bu ipi küçük penceresinin demirlerine bağlamış, yatağının üzerine çıkarak ipi boynuna geçirmiş ve kendini yataktan aşağıya bırakmıştı. Resmi otopsi sonucu kendini boğarak intihar ettiği yönündeydi.

Ne tuhaftır, ortalıkta hiçbir intihar notu yoktu. Meinhof yazmaya olan düşkünlüğüyle bilinirdi ve bir önceki gece boyunca daktilosunun sesleri duyulmuştu. Bu son anlarında hiçbir şey yazmamış olması çok ilginçti. Birçok kişi Meinhof'un öldürüldüğünü, sonra da inceleme için beyninin yerinden çıkarıldığını iddia etti. Bazıları bu iddiayı abartılı buldular. Fakat 2002 yılında İngiliz gazetelerinden birinde çıkan şu ufacak haber işleri daha da karmaşık hale getiriyordu. Haberde Ulrike Meinhof'un beyninin yakıldığı ve toprağa verildiği yazıyordu. Öyle görünüyor ki bir Alman üniversitesi terörizm üzerine yaptığı araştırmalar için yirmi altı yıl boyunca beyni saklamıştı.

HAMAS

HAMAS, Hareket el Mukaveme el İslamiye-İslami Direniş Hareketi'nin kısaltmasıdır. Sözcüğün "cesaret" ve "yiğitlik" anlamları da

vardır. Bu örgüt 1978'de kurulmuştur, fakat kökleri 1920'lerin Müslüman Kardeşler'e dayanır. İlk başlarda kendisini Filistin halkının sosyal ihtiyaçlarına adanmış hukuki bir örgüttü. Gazze ve Batı Şeria'da kendisine sosyal, dini, kültürel bir altyapı hazırlamıştı ve o zamanlar Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'nün politik alternatifi olarak görülüyordu. İntifada'dan yirmi yıl önce büyük ölçüde barışçıl bir politikası vardı; sahip olduğu dini ve sosyal öğretiler ışığında, özellikle yoksullara hizmet edecek şekilde çalışıyor ve silahlı mücadeleyi FKÖ'ye ve diğer radikal gruplara bırakıyordu.

Bu insancıl hizmetleri, grubun, Filistinliler için Kızıldeniz'den Ürdün'e uzanan İslami bir bağımsız alan yaratma yönündeki ideolojisinin ve amaçlarının geniş bir kesim tarafından desteklenmesine yardım ediyordu. Fakat 1987 yılına geldiğinde, grubun pasif tavrı değişti ve kuvvetli bir askeri kanat kendisini göstermeye başladı. O yılın sonlarında, lider Ahmet Yasin, örgütün adını HAMAS olarak değiştirdi ve sadece İsrail devletinin değil, FKÖ'nün de karşısına geçti. Örgüt bir yandan asker sayısını arttırmaya çalışırken, diğer yandan da perde arkasından askeri kanadını ve güvenlik kısmını güçlendirmeye çalışıyordu.

HAMAS, halk arasında ayaklanmalar ve aktif çarpışmalar düzenleyerek şiddete başvurur. Ciddi bir kahramanlık gösteren veya uç seviyede kendini örgüte adayan gençler bir basamak daha ilerleyebilir –grubun askeri kısmına veya İzzeddin el Kasım vurucu güçlerine veya Jehaz Aman isimli güvenlikten sorumlu birimine alınır. İzzeddin el Kasım, İntifada'dan sonra kurulan saldırı gruplarının son örneklerindendir. Şeyh Yasin 1982'de gerekli silahları temin ederek El-Mücahit grubunu kurdu. 1984'te faaliyetleri sonucu tutuklandı ve on üç yıl hapse mahkum edildi. Fakat bir yıl içinde Yasin tekrar dışarıdaydı, hapishane değişim programıyla serbest bırakılmıştı. Planlarına devam eden Yasin, öncelikle kendi örgütünün tasfiyesine girişerek işbirlikçi olabileceğinden veya İslami kurallara

aykırı hareket ettiğinden şüphelendiklerini örgütten ihraç etti. 1989'da Yasin terörist planlarının yönünü İsrail'e çevirdi. İsrail Savunma Kuvvetleri'nden iki kişiyi kaçırarak öldürdü.

İzzeddin el Kasım vurucu timleri, Gazze'nin en çok aranan adamlarını da içine almış bir şekilde 1992'de ortaya çıktı. İntihar bombaları dahil olmak üzere HAMAS tarafından organize edilen en şiddetli zulümlerin sorumluları oldular. Hiçbir ölüm korkuları yoktur, ölümü şehitlik olarak görürler. Onlara göre bu mücadelede ölenler doğrudan cennete giderler.

HAMAS'ın güvenlik birimi, şüphelenilen işbirlikçiler ve İslami hukukun dışına çıkanlar hakkında bilgi toplamaktan ve onları takip etmekten sorumludur. HAMAS'ın kuruluş yılları esnasında, uyuşturucu sattığından veya pornografiyle ilgilendiğinden şüphelenilen herkes Mecd vurucu birlikleri tarafından hemen idam edilirdi. Bu eski Mecd birimlerinin bazıları, bugün İzzeddin el Kasım birliklerine dahildir.

HAMAS'ın birçok maddi kaynağı vardır; bunlar arasında İran gibi ülkelerin himayeleri önemli yer tutar. Batılı Müslümanlar İngiltere, Almanya, Fransa, Hollanda ve Belçika'da bulunan HAMAS'la bağlantılı hayır kurumlarına para aktarırlar. HAMAS, kendi küçük ekonomik projelerinin yanında Müslüman Kardeşler'den de para alır. İsrail ve ABD'nin bu gruplara para aktarılmasını engellemek için sarf ettikleri çabalara rağmen, örgüt kendi kendisini idame ettirmeyi sürdürmektedir.

1989'dan bu yana, HAMAS özellikle İsrail içinde gelişen birçok saldırının ve ölümün sorumlusudur. Grup, İsrail askeri hedeflerini vururken masum insanların ve çocukların da ölümüne neden olmuştur. Gün geçtikçe daha fazla intihar bombacısının kullanılması -inançları için ölmeye hazır olan kadınlar ve erkekler- İsraililer arasında büyük bir korku yaratmaktadır. Bombalar, genelde market gi-

bi kalabalık yerlerde patlatılır veya okul çocuklarını taşıyan otobüs-
lere yerleştirilir.

Yazarın Notu: Çoğumuz için HAMAS'ı, örgütün gençleri intihar bombacısı olarak kullanmasını, bu insanların gönüllülüğünü ölümle sonuçlandırmasını anlamak zordur. Bir HAMAS kumandasıyla röportaj yapan bir meslektaşım, ona intihar bombacılarının kullanımıyla ilgili sorular sormuştu. Bu taktiğin neden seçildiğinin açıklaması çok basitti. Dünyanın en büyük ordularından birine sahip olan İsrail ile askeri olarak karşı karşıya gelmek zordu. Filistinlilerinse sadece kısıtlı sayıda küçük silahı, yine az sayıda maki-neli tüfeği ve RPG 7'leri var. Dolayısıyla, konvansiyonel bir sa-vaşta İsrail ordusunu yenebilecek donanımda değiller. Tanklarla savaşabilecek veya bir avcı uçağını vurabilecek güçleri yok. Bu yüzden sahip oldukları özel bir silaha güveniyorlar: intihar bom-bacılarına. Aynı röportajda, komando intiharcılarla ilgili bazı iddi-alarda bulundu. Birçok Batılı'nın düşündüğü gibi, bu gençlere öl-düklerinde cennetteki yerlerinin garanti olacağını söylemiyorlar. Onlara ölecekleri söyleniyor, fakat inandıkları şey için.*

25 Şubat 1996'da, bir intihar bombacısı Kudüs'te 18 numaralı otobüse bindi ve ortalarda, cam kenarındaki bir koltuğa oturdu. Oto-büs Kudüs'teki gara yaklaştığında bombayı patlattı: 17 sivil, 9 tane de asker ölmüştü. Bir hafta sonra, bir başka bombacı 18 numaralı yeni otobüse bindi. Otobüs Kudüs'teki Yafa'da yol alırken bomba patladı: Bu kez 16 sivil, 3 de asker ölmüştü. Birçok kişi de yaralandı.

İntihar saldırıları yılda ortalama on kez olmak ve saldırı başına ortalama beş kişiyi öldürmek suretiyle devam etti. Sonra 1 Haziran 2001'de, Tel Aviv'de, bir gece kulübü yakınlarında bir bomba patla-dı. Kulüp ve çevresi gece hayatında eğlenen gençlerle doluydu. Pat-lama yirmi can aldı, 120 kişi de yaralandı. İki ay sonra, 9 Ağustos'ta gençler bir kez daha terörün hedefi oldular. Bu kez bombacılar Ku-

* Ç.N. RPG 7: Rus yapımı bir roket atar.

düs'ün merkezine yakın Pizzeria'ya saldırdılar. On beş kişi öldü, doksandan fazla kişi yaralandı. Bir aile, bu patlamada beş üyesini kaybetti, ölen üç çocuğunun yaşları on dört, dört ve ikiydi. Toplamda altı çocuk ölmüştü.

18 Mayıs 2002'de, bir intihar komandosu yine Kudüs'ün merkezine giden bir otobüste üzerindeki bombayı patlattı. 19 kişi öldü, 74 kişi yaralandı. Bu tür haberler, bölgedeki günlük hayatın bir parçası oldu. İntihar saldırılarının artan sayısı ve şiddeti İsrail'i görünürde teröristleri uzaklaştırmak için daha fazla toprak işgal etmeye sevk ediyor. Düzenlediği operasyonlardan bazıları başarılı olurken, genelde İsrail Savunma Kuvvetleri'nin ağır metotları yasallıktan uzaklaşarak, Filistinliler arasında daha fazla nefret uyandırmaktan ileriye gidemiyor. Bu tür duygular, sadece gelecekte kadınlar dahil olmak üzere daha fazla kişinin hayatlarını belli bir amaç için feda ederek intihar komandosu olmasına yol açar. HAMAS ve İsrail, bir barış antlaşmasından, şimdiye dek hiç olmadıkları kadar uzaklar.

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)

FKÖ en iyi bilinen terörist örgütlerdendir. 1964'te, Lübnan'daki mülteci kamplarında kalan Filistinlilerin vaziyetlerini tartışmak için düzenlenen Filistin Kongresi esnasında kurulmuştur. Bazı kişiler Filistin'i kurtarmanın en iyi yolu üzerinde anlaşmaya varamazken; öte yandan Filistin'in Halk Kurtuluş Cephesi, Filistin'in Özgürlüğü İçin Demokratik Halk Cephesi ve El Fetih gibi örgütler doğdu. Bu gruplar, tüm anlaşmazlıklarına rağmen az ya da çok FKÖ'ye ve onun amacına sadık kaldılar ki, o da 1967'de, amacını İsrail devletine son vermek olarak değiştirecekti.

FKÖ, bu yeni amacıyla taktik değiştirdi ve yüzlerce İsrailliyeye korku ve ölüm saçacak terörist faaliyetlere başladı. İsrailliler de misilleme yaparak FKÖ'nün müstahkem mevkillerine ve Filistin kamp-

larına saldırarak bir o kadar ölüme neden oldular. 1974'te, ellerine yıllardır dökülen kandan başka bir şey geçmeyince FKÖ tekrar taktik değiştirerek, kaba kuvvetin yardımcı olamadığı yerde bir diyalog oluşturur umuduyla yapısına politik bir cephe ekledi. Grubun bütün üyeleri bu yenilikten hoşnut olmamıştı; bir kısmı bölünerek yeni bir cephe oluşturdular. İşte bu, El-Fetih'in lideri Yaser Arafat'ın FKÖ'nün başına geçtiği dönemdir.

Arafat, becerikli bir politikacı olduğu kadar karizmatik bir askeri liderdi. Birleşmiş Milletler, FKÖ'yü bazı yasal iddiaları olan bir grup olarak kabul ettiğinde kabiliyetlerinin karşılığını almaya başlamıştı. Rabat Konferansı'nda da birçok Arap ülkesi tarafından tanınmıştı. İsrail iyice rahatsız olmuştu, FKÖ'yü tamamen ortadan kaldırmaya karar verdi. 1982'de Beyrut'a yürüyerek FKÖ'yü üssünden etti. Başka seçeneği kalmayan Arafat, İsraillilerle pazarlıklara başladıysa da hiçbir ilerleme kaydedilemedi. Fakat durum FKÖ saflarındaki gerginliği arttırdı ve bazı liderlere suikastlar düzenlenmeye başladı.

FKÖ'nün bir krizin eşiğinde olduğunu gören Arafat, örgütüne moral vereceğini umarak düzenlenecek olan terörist bir organizasyona destek vereceğinin sinyallerini verdi. 1985'te, FKÖ, FHKC'yle birlikte *Achille Lauro* gemisini kaçırdı. Fakat operasyonu gerçekleştiren takımdan birisi tekerlekli sandalyedeki bir Yahudi'yi öldürünce olayın sonuçları kötü oldu. FKÖ, aniden kendisini tüm dünya tarafından yargılanırken ve yalnız başına buldu.

Filistin ve İsraillilerin mücadelesi ve birbirlerini öldürmeleri hiç azalmadan devam etti, iki taraf da pes etmedi. 1988'de, Arafat bir kez daha statüsünü yükseltmek için FKÖ'nün terörden uzak duracağını, İsrail devletinin var olmaya hakkı olduğunu kabul ettiğini açıkladı. Bu durum İsrail'i pazarlık masasına oturmaya ikna etti ve sonunda taraflar Filistin'in kısmi özerkliğini kabul ettiler, ilerleyen konuşmalarda bir Filistin yurdundan da söz edildi. 1993 Eylülü'ne

gelindiğinde, Arafat bir adım daha ileri gitti ve İsrail Başbakanı Rabin ve Norveç Dışişleri Bakanı Holst'a yazdığı mektupta, FKÖ'yle bağlantılı tüm şiddetin ve terörün sona ereceğine söz verdi. Birkaç gün sonra, İsrailliler ve Filistinliler Washington DC'de İlkeler Deklarasyonu'nu imzaladılar ve yeni bir ilişkiye başladılar. Bireylerin kendi inisiyatiflerine kalmış birkaç mesele dışında, ateşkes gayet başarılı oldu.

1990'daki Körfez Savaşı sırasında, Arafat alenen Saddam Hüseyin'i destekledi. Bu durum, ona Filistinliler arasında popülarite kazandırıyor, fakat zengin Arap ülkelerinden gelecek finansal desteği engelliyordu. FKÖ artık en büyük maddi desteklerinden birinden mahrum kalmıştı. 1990'lar boyunca İsrail ve FKÖ arasındaki gerginlikler su yüzüne çıkmaya başladı, karşılıklı güvensizlik geçmişteki anlaşmaları aşındırdı ve FKÖ terörü bir kez daha can almaya başladı. İsrail de misilleme yapmaya başlayınca ortalık tekrar karıştı; İsrail Arafat'ın Ramallah'taki karargahlarını yok etti ve onu ev hapsinde kalmaya mahkum bıraktı.

11 Kasım 2004'te, Filistin halkının eski lideri Yaser Arafat Fransa'da bir hastanede vefat etti. Filistinliler vefatın yasını tutarken, İsrailliler, kendi gözlerinde kötü bir terörist liderinin ölümünü kutladılar.

Arafat'ın liderliği Filistin halkını bir araya getirdi ve dünyanın amaçlarını tanımasını sağladı, yüzünde daima İsrail'le yapılacak bir barış maskesi vardı. Fakat halkıyla Arapça konuşurken onları cihada ve şehadete çağırıyordu. Bu nedenle, İsrail-Filistin barış süreci oluşan şiddet ve kaos tarafından engellendi. Arafat'ın elinde bir şans vardı, fakat Temmuz 2000'de Camp David Zirvesi'ndeki pazarlıklarda tarihi bir fırsatı kaçırarak, Oslo Barış Süreci'nin tabutuna son çiviye çakmış oldu.

Arafat'ın ölümü Filistin'in yeni Başbakanı Ahmet Kurey için

uzun dönemli bir fırsat doğurabilirdi, fakat tam aksine yeni başbakan hem İsrail sorunuyla hem de artan işsizlik oranları ve yoksullukla uğraşmak zorunda kaldı. Eğer halkının omuzlarındaki yükü biraz hafifletebilir ve HAMAS'ın önde gelen üyelerini frenleyebilirse barış sağlanabilir, fakat bundan şüpheliyim.

Tamil Eelam'ın Hürriyet Kaplanları (LTTE)

Tamil Kaplanları veya bilinen isimleri Tamil Eelam'ın Hürriyet Kaplanları, Sri Lanka'nın Tamil halkına baskı yaptığını düşünen bir grup tarafından 1970'lerde kuruldu. Tamil halkı, İngilizler tarafından, o zamanlar "Ceylon" denilen büyük çiftliklerde çalıştırılmak üzere Güney Hindistan'dan getirilmişti. İngiltere bölgeye bağımsızlık verince, çoğunlukta olan Sinhaleseler, politik kontrolü ellerine geçirdiler ve 1972'de bölgenin adını Sri Lanka olarak değiştirdiler. Ayrıca, resmi dili Sinhalese'ye, resmi dini de Budizm'e çevirdiler. Böylece Tamillileri bölgeden izole ettiler. Bu şekilde devam eden ayrımcılıklar LTTE'nin ve Birleşik Tamil Özgürlük Cephesi (TULF)'nin ortaya çıkmasına neden oldu ve bu grup 1977'deki seçimlerinde tüm koltukların sahibi oldu.

Kaplanlar, güçlü reformlarla yerlerinden edilmiş, ekonomik olarak zorluk çeken Tamil işçilerinden aldığı destekle güçlü bir askeri kanat oluşturmaya başladı. LTTE'ye eğitim ve silah sağlayan bazı Hindistan yönetimleri de gruba destek verdi.

Örgüte finansal destek, daha çok Batı'da yaşayan ve yalnızca yasal yollardan değil, kanun dışı yollardan da gelir toplayan Tamillilerden gelir. LTTE, bu şekilde elde ettiği paralarla, özellikle Sovyetler Birliği'nden silahlar alır. Ülke içinde gerçekleştirdikleri eylemlerde güvenlik güçlerinden elde ettikleri silahlarla da mevcut stoklarını arttırdılar. Bu asilerin konvansiyonel silahların yanında güdümlü füzeleri ve roket fırlatma rampaları da vardı.

Tamil Kaplanları Başkanı Velupillai Prabhakaran, 1954'te, Jaffna yarımadasında doğdu. Tam anlamıyla bir münzevi olan ve hayatını amacına adanmış Prabhakaran'ın aynı zamanda çok kaba ve korkusuz bir adam olduğu ve 1975'te Jaffna valisini öldürdüğü de söylenir. 2002'nin baharında Sri Lanka hükümeti ile yürütülmeye çalışılan barış pazarlıkları esnasındaki bir basın toplantısında ilk kez halkın karşısına çıktı.

Tamil asileri de liderleri gibi kaba ve korkusuz olmalarıyla tanınırlar. Kadın ve çocuklar dahil 10.000 kişiyi bulan asiler, çok katı bir eğitimden geçerler; adaylara ne olursa olsun esir düşmemeleri, gerekirse daima yanlarında taşıyacakları siyanürle intihar etmeleri öğretilir. İntihara yönelik bu ideolojik bağlılıkları, onların saldırı stillerine de yansımış ve kadınlar ve çocuklar kendilerini canlı bombalar olarak kullandırmışlardır. LTTE, bu tarz saldırıda, dünyadaki tüm terörist gruplar arasında en korkuncudur. 1998'deki bir saldırılarında, Sri Lanka'nın en kutsal Budist toprağı olan Kandy'de gerçekleştirdikleri saldırıda 16 kişiyi öldürdüler. 1996 yılında ise, bir LTTE üyesi içi patlayıcıyla dolu bir kamyonu Merkez Bankası'nın içine sürerek 91 kişinin ölümüne, 1.400 kişinin de yaralanmasına sebep oldu.

Kaplanlar, intihar saldırılarından başka eylemlerle de suçlanmaktadır. 1999'un sonlarına doğru, bir sabah bir grup Sinhalese köylüsünü öldürdüler. Grup, bunların dışında kendi vatanları olarak gördükleri Jaffna'da etnik temizlik yapmakla da suçlanmaktadır. Hindistan Başbakanı Rajiv Gandhi'nin 1991'deki suikastinden de sorumlu tutulan grup, 1993'te Başkan Premadasa'nın ölümünden dolayı arananlar listesindeki yerini almakta da gecikmemiştir.

Başkan Kumaratunga'nın girişimi üzerine 1990'larda barış görüşmeleri başlatılmış, fakat iki grubun da birbirine güveni olmaması nedeniyle kısa sürede başarısızlığa uğramış ve çatışmalar tekrar baş

göstermiştir. Kumaratunga'nın hükümeti 2001'de istifa edince barış için tekrar bir umut doğdu. Ranil Wickramasinghe tarafından kurulan yeni hükümetin barış hakkında planları vardı, kendisinden önceki yönetimlerin başaramadıklarını başaracaktı. LTTE tek yanlı bir ateşkes ilan edince, hükümet bu kararı onayladı ve Şubat 2002'deki ateşkesle kalıcı barış sağlandı. Devam eden konuşmalar esnasında iki taraf da barış için karşılıklı tavizler verdi; mahkumları değiş tokuş ettiler. LTTE ayrı bir hükümet isteğinden feragat etti; hükümet de örgütün yasaklılık durumunu kaldırdı. Aralık 2002'de Norveç'te devam eden barış konuşmaları sırasında, tarafların gücü paylaşmalarına, Tamil halkının nüfus olarak yoğun olduğu kuzeyde ve doğuda otonomiye sahip olmalarına karar verildi.

Japon Kızıl Ordusu (JKO)

1970 yılında, Japon Komünist Partisi'nden ayrılan bir grup tarafından kurulan Kızıl Ordu Hizbi veya diğer adıyla Uluslararası Anti Emperyalist Tugayı (UAET), Japonya'nın tek uluslararası terörist örgütüdür. Ölçü olarak küçüktür, üyeleri düzineleri geçmez. Örgüt, Lübnan'ın Suriye kontrolündeki bölgelerinde konuşlanmıştır, fakat Asya'da da üsleri vardır. Örgüt, FKÖ gibi diğer örgütler adına saldırılar düzenlemeye başladığından beri kendisini "uluslararası" olarak nitelendirmektedir. Üyeleri, çoğunlukla Orta Doğu'dan esen terör dalgalarından etkilenen sol kanattan öğrencilerdir.

Grup, Japon polisiyle anlaşmalı düzenlediği gösteriler veya petrol bombaları gibi faaliyetlerle yavaş bir başlangıç yaptı. Grup, yapacak başka bir şey yoksa özeleştiriyi yapıyordu, bunun dışında, üyeleri türlü cezalar çekiyor ve üyeliğe kabul törenlerinden geçiyordu. İlk büyük eylemlerini, 26 Mart 1970'te yaptılar. Bir grup JKO üyesi, tabanca ve el bombalarıyla 130 kişilik bir Boeing 727'yi kaçırdılar. Uçak Kuzey Kore'ye indi; rehinerler serbest bırakıldı, JKO üyelerine

de politik sığınma hakkı tanındı. Bu eylem, Uzak Doğu'da bağlantıları olsun isteyen George Habash'ın dikkatini çekti. Nasıl bir bağlantı kurduğu bilinmiyor, fakat JKO üyelerine yerleşim yeri sağlandığı biliniyor. Bir süre sonra, Japonlardan bazıları, kendilerini Lübnan'daki FKÖ kamplarında eğitim alırken buldular. İki yıl boyunca, JKO burada en çok eğitime odaklandı. Japonya'da kalanlar ise banka soygunları ve gasp yoluyla fon toplamaya yoğunlaştılar. Grubun lideri de değişti; kumandayı alan yeni lider bayandı: Fusako Shigenobu. Yeni liderin kontrol yöntemleri çok merhametsizdi; kurallara uymayanlar veya zayıf görünenler anında idam ediliyordu. Polis, JKO üyelerinden birine yaptığı bir sorgulama esnasında, Maebashi yakınlarında, derme çatma mezarlarda birçok ceset bulunduğunu öğrendi. Bölgede yapılan araştırma sonucu, on dört eski JKO üyesinin cesedi bulundu; çoğuna ölmeden önce işkence yapılmış, bazıları da canlı canlı gömülmüştü. Söylentilere göre, Shigenobu kendisini FHKC lideri George Habash'a adamıştı, Leila Khaled'in de yakın bir arkadaşıydı.

30 Mayıs 1972'de, üç JKO üyesi Shigenobu ile haince planlar yaptığı Roma'da buluştu. Shigenobu, buluştuğu kişilere, makineli tüfekler ve silahlar teslim etti ve bunları valizlerine saklamalarını sıkı sıkı tembih etti. O gece, geç saatlerde üç Japon Tel Aviv'e gidecek olan Air France uçağına bindiler. Tam vaktinde Tel Aviv'deki Lod Havaalanı'ndaydılar. Uçaklar birer dakika arayla iniş yaptığından, bagaj geçidi tıka basa doluydu. Üç terörist, bu karmaşanın ortasında bavullarını alana kadar beklediler. Sonra, soğukkanlı bir şekilde bavullarından silahları çıkardılar ve kalabalığın üzerine rast gele ateş açtılar. İçlerinden biri yanlışlıkla ortaklarından birini vurana kadar 26 masum insanı öldürdüler. Teröristlerden biri de kendi attığı el bombası yüzünden öldü. Geriye kalan üye polis tarafından yakalandı ve sorgulamasında FHKC ile JKO arasındaki bağlantıları açığa verdi.

Bu olay sadece İsrailileri değil, özgür dünyanın büyük bir kıs-

minı dehşet içinde bıraktı. Olayın etkileri öyle büyük oldu ki Wadi Haddad ve George Habash arasında bir anlaşmazlığa ve Filistinlilere duyulan sempatiye genel bir azalmaya neden oldu. Onca eleştiriye rağmen, JKO, FHKC ile birlikte çalışmaya devam etti.

Benzer bir olay da 146 yolcu taşıyan Japon Havayolları DC8 uçağının kaçırılmasıydı. Uçak, Paris'ten kalkarak Bombay'da aktarma yapacak ve Tokyo'ya gidecekti. Bombay'dan ayrıldıktan kısa bir süre sonra, teröristler uçağın kontrolünü ele geçirdiler ve pilotu Bangladeş, Dacca'ya uçmaya zorladılar. Teröristlerin talepleri inişten az sonra bildirildi. Japon hapishanelerinde yatan dokuz teröristin serbest bırakılmasını ve 100\$'lık banknotlardan oluşan altı milyon dolar fidye istiyorlardı.

Korsanların bazılarının "Kamikaze"* olduğundan şüphelenen Japon hükümeti, talepleri yerine getirmeyi kabul etti. Fakat uygulamaya geçildiğinde, hapishanedeki teröristlerden üçü gitmeyi reddince talepler tam olarak karşılanamamış oldu. Bu haber korsanlara iletili, onlar da çaresiz kabul ettiler ve hükümetin parayı teslim etmesi gereken süreyi biraz daha uzatmaya razı oldular. Fakat bu aşamada bir problem daha çıktı; teröristlerin istediği altı milyon dolar edecek kadar 100\$'lık banknot Japonya'da bulunamadı, paranın dört milyon dolar kadarı Amerika'dan getirilmek zorundaydı.

Sonunda bunların hepsi halledildi; hapishaneden çıkan altı terörist ve altı milyon dolar, teröristlerin istediği gibi Dacca'ya gönderildi. Fakat bir terslik vardı, olay yerine vardıklarında gördüler ki, DC8 kalkışa hazırlanıyordu. Pazarlıklardan sorumlu olan Bangladeş Hava Mareşali uçak pistini kapatmak için araçlar getirtti. Korsanların araçlara uçaktan ateş etmelerine rağmen görevliler uçağı durdurmayı başardılar.

* Ç.N: Kamikaze: İntihar pilotu, uçaklarıyla karadaki veya sudaki hedeflere dalış yapıyorlar.

Bangladeşli pazarlıkçı, korsanlara şöyle dedi: “Anlaşmayı siz başlattınız, işte istediğiniz mahkumlar ve fidyeye; şimdi lanet anlaşmayı tamamlayın!” İlginçtir, korsanlar kabul ettiler ve uçaqla beraber eski yerlerine döndüler.

Değiş tokuş yapıldı, fakat korsanlar, bilinmeyen bir istikamete yapacakları yolculukta güvenliklerinden emin olmak için yolcuların az bir kısmını iade etmediler. Yola çıktıklarında, yakıt almak için Kuveyt’te durmak zorunda kaldılar. Kuveytliiler yalnızca geri kalan rehineler karşılığında yakıt vereceklerini bildirince, alıkoyulanlardan yedi kişi daha serbest bırakıldı. 3 Ekim’de kaçırılan DC8 Cezayir’e inerek, burada kalan yolcuları ve mürettebatı serbest bıraktı. Cezayirli yetkililer beş korsanı yakaladı, mahkumları da bilinmeyen bir yöne doğru yola çıkardı, o zamandan beri de onları gören olmadı.

Yolcuların ve mürettebatın geçirmek zorunda kaldığı bu çetin sınav tam altı gün sürmüştü. Japonya Başbakanı Takeo Fukuda, parlamentoya: “Hükümet, 140 kişinin hayatını korumak için teröristlerin yasadışı taleplerini yerine getirmeye karar verdi.” demişti. Bu, doğru bir stratejiydi, gerçi Kızıl Ordu mensupları geçmişte birçok kez ne kadar acımasız olabileceklerini göstermişlerdi, ama o anda rehinelerin hayatını kurtarmak için yapılabilecek bir şey yoktu.

Olaydan sonra Shigenobu aynen yerinde devam etti; oysa ordunun 1996’da yakalanan sekiz mensubu için aynı şeyler söylenemez. 1988’de, JKO üyesi Yu Kikumura, New Jersey turnikelerinde yakalandı. Üzerinde patlayıcılar vardı, muhtemelen Nepal’deki USO kulübündeki patlamaya denk gelecek bir saldırı hazırlığı içindeydi. Kikumura mahkum edildi, şu anda Birleşik Devletler’de hapistedir. Diğer bir JKO üyesi olan Ekita Yukiko da Mart 1995’te Romanya’da yakalandı ve Japonya’ya iade edildi.

Yüce Aum Gerçeği (Aum Supreme Truth)

Aum Şupreme Truth Japonya'da kurulmuş dini bir mezheptir. Diğer bir adı Aum Shinrikyo'dur . Aum, "evrendeki yaratma ve yok etme gücü"nün Sanskritçe karşılığı, Shrinkiyo da "yüce gerçeği öğretmek" demektir. Kurucu Shoko Asahara, doğduğundaki ismiyle "Chizuo Matsumoto", 1955'te Kyushu adasının güneyinde dünyaya gelir. Ortalama bir eğitim almasına rağmen, 1977'de Tokyo Üniversitesi'ne giremez. Oldukça hayal kırıklığına uğramış bir şekilde kendisini dine verir ve Agonshu adında yeni bir gruba üye olur. Agonshu, meditasyonla kötü karmanın etkisinden kurtulunabileceğini söylemektedir. Asahara, bu düşünceye, bedeni ve ruhu temizlemek için bir takım acı çekme şekilleri ekleyerek Aum kültünün temellerini atar. 1987'de, tek başına Himalaya Dağları'na çıkan Asahara, dönüşte ismini değiştirir ve kendisine yandaş toplamaya başlar.

Yeni üyelerin çoğu fazlasıyla acı veren ritüellerle topluluğa kabul törenlerinden geçerler. Bu ritüeller arasında; kaynayan suya girmek, hassas noktalara baskılar yapmak, hatta insanı kötürüm edecek yöntemler vardır. İlerleyen yıllarda birçok Aum üyesi sessizce ortadan kaybolur; çoğu kişi bu üyelerin öldürüldüğüne inanmaktadır. Başarısız olan bir üyeyi öldürmek için tercih edilen yöntem linç etmedir. Özellikle topluluğa kabul törenlerinde gerçekleştirilen ritüellerin haberleri kulaktan kulağa iyice yayılır ve 1989 yılının Mayıs ayında, endişeli ailelerden oluşan bir grup, mezhebi araştırması için Avukat Tsutsami Sakamoto'yu kiralar. Avukatın temel amacı Aum üyelerinin hangi şartlar altında acıya katlanmak zorunda olduklarını bulmaktır. Hikayenin haber değeri arttıkça daha fazla sayıda endişeli aile ortaya çıkmaya başlar. Mezhep ise sıra dışı zalim uygulamalarda bulunduğunu reddetmektedir. Bir süre sonra, olayı araştıran avukat, eşi ve çocuğuyla birlikte ortadan kaybolur. Polisin olay yerinde bir Aum sembolü

bulmasına rağmen, olayı direkt mezhebe bağlayan bir kanıt bulunmamaktadır. Altı yıl sonra, Eylül 1995'te, kaçırılan üç kişinin cesedi uzak bir dağlık bölgede bulunur.

Aum Supreme Truth, 1990'daki seçimlerde Supreme Truth Partisi vasıtasıyla parlamento seçimlerinde yirmi beş kişiyi aday gösterince politikaya da atılmış olur. Fakat adaylarının biri bile seçimi kazanamaz. Bu, medyada alay konusu olur, ağır eleştirilere maruz kalan mezhep kendisini iyice toplumdan izole eder. Bu dönemde mezhebin zihniyetinde de bir değişiklik yaşanır ve üyeler bir misilleme yapmanın yollarını aramaya başlarlar.

Örgütün 2.000 üyesi olduğu söylenmesine rağmen, örgüt Rusya da dahil olmak üzere dünya çapında daha fazla üyesi olduğunu iddia etmektedir. Örgüt kendisine yandaş bulmakta zorluk çekmektedir; adayların çoğunu da ticari açıdan zenginleşmek için işçi gibi kullanır. Bu yolla fazlasıyla mal sahibi olmuştur. Aum, gelirinin çoğunu üye bağışlarından ve bilgisayar yazılımı ticaretinden elde etmektedir. Yazılım işi gelirin ana kaynağıdır; ucuza yazılım satarak rakiplerinin çoğunun önüne geçmiştir.

Mezhep, kitle imhası için kullanabileceği biyolojik gazlar geliştirmek için kendisini bu işe adanmış denekler üzerinde deney yaptığı gizli laboratuarlara sahiptir. Bu gazlar başarısız olduğunda, başarı şansı daha yüksek olan sinir gazları üzerinde çalışmaya başlar. Örgütün ürettiği gazları denediği 1994 yılında, Japonya'da kimyasal gazlarla yapılan birçok gizemli olay meydana gelir. Haziran 1994'te, Asahara kendisine karşı olan üç hakime sarin gazı ile bir saldırıda bulunulmasını ister. İki adet soğuk hava depolu kamyonet, Japonya'nın merkezindeki Kita-Fukahi bölgesinin etrafını sarar. Saldırı hakimlere zarar vermekte başarılı olur. İlk başta, bir bahçıvanın olayı tertiplelediği üzerinde durulurken, bazı Aum üyelerinin gaz maskeleriyle, içinden gazlar fışkıran bir binadan koşarak çıktıkları ihbar

edilir. Bütün bölge olaydan zarar görmüştür; olay birkaç Aum üyesinin tutuklanmasıyla sona erer.

Aum'un ilk büyük terörist saldırısı, 20 Mart 1995'te, ev yapımı sinir gazlarını masum Tokyoluların üzerine boşalttıklarında gerçekleşmiş olur. Saldırı, Tokyo metrosunu kullanan turistleri hedef almış; bu amaçla saldırganlar gazı birçok trene dağılacak şekilde yaymışlardır. Gazı, gazetelere sarılmış çantalarla içeri sokarlar. On üye, sabah yoğunluğunun zirvede olduğu anda istasyona girerler. Tren-den çıkmadan hemen önce de içinde gaz bulunan çantaları patlatırlar. Olay, on iki kişinin ölümüne ve altı bin insanın yaralanmasına yol açar. Aum, bir saldırı da Tokyo-Yokohama arasında çalışan trene düzenler; bu kez olaydan zarar gören kişi sayısı 10.000'e çıkar. İki ay sonra, polis Asahara'yı yakalar.

Asahara ve diğer üyeler, sinir gazıyla yaptıkları saldırıların dışında, kaçırılan Avukat Tsutsami Sakamoto ve ailesinin öldürülmesinden ve Şubat 1995'te Tokyo Noteri Kiyoshi Kariya'nın öldürülmesinde yargılanırlar.

El Kaide

Bu terörist grup, 11 Eylül 2001'deki saldırıdan sonra dünyadaki birçok ulus için en büyük tehdit haline gelmiştir. Birçok ülkede üssü ve destekçisi bulunan grup, dünya çapındaki radikal İslam akımlarını destekler, kendi inançlarına ters olanları ve Batı yanlısı olan Müslüman devletleri yıkmaya ve en büyük düşmanı olarak gördüğü Birleşik Devletler'i ortadan kaldırmaya teşvik eder.

Örgüt, 1988 yılında, Suudi Arabistanlı zengin bir radikal İslamcı aileden gelen Usame bin Ladin tarafından kurulmuştur. Sovyet işgalcilere karşı gösterilen direnişi desteklemek için 1979'da Afganistan'a giden Ladin, yetersiz teçhizata sahip Müslümanların, teknik olarak kendilerinden üstün bir düşmana karşı savaşamayacaklarını

görür. Yalnızca sayı ve yetenek bakımından değil, altyapı olarak da yetersizlerdir. Servetini ve sahip olduğu etkiyi kullanarak Afganistan'a işçi ve inşaat teçhizatı getirir ve Filistinli Müslümanlar Kardeşler Örgütü Lideri Abdullah Azam ile birlikte, yeni kurulan bir acemi ocağı olan Maktab el- Khidamet (MAK) vasıtasıyla dünyanın her yerine uluslararası bir çağrıda bulunurlar. Suudi Arabistan, Yemen, Cezayir, Mısır gibi ülkelerden gelen yeni üyelerin ulaşım masrafları bin Ladin tarafından karşılanıyordu; Ladin bir de eğitim tesisleri inşaatına başlamıştı. Dünyanın her yerinden uzmanlar getiriliyor ve adaylara gerilla taktikleri öğretiliyordu.

Ne ironiktir ki muhtemelen bin Ladin bu mücadelesinde Batılılardan destek alıyordu. NATO ve kısmen ABD, Rus işgalini bölgedeki hakimiyetleri için bir tehdit olarak görüyorlardı. CIA bölgedeki asileri -Mücahitleri- eğitmek için milyonlarca dolar harcadı, belki bu harcamalardan bin Ladin'in adamları da faydalanmıştı. Mücahitler, sahip oldukları son model silahlar, eğitim ve disiplinle, bölgedeki işgalci Rus birlikleri için fazla bile olmuştu; Ruslar on yıllık bir işgalden sonra bölgeyi terk etmek zorunda kaldılar.

Savaşın sonunda, bin Ladin'in kumandasında, yaklaşık on bin adet iyi eğitilmiş, son model teçhizatlı ve deneyimli uzman asker vardı. Bazıları, görevlerini yaptıklarını, artık huzur içinde yaşayabileceklerini düşünerek eski hayatlarına ve ailelerine döndüler. Diğerleri kökten dinci İslami düşüncelerle iyice fanatikleştiler; bunların ülkelerine dönme amaçları kendi terörist birliklerini kurmak ve "seküler" hükümetleri düşürmektir. Mısır ve Cezayir, kökten dinci hükümetler kurma yolundaki amaçlarının önünde engel olarak gördüklerine ölüm saçabilecek bu aşırı grupların yükselişini görmüştü. Zaten şeriata göre yönetilen diğer ülkeler Usame bin Ladin'e ve mücahitlere kucak açtılar. Özellikle Sudan ona çok misafirperver davrandı, adamlarına iş ve eğitim kampları sağladı.

Afgan-Sovyet savaşı, direniş amacıyla oluşturulan İslamcı gruplar için birçok anlamda bir sınırdı. 1988'de, Ladin, MAK'ı birlikte kurduğu Abdullah Azam ile yollarını ayırarak İslam için sürdürdüğü kutsal savaş için bir grup kurmaya karar verdi; bu grubun adı El Kaide'ydi. Bir sonraki yıl Azam, aracına koyulan bir bombayla öldürüldü. Birçok şüpheli bulunmasına rağmen hâlâ bu saldırıyı Ladin'in yaptırdığı söylenmektedir. Bunun gibi, Ladin'in yaptırdığı söylenen birçok saldırı vardır, fakat hiçbirisi ispatlanmamıştır.

Bin Ladin'in yeni kavgası öncelikle kendi ülkesiyle başladı. Afgan savaşından sonra, hükümete karşı bir isyan başlatmak üzere Suudi Arabistan'a döndü. Fakat plan başarılı olamadı, bin Ladin ülkeden atıldı ve vatandaşlığı iptal edildi. Bundan dolayı yılmayan Ladin, hareket merkezini Sudan'a taşıdı. Sahip olduğu servetle çiftlikler ve fabrikalar kurarak yandaşlarına iş olanakları sağladı. Aynı zamanda yollar yaparak ve bir havaalanı inşa ederek ülkenin altyapısını da zenginleştirdi. Geniş iş alanları içinde bir banka, bir yapı inşaat şirketi ve ithalat-ihracat kuruluşu vardı. Yeni eğitim kampları açtı ve eski Afgan silah arkadaşlarını Sudan'a taşınmaya ikna etti. 1990'lar boyunca, bin Ladin'in adı birçok terörist faaliyetle birlikte anıldı, fakat bu faaliyetlerle doğrudan bir ilgisi olduğu asla ispatlanamadı. Papa II. John Paul'ü Manila ziyaretinde öldürmek veya bazı ABD uçaklarını düşürmek gibi bir takım saldırı planları ise hiç gerçekleşemedi.

Sudan'ın El-Kaideli misafirlerine gösterdiği misafirperverlik, hükümetin ABD'den gördüğü baskılar üzerine azalmaya başladı. Bir takım yaptırımlara veya başka ikna metotlarına maruz kalmak istemeyen Sudanlılar, bin Ladin'den ülkeyi terk etmesini istediler. Ladin de 1996'da Sudan'dan ayrılarak Afganistan'a döndü. Fakat bir takım iş kollarının Sudan'da faaliyet göstermeye devam etmesi nedeniyle her zaman ülkede bir etkiye sahip oldu; birçok Sudan şirketi Ladin'in faaliyetlerine kılıf olarak kullanılıyordu.

Köktenci bir İslami dünya görüşüyle hareket eden Ladin, Şubat 1998'de "Yahudilere ve Haçlılara Karşı Mücadele için İslami Dünya Cephesi" (Al-Jabbah al İslamiyyah al-'Alamiyah li-Qital al-Yahud wal Salibiyyin)'ni kurdu. Üyeleri arasında Mısırlı terörist gruplar olduğu gibi Pakistanlı radikal köktenciler de vardı. Amacı, savaşı İsrail ile Amerika'ya ve bu ülkelerin müttefiklerine taşımaktı. Bin Ladin, bu ülkelerin dünyanın her yerinde Müslümanlara baskı uyguladığını savunuyordu. Bu nedenle, zayıf olanları korumak için bu ülkeler ele geçirilmeli ve yok edilmeliydi. İnancılı Müslümanları "İslam'ın düşmanlarına" karşı kutsal savaşa veya cihada çağıran üç fetva verildi.

Çoğu Amerikan askeri personeline karşı yürütülen saldırıların hepsinin arkasında bin Ladin'in olduğu düşünülmektedir. 11 Eylül sonucunda, ABD, dünyayı terörizmden ve El- Kaide'den temizleyeceği bir savaş ilan etti. Dünya çapında birçok ülke tarafından desteklenen bu hareket El Kaide üslerini ortadan kaldırmak ve Afganistan'daki Taliban yönetimini devirmek amacıyla Afganistan'a bir saldırı düzenledi. Genel olarak başarılı oldu sayılabilir. Bugün bin Ladin'in ağır bombalama altında öldüğünü söylenirken, Taliban lideri Molla Ömer dahil, Ladin'e yakın olan kişilerin kaçtığı da konuşuluyor. Örgütün üyelerinin bir kısmının Amerika'ya yeni bir saldırıda bulunmak üzere bekledikleri ve fırsat kolladıkları da söylenenler arasında. El-Kaide'nin inandığı şey uğruna ölmeye hazır birçok üyesi olduğu; henüz silah üretmek için kapasitesi olmasa da gerekli bilgisi olduğu göz önünde bulundurulursa, hâlâ dünyadaki en tehlikeli terör örgütü olduğu söylenebilir.

Afgan savaşından sonra, gerçeği çok yansıtmasa da Usame bin Ladin'in hâlâ hayatta olduğunu belgeleyen bir sürü rapor var. Şubat 2003'te Amerikalılar bin Ladin'in çok iyi ve sağlıklı olduğunu gösteren bir video kaset aldı. Üyeleri arasında bir hareket yükseltmeyi amaçlayan bu kaset, aşırı dincileri Amerika "şeytanı"na karşı güçlerini birleştirmeye çağırmaktadır.

Çeçen Terör Grupları

Çeçen özgürlük savaşçılarıyla uluslararası terörizm arasındaki ilişki çok açıktır. Çeçenistan Rusya Federasyonu içinde küçük bir ülkedir, fakat Çeçenler Moskova'nın idaresinden kurtulabilmek için çok uzun zamandır mücadele eden korkusuz ve bağımsız kişilerdir. Ülkenin şu anki problemlerinin kökeni II. Dünya Savaşı sırasında Stalin'in Çeçenlerin kendisine karşı Nazilerin yanında bulunduğu inanmasıyla başlamıştır. Stalin'in buna vereceği karşılık, tüm Çeçen nüfusunu sınır dışı ederek Kazakistan'a göndermek olmuştur ve bu olay esnasında binlerce Çeçen ölmüştür. Sağ kalanlar ise ancak 1953'te Stalin öldükten sonra ülkelerine dönebilmişlerdir.

Sovyet devletine duydukları öfkeyi, 1991'de Sovyetler Birliği dağılana kadar muhafaza ettiler. Doğru anı bekleyen Çeçenistan Başkanı Cahar Dudayev bağımsızlığını ilan etti; bu hareket Yeltsin'in ülkeye birliklerini ve uçaklarını göndermesine neden olacaktı. Yeltsin, başarısız görünen bu hareket sonrasında, 1996 yılında birliklerini geri çekti, çok prestij kaybetmişti. Ülke genelinde çok fazla ölüm ve yıkım gerçekleşmiş; ileride Rusya ile gerçekleşebilecek herhangi bir birlikteliğe karşı tavırlar iyice sertleşmişti.

Zoraki barış uzun sürmedi; 1999'da, Rusya'da patlayan dört büyük bomba 300'den fazla insanı öldürdü. Bu dönemde Çeçen asileri, İslami bir devlet kurma isteğiyle Dağıstan'a akınlar düzenliyorlardı. Bu olaylar, Rusya'nın yeni başkanı Putin'in ülkeye tekrar asker göndermesi için yetti de arttı bile. Böylece günümüze kadar gelen ikinci savaş başlamış oldu.

Çeçen terör çeteleri birçok saldırının sorumlusu kabul edildiler. Haziran 1995'te, bir grup Çeçen asisi Güney Rusya'nın Budyonovsk şehrinde bir hastaneyi kuşatarak 2.000 kişiyi rehin aldılar. Ruslar iki başarısız kurtarma girişiminde bulundular, fakat sonunda asilere dağlarda güvenli bir geçit sağlanması karşılığında rehi-

neler serbest bırakıldılar. Ocak 1996'da asi Çeçenler bu kez Dağıstan'da bir hastaneyi kuşattılar. Rus birlikleri, yüzden fazla rehinenin bulunduğu bölgeyi uçaklarla bombaladılar. Dört gün süren bombardımanda birçok masum insan hayatını kaybetti. Ocak 1996'da, Çeçen militanlar Rusya'da bir Türk feribotunu kaçırdılar; 165 yolcuyu ve mürettebatı esir aldılar.

Daha yakın zamanlarda, Ocak 2001'de Çeçen militanlar Rus Başkanı Putin'i Azerbaycan'da öldürmek istediler. Mayıs 2002'de, Kaspiisk'te gerçekleşen askeri gösteride patlayan, 17 çocuk dahil 41 kişiyi öldüren bombanın da sorumlusu olarak gösterildiler. Fakat dünyanın Çeçen militanları tanıdığı asıl olay, 23 Ekim 2002'de Moskova'da bir tiyatrodaki 700 kişinin rehin alındığı olaydı. O geceki seyircilerden en az yetmiş tanesi Rus vatandaşı değildi; bu nedenle olay medyada geniş yer bulmuştu. O geceki asilerin lideri, ünlü savaş lordu Arbi Barayev'in 23 yaşındaki kuzeni Movsar Barayev'di. 2001'de Ruslar tarafından öldürülen Arbi Barayev, üç İngiliz ve bir Yeni Zelandalı'nın 1998'de kaçırılmasından ve başlarının kesilerek öldürülmesinden sorumluydu.

Bugün Çeçenistan yabancı ziyaretçiler için en tehlikeli ülkelerden birisidir. Adam kaçırma, silah kaçakçılığı, köle ticareti gibi faaliyetler çok sık görülür, çünkü birçok silah taciri yerel mafya gibi hareket eder. Üstelik bunların çoğu kendi ülkeleri için bir fedakarlıkta bulunmak yerine kendi paralı askerlerini hazır bulundururlar. Bunlara rağmen, gerçekten Çeçenistan'ın radikal İslamcı bir devlet olduğunu görmek isteyenler, bu amaç uğruna bölge içinde ve dışında terörist taktikler kullanmaya hazırdırlar. Bu grupların bazılarının İslami hayır örgütlerinden para ve diğer İslami örgütlerden silah vs. yardımı aldıkları bilinmektedir.

Bazı asi Çeçen liderler ile El Kaide arasında bağlantı bulunduğu kesindir. Çeçen liderlerinden Hattab mesela, Ürdün'de doğmuş ve

Sovyetler'in 1979-1989 yılları arasında Afganistan'ı işgali esnasında bin Ladin'le tanışmış olmalıdır. Bazı raporlara göre, 2002'de Çeçenistan'da ölen Hattab'ın Ladin'le bağlantısı olduğu aşıkardır.

Çeçen direnişi, El-Kaide ile güçlü bağları olan başka bir rejim olan Afganistan'daki Taliban tarafından da desteklenmektedir. Bugün, Rus otoriteleri Çeçenistan'da El Kaide'nin varlık gösterdiğinde; hem direnişi desteklediğinde hem de uluslararası hedefleri için asileri eğittiğinde ısrarlıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TERÖRİST SALDIRILAR

Sayılarla döktüğümüzde, dünyada terörist saldırılara katılmayan insan sayısının katılanlara oranla çok daha fazla olduğunu görürüz. Hükümetler, teröristlerin gücünü bin kişiye bir kişi olarak nitelendirirler ama savaşı kazanamazlar. Aslında, “kazanani”, iki taraftan da ölen kişileri sayarak belirlemeye kalkarsak hükümetlerin açık arayla geride kaldığını görürüz. 1960’larda başlayan ilk saldırılardan Eylül 2001’de Amerika’ya yapılan saldırılara kadar terörist örgütler binlerce vahşet gerçekleştirerek arkalarında öyle bir ölü ve yaralı yığını bıraktılar ki bunu tarif etmek mümkün değildir.

Zaman zaman bu olaylara verilecek tek cevap, politikacıların ve dünya liderlerinin politik belagatları oldu. Ne yazık ki bu sözlü karşılıklar gerçek bir etkide bulunmaktan çok uzaktı. Örneğin, İngiliz hükümeti, 1 Mart 2001’de, yeni kanunlarına göre birçok yabancı örgütü yasaklayacağını bildirdi. Yeni yasaklılar listesinde, Baskıların bölücü örgütü ETA’dan, Türkiye’deki PKK’ya ve Sri Lanka’daki Tamil Kaplanları’na kadar uzanan yirmi bir örgüt vardı. Usame bin

Ladin'in El Kaidesi de listedeki yerini almıştı. Fakat gerçekte, böyle bir listenin terörizmi önlediği veya insanların öldürülmesine engel olduğu yoktu; ETA suikastlarına devam etti, HAMAS intihar eylemlerini sürdürdü ve Ladin, Amerika'ya o büyük saldırıyı düzenledi. Doğru, yeni kanunlar yurtdışındaki terörist örgütleri teşvik etmiyordu; üstelik yasaklı bir organizasyona sözlü veya maddi açıkça destek veren bir kişi anında tutuklanacaktı. Fakat gerçek hayatta, politik eleştiri terör örgütleri için pek bir şey ifade etmiyordu.

Çoğunlukla terör saldırıları iki ana kategoriye ayrılırlar: Bir anda olup bitenler ve devam edenler. Olup biten saldırı, bir HAMAS militanı bir otobüse bindiğinde ve uygun gördüğü anda kendisini ve etrafındakileri öldüren bombayı patlattığında gerçekleşen saldırıdır –planlı bir hareket gerçekleşmiştir. Günlerce süren bir uçak kaçırma operasyonu ise devam eden saldırıdır. İki türün sonuçları birçok farklılık arz edebileceğinden, aralarındaki ayrımı fark edebilmek önemlidir. İki saldırıyı da önlemek hemen hemen imkansızdır, fakat devam eden bir saldırı yetkililere olayı kontrol etme ve tepki verme fırsatı tanır. İkisini karşılaştırdığımızda, bir uçak kaçırma veya elçilik kuşatma olayı daha az kayıpla sonuçlanırken, olup biten saldırıların daha fazla zarar verdiğini görürüz.

Öte yandan, devam eden bir eylemin medyada gördüğü ilgi çok daha fazladır. Çoğu terör örgütü bunu bilir ve eylemlerini buna göre seçer. HAMAS'ın intihar eylemlerinin hepsi çok korkunç olsa da dünya genelindeki insanların kendi aralarında her olayı ayrı ayrı konuşmaları çok zordur. Bu nedenle böyle bir saldırı Tel Aviv'deki insanlar üzerinde çok büyük etki yapsa da dünya basınında fazla yer tutamaz. Fakat, Peru'daki Japon elçiliğinin kuşatılması esnasında, rehin tutulan yabancı diplomatların sayısı sayesinde, MRTA uzun süre gündemde kalmayı garantilemiştir.

Aşağıdaki örnekler tarih sırasına göre dizilmiştir; farklı olayla-

rın nasıl farklı farklı şekillerde sonuçlandığını görmek çok ilginçtir, özellikle verİlen kayıplar konusunda. Teröristlerin de nasıl sadece rehin alan bir kişiden bir katile dönuştüklerini görmek de ilginçtir. Örnekler, terör örgütlerinin ne elde etmeyi umduklarını anlamak açısından faydalı olacaktır. Bu olayları kitaba dahil ederek, bir terörist saldırısının kimi ve neyi hedef aldığını göstermeye çalıştım.

Beyrut Havaalanı- 28 Aralık 1968

28 Aralık 1968 günü, saat 20.37’de, paraşüt birlikleriyle dolu helikopterler Beyrut Havaalanı’na doğru yola çıktılar. Şehrin güneyinde yer alan havaalanı, denizden yaklaşık 3,5 km uzaklıkta, İsrail-Lübnan sınırınınınsa 90 km uzağındaydı; helikopterle oraya varmak ortalama 45 dakika sürüyordu. 1968 yılında havaalanı, birbirlerini kuzey-güney yönünde çaprazlayan iki pistten oluşuyordu. İki uçuş şeridinin arasında yolcu terminali, onun da önünde açık bir alan vardı. Pistlerin kuzeydoğu ve güneybatı istikametlerinde uçakların park edildiğı ve bakımlarının yapıldığı hangarlar vardı. Terminalin güneyinde acil durum hizmetlerinin yapıldığı nöbetçi bir çadır bulunuyordu; itfaiye istasyonu ve ilk yardım birimleri de bu kısımdaydı.

Helikopterlerin her birinde son derece iyi eğitim almış, tecrübeli patlayıcı uzmanları bulunuyordu. Amaçları mümkün olduğunca çok sivil uçağı yok etmektir.

Havaalanı güvenliğı, doksan tabancalı kişiden oluşuyordu. Gerçek bir acil durum için gerekli destek, 3 km uzaktan, Lübnan ordusunun komandolarından gelmişti. Beyrut polisinden de ekstra destek istenebilirdi; fakat havaalanına ulaşmaları en az otuz dakikayı bulurdu.

Plan, polis ve askerleri havaalanından uzak tutarak, sadece havaalanı güvenliğı iş başındayken işe başlamaktı. Helikopterler askerleri havaalanına bıraktıktan sonra, alan çevresindeki yollara çiviler

ve ortalığı karıştırarak bir duman bırakacaktı. Güvenlik güçleri bu bariyeri geçmeye çalıştılar, fakat helikopterler tarafından ateşe tutuldular.

Herhangi bir direnme hareketi önlenirken, helikopterleri boşaltan birlikler havaalanındaki uçaklara patlayıcıları yerleştiriyorlardı. Alandan ateş sesleri geliyordu, fakat çoğu sivil bakım görevlilerini korkutmak için silahların ateşlenmesinden ibaretti. Çoğu Middle East Airlines'a ait olmak üzere toplamda on dört uçak olaydan zarar gördü; zararın maliyeti ise 42 milyon dolardı.

Bu saldırının sorumluları İsrail ordusuydu. Bu, aynı yılın başlarında Atina Havaalanı'nda FHKC'nin El Al uçağına gerçekleştirdiği saldırıya karşılık İsrail'in yaptığı misillemeydi.

Bu olay adil bir misilleme mi; yoksa bir devlet terörü olarak mı görülmeli?

Dawson'ın Alanı – 6 Eylül 1970

Uçak kaçırma tekniğinin terörist eylemlerde yeni bir çağı başlattığına şüphe yoktur. Bu eylem yeniydi, yenilikçiydi, uluslararası boyuttaydı ve gündemde kendisine mükemmel bir yer ediniyordu. Filmlerdeki gibi kendi yıldızlarını yaratıyordu ve birçok dış etkilere açık ve genç beyinler bunlara hayranlık duyuyordu. Filistinli bayan terörist Leyla Khaled bu kişilere bir örnektir.

Khaled, yirmili yaşlarındayken koyu renk saçlı, zeki ve çekici bir genç kızdı. Karizması ve başarısı bu genç hanımın bir halk efsanesi olmasına yol açtı; Filistin ve Arap gençliği onu idealize ediyordu. Kuveyt'te öğretemendi ve kendisinden önce Habash ve Haddad'ın yaptığı gibi, Beyrut'taki Amerikan Üniversitesi'nde okumuştı. Ailesi Filistin'den sürüldüğünde, sadece dört yaşındaydı. Yıllar sonra, kendisiyle yapılan bir röportajda, "Diğer Filistinliler gibi, eğitim bana sadece Filistin'in ne büyük bir kayıp olduğunu öğretti."

demoşti. Tel Aviv'den havalanıp Amsterdam üzerinden New York'a gidecek bir Boeing 707'yi kaçıran grupta yer alıyordu. Birçok ülkenin ve hükümetin dahil olduğu bir uçak kaçıрма senaryosunda başrol oynuyordu.

Orijinal plan, El Al Boeingi'ni kaçırmak için en az beş kişinin görevlendirilmesi idi. Haddad, Khaled'i seçmişti; çünkü o, çalışmaları sonunda en başarılı hava korsanlarından biri haline gelmişti. Bu nedenle ağır silahlı İsrail uçağını zapt etmek için çok hevesliydi. Haddad, uçağın takip edeceği rotanın tek kopyasını ona vermişti. Seçilen beş teröristle de Amsterdam Havaalanı'nda buluşacaklardı.

Ne yazık ki Amsterdam'a gelindiğinde, teröristlerden üçü, ısrarla birinci sınıftan satın aldıkları koltuklarının uçağın ön tarafında, hemen pilot kabininin bitişiğinde olduğunu iddia edince, uçak personeli olaydan şüphelenmeye başladı. Bu nedenle şüphelileri uçağa bindirmemeye karar verdiler. Teröristler de bu olayı başka bir bekleme salonunda beklemekte olan Khaled ve ortağı Patrick Arguello'ya haber vermeyi unuttular. Tüm El Al Havayolları yolcularının uçağa binmesi için son anons yapıldığında, Khaled ve ortağı olaydan habersiz bir şekilde uçağa bindiler. Yan yana oturdular, fakat birbirleriyle konuşmadıkları gibi, birbirlerini hiç tanıımıyormuş gibi davrandılar. Bir noktadan sonra ikisi de bu operasyonda yalnız kaldıklarını anladılar, fakat planlarına devam etmekte kararlıydılar.

Kalkıştan on dakika sonra, uçak Kuzey Denizi'nin üzerindeyken Khaled ve Arguello birden yerlerinden fırlayarak 145 yolcuyu ve personeli rehin aldılar. Khaled iki elindeki el bombalarını havada sallayarak yolculara gösterirken, Arguello da bir 22'lik altıpatları üzerlerine doğrultmuştu. Arguello uçuş kabinine doğru ilerledi; hosteslerden birine kapıyı açmasını emrederken, birden karşısına çıkan bir hava mareşali tarafından vuruldu. Leyla birinci sınıfın salonuna doğru kaçmaya çalışırken kimliği belirsiz bir kişi, muhtemelen bir güvenlik gö-

revlisi onu yakaladı ve kollarını arkadan büküp yatırarak etkisiz hale getirdi, sonra da yolculardan birinin kravatıyla ellerini bağladı.

Uçak personelinin cesareti ve El Al Havayolları'nın profesyonel hava mareşalleri bulundurması sonucunda terörist plan başarısız olmuştu. Erkek terörist Patrick Arguello, vurulduktan yarım saat sonra, aldığı yara yüzünden öldü. Vurulmadan önce Arguello'yu yakalamaya çalışan bir kabin görevlisi, olay sırasına karnına üç kurşun yemişti, fakat iyileşmeyi başardı. Kuzey Denizi'nin üzerinde silahlı mücadele yaşanırken, pilot telsizle Heathrow Havaalanı'na acil iniş izni istemişti. Uçak İngiltere üzerinde uçarken, polis birlikleri tam kadro alarmı geçmişti.

Uçak güç bela Heathrow'a inmişti ki mürettebattan biri elinde bir el bombasıyla ortaya çıktı, herkes donakalmıştı. Görevli koşa koşa çıktı ve bombayı güvenli bir uzaklığa yerleştirdi. Bu bir cesaret gösterisi değildi, bombanın pimi havada yaşanan mücadele esnasında çekilmişti; fakat nedense patlamamıştı. Uçak Londra'nın Heathrow Havaalanı'na inmiş olsa da İsraililer Khaled'i bu ülkeye teslim etmeye yanaşmıyordu; Khaled İsrail'de başka suçlardan dolayı da aranıyordu. Fakat polis onlara İngiliz topraklarında bulunduklarını hatırlattı. Sonunda, İsraililerin her nasıl olduysa Khaled'i Londra'da bırakmaya razı olmalarıyla olay çözüldü. Khaled polis gözetimine alındıktan sonra, Middlesex'teki West Drayton Polis İstasyonu'na götürüldü ve burada, cesedi uçaktan çıkarılan Patrick Arguello hakkında sorguya çekildi. Khaled, Arguello'yu tanımadığını, olaydan hemen önce uçakta tanıştıklarını söyledi.

İngiliz yetkilileri, sonunda Khaled'i İngiltere topraklarına izinsiz giriş yapmaktan tutukladılar. Leyla Khaled, bir şekilde Wadi Haddad'ın kendisini geri alacağından emin bir şekilde, hiçbir heyecan veya endişe belirtisi göstermedi. Söylentilere göre, sürekli kendisiyle birlikte duran bayan polislere Marksizm'in faydaları hakkın-

da demeçler vermekle meşgul oluyordu. Bu olay yaşanırken bile, FHKC, Avrupa semalarında iş çevirmekle meşguldü.

İlk şok, TWA'ya ait, Frankfurt'tan New York'a doğru gidecek olan 145 yolcu ve on mürettebatlı bir Boeing 707'nin 6 Eylül 1970'te kaçırılması oldu. Uçak Fransız kuyuları üzerindeyken, silahlı teröristler, pilotu uçağın rotasını Orta Doğu'ya çevirmesi için tehdit ettiler. Pilota, Ürdün'de bulunan bir çöl iniş pistine inmesi söylendi. Pistin ismi Dawson Alanı'ydı. 1970'lerde, ancak bir daire kadardı ve pürüzlü ve çamurlu bir pistti. Üzerindeki ticari uçakla son derece tehlikeli görünüyordu. Fakat bu alan Haddad'ın planının bir parçasıydı, üstelik pilota başka şans da bırakılmamıştı.

İkinci uçak, Zürih'ten New York'a gitmek üzere yola çıkan, 140 yolcu ve on iki mürettebat taşıyan bir Swissair DC8'di. Bu da Fransa üzerindeyken kaçırılmıştı ve pilotuna Dawson'a inmesi emredilmişti. Bu uçağın pilotu aaha temkinliydi; inmeden önce pistin üzerinde birkaç tur atarak alanı değerlendirdi. Pist çok sefil bir haldeydi ve buraya inmek çok riskliydi, ciddi bir kaza yaşanması ihtimali çok yüksekti. Silah tehdidi altındaki pilot, çaresiz inişe geçti. Önce sarsılan ve kaba yüzeyde sürüklenen uçak, sonunda durmayı başarmıştı.

Üçüncü uçak ise, yine New York'a gitmekte olan bir Pan Amerikan 747 Jumbo Jet'ti. Bu kez uçak Amsterdam'dan yola çıkmıştı; üstelik planladığı gibi Khaled'le aynı El Al uçağına binemeyen üç terörist tarafından kaçırılmıştı. Fakat üçünün de pilotu doğru şekilde Dawson'a yönlendiremeyecekleri ortaya çıktı. Hal böyle olunca, uçağı Beyrut'a yönelttiler, burada yakıt ikmali yapılacaktı. Ertesi gün, hava korsanları pilota Kahire'ye uçmasını söylediler; şehre vardıklarında yolcular ve mürettebatı serbest bıraktılar. Uçak boşalır boşalmaz etrafını patlayıcılarla donattılar ve uçağı havaya uçurdular. Bu olay Avrupa ve Orta Doğu'daki insanlara hava ulaşımının güvenli olmadığı mesajını vermişti.

Bu esnada, Dawsons'da FHKC, 300 yolcuyu ve mürettebatı tutmaya devam ediyordu. Zemin güç üniteleri olmadığı için uçağın içindeki koşullar dayanılmaz seviyeye ulaşmıştı. Gün boyunca sıcaklık anormal seviyelere çıkarken, gece olduğunda dondurucu derecelere düşüyordu. Ürdün ordusu olay yerine tam donanımlı birlikler taşıyan on dört helikopter göndermişti, fakat helikopterlerin alanın etrafını sarmaktan başka yapabilecekleri bir şey yoktu. Yapa-cakları en ufak bir hareket bile korsanların rehinelere zarar vermele-rine neden olabilirdi. FHKC, Ürdün'deki kamplarda üyelerini çok iyi çalıştırmıştı; Leyla Khaled ve hapisteki diğer altı Filistinli bırakıla-na kadar rehineleri serbest bırakmamalarını sıkı sıkı tembihlemiş-ti. Filistinlilerin üçü Almanya'da, üçü de İsviçre'de hapisteydi. İsviç-re'dekiler, 1969'da, Zürih'te gerçekleştirdikleri uçak kaçırma olayı nedeniyle yirmi yıl hapse mahkum edilmişlerdi.

Filistinliler, Leyla Khaled'e yönelik davranışlarına dikkat etme-leri için İngilizleri uyardılar; Khaled'e bir şey olduğu takdirde he-men misillemede bulunacaklardı. FHKC, basınının olaya gösterece-ği ilgiyi garanti altına almak için de basının Dawsons'a girmesine, hatta röportajlar yapmasına izin verdi. Havaalanına da "Devrim Ala-nı" adını takmışlardı. Yapılan röportajlarda, yolcuların çoğu korsan-ların kendilerine gayet iyi muamele ettiklerini, fakat su ve yiyecek sıkıntısı çektiklerini belirttiler. Bütün gün koltuklarında öylece oturdukları için hareket edememekten ve sıkıntıdan kaskatı kesili-yorlardı, fakat gece olduğunda kısa yürüyüşler yapmak için dışarı çıkarıldıkları oluyordu.

İngiltere'de ise, yeni seçilen Başbakan Edward Heath, Khaled'le ne yağaacağı konusunda büyük bir çıkmaz içindeydi. Bir de Bah-reyn'den Beyrut'a giden 25'i çocuk olmak üzere 115 yolculu bir BOAC VC10'un İran Körfezi üzerinde kaçırılmasıyla durum iyice kötüleşmişti. Uçak, Beyrut'ta yakıt ikmali yaptıktan sonra, Daw-sons'daki diğer uçakların yanına doğru yola çıktı. Hava korsanları

yeni gelen uçağa “Leyla” ismini verdiler ve gelişini kutlamak için yolculara bir kasa viski dağıttılar. Bu arada, İngilizlerin Filistinlilerin taleplerini yerine getireceğinden endişelenen İsrail, Leyla Khaled’in “geçici tutuklama”ya tabii tutulmasını ve İsrail’e gönderilmesini istediler. İngiliz hükümeti, rehinelerin güvenliğini sağlamak gibi açıkça insancıl olan bir hareket ile terörizme teslim olmak arasında takılıp kalmıştı. İngiliz başsavcı ve yardımcısı, Khaled’in gökyüzünde, tanımsız bir noktada suç işlediğini, bu nedenle İngiliz Hava Kuvvetleri yetkililerinin ona yönelik bir davayı yürütmekte zorlanacağını söylüyorlardı.

Heath hükümeti doğru tepkiyi vermekte zorlanırken, FHKC Dawsons’daki üç uçağı birden havaya uçurarak hükümetin işini iyice zorlaştırdı. Patlama, tüm basın mensuplarının gözleri önünde gerçekleşmişti ve şok dalgası bütün dünyayı sarsmıştı. Rehinerler FHKC militanları tarafından Amman ve Kuzey Ürdün arasındaki otellere yerleştirilmişti. Hepsi farklı milletlerden oluştuğu için, her taraftan diplomatik ilişkiler kurma girişimleri geliyordu. Amerika, İsrail, Batı Almanya, İsviçre ve İngiltere’den yetkililer, durumu tartışmak için Washington’da bir araya gelmişlerdi.

Öncelikle İsviçreliiler FHKC’nin taleplerini yerine getirmeye razı olduklarını açıkladılar. Hemen arkasından İngiltere’ye yönelik bir ultimatom geldi. Eğer 10 Eylül Perşembe günü öğlen saat 15.00’a kadar Leyla Khaled serbest bırakılmazsa, tüm İngiliz rehineler vurulacaktı. Edward Heath rehineleri korumanın tek yolunun Khaled’i serbest bırakmak olduğuna kanaat getirdi. Khaled hemen West Drayton Polis Merkezi’nden alındı ve halkın ona zarar vermesini önlemek için silahlı kuvvetler tarafından dört katlı bir kaleye dönüştürülen Ealing Polis Merkezi’ne getirildi. Bir sonraki gün de uçağa bindirildi; anlaşmayı tamamlamak için İsviçre ve Almanya’ya uğrayarak diğer suçlular da alındıktan sonra, yola çıkıldı. Sonunda teröristler talep ettikleri her şeyi, üstelik hayal ettiklerinden fazlasını

almışlardı. Haddad'ın ustalıklı planı ve FHKC'nin cesareti diğer terör örgütlerine de yol göstermiş oldu ve uçak kaçırma, günümüzün en çok kullanılan terör silahlarından biri haline geldi.

Münih – Eylül 1972

1968'de, Filistinli Fetih grubu İsraillilere saldırdı. Otobüsleri havaya uçurdular, etrafa bombalar atıldılar, birçok insanı öldürdüler ve İsrail halkına terör saçtılar. İsrail de bu saldırılara karşılık verdi, fakat örgüt liderlerini yakalamayı bir türlü başaramıyordu. Bunun nedenlerinden biri, liderlerin Ürdün'e kaçmaları, burada, Kral Hüseyin'in kendilerine yardım etmesi ve mücadelelerini yürütebilmeleri için bir üs vermesiydi. Fakat kısa süre içinde bunun bir hata olduğu ortaya çıkacaktı. Çok geçmeden, o topraklardaki Filistin varlığı önemli bir boyuta ulaştı ve ev sahiplerinin canını sıkmaya başladı. Filistinliler, Ürdün yetkililerini dinlemez olmuşlardı. Kral, kendi ordusu tarafından harekete geçmesi için sürekli baskı altında tutuluyordu. Otoritesi sarsılan kral, Filistinlileri kontrol altına alması için Bedevilerden oluşan özel güçlerini bölgeye gönderdi; tam bir kan banyosu yaşanacaktı. 1970 yılının Eylül ayı boyunca, iki bin Filistinli Arap kardeşlerinin ellerinde can verdi. Çarpışma öyle vahşiydi ki Filistinlilerin bir kısmı, Ürdünlülerin eline geçmektense İsrail sınırına kaçarak sığınma ve tutuklanma istemeyi tercih ettiler.

Suriye, Filistinlilerin bu halini görünce yardımlarına koşmak için Ürdün sınırına tanklarını yığmaya başladı; savaş kaçınılmaz görünüyordu. Fakat son dakikada Amerika devreye girerek İsrail'e sınırdaki Suriye araçlarının yerine kendi zırhlılarını yerleştirmesini söyledi. Yavaş yavaş barış esintileri duyulmaya başladı ve Kral Hüseyin böylece kurtulmuş oldu. Fakat Filistinliler intikam istiyorlardı; işte böylece yeni bir terörist grup doğmuştu: Kara Eylül.

Kara Eylül, tüm ilgisini İsraillilere yöneltmeden önce, birçok

Ürdün hedefine suikastlar ve bombalı saldırılar düzenledi. Eylül 1972'de, Almanya Münih'te Olimpiyat Oyunları'nı başlattığında, grubun aradığı fırsat ortaya çıkmış oldu. Almanlar, Yahudi soykırımını nedeniyle çektikleri vicdan azabı nedeniyle İsrail'in atletizm ekibinin üzerine fazlaca düşüyor, onları rahat ettirmeye çalışıyordu. Hatta İsrail ekibine karşı bir çatışmaya girerler düşüncesiyle, Yaser Arafat'ın bir Filistin ekibi oluşturarak olimpiyatlara katılma başvurusunu reddetmişlerdi. Oyunların Kara Eylül'ün ikinci yıl dönümüne denk gelmesi, büyük planını gerçekleştirmesi için örgütün lideri Ali Hassan'ı cesaretlendirmişti.

Geçmişin huzursuz anılarını hatırlatmamak için olimpiyat alanının etrafı çok az güvenlikle donatılmıştı. İsrail ekibi Connollystrasse, 31 numarada, halktan yalnızca bir devriye polisinin koruması ve dikenli tellerle ayrılan bir yerde konaklıyordu. 5 Eylül sabahı, saat 4.30 civarında, bir grup gencin tellerin üzerine tırmandığı görüldü. Atletlerin çoğu Münih'teki bira salonlarında sabahlamışlardı, bu gençler odalarına dönen atletler olabilir miydi? Ne yazık ki değillerdi. Bunlar, Kara Eylül üyeleri; öldürmek niyetinde oldukları İsrailiileri kaçırarak ve hapisteki Filistinlilere karşı bu insanların canlarını pazarlığa çıkaracaklardı.

İsraililerin dairesine giren yedi terörist önce rastgele ateş açarak birçok atleti öldürdüler, sonra da dokuz kişiyi rehin alıp gittiler. İsrail hükümeti, politikası gereği hapisteki Filistinlileri vermeyi reddetti ve teröristlerle pazarlık yapmak istediğini bildirdi. Almanya ise İsrail birliklerinin probleme dahil olmasını istemiyordu, bu nedenle kendi kendine bir kurtarma planı yaptı. Aynı gece, saat 10.00 sularında, gri bir ordu otobüsü teröristleri ve rehineri olimpiyat köyünün çıkışına götürdü, buradan da iki helikoptere dağıldılar. Yirmi dört km kadar batıdaki Fürstfeldbruck'ta, iyice aydınlatılmış bir alana iniş yaptılar. Yüz metre kadar ileride, bir Lufthansa 727 hazır bekliyordu, teröristlerden ikisi hemen uçağı kontrol etmeye gittiler.

Saat 22.44 sularında bir kurşun ateşlendi ve acımasız bir çatışma başladı. Ne yazık ki, Almanların tüfekleri, teröristlerin AK47'lerinin otomatik ateşiyle aynı seviyede değildi. Kontrol kulesinden dışarıya doğru bir adım atan bir polis memuru, kafasına aldığı bir kurşun sonucu can verdi.. Zırhlı araçlarla daha fazla polisin olay yerine gelmesi sonucu teröristlerden de birkaç kişi hayatını kaybetti.

Bu esnada İsrailli diplomatlar da bir kenardan çaresizce, tecrübesiz ve eksik donanımlı Alman nişancılarının teröristleri ortadan kaldıramamasını izliyorlardı. Üç terörist hâlâ hayattaydı, ellerinde kelepçelerle helikopterde bekleyen rehin aldıkları atletleri öldürmekle meşgullerdi. Sonunda onlar da yenildiler ve yakalandılar. Fakat maalesef dokuz atletin hepsini öldürmeden önce değil! Şok dalgaları dünyaya yayıldı; katliam bir insan trajedisi olarak görünmenin yanında, terörizmin kontrolden çıktığı mesajını veriyordu.

Çakal Carlos – 1975

Modern terörizm geliştikçe, birçok birey kötü bir şöhrete ulaştı, fakat hiçbirisi “çakal” olarak bilinen Ilyich Ramirez Sanchez kadar alçak olamadı. Venezüella, Caracas'ta, Marksist ilkelere inanan varlıklı bir avukat babanın oğlu olarak dünyaya geldi. Ilyich komünist öğrenci hareketine katıldı ve kısa sürede yerel polisin ilgisini çekti. Oğlunun kanunların eline düşeceğini anlayan babası, oğlunu Londra'ya okumaya gönderdi. Fakat Londra'da da Ilyich'in alkolü, gece hayatı ve kadın peşinde koşması yüzünden eğitimi ikinci planda kaldı. Sahip olduğu tek iyi özellik birkaç dili mükemmel bir şekilde konuşabilmesiydi. Üniversite günlerinde, radikaller Ilyich'in etrafını sardılar. Yine aynı dönemde KGB'nin de ona yaklaşmaya çalıştığına dair söylentiler mevcuttu, fakat bu hiçbir zaman ispatlanamadı. Zaten kısa süre sonra Avrupa'dan ayrıldı, Ürdün'e giderek acımasız bir Filistin gerilla okuluna kaydoldu.

1972 civarında, Ilyich Ramirez Sanches Londra'ya döndüğünde, kendisi için "çakal" lakabı kullanılmaya başlanacaktı. Kaba bir katil, acımasız bir yok edici olmuştu; kurbanlarına işkence ederken ve öldürürken keyiften gülümsediği söyleniyordu. "Bir yere gelebilmek için cesetlerin üzerinden atlamanız gerekir." dediği duyulmuştu. Wadi Haddad ve FHKC'nin Londra'daki suikastçısı olmuştu. İlk hedefi, o zamanki Marks&Spencer'in başındaki kişi Joseph Edward Sieff'di. Ilyich adamın banyosuna girmiş ve suratına bir silah doğrultmuştu; fakat nedense silah ateş almadı. O da el bombalarıyla çalışmaya başladı; ilk saldırısında bir İsrail bankasına iki el bombası attı.

Sergilediği cesaret gösterisine rağmen, asla basın kendisini aksettirdiği şekilde yaşamadı Ilyich. Fakat ne yazık ki bu onun masum olduğu anlamına gelmiyordu; aksine, daha da kötü olduğu anlamına geliyordu. Kendi iddialarına göre ellinin üzerinde cinayet işlemişti. Muhtemelen bu rakam doğrudur, çünkü sadece Fransa'daki suçları yüzünden, ülke onu on beş kişinin ölümünden suçlu bulmuştu. Şöhreti tüm Avrupa ve Orta Doğu'ya yayılmıştı, fakat istihbarat örgütleri bir türlü onun yerini tespit etmeyi başaramıyorlardı. Bu yakalanması zor terör dahisinin ilk suikast girişimleri başarısız olsa da FHKC'nin onu suikastçı olarak Paris'e göndermesiyle şansı açılacaktı! Şehrin belirli yerlerine yerleştirdiği bombaları patlattı; hatta Ocak 1975'te, Orly Havaalanı'nda asfaltın ortasında oturduğu yerden bir El Al uçağına roket bile ateşledi! Bu olaydan sonra şöhreti iyice arttı; yalnızca cesaretinden dolayı değil, olaydan sonrasında takındığı tavır yüzünden de ünlü oldu.

Carlos'un, Fransız polisi tarafından yakalanan, Michel Moukharbel adında Lübnanlı bir yardımcısı vardı. Bu kişinin de roket saldırısına katkıda bulunduğu inanılıyordu. Sorgulaması esnasında, Moukharbel, polise kendilerini Carlos'un gizli yerine götürmeyi teklif etti. Silahlı polisler bildirilen adrese gittiklerinde, tüm hızıyla de-

vam eden bir partiyle karşılaştılar. Carlos hemen izin isteyerek ban-yoya koştı; bir iki dakika sonra elinde bir makineli tüfekle geri döndü. Polislerden ikisini vurdu ve üçüncüsünü de ağır yaraladı. Daha sonra da kendisini ele verdiği için Moukharbel'i vurdu ve öldürdü. Aynı gece, Çakal Carlos Paris'ten ayrılarak Cezayir'e gitti.

Aynı yıl, 21 Aralık'ta, Viyana'da yapılan Petrol İhraç Eden Ülkeler Organizasyonu (OPEC)'nin zirvesinde ortaya çıktı. Zirve esnasında silahlı bir çete salona dalarak içeridekileri rehin aldı. Altı kişilik bu çetenin başında Çakal Carlos vardı. Diğer beş kişi arasındadır; 2 Haziran hareketinin hazırlayıcılarından Gabrielle Kröcher-Tiedemann ve Baader-Meinhof çetesi ile ilişkileri olduğu bilinen "Devrimci Hücreler" adlı bir Alman terörist grubun üyesi Hans-Joachim Klein vardı.

Çete, içlerinde Suudi Arabistan'ın güçlü bakanlarından Şeyh Yermani'nin de bulunduğu on bir petrol bakanının bulunduğu altmış kişiyi rehin almıştı. Saldırının yarattığı kaos esnasında, Kröcher-Tiedemann iki kişiyi vurarak öldürdü; Avusturyalı polis memuru Anton Tichler ve Iraklı muhafız Khafali hayatını kaybetti. Carlos da Libyalı sivil bir hizmetçi olan Yousef İsmirli'yi öldürdü. Saldırganlar kaçarken yaralılarını da arkalarında bırakmadılar. Klein olay esnasında karnından vurulmuştu, ama gördüğü iyi tedavi nedeniyle hayatta kalmayı başardı. Carlos, rehin alınan yetkililerin hayatına karşı beş milyon dolar istedi ve bu para anında ödenmeye hazırdu zaten. Aslında, ortada elden ele dolaşan bir elli milyon dolar olduğu iddia ediliyordu; paranın çoğu da İran ve Suudi Arabistan'dan geliyordu. Bu para, Filistin'in amaçlarına destek olmak amacıyla dağıtılıyordu.

Parayı garanti altına alan çete, yine de güvenliğinden emin olmak için rehinleri beraberlerinde götürerek Cezayir'e uçtu. Orta Doğu'nun kaynayan kazanında ortadan kayboldular; çoğu Libya'dan sığınma hakkı istemişti.

22 yıl sonra, 1988'de, Klein, farklı bir kimlikle yaşadığı Normandiya, Fransa'da yakalandı. Üç kişiyi öldürmekten ve daha fazlasını rehin almaktan yargılanacaktı. Fakat Klein cinayet işlediğini reddetti, olaydan sonra sergilediği tavırlar vicdan azabı içinde kıvranan bir teröristi anlatıyordu. Sonradan anlaşıldı ki, Klein terörizmin vahşi dünyasına arkasını dönmüştü, hatta Alman polisini önceden uyararak iki ünlü Alman Yahudi liderine yapılacak bir saldırıyı önlemişti. Ayrıca büyük bir jest olarak silahını ve mermilerini Alman Der Spiegel dergisine göndermiş, yanına da terörizmi kınayan ve Carlos'un grubunun suikast planlarını anlatan bir mektup eklemişti. 1979'da, Carlos'un bir megaloman olduğunu ilan eden ve genç insanları bu tür çetelerden ve kişilerden uzak durmaları konusunda uyan bir de kitap yayınladı.

Bütün bunların davada kanıt olarak gösterilmesi ve Libya lideri Albay Kaddafi'nin de Klein'i desteklemesi üzerine, davacılar Klein'in diğer çete üyelerine göre olayda çok küçük bir rol oynadığını kabul ettiler; üstelik asıl suçlular adaletin önüne bile çıkarılamamıştı. On dört yıl ceza alması gerekirken, dokuz yıl ceza alan Klein, Fransa'da gözetim altında tutulduğu süre de göz önünde bulundurularak, yedi buçuk yıl hapis cezasıyla mahkemeden ayrıldı.

Carlos ise 1994 yılında Fransız gizli servisi tarafından yakalandı ve Paris'te iki gizli servis ajanını öldürmek suçundan 1997 yılında ömür boyu hapse mahkum edildi.

Kuzey İrlanda – 2 Mayıs 1980

Genel olarak bilinen ifadeyle, "İngiliz Belaları" 1970'lerde güçlerinin zirvelerindeydiler. IRA'nın yaydığı terörle mücadele edebilmek için devasa bir istihbarat şebekesi kurulmuştu. Bu şebekenin, UDR Özel Dalı'nın altında E4 gibi birimleri vardı. SAS ve 14 İstihbarat ve Gözetim gibi diğer gizli İngiliz servisleri de görev başınday-

dılar. Tüm birimlerin kumandası ve görevlerin ayrılması da TCG (Taktiksel Kumanda Grubu)'ye düşmüştü ve bu grup, gizli ajanların IRA'ya sızmaları da dahil tüm bilgi akışını ve koalisyonunu yönetiyordu.

Bunlar, Kuzey İrlanda'da hiçbir şeyin yolunda gitmediği zamanlardı. Nisan 1980 bunun en güzel örneğidir. SAS, 14 İstihbarat ve Gözetim ve E4'ün hepsi Güney Armagh'daki farklı operasyonlarla görevlendirilmişti. İnsan gücünün limitleri zorlanıyordu.

İlk adım, hayatları tehdit altında olan iki RUC* adamının evlerine gözetleme noktası kurulmasıydı. İkincisi, IRA'nın bombalama niyetli olduğu bir kamusal alanı gözetim altına almaktı. Sonunda, iyi tanınmış bir IRA üyesi bir Cumartesi Gecesi Şov'unda birisini öldürmeye çalıştı. Adamın bir gammazcı olduğu sanılıyordu; görev, hem teröristi hem de hedefini izlemektir. Bahsettiğimiz bu üç operasyon daha fazla SAS uzmanının bölgede görev almasını gerektiriyordu. Dört kişi, iki Krallık polislerinin evindeki gözetleme noktasına gitti. Bir dört kişi de şova gitmişti, fakat sonradan adam sıkıntısı yaşanması yüzünden yerlerinden geri çekildiler. Bu operasyon her birinde iki uzmanın yer aldığı yirmi araç, şovun yapıldığı barda da bir miktar görevli gerektiriyordu. Bunların dışında, QRF (Hızlı Reaksiyon Gücü) olarak görev yapacak adamlara ihtiyaç vardı.

Bir hafta sonra, gözetleme biriminin bir çiftçi tarafından ele verilmesiyle işler ters gitmeye başladı. SAS birimleri hemen yer değiştirme emri aldılar. Özel Birim durumdan haberdar edildiğinde, SAS'tan yerini değiştirmemesini istedi. Gözetleme biriminin kumandanı bir karar vermek zorundaydı; adamlarını geri çekmeye karar verdi. Ertesi sabah hedef polisler işlerinden döndüklerinde, arabalarının saldırıya uğradığını gördüler; gözetleme görevlilerinin yerlerinden birkaç metre ötede de boş kovanlar vardı. Neyse ki görevliler

* Ç.N.: Krallık İrlandası'nın Polisi.

o sabah erken saatlerde transfer edilmişlerdi. Ne şanstır ki Krallık polisleri de da zarar görmemişlerdi.

Bir hafta sonra, kamuya açık alanlardan birinde görev yapan birimler gözetlemeye yardım etmek için çağrıldılar. Pazar sabahı, saat 2.00'da, IRA tetikçisi ve hedefi hiçbir olay olmadan evlerine kadar takip edildiler. Bir sonraki haftaya kadar operasyon ertelenmişti. SAS birimleri başka görevlerde de durmadan çalışıyordu; fakat tehdit altındaki mekanı izlemek ve uyanık kalmak için de her zaman hazırlardı. Bir ara araçlarıyla Portadown'daki üslerine dönerlerken tehdit altındaki mekanın yandığını gördüler. Özel Birim zaten SAS'ın performansından memnun değildi; fakat operasyona devam etmekten başka yapılacak bir şey yoktu.

Bu arada Belfast'ta gözetim altındaki cephanelerden bir kısmının ortadan kaybolduğu anlaşıldı, ne yazık ki gittikleri yer de bilinmiyordu. En yakındaki yerleşim yeri, Antrim Yolu'ndaki üç evlik bir bloktu. İstihbarat tarafından yapılan bir araştırma sonucunda evlerden birinin daha önce IRA tarafından kullanıldığı ortaya çıktı; yeni hedef belli olmuştu. SAS birimleri evi arama ve silahları bulma emri aldılar.

2 Mayıs 1980 günü, öğleden sonra, iki araba Antrim Yolu'na girdi ve 369 numaralı evin önünde durdular. İçinde üç SAS askeri bulunan başka bir araç da evi arka taraftan sarmıştı. Güvenliği sağlamak için baskından önce herhangi bir kordon veya askeri bir eylem yapılmamıştı, adamlar doğrudan içeri girdiler. Öncü gruplar önceden üst kata çıktıklarında makineli tüfeklerin sesi duyulmaya başlandı. SAS hücum birliklerinin bilmediği bir şey vardı; o da yan binanın camına IRA'nın bir Amerikan M60 yerleştirdiği idi. Adamlar çabuk hareket ediyorlardı, fakat kumandan Yüzbaşı Westmacott arabanın arkasında, cama en yakın yerde oturuyordu, dolayısıyla arabadan en geç çıkacak kişi oydu ve ne yazık ki M60'ın hedefi ola-

çaktı. Neler olduğu fark edildiğinde operasyon hemen durduruldu, fakat IRA çoktan olay yerini terk etmişti. Silah sesleri hem ordunun hem de RUC'un olay yerine gelmesine sebep olmuştu. O sırada bölgede bulunan Katolik bir rahip de IRA'nın adamlarının teslim olmasını izlemek üzere olay yerindeydi. Silahlı olan diğer şüpheliler arka kapıdan çıkarken yakalanmıştı. Kayıp silahların hepsi de bulunmuştu.

Kuzey İrlanda'da ölen ilk SAS askeri Yüzbaşı Westmacott olmuştu. Westmacott, Grenadier Muhafızları'ndan gelme bir askerdi, "G" Filosunda görev yapıyordu. Sıradan bir SAS askeri değildi; sarı, kıvrıkcık saçları ona küçük bir çocuk havası veriyordu, şiire de büyükbabası nedeniyle çok meraklıydı. Ölümüyle askeri bir ödülle ödüllendirildi. Ölümünden sonra, SAS'ın Kuzey İrlanda'da yaşadığı şanssızlık sona erdi. İki gün sonra, SAS Londra'daki İran Elçiliği'ne bir baskın gerçekleştirdi, elçiliği ele geçiren teröristlerden birisi hariç hepsini öldürdü ve rehineleri kurtardı.

Fakat IRA Kuzey İrlanda güvenlik güçlerine yönelik saldırılardan vazgeçmiyordu, 1980'lerde İngiltere'ye yönelik saldırılara da başladı. 10 Ekim 1981'de, Chelsea Kışlası'nı bombalayarak iki sivil İngiliz'i öldürdüler. Yirmi üçü asker olmak üzere kırk kişiyi de yaraladılar. Bu saldırıyı, dokuz ay sonraki bombalama takip etti. 20 Temmuz 1982'de, Hyde Park'ta iki bomba daha patladı. Bu eylem, bizzat Londra'nın merkezinde kan dökerek İngiliz hükümeti üzerindeki baskıyı arttırmak için düzenlenmişti. İlk bomba, kraliyet askerleri atları üzerinde Rotten Row'dan geçerken patladı. İki asker ve yedi at hayatını kaybederken, izleyicilerden on yedisi de yaralandı. İkinci bomba ise Hyde Park'taki sahnenin altında patladı: Yeşil Ceketli Kraliyet Askerleri'nden altısı ölmüş, yirmi dördü de yaralanmıştı.

Ertesi yıl, İngiliz halkı Noel alışverişlerini yaparken Harrods'da

büyük bir bomba patladı. Üç polis ve üç sivil hayatını kaybederken, doksan kişi de yaralandı. Ünlü mağaza saldırı dolayısıyla büyük hasar görmüştü, Londra halkı da çok gerilmişti. IRA daha sonradan, bu saldırıyı düzenlediğini reddetti. Fakat gelen raporlar, sivillerin ölmesi planlanmasa da olayın bir IRA organizasyonu olduğunu gösteriyordu. Rapora göre, saldırıdan önce bir uyarı da yapılmıştı, fakat öyle geç yapılmıştı ki tehlikede olan bölgeyi boşaltmak mümkün olmamıştı.

12 Ekim 1984'te IRA, Başbakan Margeret Thatcher'a ve Brighton'daki Muhafazakar Parti Konferansı esnasında Grand Hotel'de kalan kabinesine bir suikast düzenledi. Kullanılan bomba gerçekten çok güçlüydü ve otele büyük zarar verdi; üstelik biri bakanlardan olmak üzere dört kişi de hayatını kaybetti. Fakat asıl hedef olan başbakan zarar görmemişti. Fakat bu olay gösterdi ki, IRA çok önemli organizasyonlardaki güvenlik önlemlerini bile aşabiliyordu, demek ki gelecekte daha yüksek güvenlik önlemleri almak gerekiyordu.

IRA'nın gerçekleştirdiği en acımasız saldırılardan biri de 1987'de, Enniskillen'deki anma gününde gerçekleştirilmişti: savaştaki kayıplarını anan masum Protestanların yakınlarında bir bomba patladı. On bir kişi hayatını kaybederken, altmış üç kişi de yaralandı. Fakat bu vahşetin geri dönüşü IRA için çok kötü oldu; özellikle bu olayın asıl suçlusunun İngilizler olduğunu iddia ettiklerinde, halktan aldıkları desteği büyük oranda kaybettiler. Bir sonraki yerel seçimlerde, sekiz adaylarından dördü seçilemedi ve bu, onların politik amacı için büyük bir kayıptı.

8 Şubat 1991'de, Londra'da gündüz vakti düzenlenen bir saldırıda IRA, tekrar Başbakan Margeret Thatcher'ı ve kabineden John Major'ı öldürmeye çalıştı. Kabine içeride Kuveyt'in durumunu tartışırken, dışarıda, Downing Caddesi Whitehall'da bir kamyonette üç

adet ev yapımı bomba patladı. Neyse ki bombalar yine hedeflerini vuramamışlardı.

IRA'nın bir sonraki saldırısı, 20 Mart 1993'te, çöp kutusuna yerleştirilen iki bombanın patlatılmasıydı. Bombalar, bir uç, diğeri on iki yaşında iki çocuğu öldürdü, elli altı kişiyi de yaraladı. Çocukların ölümü, İngiltere'de ve İrlanda Cumhuriyeti'nde halk arasında büyük öfke yarattı ve terörün kınanmasına yol açtı. 1994'e gelindiğinde, askeri nitelikli eylemlerin kendisine zarar getirdiğini düşünen IRA, ateşkes ilan etti. İngiliz hükümeti de Kuzey İrlanda'da sükuneti sağlayacağını ilan etti. Hükümetin koşulu da IRA'nın silahlarını teslim etmesiydi. Fakat bu talep reddedildi. Hükümet sendikacı birliklerin de silahlarını teslim etmelerini istiyordu. Sonunda iki taraf da uzlaşmaya olan inançlarını kaybettiler ve IRA ateşkese son verdi. Bombalı saldırılar ve suikastlar tekrar başladı.

8 Şubat 1996'da, Londra'daki Kanarya İskelesi'nde bir bomba patladı. İki kişi hayatını kaybetti, birçok insan yaralandı ve milyonlarca dolarlık hasar oluştu. Haziran ayında da Manchester'da büyük bir merkezin saldırıya uğramasıyla, örgütün ticari kurumlara karşı tavrının değişmediği anlaşıldı. Yapılan uyarılar sayesinde bu saldırıda ölen olmamıştı, fakat çok sayıda yaralı vardı.

Sonraki birkaç yıl, taraflar arasında sıkı bir pazarlığa sahne oldu, fakat hem IRA hem de kraliyet askerleri karşılıklı ataklarına devam ediyorlardı. IRA içindeki radikallerden bazıları örgütün hükümetle görüşmesini kabullenemedi ve örgütten ayrılarak rIRA isimli yeni bir grup oluşturdular. Bu grup IRA'nın sahip olduğu kadar üyeye ve teçhizata sahip olmasa da, 15 Ağustos 1998'de Omagh şehrine güçlü bir bomba yerleştirmeyi başardı. Hamile bir kadın dahil yirmi dokuz sivil bu saldırıda hayatını kaybetti. Tabii ki bu saldırı çok tepki aldı ve rIRA halktan beklediği desteği alamadı.

Lübnan – 1983

İslami Cihad olarak da bilinen Hizbullah -Allah'ın Partisi- 1983'te kuruldu. Bu parti, Lübnan'da, İran'dakine benzer İslami bir devlet kurmayı amaçlayan Şiiler tarafından hayata geçirildi. Geçmişte Tahran'ın yönetiminde birçok operasyon gerçekleştirmiş olan Hizbullah, en büyük desteği de İran'dan almaktadır. Örgüt, üyelerinin çoğunun İran ve Suriye'de eğitim aldığını, dolayısıyla çok güçlü olduğunu iddia etmektedir. Hizbullah'ın politik görüşleri çok dar bir çerçevededir. Anti-İsrail bir örgüt olmakla birlikte "Büyük Şeytan" Amerika'ya zıtlıklarıyla da bilinirler. Hizbullah'ın bazı Filistin örgütleriyle iyi ilişkileri bulunmaktadır.

Örgütün esas etki alanı Lübnan'ın güneyindeki Bekaa Vadisi'dir, buradan da Beyrut'un kenar mahallelerine yayılır. Zaten üyelerinin çoğunluğunu da buralardan edinmektedir. Operasyonları özellikle İsrail ve Amerika'yı hedef alır. Dünyanın her tarafında aktif Hizbullah hücreleri tespit edilmiş ve bu gruplar bulundukları bölgelerde saldırılarda bulunmuşlardır.

18 Nisan 1983'te, patlayıcılarla dolu bir kamyonet, Beyrut'taki ABD Elçiliği'ne girdi. Kamyonet bir duvara çarpıp durduğunda, içindeki intihar eylemcisi bombaları aktif hale getirdi. Ortaya çıkan yıkım inanılmazdı; altmış üç kişi bu saldırıda hayatını kaybetmişti. İçlerinde CIA Orta Doğu Uzmanı Robert C. Ames ve CIA Mevki Şefi Kenneth Haas'ın da bulunduğu sekiz CIA çalışanı da ölenler arasındaydı. Olaydan sonra, eylemcinin Hizbullah üyesi olduğu tespit edildi.

Altı ay sonra, 23 Ekim 1983'te, Amerikalılara yönelik başka bir saldırı daha gerçekleştirildi. Bu kez hedef , Beyrut Uluslararası Havaalanı'ndaki ABD Deniz Kuvvetleri'ydi. Bu asker grubu, birbirleriyle savaşan Lübnanlı grupları ayırmak için gönderilen 1.800 ki-

şilik uluslararası bir grubun parçasıydı. İntihar bombacısı, yine patlayıcılarla dolu bir kamyoneti üsse doğru sürdü ve tören alanının yakınlarına park etti; patlama sonucunda 241 asker öldü, yüzden fazlası da yaralandı. Baş şüpheli Hizbullah olsa da örgüt saldırıyı üstlenmedi.

Hizbullah, bombalamanın dışında, Amerikalı veya diğer Batı ülkelerinden yabancıları kaçırarak Lübnan'da alıkoymaktan da suçluydu. Fakat bu kaçırma eylemleri, bombalamanın yanında ikinci planda kalıyordu. Hizbullah, dokuz yüz kadar adamını İran'ın güneybatısındaki Hamadan'a uzmanlık eğitimi almaları için göndermişti. Bu adamlar, eğitimlerini tamamladıklarında deneyimli savaş birimleri olarak Lübnan'a geri döndüler, hatta çoğu terörist eğitmeni olarak görev yapmaya başladı. Bu yeni birim, taktikleri, silahları ve stratejik planlamasıyla tam bir askeri örgüttü. İsrailiilerle ilk kez çatışmaya girdiklerinde öyle iyi savaştılar ki, İsrailiiler hayret içinde kaldı. Fakat hava desteğine sahip olmadıkları için, birim geri çekilmek zorunda kaldı.

Hizbullah'ın denizaşırı ülkelerdeki hücreleri de çalışmaya devam ediyordu tabii. 17 Mart 1992'de, Arjantin'deki İsrail Elçiliği'ne yapılan saldırıda araca yerleştirilen büyük bir bombanın patlaması sonucu 29 kişi hayatını kaybetti. İki yıl sonra, 18 Temmuz 1994'te aynı grup Buenos Aires'te yine araca yerleştirdikleri bombayı patlattılar. Patlama, İsrailiilere ait yedi katlı bir binayı hedef almış ve 86 kişinin ölümüne yol açmıştı. Bir sonraki gün Panama üzerinde uçan bir uçakta patlayan bomba da çoğu Yahudi olan 21 kişinin ölümüne yol açtı. Hizbullah'ın alt hücrelerinden biri bu patlamayı üstlendi. Hizbullah, İran'dan aldığı destekle bugün de en büyük terör örgütlerinden biri olmaya devam ediyor.

Achille Lauro – 7 Ekim 1985

Achille Lauro adlı geminin 7 Ekim 1985'te kaçırılması tüm dünyanın ilgisini çekmişti. Çok lüks olmasıyla bilinen İtalyan gemisi, yüzden fazla insana ev sahipliği yapıyordu ve o gün FKÖ'yü temsil eden eli silahlı dört terörist tarafından kaçırılmıştı. Korsanlar, kaptana rotayı Suriye'ye çevirmesi emrini verdiler. Bu esnada Mısırlı yetkililerle görüşmüş ve İsrail tarafından hapiste tutulan elli Filistinlinin serbest bırakılmasını istemişlerdi. Fakat daha ilk baştan itibaren işleri ters gitmeye başladı; Suriye geminin Tartus İskeleyi'ne yanaşmasına izin vermiyordu. İşte tam bu esnada tekerlekli sandalyeye mahkum, yaşlı bir Amerikalı Yahudi, Leon Klinghoffer, kafasından ve göğsünden vurularak öldürüldü. Daha sonra korsanlardan biri, yaşlı adamın sürekli bela çıkardığını söyleyecekti, fakat bu kimseyi öldürmek için bir bahane olamazdı.

Suriye'ye kabul edilmeyen teröristler, telsizle Mısır'daki Said Limanı'na yanaşacaklarını bildirdiler. Ülke, geminin ve yolcuların teslim edilmesi halinde kendilerine güvenli çıkış sağlayacağını vaat etmişti. Mısırlılar o sırada, gemide bir cinayet işlendiğini bilmiyorlardı. Gerçek ortaya çıktığında, Mısır'daki ABD Elçiliği, yetkililerden teröristler geldiğinde onları yakalayarak kanun karşısına çıkarmalarını istediler. Fakat Mısırlılar bunun imkansız olduğunu, çünkü suçluların Mısır'ı çoktan terk ettiğini söylediler. Fakat ABD istihbaratı, yaptığı araştırma sonucunda, adamların hâlâ Mısır sınırları içinde bulunduklarını, Egypt Air 737'yle Tunus'a uçmak üzere olduklarını tespit etti.

Suçluların bu şekilde uzaklaşmalarına mani olmaya kararlı olan ABD, o sırada Akdeniz'de bir NATO görevinde bulunan uçak gemisi *Saratoga*'nın hemen harekete geçmesini emretti. *Saratoga*'nın kumandanı Koramiral David Jeremiah, rotasını değiştirdi ve iki F-14 Tomcat ve bir E-2C Hawkeye'den oluşan bir ekiple bir hava sal-

dırısı başlatmaya hazırlandı. Aslına bakılırsa, Mısır uçağının kalkış saati tam olarak bilinmiyordu, ama uçak yaklaşık 22 dakikadır havadaydı.

Bilgi eksikliği nedeniyle, 737'nin rotasını takip eden tüm uçakların durdurulması ve tanımlanması emredildi. İlk üç kontrolden sonuç çıkmadı, fakat dördüncü uçak FKÖ teröristlerini taşıyan uçaktı. ABD uçakları hedeflerine yaklaştılar ve onu Sicilya, Sigonella'daki NATO üssüne inmeye zorladılar. Ağır silahlı ABD Delta Güçleri ve Donanma birimleri tarafından etrafları sarılan teröristlerin teslim olmaktan başka çareleri kalmamıştı. Davalarını beklemek üzere İtalyan polisi tarafından gözaltına alındılar. Amerikalılar mahkumları ABD'ye götürmek isteseler de İtalyanlar bunu kabul etmediler ve bir süre sonra lider olan Muhammed Abbas'ın Yugoslavya'ya kaçmasını engelleyemediler. İtalyan mahkemeleri Abbas'ı gıyaben suçlu bularak ömür boyu hapse mahkum etmelerine rağmen, Abbas bugün hâlâ elini kolunu sallaya sallaya dolaşmakta ve Orta Doğu'daki terörist politikalar üzerinde büyük rol oynamaktadır. Bu arada gemiyi kaçıran ekipteki on beş kişiden on biri de suçlu bulunmuştur.

Lockerbie – 21 Aralık 1988

21 Aralık 1988 günü akşam saat 19.02'de, bir Pan Am Boeing 747, İskoçya'nın Lockerbie şehri üzerinde infilak ederek 269 yolcunun, tüm mürettebatın ve yerdeki on bir kişinin ölümüne sebep oldu. 103 numaralı uçak, 18.25'te Londra Heathrow Havaalanı'ndan kalkmış, Malta üzerinden Almanya'daki Frankfurt Havaalanı'na gitmek üzere yola çıkmıştı. Lockerbie civarına geldikten yedi dakika sonra, Shanwick Okyanus Kontrol Merkezi'nin radarından kayboldu.

Şiddetli patlama uçağın havada parçalara ayrılmasına, parçalardan büyük olanlarının da yere düşmesine neden olmuştu. Patlama

öyle büyüktü ki İskoçya'nın güneyindeki İngiltere Jeolojik Tetkik İstasyonu richter ölçeğiyle 1,6'lık bir sarsıntı yarattığını bildirdi. Uçağın gövde parçaları ve kanatların büyük parçaları Lockerbie'nin güney kıyısına düşerek dev bir krater oluşturdu. Hasarın çoğu Sherwood yolunda olmuştu; burada, çarpmanın ve çıkan yangınların sonucunda yirmi bir bina zarar gördü. Uçağın motoru ve enkazın diğer parçaları da şehrin üzerine düştü. En uzaktaki parça şehrin 130 kilometre uzağında bulundu.

Basın olaya büyük ilgi gösterirken, polis de ABD ve İngiltere'den getirilen uzmanlar eşliğinde patlamanın sebebini öğrenmek için araştırmalara başladı. Hava Kaza Araştırma Birimi'nden gelen rapora göre, patlama, kimliği belirsiz kişi veya kişiler tarafından uçağın kargo kısmının sağ ön tarafına yerleştirilen patlayıcı maddelerin aktif hale getirilmesinden kaynaklanmıştı. Terörizm hortlağı bir kez daha çirkin yüzünü göstermişti; bazı şüpheliler mevcuttu ve hepsinin de Orta Doğu politikalarıyla alakası vardı.

Amerikan ve İngiliz uzmanlar, ancak üç yıl sonra, 13 Nisan 1991'de, teröristlerin Malta'daki Libya Havayolları'nda çalışan iki Libya'lı ajan olabileceğini tespit ettiler. Abdül Baset el-Megrahi ve Lamine Khalifa Fhimah adlı adamlar hakkında gıyaben tutuklama kararı çıkarıldı ve Libya'dan bu adamları adalete teslim etmesi istendi.

Libya, yıllar boyu ısrarla suçlularla kendisinin ilgileneceğini bildirirken, ABD ve İngiliz hükümetleri bunu reddediyordu. Sonunda Birleşmiş Milletler Libya'nın önce hava trafiğine ambargo koydu, sonra da ekonomik yaptırım uyguladı. Sonunda, 1998 yılında Lockerbie kurbanlarının sözcüsü Jim Swire'in ziyaretinden sonra, Libya Lideri Kaddafi tarafsız bir zeminde yargılanmaları şartıyla suçluları teslim etmeye razı oldu. Yıllar süren ambargo Arap ülkelerini iyice rahatsız etmeye başlamıştı zaten. Davanın İskoç yasalarına göre, İskoç hakimler tarafından; fakat Hollanda, Camp Zeist'te yürütülme-

sine karar verildi. Dava sonucunda, el-Megrahi suçlu bulunurken, Khalifa Fhimah beraat ettirildi. Bu duruma itirazlar oldu, fakat dik-kate alınmadılar. El-Megrahi ömür boyu sürececek cezasını çekmek üzere İskoç hapishanesine teslim edildi.

Bu davayla ilgili çok fazla spekülasyon yapıldı, ortaya atılan te-orilerden birisi şöyleydi: Bomba, Weisbaden'de operasyona giden Amerikalı Uyuşturucu İcra Dairesi'ne ait bir çantaya kolayca sakla-nabilirdi. Weisbaden birimi (COREA), CIA yoluyla sağladığı uyuş-turucu konsinyelerini Orta Doğu'da satışa çıkarılması için Alman-ya'ya gönderiyordu. Bu gizli operasyon, uyuşturucu alarak bilgi elde etmek için planlanmıştı. Elde edilen para ve bilgi, Orta Doğu'da ka-ranlık operasyonlar düzenlemek için kullanılacaktı. Uyuşturucuyu teslim alan ve paketin geri gönderilmesinden sorumlu olan kişi de Monzer el-Kassar'dı.

O sırada, dokuz Amerikalı rehinenin kurtarılması için Beyrut'ta çalışmalar yapan Özel Kuvvet yetkilisi Charles McKee, COREA ope-rasyonunun arkasındaki gerçeği keşfeden kişi oldu. 103 numaralı uçak havada infilak ettiğinde, McKee ABD'ye dönüyordu. Kayıtlara göre, araştırmanın ilk günlerinde birçok CIA çalışanı Lockerbie'ye gelmiş ve McKee'nin üzerinde çalıştığı dosyayı aramıştı. Dosya bu-lunduğunda iade edilmek için alınmıştı, fakat iade edildiğinde içi boştu. Olay yerinde inceleme yapan İskoçyalı bir polis bu olayı doğ-ruladı.

Çoğu insan McKee'nin Amerika'nın karanlık operasyonlarıyla ilgili korkunç bir gerçeği çözdüğünü düşündü. Birkaç yıl önce, Ka-nada'nın Gander Havaalanı'nda infilak eden askeri uçağın, İran'dan gelen Amerikan TOW füzelerini taşıdığını iddia edenler oldu. İran'daki görevlerini gizleme ihtiyaçlarını uçağa bir bomba yerleşti-rerek karşılamışlardı. Lockerbie patlamasının da McKee'yi sustur-mak için tertiplendiği söylendi.

Goldstein – 25 Şubat 1994

Dini terörizmin yalnızca Müslümanlık inancına atfolunması gerektiği yanlışlığına düşmek kolaydır; fakat aslında hiç de öyle değil. Hristiyanlar, Hindular, Budistler ve Yahudiler de geçen bunca yıl boyunca fanatizmden paylarını aldılar.

Orta sınıf bir ailenin çocuğu olarak Brooklyn'de doğan Benjamin Goldstein -veya çağırılmaktan hoşlandığı gibi Benjy- herkes tarafından dindar bir çocuk olarak bilinirdi. Ortodoks-Yahudi olan ailesinin sofuluğu, onları daha seküler Yahudi mahallelerinden uzak tutmuştu. Benjy, geleneksel bukeleri ve "yarmulke"siyle başladığı okulunda, inancı nedeniyle gittikçe toplumdan izole oldu. Böyle bir yalnızlık içindeyken, bir gün kalbinin derinliklerinde fanatik bir kıyım yaratma düşüncesi bir ateş gibi yandı. Büyüdükçe, kalbindeki İsrail sevgisi de büyüyor, buna paralel olarak da İsrail'in düşmanlarına duyduğu düşmanlık artıyordu. Başarılı bir öğrenciydi, 1977 yılında, New York'taki Yeshiva Üniversitesi'ni onur derecesiyle bitirmişti. Bu sıralarda, Yahudi Savunma Grubu'yla Yahudilere tehdit olarak algıladığı herkese karşı vahşet salan Haham Meir Kahane'nin müridi olmuştu. New York Times'a yazdığı bir mektupta, Meir'in, Arapların İsrail'den ve Batı Şeria'dan kovulmaları yönündeki çağrısını dile getirmişti. Şöyle yazmıştı Goldstein: "Acı gerçek şu ki, eğer İsrail bugün Kuzey İrlanda'da yaşanan sorunları yaşamak istemiyorsa, Arap azınlığını hemen sınırlarından atmalıdır!"

Goldstein, tıp okumak için Albert Einstein Tıp Okulu'na gittikten sonra, 1983 yılında İsrail'e göç etti. Kısa süre sonra Kahane'nin destekçilerinden biriyle tanışarak evlendi. Haham Kahane düğün seremonisini gerçekleştirmişti. Evlendikten sonra, Filistinlilerin El Halil şehirlerinin hemen yakınındaki Kiryat Arba'ya yerleşti.

Yerel bir klinikte ordu doktoru olarak görev yapmaya başladı, fakat asla Arapları tedavi etmiyordu. Onu çok iyi tanıyan bir mes-

lektaşı, onun, “O benim halkımın düşmanı. Buraya düşmanları tedavi etmek için gelmedim.” dediğini hatırlıyor. Goldstein’a göre, “masum Arap” diye bir kavram olamazdı. Bu özelliği nedeniyle El Halil’deki Filistinliler arasında kısa sürede meşhur oldu. Bölgede, hem Yahudiler hem de Müslümanlar için kutsal olan, iki ayrı grubun ayrı saatlerde gelerek dua ettikleri bir türbe vardı. Türbenin silahsız muhafızlarından Muhammed Süleyman Ebu Sarah, Goldstein’in bazen Müslümanlara vurduğunu veya Yahudilere ayrılan saatler dolduğunda türbeyi terk etmeyi reddettiğini söylüyordu.

1990’da, kahramanı Haham Kahane, New York’ta Arap bir suikastçı tarafından öldürülünce Goldstein’in nefreti büsbütün arttı. Bu ölüm için intikam almak istiyordu. Birkaç yıl sonra, iki arkadaşı Araplar tarafından Kiryat Arba yakınlarında pusuya düşürüldüklerinde, Goldstein olay yerine gelen acil durum ekibindeydi. Mordechai Lapid ve on dokuz yaşındaki oğlu bu olay sonucunda öldüğünde, yakınındakiler onun çok değiştiğini, rahatsız edici ve içine kapalı bir hâl aldığını söylediler.

25 Şubat 1994 Cuma günü, Ramazan ayında, Goldstein türbeye doğru yola çıktı. O anda, Müslümanların dua etme saatiydi, üstelik Ramazan ayı olduğu için içerisinin tıklım tıklım olacağı garantiydi. Saat 17.20’de, yedi yüz Müslüman kadın-erkek-çocuk hep beraber duaya oturdular. Cami muhafızlarından biri Goldstein’in yaklaştığını gördü, görür görmez de onun sorunlu biri olduğunu hatırladı ve içeri girmesini önledi. Yeşil bir yedek subay kıyafeti giymekte olan Goldstein, muhafıza cevap olarak, üniformasının içinden çıkardığı tüfeğin dipçliğini muhafıza doğru salladı ve muhafızı yere indirdiği gibi camiye girdi. İçeride, arkası dönük bir vaziyette secdede duran Müslümanların yakınına kadar geldi ve iki metre mesafeden ateş etmeye başladı.

Vahşi kurşunlar insanları sırtlarından, kafalarından vurdu. Ağır

silahı, ritmik bir şekilde ölüm saçıyordu. Şarjör üstüne şarjör değiştirdiğinden, yarattığı katliam bitmek bilmiyordu. Filistinliler kurşunlardan kaçabilmek için oraya buraya kaçıyorlardı. Bazıları kaçmayı başarırken, kurtulamayanlar, kendilerini bir kan gölünün içinde yatarken buluyorlardı, o kadar çok kan vardı ki, kimin ölü kimin yaralı olduğu bile anlaşılmıyordu.

Camide açılan ateş yaklaşık on dakika durmadı, ta ki Müslümanlardan biri yangın tüpüyle Goldstein'a vurarak silahını elinden düşürene kadar. O sırada camiye giren üç Yahudi, Filistinlilerin üniformalı bir İsrail askerine saldırdığını sandılar ve ateş açarak bir yığın insanın daha ölümüne sebep oldular. Dışarıdaki İsrail askerleri panik içindeydi. İçeriden akın akın üstleri başları kan içinde Filistinli çıkmaya başlayınca, onlar da ateş açtılar. Olay sonundaki tablo Goldstein'ın hayal bile edemeyeceği kadar trajikti. İsrailliler 39 kişinin öldüğünü söylüyordu, ama Filistinliler 52 kişi saymışlardı, 70 de yaralı vardı. Bu istatistiğin içinde Goldstein'ın adı geçmiyordu, çünkü o ölümüne dövülerek can vermişti.

Haber, El Halil'deki Yahudiler arasında yayıldığında, yerleşimciler sokaklara döküldüler ve Goldstein'ın şehit olduğunu ilan ettiler, onun için topluca dualar ettiler. Kiryat Arba'da yaşayan Yahudilerden bazıları, onun yaptığını "müthiş bir hediye" olarak yorumladılar. Filistinli bir gazeteciyi öldürmeye çalışırken bir asker tarafından durdurulan Yahudi bir kadın şöyle haykırıyordu: "500 tanesini öldürmeliyiz, 50 tanesini değil!"

Oklahoma – 19 Nisan 1995

19 Nisan 1995'te, sabah saat 9.00'dan hemen önce, Oklohama sakinleri yeni bir iş günü için hazırlanıyorlardı. Murrah Federal Binası'nın çalışanları işlerinin başına geçerken, aileler de çocuklarını ikinci kattaki yuvaya bırakıyordu. Bu sırada, Körfez Savaşı'nda çar-

pışmış, hükümet karşıtı eski askerlerden Timothy McVeigh'in kullandığı Ryder marka, sarı bir kiralık kamyon trafikte ilerliyordu. Kamyonda, amonyum klorid ve benzin karışımından oluşan yaklaşık üç tonluk patlayıcı bulunuyordu. McVeigh, federal binaya yaklaştığı sırada, beş dakika sonra patlamak üzere füneyi ateşlemişti. Sakin bir şekilde, çocuk bakım merkezinin aşağısına, binanın yük boşaltma bölümünün çıkışına park etti, kamyondan indi, kapıları kilitledi ve yürüyerek uzaklaştı.

Saat dokuzu üç geçe gerçekleşen patlama, binanın kuzey kısmını havaya uçurdu. Patlamanın merkezinden yayılan dalga, etraftaki araçların alev almasına neden olacak kadar güçlüydü, binadan bloklar ötedeki iş yerlerinin bile camları kırıldı. Buna rağmen McVeigh patlamadan kaçmadı. Sakin bir şekilde sarı Mercury Marquisi'ne doğru yürürken saçılan enkaz parçalarından biri, onu bacağından yaraladı; fakat o hiçbir şey olmamış gibi yoluna devam etti. Birkaç dakika sonra neredeyse şehir dışına varmıştı bile.

Bu arada itfaiyeciler, sağlık birimleri ve kurtarma ekipleri enkaz altında kalan canlıları tespit etmeye çalışıyordu. Çocukların binada mahsur kaldıkları gerçeği onları acele etmeye zorluyordu; çoğu hayatlarını tehlikeye atarak, dökülen enkaza aldırmandan insanları kurtarmaya çalıştı. Binanın altında kalan tüm insanlar çıkarıldığında, ne yazık ki bilanço on dokuzu çocuk olmak üzere 168 ölüyü işaret ediyordu.

Olaydan bir saat sonra, 96 kilometre ötede, bir devriye polisi, aracında plaka bulunmadığı için McVeigh'i durdurdu. Üzerinde dolu bir silah taşıdığını fark eden polis, McVeigh'i tutukladı. Olay yerinde ise araştırmacılar çalışmaya başlamışlardı bile. Birkaç blok ötede kamyonun aksını buldular ve VIN numarasından kiralanan Ryder kamyonun kiralama ofisine ulaştılar; bu şekilde kamyonu kiralayan kişinin robot resmini çıkardılar. Şehrin varoşlarındaki bir

motel çalışanlarından birisi robot resmi tanıdı ve motel kayıtlarından Timothy McVeigh kimliğine ulaşıldı. O sırada, şehrin öbür ucunda şerif, Timothy'yi serbest bırakmak üzereydi ki son anda yetkililerin çağrısını aldı ve Timothy McVeigh bu kez bombalama suçundan tutuklandı.

Motel kayıtlarındaki adres, Michigan'da McVeigh'in ordudan arkadaşı olan Terry Nichols'un ağabeyine ait bir çiftliğe aitti. Nichols'un evinde yapılan aramada, üzerinde McVeigh'in parmak izleri bulunan bir fatura bulundu; fatura görünen alışverişte yüklü miktarda amonyum nitrat görünüyordu.

Nichols ve abisi de aynı suçtan tutuklandı, fakat sonradan Nichols'un ağabeyi beraat ettirildi. McVeigh'in bir arkadaşı olan Michael Fortier de olayla bağlantılı olarak tutuklandı, daha sonra mahkemede ifade verecekti. McVeigh'in davasında, ona karşı deliller çok güçlüydü; suçlu bulunarak ölüme mahkum edildi. Altı ay sonra, Nichols da suçlu bulundu, fakat onun cezası ömür boyu hapisti. Yasal tartışmaların devam ettiği üç yıl boyunca McVeigh'in cezası sü-rüncemede kaldı. Sonunda, suçunu itiraf etti ve cezasını kabullendi. 11 Haziran 2001'de iğneyle öldürüldü. McVeigh'in, 1993 hükümetinin Waco'daki Branch Davidian bölümünde yaptığı baskın sonucunda hayatını kaybeden seksen kişinin ölümünü protesto etmek için bu saldırıyı düzenlediği söylendi. Oklohama patlaması, Waco olayının ikinci yıl dönümüne denk geliyordu.

Luxor – 17 Kasım 1997

Turist endüstrisi, yalnızca getirdiği gelirle değil, sağladığı iş kolları nedeniyle de Mısır için çok önemlidir. Bu da turizmi hükümet karşıtı militan gruplarının bir numaralı hedefi haline getirir; çünkü bir korku ortamı yaratarak turizmi baltalayabilirlerse nefret ettikleri rejimi de değiştirebileceklerini düşünürler. Son yirmi yıl

içinde, turistlerin hayatlarını kaybettikleri veya yaralandığı birçok vaka meydana gelmiştir. En kötüsü ise 17 Kasım 1997'de, Hatşep-sut Tapınağı'nda meydana gelen olaydır.

O sabah, saat 9.00'dan hemen önce, polis kıyafeti giymiş altı kişi bir taksiyi gasp ederek taksiciye kendilerini tapınağa götürmesini söylerler. Tapınağa vardıklarında hızla taksiden atlayarak kapıda-ki iki polisi vurarak öldürürler. Sonrada tapınağın içine girerek yaklaşık bir saat boyunca önlerine çıkan herkese ateş ederler. Kadınlar ve çocuklar da bu korkunç ölümden kaçmayı başaramaz. Sonradan hazırlanan rapora göre, yaralanan; fakat ölmeyenlerin de boğazları kesilir.

İçlerinde otuz beş İsviçreli, altı İngiliz, dört Alman, bir Fransız, bir Bulgar, bir de Kolombiyalı olmak üzere toplam elli sekiz kişi öldürülür. Bazıları ağır olmak üzere yirmi dört adet de yaralı vardır.

Bir tur otobüsünü ele geçiren saldırganlar, yakınlardaki tepelere kaçarak, buradan polisle silahlı çatışmaya girerler. Bu esnada içlerinden biri ağır yaralanınca, arkadaşları tarafından vurularak öldürülür. Teslim olmaya hiç niyetli olmayan saldırganlar, yakalanıp öldürülene kadar polise ateş etmeye devam ederler.

Ertesi gün radikal İslamcı grup Gamaa't el İslamiye bir bildiri yayınlarak saldırının sorumluluğunu üstlenir ve yabancı turistleri Mısır'a gelmemeleri konusunda uyarır. Mısır'ın şer'i yönetime geçmesini, İsrail'le tüm bağlarını koparmasını ve ruhani liderleri Şeyh Ömer Abdülrahman'ın serbest bırakılmasını talep ederler. Şeyhleri, 1993 yılında Dünya Ticaret Merkezi'ni havaya uçurma komplosu yüzünden Amerika'da bir hapishanede tutulmaktadır. Birkaç gün sonra, işleri iyice karıştırmak için, politik kanadın Batı Avrupa'da yaşayan bir Danışma Kurulu üyesi tarafından ikinci bir bildiri yayınlanır. Bu bildiri, saldırı dolayısıyla özür dilemekte ve bir daha turistlere yönelik bir saldırı düzenlenmeyeceğine dair söz vermekte-

dir. Fakat 9 Aralık'ta yayınlanan üçüncü bildiri, ikincisini yalanlamakta ve onun örgüt tarafından yazılmadığını iddia etmektedir.

Saldırıdan sonra, turist alanlarındaki güvenlik önlemleri artırılır, özellikle Luxor neredeyse tamamen dışarıya kapatılır. Başkan Hüsnü Mübarek, terörizmle mücadele için uluslararası topluluktan yardım ister ve bu çağrı birçok ülke tarafından büyük sempatiyle karşılanır. Fakat bu gayret birçok turizm şirketinin bölgeye düzenledikleri gezi ve tatilleri iptal etmesini önlemeye yetmez.

Sri Lanka – 1990 sonrası

Tamil Eelam'ın Hürriyet Kaplanları (LTTE) veya medyada bilindiği ismiyle Tamil Kaplanları, sizin bildiğiniz terör örgütlerinden değil. LTTE, son derece sıkı yapılandırılmış, donanımlı ve eğitilidir. Örgüt, intihar bombacılarından, geniş çaplı askeri saldırılara kadar, kitaptaki tüm terör taktiklerini kullanmıştır. Her zaman da dünyanın her bir yanındaki Tamillerden maddi manevi destek almaktadır. Bu nedenle gelirinin çoğunu bağışlar oluşturur. LTTE'nin yeni üyeleri için mükemmel eğitim tesisleri ve teçhizat stokunu korumak için muazzam ulaşım ağları ve yurtdışı bağlantıları vardır. Kaplanların temel amacı, Sri Lanka hükümetine saldırılar düzenlemek, toprak haklarını ve bağımsız bir Tamil devleti için tutkularını korumaktır.

Tamil Kaplanları ve Sri Lanka hükümeti arasında 1980'lerde başlayan mücadele, 21 Mayıs 1991'de, bir Tamil suikastçısının Hindistan Başbakanı Rajiv Gandhi'yi öldürmesiyle yeni bir döneme girdi. Gandhi, Tamil Nadu'nun başkenti Madras yakınlarında bir halk toplantısında. Tamil Nadu, o zamana kadar LTTE'ye verdiği destekle biliniyordu. LTTE askerlerinin çoğu, Sri Lanka'da gerçekleştirilecek operasyonlara katılmadan önce bu bölgedeki kamplarda eğitim alıyorlardı. Hindistan, Sri Lanka'ya barışı sağlaması için belirli bir

kuvvet göndermişti, ama bu kuvvet de kısa sürede LTTE ile çatışmaya girmiş ve bölgeden çekilmeye zorlanmıştı. Gandhi'nin, Hindistan'ın Sri Lanka'daki olaylara karışmaması için öldürüldüğü, genel kabul görmüş bir düşüncedir. Olay günü meydana gelen patlamada on yedi kişi hayatını kaybetti. Fakat Gandhi'nin ölümü, LTTE üzerinde olumsuz etki yaptı ve örgüt Hindistan'daki tüm kamplarını kapatmak zorunda kaldı.

İki yıl sonra LTTE, Sri Lanka Başkanı Ranasinghe Premadasa'yı bir intihar saldırısıyla öldürdü. Bu olay sonucunda yapılan genel seçimde, LTTE ile savaşı durdurmaya kararlı olan Bayan Kumaratunga başa geldi. Mesajı gayet basitti: "Gelin, görüşelim." Bu strateji işe yaradı ve 1995'in başlarında ateşkes sağlandı. Fakat ateşkes iki haftadan fazla sürmedi. Sri Lanka hükümetinin sözünü tutmadığını iddia eden LTTE, hükümet güçlerine savaş açtı. LTTE, her zaman terörist bir örgüt olarak bilinse de, açtığı savaş terör taktiklerinin izlendiği bir savaş değil, açıkça bir gerilla operasyonuydu.

İlk saldırı, petrol teknelerinin havaya uçurulduğu bir deniz saldırısıydı. Sri Lanka Hava Kuvvetleri'nin iki aracı da Rus yapımı Sam 7 roketleriyle vuruldu. Hükümet güçlerine yapılan bu tür saldırılar, günlük hayatın bir parçası haline gelmişti artık. Hükümet de misilleme yapmak için, Jaffna Yarımadası'na düzenleyeceği bir saldırı için dört bin adam topladı. Daha önce asilerin hakim olduğu bölgenin hemen hemen tamamının kontrolü ele geçirildiği için, bu hamle başarılı bir hareket sayılabilirdi. Bu çatışma, LTTE'ye verilen maddi manevi desteğin azalmasına sebep oldu. Hükümet birliklerine karşı yürütülen savaş, LTTE'ye iki binin üzerinde adama mal olmuştu.

Örgüt, saldırmaya devam etti, fakat operasyonlarını intihar saldırılarıyla sınırladı. Başkent Kolombo'da patlayan bomba, bir kere sinde doksan kişinin ölümüne sebep oldu. Fakat asıl perde arkasında, LTTE büyük bir saldırıya hazırlanıyordu. Kendi donanmasıyla

Tayland ve Burma'daki üslerden silah ve cephane getiriyordu. Çoğunluğu eski ticaret gemilerinden oluşan bu donanma, LTTE'nin Deniz Kaplanları -bol miktarda ateşli silah taşıyan küçük sandallar- tarafından Sri Lanka donanmasından gizleniyor ve korunuyordu. Bu sandallar aynı zamanda, infilak ederek Sri Lanka gemilerini batıran intihar ekipleri olarak da kullanılmak üzere organize edilmişlerdi.

1996 yılı, LTTE'nin şimdiye kadar düzenlediği en geniş çaplı saldırıya tanık olacak; üç bin örgüt üyesi, kuzeydoğu kıyısındaki Mullaitiva'daki Sri Lanka donanma üssünü vuracaktı. Hükümet -eski SAS askerleri tarafından eğitilen- özel birlikler göndererek donanma garnizonuna destek olmaya çalışacaktı; zaten bir deniz görev birliği göndererek olaya müdahale etmişti. Deniz Kaplanları da bu görev birliğini vurarak hükümetin savunmasını güçsüzleştirmişti. Sonunda garnizon, kaplanlar tarafından istila edildi ve garnizondaki hükümet askerlerinin çoğu öldürüldü. LTTE çatışmada dört yüz adamını kaybederken, hükümet bin asker kaybetmişti. İki tarafın da böyle ağır kayıplar verdiği saldırılar düzenlenmeye devam edildi. Eylül 1998'de, iki bin kişilik bir LTTE grubu -ordusu demek daha doğru olur herhalde- Paranthan'daki hükümet kışlasına saldırarak altı yüz askeri imha etti. Saldırı çok iyi planlanmış ve ağır toplar eşliğinde yürütülmüştü.

Barış çağrılarına ve birkaç ateşkes denemesine rağmen, Tamil bölücüleri ve Sri Lanka hükümeti arasındaki çatışma halen devam etmektedir. LTTE sadece organize bir savaş gücü değil, Tamil halkının dünya çapındaki sesi olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Amerika – 11 Eylül 2001

11 Eylül 2001'de New York'taki Dünya Ticaret Merkezi'ne yapılan terörist saldırı, simültane bir şekilde Washington'daki Pentagon'a düzenlenen saldırı ve Pennsylvania'da bir uçağın düşürülmesi; hepsi

de aynı planın bir parçası olan bu saldırılar tüm dünyayı şoke eden bir günün yaşanmasına sebep oldu. Meydana getirdiği korkunç hasar ve devasa ölü sayısı, ABD topraklarına düzenlenen saldırılar arasında en kötüsüydü. Bir uçağın ne kadar kolay bir şekilde uçan bir bombaya dönüştürülebildiğini göstermesiyle de, özellikle işin içinde bin Ladin'in bulunduğu olaylarda güvenlik meselelerinin hafife alınmasının ne kadar tehlikeli olduğunu ispatlamış oldu.

Şu an biliniyor ki 11 Eylül'ün planlanmasına neden olan olaylar uzun yıllar önce meydana gelmişti. 1990'ların sonlarında, Hamburg'da, altyapıları birbirinden çok farklı olan; fakat İslam'a duydukları tutku aynı olan üç adam Al Quds camisinde bir araya geldi. Bunlar, ileride 11 Eylül saldırılarının mimarı olacak olan kişilerdi. Bunlardan biri; Mısır doğumlu bir mimar olan ve şehir planlama konusundaki çalışmalarını ilerletmek için Hamburg'daki bir koleje gelen Muhammed Atta'ydı. Diğer ikisi; Lübnanlı Ziad Jarrah ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden Marwan al-Shehhi'ydı. 1997 yılının yazında, Usame bin Ladin'in kamplarında eğitim almak için Afganistan'a hareket ettiler.

2000 yılının bahar aylarında, turist vizesiyle, birbirlerinden ayrı olarak ABD'ye gittiler. Ülkeye girdikten sonra da Florida'daki bir havacılık okuluna gittiler. Bu esnada sadece uçuş eğitimi almıyorlar, bir yandan da Boeing 747, 757, 767 ve Airbus A320'nin uçuş güvertesi videolarını izleyerek çalışıyorlardı. Aralık ayında, Atta ve al-Shehhi pilot olma isteğiyle, Florida, Opalocka'da bir jet uçak uçuş simülatöründe altı saatlik yer ayırtılar.

Saldırıdan önceki günlerde iyice rahat davranmaya başladılar, kiraladıkları evlerden çıkarak çeşitli Arap ülkelerinden gelen diğer üyelerle birlikte havaalanının yakınlarındaki otellerde kalmaya başladılar.

11 Eylül günü, sabahın erken saatlerinde havaalanına giderek

uçaklarına bindiler. American Airlines'ın Los Angeles'e giden 11 numaralı uçağına binen Atta, cep telefonundan al-Shehhi'yi aradı. Al-Shehhi, o sırada aynı havaalanında, United Flight 175'teydi. Sonradan hazırlanan raporlara göre, her uçakta bıçak taşıyan dört-beş terörist vardı.

American Airlines'ın uçağı, kalktıktan kısa bir süre sonra saat 08.45'te, Dünya Ticaret Merkezi'nin kuzey kulesine çarparak büyük bir patlamayla birlikte bir yangın başlattı. Bundan on beş dakika sonra da United Airlines uçağı güney kuleye çarparak benzer bir hasar verdi. Birkaç dakika içinde, belediye başkanının emriyle New York'taki tüm havaalanları, köprüler ve tüneller kapatıldı. Tüm ABD hava sahası da trafiğe kapatılmıştı. Fakat üçüncü bir uçağın, American Airlines 77'nin Pentagon'a çarparak binanın bir bölümüne ciddi bir hasar vermesini engelleyecek kadar çabuk kapatılmıştı. Pentagon'un hasar görmeyen kısmı saldırıdan sonra hemen boşaltıldı, keza Beyaz Saray da öyle.

Saatler 10.05'i gösterdiğinde, güney kulesinin aldığı hasarın, binanın ayakta durmasını engelleyecek kadar ağırlaşması üzerine, kule arkasında yoğun bir toz bulutu ve enkaz bırakarak çöktü. Beş dakika sonra, Pentagon binasının bir kısmı da çökecekti. Daha sonra dördüncü bir uçak, United Airlines 93, Pittsburgh'un güneydoğusunda ki Somerset County, Pennsylvania'ya çarparak düştü. Sonradan anlaşıldı ki bazı cesur yolcular havada teröristlerle mücadele etmiş ve temel hedefi olan Beyaz Saray'a ulaşmadan uçağı düşürmüşlerdi.

New York'ta ise, saatler 10.30 olduğunda kuzey kulesi de çöktü ve içeridekileri kurtarmak için binaya giren sağlık görevlileri ve itfaiyeciler dahil çok sayıda insanın canını aldı. New York büyük bir toz, enkaz ve panik içinde boğulurken, dünya televizyonlardan olayı izliyordu. Daha başka saldırılar da olabileceği düşüncesiyle şehirdeki tüm yüksek binalar tahliye edildi. Belediye Başkanı Rudolph

Giuliani, idareyi ele alarak insanları yapabilecekleri her türlü yardımı yapmaya çağırdı; kurtarma ekiplerine yiyecek sağlayarak veya en basitinden kan vererek bile destek sağlayabilirlerdi.

O gün öğleden sonra, Dünya Ticaret Merkezi'nin bitişiğindeki 47 katlı 7. bina da tamamıyla çökmeden önce büyük bir yangına sahne oldu. Akşam olduğunda, olay yerinde halen söndürülemeyen yangınlar devam ederken, binlerce insan Başkan George Bush'un televizyonlarda yaptığı konuşmayı dinliyordu; ABD, teröristlerle teröristlere saklanma ve sığınma sağlayanlar arasında hiçbir ayırım yapmayacaktı! Usame bin Ladin'in bu saldırının arkasındaki isim olduğu o zamandan tahmin ediliyordu zaten.

Kayıp kişilerin fotoğrafları şehrin dört bir yanına asılmaya başlandığında, ölü sayısının en az altı bin olduğu tahmin ediliyordu. Sonraki aylar boyunca yapılan listeleme çalışmaları sona erdiğinde, ölü sayısının korkulduğu kadar büyük bir rakama ulaşmadığı görüldü. Yine de olayda, teröristler hariç 2801 kişi hayatını kaybetmişti, üstelik ölü bedenlerin sadece bir kısmı ortaya çıkarılabildi. Pentagon'da 184 kişi, Pennsylvania'daki kazada da 40 kişi hayatını kaybetmişti. Başkan Bush, saldırıların sorumlularını yok etmek için verdiği söz üzerine, bin Ladin'in saklandığı düşünülen Afganistan'a birliklerini göndererek bazı stratejik noktaları vurdu ve Taliban rejimini ülkeden kovdu. Fakat yoğun araştırmalara rağmen, ABD ve İngiliz Özel Kuvvetleri asıl hedefe ulaşmayı başaramadı. Öldüğüne dair dedikodulara rağmen, bin Ladin'in dost bir ülkeye kaçtığı ve hâlâ büyük saldırılar planladığından şüphelenilmektedir.

Bali – 12 Ekim 2002

12 Ekim 2002'de, saat 11.05'te, kulakları sağır eden patlamalar tatil adası Bali'nin sessizliğini yırtıp attı. Güzel kumsalları ve dost canlısı insanlarıyla bu tropik ada, uzun süredir dünyanın her yanın-

dan genç insanlar için bir tatil cenneti olmuştu. Özellikle Avustralyalılar için eşsiz bir rahatlama ve eğlence merkeziydi. Çoğu Kuta sahilinde bar ve kulüplerde gece hayatının tadını çıkarıyorlardı. Bazıları da Paddy'nin barında içkilerini yudumluyordu, terörist bir saldırı o an akıllarının ucundan bile geçmiyordu.

Dj kabinin yanındaki bir masaya veya sandalyeye yerleştirilen bir bombanın patlamasıyla bu sahne tamamen değişti; patlamanın etkisiyle, bir duvar tamamen havaya uçmuştu. On veya on beş dakika sonra, particilerle dolu popüler bir gece kulübü olan Sari Club'da ikinci bir patlama oldu. Bu bomba, binanın önüne park edilen beyaz bir Mitsubishi minibüsün içinde patlamıştı. Patlama binayı yıktığı gibi çevreye de büyük hasar verdi.

Bu iki patlama, toplamda yüz seksenden fazla insanın ölümüne ve üç yüzün üstünde insanın yaralanmasına sebep oldu.

Bombalar için daha çok Batılıların takıldığı mekanlar tercih edilirken, saldırı için ilk olarak El Kaide'den şüphelenildi. Adli araştırmalar sonucunda patlamalarda klorür bazlı bombalar kullanıldığı anlaşıldı.

Endonezya'nın zaten kendi içinde sorunları ve ırkçı ayrılıkları vardı, fakat Bali her zaman bunların dışında kalmayı başarmıştı. Kanıt eksikliğine ve saldırıların sorumluluğunu üzerine alan olmamasına rağmen, daha sonra yapılan araştırmalarda radikal İslamcı grup Cemaat-i İslami'den şüphelenildi. Bu grup Güneydoğu Asya'da bir süredir terörist bir tehdit olarak görülüyor ve El Kaide ile bağlantıları olduğundan şüpheleniliyordu. Hem Malezya hem de Singapur geçmişte bu grubun bazı üyelerini yakalamış ve terörist saldırıda bulunma planları yapmaktan dolayı suçlamıştı, fakat Bali'deki saldırılara kadar Endonezya bu örgütün varlığına gözlerini kapatmıştı.

Yalnızca günler sonra, Endonezyalı yetkililer üç şüphelinin robot resmini çizdiler, bu kişilerin örgütün alt kademelerinden üyeler

oldukları düşünölüyordu. Kısa bir süre sonra, yerel protestocuların öfkesi üzerine örgütün ruhani lideri Ebu Bekir Beşir, olayla bağlantısı olduğunu gösteren elle tutulur bir kanıt olmamasına rağmen tutuklandı. Sadece Endonezya'da değil, Avustralya, Amerika, İngiltere ve Japonya'dan ve diğer ülkelerden yürütülen araştırmalar bugün halen devam etmekte.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ANTI-TERÖRİST BİRİMLER

II. Dünya Savaşı sırasında ordu Özel Kuvvetlere tolerans gösterdi, çünkü bu insanlar kimsenin uğraşmak istemediği tehlikeli operasyonların üstesinden geliyorlardı. Bugün hem orduda hem de sivil anti-terörist operasyonlarda en ön sırayı çekiyorlar. Bu özel birimler hem büyük bir savaşta savaşabilecek modern bir askerin kapasitesine hem de karşı-terörizm çalışmalarını yürütebilme yeteneğine sahiplerdir. Sonuç fantastik bir başarı da olsa büyük bir başarısızlık da olsa, bugün bu birimlerin gerçekleştirdiği her operasyon basın tarafından büyük ilgiyle karşılanmaktadır.

Teröristler birçok farklı şekilde terörist bir saldırı gerçekleştirebilirler; bunların tek ortak noktası caniliği ve basının ilgisini çekme çabalarıdır. Hükümet birimleri de, işte olası saldırıları en azından minimuma indirebilmek için, özel birimlerinin terörist operasyonlarının medyada geniş yer tutmasını sağlar. Fakat son yıllarda, teröristler eylemlerini sadece bir hükümeti veya ülkeyi değil, kıtaları etkileyecek şekilde planlamaktalar.

Teröristler bombalı veya silahlı bir saldırı düzenlediklerinde, güvenlik güçlerinin tek yaptığı bu olaya tepki vermektir. Yalnızca saldırı gerçekleşmeden önce biraz ön bilgiye sahip olurlarsa, saldırıyı önlemek veya vereceği hasarı azaltmak için girişimde bulunabilirler. Öte yandan, bir kuşatma ya da uçak kaçırma gerçekleştiğinde, güvenlik güçleri daha rahat karşılık verebilecek bir pozisyonda olurlar.

Karşı-terörizm birimlerine göre, terör faaliyetleri farklı kategorilere ayrılır: uçak kaçırma, binaya saldırı, araca saldırı ve deniz saldırıları. Bu olayların çoğu için harici planlar vardır ve bu planlar bir şekilde mevcut şartlara uydurulur.

Birçok anlamda karşı-terör endüstrisinin büyümesini terör örgütlerinin kendileri sağlamıştır. Doğrudan, 1972 Olimpiyatları'nda İsrail atletlerinin kaçırılmasına ve öldürülmesine karşılık olarak 1973'teki G7 zirvesinde bir araya gelen devlet başkanları, karşı-terör birimlerinin kurulmasını kararlaştırdılar. İsrail ve İngiltere gibi bazı ülkeler bu ihtiyacı zaten çok önceden hissetmiş ve planlamalara başlamışlardı. Entebbe ve Mogadishu'da elde edilen başarılar, bu birimlerin dünya çapında bir kabul görmesini sağladı ve birçok ülke karşı terörizme ayırdığı bütçeyi arttırmaya karar verdi. Başlangıçta bu birliklerin nasıl kurulacağına ve hangi askerlerin kullanılacağına dair endişeler vardı. Özel kuvvetler belirli olaylarla, özellikle denizaşırı operasyonlarla daha iyi bir şekilde başa çıkabilecek donanımına sahip olsalar da, çoğu ülkede halen teröristlerle polisler mücadele etmektedir. Buna rağmen, genellemek gerekirse her ülkenin bu konu için biri asker, biri de polisten oluşan kuvvetleri vardır denebilir.

Yıllar içinde, gittikçe deneyimli ve organize bir hale gelen terörist saldırılar, karşı-terör eğitimlerindeki eksik noktaları açığa çıkarmaya başladı, fakat güvenlik güçleri çabuk öğreniyordu. Yeni ekipman ve operasyonel teknikler geliştirilmeye başlandı. Gelişmelerden

birisi, bazı hükümetler tarafından sağlanan çift taraflı karşı-terör teknikleri eğitimiydi. Bu eğitim, birçok karşı-terör biriminin farklı çevrelerde karşılaşılan sorunları görmesine yardımcı oldu: Örneğin terörün sık görüldüğü üçüncü dünya ülkeleri terörle savaşmak için kendilerine göre yöntemler geliştirmek zorunda kalıyorlardı.

Yazarın Notu: Birçok insan çeşitli "İslami" gruplar tarafından gerçekleştirilen terör eylemlerini duymuştur. Fakat kimse şüphe duymasın ki hemen hemen bütün İslam ülkeleri terörle mücadelede desteklemektedir; hatta bunun için kendilerine has karşı-terör birlikleri oluşturdular. Bunların çoğu da Batı'daki mukabilleri tarafından eğitilmiş, profesyonel birliklerdir.

Karşı-terör Ekibi Oluşumu

Her ülkenin terörle alakalı kendine has sorunları olsa da karşı-terör birimlerinin oluşumu hemen hemen birbirinin aynıdır. Kostümler ve silahlar fark edebilir, fakat kullanılan taktikler ve operasyonel prosedürler genelde standarttır. Temelde, bu ekipler kara operasyonları yapmak üzere oluşturulurlar, fakat içlerinden farklı operasyonlarda başarı gösterebilecek olanlar da vardır. Bu, daha çok ciddi bir off-shore petrol endüstrisine sahip ülkeler için geçerlidir; Brunei'deki STK, karşı-terör grubu bu durum için güzel bir örnektir.

Hemen hemen tüm karşı-terör birimleri, saldırı ekipleri ve keskin nişancı gruplarının yanında bir kontrol ve kumanda ekibine sahiptir. Bu temel yapının dışında bazı destek birimleri; iletişim, sistem giriş metotları ve uzman ulaştırma gibi konularda yardımcı olurlar. İyi geliştirilmiş bir istihbarat bölümü de eklenebilir.

Birimlerin kumanda-kontrol kipleri yönetimden ve operasyonel kontrolden sorumludur. Yönetim, daha çok üye edinme, irtibat ve birimin günlük idaresini sağlar. Operasyonel kontrol aynı zamanda eğitim metotları ve hücum prosedürleri de belirler.

İletişim, her karşı-terör birimi için hayati derecede önemlidir, özellikle denizaşırı görevlerde. Gerekli iletişim teçhizatı türleri tüm üyelere ulaşmak için gerekli en temel telefon hattından direkt hükümete ulaşılabilen güvenli ve gizli bir iletişim hattına kadar farklılık gösterebilmektedir. Video bağlantıları ve dizüstü bilgisayar vasıtasıyla canlı gözetleme gibi ekstra teknik cihazlar da genelde iletişimin alt birimlerinin sorumluluğundadır.

Bir karşı-terör operasyonunda kontrol kumandanının temel fonksiyonu, olay yerine yakın bir toplanma alanı sağlamaktır. Bu, olay yerinde bulunabilecek diğer acil durum servisleriyle ileri irtibat kurabilmeyi de gerektirir. Terörist bir saldırı meydana geldiğinde, hemen etrafı sarılır. Çoğu durumda, olay yetkililere haber verilir ve yerel polis olayı teyit eder. Olayda spesifik bir kişiden, mesela kaçırılan bir uçağın pilotundan çağrı geliyorsa bir polis ekibi tam sorumluluk alarak olay yerine yönlendirilir. Her durumda, olay meydana geldiğinde, ilk olarak olay yeri bir güvenlik çemberi içine alınır.

İleri Kontrol Noktası (FCP) denilen bir odak noktası belirlenir. Bu, kumandanın gerçekleştiği bina da olabilir, polis mobil destek birimi de olabilir. FCP, teröristlerle telefon veya radyoyla doğrudan bağlantı kurmaya çalışır; bu şekilde teröristlerin taleplerini öğrenmeye veya ortamı sakinleştirmeye çalışır. Kumandanının, halkı, özellikle basın mensuplarını korumak için yerel polisten ikinci bir güvenlik kordonu oluşturmasını istemesi, sık rastlanan bir durumdur. Kumanda kontrol da muhtemelen hücum ekiplerini yönlendirebileceği, iki güvenlik kordonu arasında bir bölgeye konuşlanacaktır. Bu alana genelde “engelleme alanı” denir. Alan, en azından altı hücum aracının ve bir adet ağır teçhizat destek aracının sığabileceği kadar olmalıdır. Alanın bir kısmı operasyonel toplantı ve iletişim kurulumu için ayrılır. Alanın hem teröristlerden, hem basından hem de giriş izni olmayan personelden uzak tutulması ve güvenliğinin sağlanması elzemdir.

Toplantı alanı, istihbarat biriminden yetkililer tarafından kurulur. Görevleri, olayla ilgili tüm bilginin toparlanması ve ekip üyelerinin bilgiyi tamamen sindirdiğini garanti etmektir. Bu bilginin bir kısmına, karşı-terör biriminin sahip olduğu muazzam veri bankalarından ulaşılır. Bunlar arasında teröristlerin kişisel profilleri veya uçağın içinin planı ve oturma düzeni bulunur.

Toplanma metodu bireysel ekiplere ayrılan bütçeye bağlıdır. Bazıları sadece uçağın veya binanın planının çizili olduğu manyetik bir tahta önünde yapılır. Ekip üyelerini, rehinerleri veya teröristleri temsil eden renkli taşlar, planlar veya gelen bilgi değiştikçe yerlerinden oynatılır, farklı pozisyonlar verilir. Daha ayrıntılı bütçelerde ise bu tür olaylarla baş edebilmek için oluşturulmuş bilgisayar sistemleri kullanılır. Birkaç yıldır kullanımda olan ve bazı polis kuvvetlerinin veya özel operasyon birimlerinin kullandığı bu programlar, her türden olay, özellikle terörist senaryolar için gerçek zamanlı planlama ve kontrol sağlar. Bir sonraki aşamada ne olabileceğinin üç boyutlu bir görsel versiyonu sistem tarafından oluşturularak hareketin tekrar planlaması yapılabilir veya bir operasyonun akıbeti için gerçek zamanlı olarak bilgisayardan fikir alınabilir. Eski operasyonlardan hem başarılı hem de başarısız olanlar bilgisayara girilerek aletin yeni planlamalar için referans olarak kullanımına sunulabilir.

Örneğin, kaçırılan bir Boring 777 New York Havaalanı'nın girişinde duruyor diyelim. En uygun karşı-terör birimi, öncelikle havaalanı planlarına ulaşmalıdır. Operatörler, kısa sürede planın her açıdan görüntü verebilecek üç boyutlu bir bilgisayar versiyonunu oluşturabilirler. Binaların ve uçakların iç planları da sistem vasıtasıyla oluşturulabilir. Bu şekilde, nişancıların ve hücum araçlarının uygun noktalara dağıtılacakları planların oluşturulacağı süre asgariye indirilmiş olur.

Terörist faaliyetleri kaydeden birimlerden gelen tüm veriler hü-

cum ekibinin güncel bilgilere sahip olmasını sağlar. Çoğu sistemin kumandan tarafından belirlenen hareketli bir animasyon sistemi vardır ve bu da herkesin pozisyonuna aşina olmasını sağlar, böylece tüm ekip üyeleri nereye gitmeleri ve ne yapmaları gerektiğini bilir. Bu kadar geniş çaplı bir istihbarat veri tabanı da operasyonun başanlı olmasını garantiler.

Her zaman hazır bulunan bir destek ekibi de engelleme alanının içinde bulunur; cihazların kurulumunu yapar, araç gereci taşır vs. Bu adamlar, hücum ekibinin yıkılmasına gereksinim duyduğu duvarları yıkar, altyapıyı sağlar.

Birimin ulaşımı Land Rover marka ciplerle sağlanır. Bu sağlam ciplerin çeşitli modelleri, Kasım 1972'de, anti-terör birliğini kurduğundan beri SAS tarafından da kullanılmaktadır. Aracın özellikleri kendisine düşen görev için tam olarak uygun olmalıdır. Öndeki aracın burnunun dibine kadar sokulabilecek bir araç acil durumlarda çok işe yarayabilir. Gerektiğinde de hücum personelini alçaktan uçan bir uçağa veya bir binanın yüksek katlarından birine yetiştirmek için gerekli olan merdiven gibi malzemeleri ve platformları da taşıyabilmelidir. Bu tür platformlar her türden hücumu uyum sağlanmasını sağlarlar.

Hücum Ekibi

Bu ekip, düşmanı etkisiz hale getirebileceği veya ona üstünlük sağlayabileceği tekniklere konsantre olur. Çoğu karşı-terör birimi öğrenmiştir ki, bu alanda başarılı olmak için hız ve saldırganlık çok önemlidir. En temel duygu olan hayatta kalma güdüsü, tüm insanlarda güçlüdür, belli bir amaç için ölümü göze alanlarda bile. Bu nedenle, "hakikat anı" geldiğinde mutlaka belli bir tereddüt mevcuttur. Teröristler silahlarını rehinelerine doğrulttuklarında ve onları ölümle tehdit ettiklerinde kontrol hâlâ ellerindedir. Fakat ölümle

burun buruna geldiklerinde durum değişir. Ne kadar adanmış olurlarsa olsunlar, çoğu terörist kendi hayatlarına yönelik bir tehdit gerçekleştğinde rehineleri unuturlar. İşte bu aşamada hızdan başka bir rekabet alanı yoktur. Düşmana yaklaşmak önemlidir, ne kadar çabuk davranılırsa başarı şansı da o kadar yüksek olur. Dahası, rehinenlerin hayatına yönelik risk de azaltılmış olur.

Hız, hücum ekibinin olay yerine gelmesinde de önemini korur, ne kadar çabuk gelirlerse olay sahasına girebilme şansları o kadar büyük olur. Bu giriş, bir binanın pencereleri vasıtasıyla olabilir mesela veya bir uçağın giriş kapılarıyla gerçekleştirilebilir. Olay yerinde bir gedik bırakabilmek de çok önemlidir, gecikilmemesi gereken bir noktadır; kapılar, pencereler açılabiliyorsa hızla açılmalıdır. Üçüncüsü; ekip üyeleri, düşmanla aralarındaki uzaklığı, herhangi bir terörist tehdidin etkisiz hale getirilebileceği mesafede tutmaya özen göstermelidirler. Birden fazla giriş noktası bulmak, başarılı bir karşı saldırıyı garantileyecektir.

Hücum ekibi üyeleri tek parça, yangın geçirmeyen siyah veya kamuflaj rengi giysiler giymelidirler. Üzerlerinde koruyucu bir tabaka, silah kılıfları ve cephaneleri bulunur. Modern hücum ekibi giysileri ise, normal kıyafetin üzerine giyilen koruyucu yelek, pantolon ve başlıktan oluşur. Giysinin birbirinden ayrılabilir parçaları, ısının yayılmasını önleyen boşluklar sağlayarak yangından üst seviyede koruma sağlar. Sıcak iklimlerde veya uzun sürecek operasyonlarda, olası bir yangın tehdidi bulunmadığı durumlarda yalnızca dış giysi giyilebilir. Giysinin tutulacak yerleri de vardır ve gerektiğinde sürükleyerek kurtarma gerçekleştirilebilir. Ayrıca elbise elastiktir, kavgaya esnasında ense, ayak ve el bilekleri rahatlıkla hareket ettirilebilir.

Başlık da gaz maskesi şeklinde dizayn edilmiştir. CS gazına ve diğer biyolojik ve kimyasal gazlara koruma sağlar. Son model başlıklarda güvenli konuşma vericileri de bulunur; bu şekilde doğru-

dan iletişim kurulabilmektedir. Ek olarak harici bir ses projeksiyonu da yerleştirilebilmektedir. Başlık, arkaya sabitlenmiş koruyucusunun içinde taşınır, fakat kullanım esnasında bu arkadaki çanta çıkarılır ve başlık yalnızca sola doğru itilerek takıp çıkarılır. Günümüzde gerçekleşen operasyonların çoğunda başlıklar mutlaka kullanılır; çünkü maske askeri yalnızca zehirli gazlardan korumaz, aynı zamanda darbelere ve yaralanmaya karşı da güvence altına alır. Bir telsiz iletişimi cihazı bütün üyelerin üzerinde bulunur, böylece takım üyeleri birbirleriyle olan irtibatlarını kaybetmezler. Bu cihaz bir elektrik kordonu ile giysinin ön tarafındaki merkez birime bağlıdır; üzerinde de bir bas konuş düğmesi vardır.

Karşı-terör birliklerinin ilk giydikleri koruma giysileri çok ağırdı; fakat yeni jenerasyonlar daha rahat taşınan ve hareket özgürlüğü sağlayan giysiler kullanıyorlar. Çoğu gayet ince görünümlü, kolları yok, yanlardan açılıyor ve bu giysiyi giyen kişiye balistik tehditlerden korunmada üstünlük sağlıyor. Özellikle iç mekanlarda; örneğin bir binada veya uçak, helikopter gibi araçlarda çok kullanışlı oluyor. En iyi birimler, vücudu iyice saran, kol altlarından sıkıca tutan ve omuz bölgeleri kadar arkadan, yandan ve önden gelecek tehlikelere karşı da koruma sağlayan giysilerden giyiyorlar. Üzerlerine atılan bir kurşunun yarattığı enerji şokunu emen bir kalkanları bile var. Ayrıca yanmayan kumaştan imal ediliyor ve kolayca giyilip çıkarılabiliyor, temizlenebiliyor. Sağladığı balistik koruma seviyesi tüm şartlara uyum gösterebiliyor. Katılınan operasyonun türüne göre kıyafete ekstra bölmeler ve cepler yerleştirilebiliyor, böylece asker üzerinde türlü türlü silah ve cihaz taşıyabiliyor.

Dünyadaki karşı-terör birliklerinin yarısından fazlası Heckler & Kock MP5 yarı otomatik silah kullanır. Çünkü bu silah, özellikle bu iş için tasarlanmıştır. Şarjörleri göğüs hizasında bulunur ve çarpışma esnasında kolayca kullanıma hazır olur. Ayrı bir kısa kayış, ikinci bir silahı taşımak için kullanılır; bu silah genelde tüfek olur. Giy-

side, her iki silahın cephanelerini taşımak için cephanelik taşıyıcılar da mevcuttur.

Bu giysileri giymek ve iyi görünmek işin kolay kısmıdır. Çoğu kişinin görmediği şey ise, bir hücum ekibine dahil olabilmek ne kadar zorlu eğitimlerden geçilmesi gerektiğidir. Zifiri karanlıklarda ve tekin olmayan bölgelerde çalışan asker, yanlış kişiyi vurmamak için yalnızca bir saniye içinde teşhis ve sonra teyit etme kabiliyetine sahip olmalıdır. Bu da yalnızca gerçekçi koşullarda devamlı ve sıkı çalışarak elde edilebilir.

Keskin Nişancılar

Karşı-terör ekibi dahilindeki bir keskin nişancının görevi, teröristleri uzak mesafeden etkisiz hale getirmektir. Bu, hücum ekibi gerekli yakınlığa ulaşamadıklarında veya bir suikast gerekli olduğunda kullanılan bir seçenektir. Rehinelerin transferi veya teröristlerin yer değiştirmesi esnasında nişancıların değerlendirebileceği fırsatlar doğar. Kısacası, nişancılar uzak mesafeden iş görülmesi gereken her durum için çok önemlidir. Hücum ekipleri ve nişancılar ayrı ayrı eğitim görseler de bazen birbirlerinin eğitim programlarından da geçerler ve kumandan bütün adamlarını her türlü pozisyonda kullanabilir. Nişancıların üstlendiği ikinci bir görev de istihbarat toplamaktır. Olay yerine geldiklerinde stratejik açıdan üstün olan bölgelere dağılarak, hedef alanın her açıdan tam olarak görülebildiği bir mevki ararlar. Bu sayede olay yeri çevresinde gerçekleşen her türlü kıpırdanmayı görme fırsatları olur, gördüklerini de engelleme alanındaki istihbarat birimlerine bildirirler. Hücum birliklerini de hareketleri sırasında korurlar ve ekstra güvenlik sağlarlar.

Hücum ekiplerinin tersine, nişancıların silah seçimleri değişebilir. Çoğu durumda, nişancılar birisi kısa mesafe için (300 metre ve daha az), diğeri de uzak mesafe için (300-600 metre arası) için

kullanılacak iki silah taşırlar. Son zamanlarda yüksek kalibreli nişancı tüfeklerine olan talep artmıştır; bu türlerin, Afganistan gibi bölgelerde kullanılmak üzere ekstra açılı dürbünleri vardır.

Tipik “Gilly” kamuflajı, nişancıların vazgeçilmez giysileridir, fakat hücum ekibine çağrılmaları durumunda giyebilmek için bir çift siyah giysiyi de yanlarında taşırlar.

Yakın zamanlarda “gizli” giysiler üzerinde çalışılmaya başlandı. Bunlar sayesinde, nişancılar kızıl ötesi cihazlarla ve gece görüşü bulunan aletlere yakalanmadan düşmanın çok daha yakınına sokulabilecekler. Piyasada bu giysilerin bazı prototipleri bulunsa da çoğunun soğutmayla ilgili sorunları var; bu giysilerin operasyonlarda kullanılabilir hale gelmesi sanırım uzun zaman alacak.

Birçok sistem, ekip kumandanının nişancıları anlık müdahalelerle kontrol edebileceği şekilde tasarlanmıştır. Sistemlerden biri, yüksek güvenliikli telemetre radyo bağlantısı aracılığıyla çalışır. Standart bir sistemde sekize kadar radyo istasyonu bulunabilir. Sistem, Hedef İşaretleme Düğmesi’ne sahiptir ve bu düğme silahın ön uç tarafında bulunur. İki adet kırmızı ve yeşil LED göstergesi demevcuttur. Nişancı bir kez hedefini belirlediğinde ve göstergesinin merkezine aldığında Hedef İşaretleme Düğmesi’ne basarak hedefini görüş içine aldığına dair ekip kumandanına sinyal gönderir. Hedefini kaybettiğinde parmağını düğmeden çeker, sinyal kesilince kumandan hedefin görüş alanı dışına çıktığını anlar. Nişancı kumandanından vur emri beklerken, kırmızı LED göstergesi bekleme modunda durarak nişancıya kumandanın sinyal beklediğini hatırlatır. Hedef İşaretleme Düğmesi’ne bastığında, yeşil LED yanarak cihazının doğru çalıştığını gösterir.

Kumandanın radyo istasyonu, sekiz çift yeşil ve kırmızı LED göstergesi bulunan bir setten oluşur; her çift nişancı ekibinin bir üyesini temsil eder. Her birinin kırmızı ışığının yanması, sistemin

düzgün bir şekilde çalıştığını gösterir. Her nişancı hedefini görüş alanında sabitleyerek Hedef İşaretleme Düğmesi'ne bastığında yeşil ışık yanar ve hedef görüş sahasına kalmaya devam ettiği sürece yanık kalır. Tüm nişancılar bu pozisyondaydı, kumandan ekibin telsizinden vur emri verir. Durumun grafikli bir görüntüsünü elde etmek için dokunmatik bir görsel sistem oluşturulmuştur. Hedef sembolleri ekranın üstünde yer alır ve ekrana dokunarak her biri çizilebilir. Yine bu şekilde nişancı ekibini gösteren semboller de ekranın alt kısmında yer alır ve aynı şekilde hareket ettirilebilir. Nişancılar bekleme modundayken bireysel sembolleri ekranda gri renkte görülür. Hedefi görüş sahalarına aldıklarında ise siyaha dönüşürler. Hedef sembolleri de benzer şekilde gri ve siyah olarak görülürler. Tüm nişancılar hedeflerini vurmaya hazır hale geldiklerinde, ekranın sağ alt kenarındaki totalizatör renk değiştirerek, kumandana gerektiğinde bütün ekip üyelerine vur emri verebileceğini gösterir. Yani nişancı kontrol donanımları ise, kumandanın nişancının neler gördüğünü görmesine ve böylelikle daha sağlıklı bir operasyon yürütmesine yardımcı olur. Nişancı kullanmak, rehinelere dahil olduğu olaylarda kullanılabilecek en iyi seçenektir. Örneğin dört teröriste karşılık dört nişancınız varsa, olayı çözmek için güzel bir fırsatınız var demektir.

Eğitim

Karşı-terör birlikleri, uzmanlıklarının gerektirdiği temel savaş modlarında eğitim alırlar. Bunlar; yakın, kısmi silahlı ve silahsız çatışmalardır. Silahlı eğitim geniş bir silah yelpazesıyla ve yarı otomatik silah teknolojileriyle yapılır. Bir silahın en basit çalışma mantığıyla başlayan bu eğitim, hareket problemleri ve silah tutukluğuna kadar devam eder. Daha sonra otomatik silahlara, birincil ve ikincil silah kullanmaya geçerek daha ileri tekniklerle devam eder. Bir son-

raki aşama ise Heckler & Koch MP5 ve MP5 ile tüfeğin bir arada kullanılmasıdır. Bu aşamanın, bir silahı kullanırken, bir yandan da tutukluk yapan silahı tamir etmek gibi bölümleri vardır. Ekip üyeleri çarpışmanın tam ortasında silahları bozulur veya tutukluk yaparsa ne yapacaklarını öğrenirler.

Öğrenciler silah kullanmayı öğrendikten sonra sıcak çarpışmaya girerek rehine kurtarma senaryoları üzerinde çalışırlar. Mesela, karanlık bir odaya girerek kağıttan hedefler arasında hayatta kalan bir yolcuyu bulmaya çalışırlar. Ekibin her üyesi bu tür uygulamalı çalışmalar sonucunda bir haftada ortalama iki bin kovan mermi harcar.

Silahlı eğitim teknikleri çoğunlukla hızlı ve ölümcüldür. Öğrenciler, vücutlarının saldırılması ve korunması gereken bölümlerini ve onları nasıl kullanacaklarını veya koruyacaklarını öğrenirler. Ekip elemanlarının sahada zor bir tutuklama gerçekleştirecekleri (öldürmemeleri gereken) durumlar olacaktır. İşte bu eğitimlerde güvenli bir şekilde bunu nasıl yapacaklarını görürler.

Hem hücumcular hem de nişancılar “arkadaş” sistemini kullanırlar. Bu sistem özel hayatta da arkadaş olmayı, böylelikle yapının daha sağlam olmasını sağlar.

Çok az askeri kışının altı yüz metrelik atış alanları vardır. Bu demektir ki askerler eğitimlerini tamamlamak için kışla dışında çalışmak zorundadırlar. Bu durum, zahmetli de olsa ekibin daha iyi konsantre olmasını sağlar. Nişancılar çoğu zaman ateş etmekle meşgul olurlar ve oluşabilecek her türlü durumda ve zorlukta yeteneklerini kullanabilirler. Ortalama bir nişancı, zamanının üçte birini ateş ederek geçirir, tüm cephanesini daha yüksek oranda bir isabet gücü yakalamak için kullanır. Kendi yeteneğinden tatmin olduğunda, bu kez “emir üzerine” ateş etme üzerine çalışmaya başlar. Bu demektir ki hedefine kilitlenecek, fakat sadece kendisine emir verildi-

ğinde ateş edecek. Bir anti-terör birliğinin nişancısının, simültane bir şekilde mümkün olduğu kadar çok hedefi “öldürmesi” en büyük görevidir.

Acil Müdahale

Bütün terörist saldırılarda zaman, anahtar faktördür. Güvenlik güçlerinin olaya bir çözüm getirme süreleri, genelde teröristlerin taleplerini yerine getirmek için geçen süreye bağlıdır. Bu da en az birkaç saat alacaktır, hatta geciktirme politikaları uygulandığında iki üç güne bile çıkabilir. Bu süre, güvenlik güçlerine en azından rehinelelerin hayatlarını koruyabilecekleri pozisyonlar almaları için gerekli zamanı verir.

Acil müdahale planı, ekibin herhangi bir hayat kaybını veya zararı önlemek için teröristlerle yakınlaşmasını sağlayan basit bir plandır. Duruma bağlı olarak, ekip engelleme bölgesine gelir gelmez uygulamaya koyulur, yalnızca acil durumlarda kullanılır. Bildiğim kadarıyla bu tarz bir müdahale yalnızca Air France uçağı kaçırıldığı zaman yapılmıştı.

Uçak Kaçırma

Bir uçağın kaçırılmasında iki muhtemel tehdit vardır: Rehinelelerin öldürülmesi ve aracın uçan bir bombaya dönüştürülmesi. Çoğu kaçırma eylemi uçak havalandıktan sonra gerçekleşir; bu şekilde görecekları direnç sınırlı olacağı için teröristlerin başarılı olma şansı daha yüksektir. Çünkü yolcular çok korkar, mürettebat da uçağın havada kalmasıyla ilgilenmek zorundadır. Ayrıca, teröristleri etkisiz hale getirmek için yapılacak en ufak bir müdahale bile uçağı zarar verebilir ve uçağın havadayken alacağı en ufak bir hasar bile ölümcül sonuçlara yol açabilir.

Teröristlerin uçak kaçıırken izledikleri standart prosedür silahları çekmek veya el bombalarını kaldırmak ve bunlarla yolculara veya mürettebata, en kötüsü de uçağa zarar vereceklerini söyleyerek kumandayı ele geçirmektir. Bu aşamada ilk talep edilen de gayet anlaşılırdır: “Kumandanın bizde olduğunu unutma ve bizi istediğimiz yere götür!”

Yakıt ihtiyacı nedeniyle uçaklar ancak belirli bir sürede havada kalırlar, bu süre bitiminde inip yakıt almak zorundadırlar. Bu da genelde uluslararası bir havaalanında yapılır. Fakat uçak bir kez yere indiğinde, artık teröristler için durum farklıdır. Şimdi anti-terörist birimlerin uçağa bir hamle yapma şansları vardır. Zaman yeterli olduğu takdirde olası planlar uygulamaya koyulur. Başka bir uçakla teröristlerin ilgileri başka alana çekilebilir veya uçak inmeden önce tahmini mevkilere yerleştirilen nişancılar kullanılabilir veya durum istikrarsızlaşırsa, hücum ekipleri bir acil durum müdahale planı geliştirebilir.

Hücumlar da üç kısma ayrılır: Yaklaşma, içeriye giriş ve saldırı. Birkaç istisna dışında, genelde ekipler uçağa “kör noktası”ndan, yani arkasından yaklaşırlar, çünkü uçağın içinden arkası görünmez. İyi bir kumandan o kör noktaya tam olarak ne kadar yaklaşması gerektiğini iyi bilir. Bu sessiz ilerlemeyle birimler fark edilmeden uçağın gövdesine sokulurlar. Önce gövdeye ve kapılara merdivenler dayanır. Uçağın boyutu ve içindeki yolcuların sayısı, operasyonun başarıyla sonuçlanması için ekibin tam olarak kaç tane giriş noktasından içeriye sızması gerektiğini belirler. Uçak zemindeyken, yolcu kapıları ve acil durum kapıları dahil her türlü giriş çıkış dışarıdan açılabilir. Bu, kaza, çarpışma veya acil durumlarda görevlilerin işini kolaylaştırmak için düşünülmüş bir tasarımdır.

Çoğu uçak, özellikle büyük modeller hücum ekibinin uçağa ulaşması için mutlaka merdiven kullanmasını gerektirirler. Ekiplerin

elinde zaten her türlü araca ve yüksekliğe uygun merdivenler mevcuttur. Bazı durumlarda birden fazla merdiven kullanmak gerekebilir. Kullanılan yöntem önden çıkan kişinin kapının kolunu tutarak vücut ağırlığıyla açmasıdır. Bu teknik iki elin de kullanılmasını gerektirdiği için kapıyı açan kişi ateş edebilecek pozisyonda olmaz, fakat arkasındaki kişi ateş edebilecek ya da kapı açıldığında içeri girebilecek durumdadır. Merdivenler ayrıca oradan da acil durum girişi için kapılar açılacak olan kanatlara tırmanmak amacıyla da kullanılır.

Son zamanlara kadar, gizlilik, kaçırılan bir uçağı kurtarmanın tek yoluydu, fakat artık anti-terörist birlikler bir araç türüyle daha hızlı hareket edebiliyorlar; her türlü yüksekliğe ulaşabilen bir platform sitemini taşıyan bir türle. Sonuç ise, ekipleri istenilen her yüksekliğe çıkarabilen modern bir mobil kuşatma kulesi oluyor. Bu araç yine uçağın kör noktasından yola çıkarak hareket ediyor, fakat çok daha hızlı bir ulaşım sağlıyor. İyi bir operasyon yürütebilmek için ekip kumandanının ekibinin tüm üyelerini uçağı sokması şart, bu nedenle araç doğal olarak bir tür zırhla kaplanıyor.

Mogadishu'da, kaçırılan bir Lufthansa uçağına uygulanan SAS planı hücum operasyonlarına iyi bir örnektir.

Binalar

Binalara yönelik operasyonların hemen hemen hepsinde aynı sorunlarla karşılaşılır: Binanın kaç katının ele geçirildiği, rehinelere sayısı ve katlara dağılımı, teröristlerin sayısı ve katlara dağılımı. Birçok durumda binaya yaklaşmak ve içine sızmak kolaydır. Asıl sorun, rehinelere öldürmeden teröristlere yaklaşımdır. Bugüne kadar ki en iyi bina operasyonu Londra'daki İran Elçiliği binasına gerçekleştirilen harekattı; bu hareket gerçekten bu bölüme iyi bir örnek teşkil eder.

Gemiler

Sık görülen bir durum olmamakla birlikte, iskeleye yanaşmış bir geminin kaçırılması durumunda da binalara uygulanan yöntemler uygulanır. Fakat bu senaryonun üzerinde durmaya gerek yoktur, çünkü gemi kaçırma eylemlerinin çoğu, gemi açık denizdeyken gerçekleştirilir. Bu durumda da tabii ki gemiye yaklaşma sorunu doğar. Bir gemi veya petrol kulesi, öyle bir pozisyonadadır ki teröristler birkaç inil yakınlarına kadar geniş bir görüş açısına sahip olurlar, özellikle de radar kullanıyorlarsa. Bu da bir baskın yapma şansını ortadan kaldırarak teröristlere ekstra rahatlık tanır veya herhangi bir hücumdan önce rehinelere zarar verebilecekleri bir süre tanır.

Geçmişte, bazı vakalarda anti-terör birlikleri havadan paraşütle olay yerinin yakınına iniyorlardı, fakat bu hem güvenilir bir metot değildir hem de tamamen hava şartlarına bağlıdır; en garanti yöntemse, deniz altından yaklaşmaktır. Bu, bir denizaltı vasıtasıyla veya doğrudan dalgıçlar vasıtasıyla olabilir, her iki alternatif de gerekli gizliliği sağlamaya yeter. Sudan gemiye veya petrol platformuna çıkma sorununa da çözüm bulunmuştur. Gemilerin de petrol kuyularının da sudan yapıya çıkmaya izin veren merdivenleri vardır. Gemilerin merdivenleri çok yüksekte değildir, bir kancayla çekilerek ulaşılabilir pozisyonadadır veya portatif bir merdiven de kullanılabilir. Hatta bu hareket gemi hareket halindeyken bile yapılabilir. Ekibin yeterli sayıda adamı güverteye çıktığında, portatif merdiven kullandıysalar merdivenlerini geri toplayabilirler.

Bu tür hareketlerde en büyük tehlike toptan havaya uçma tehlikesidir. Bir patlama her şeyin toptan sulara gömülmesine neden olabilir. Bu türden potansiyel bir terörist saldırıya karşı kesin bir çözüm bulunamamıştır.

Tren ve Otobüs

Trenler ve otobüslerde kullanılan yöntemler birbirine çok benzer. İki metot da hıza ve seyahat edilen yöne bağlıdır; fakat ekiplerin en azından aracı takip etme ve ilk fırsatta harekete geçme şansları vardır. Bunu sağlamak için takip edilen aracı durdurmak gerekecektir. Otobüslerde, bir tür cihaz sayesinde aracın durmasını sağlamak mümkündür. Trenler de bu şekilde durdurulabilir, fakat otobüslerdeki kadar netlik sağlanamaz. Bu sorunun üstesinden gelmek için SAS bir takım girişimlerde bulunmuş ve helikopterle aracın üzerine adam indirmek gibi yöntemler geliştirmiştir.

Araç bir kez durdurulduğunda içine girmek kolaydır. Aracın camları, kapıları kırılabilir veya yüksekse merdiven dayanabilir. Fakat özellikle otobüsler dar olduğu için teröristleri yakalamak için içine girmeye gerek yoktur. Sersemletici gaz veya CS gazı kullanılabilir, böylece tırmanmaya ve zorla içeri girmeye gerek kalmaz, olası incinmeler de önlenmiş olur.

Karşı-terör Ekipleri

Terör örgütlerinde olduğu gibi, karşı-terör birimlerinde de derinlemesine bilgi sunmak için ciltler doldurmak gerekir; bu nedenle sadece birkaç tanesini seçerek açıklama yapacağım.

1970'lerde bu birimlerin ilk kez kurulmaya başlamalarından itibaren, kimileri başarılı kimileri başarısız olmuş, fakat hiç kuşkusuz hepsi çok çaba göstermişlerdir. Birçok durumda, terörizmi ezmek için, birimler kullandıkları teknolojileri ve prosedürleri ülkeler arasında paylaşırlar ve kriz durumlarında birbirlerine destek olurlar ki, bu şekilde binlerce masum insanın hayatı kurtarılmıştır. Mısır'ın "Force 777"si işte bu birimlerden biridir.

Mısır – Force 777

Mısır, 1977'nin sonlarında İsrail'le ılımlı bir ilişki kurmaya başlayınca komşularıyla arası açılmaya başladı. Arap ülkelerinin çoğu, Mısır'ın Batı ülkeleriyle olan münasebetinden hoşlanmadı ve eski dostlarına yönelik saldırılarda bulunmaya başladılar. Mısır, İslami radikallerin bu saldırılarından kendini korumak için Force 777 adıyla bilinen yeni bir askeri birim oluşturdu.

Ünlü bir gazetenin editörüne düzenlediği saldırı sonucu, FHKC bu birimin ilk hedefi oldu. Ölen kişi Başkan Sedat'ın yakın bir arkadaşıydı. Kısa süre sonra, aynı grup bu kez Larnaca'da bir Kıbrıs Hava yolları uçağına saldırdı. Uçağın rotası Kahire'ydi fakat kalkıştan bir süre sonra Kıbrıs'a geri döndü. Orada, Kıbrıs Ulusal Muhafızları'nın meraklı bakışları eşliğinde Kıbrıs hava sahasının uzak bir köşesine doğru ilerlemeye başladı. Normalde, olay Kıbrıs hava sahasında gerçekleştiği için Kıbrıs'ın sorumluluğunda olurdu, fakat Mısır'ın başka planları vardı. Zaten arkadaşının ölümünün üzerine ikinci tehditle karşılaşan Başkan Sedat, hemen bölgeye Force 777'yi gönderdi.

Plan basitti; Force 777 doğrudan Kıbrıs'taki Nicosia Havaalanı'na uçtu. Entebbe türü bir baskın yapacaklardı. Bu demekti ki ekipler, kendi uçakları yere iner inmez kaçırılan uçağa hücum edeceklerdi. Planın başarılı olma şansı vardı, fakat Kıbrıslı yetkilileri de bundan haberdar etmek gerekirdi. Onlara bir pazarlık ekibinin yolda olduğu söylendi. Force 777'nin uçağı, kaçırılan uçağın burnunun dibine indiğinde Kıbrıslı güvenlik güçlerinin Mısır ordusunun olaya karıştığından haberi yoktu. Bir takım silahlı adamlar aceleyle uçaktan inmeye başladığında, Kıbrıslılar onları da diğerlerine destek vermeye gelen yeni teröristler zannederek ateş açtılar. Teröristler bulundukları uçaktan hayretle yaklaşık bir saat süren çatışmayı izlediler. Bilanço şöyleydi: Kıbrıs Ulusal Muhafızları'ndan beş kişi, Force 777'den on beş kişi ölmüştü!

Force 777 ülkesine döndüğünde, hatanın Kıbrıslı güvenlik güçlerinde ve hükümette olduğunu iddia ettiler ki bu kısmen doğru sayılırdı. Aslında ekip tamamen Amerika tarafından eğitilmişti ve bundan sonra Mısır dışındaki tüm hareketlerde bu ekibin kullanılabileceği duyurulmuştu.

İtalyan gemisi Achille Lauro'nun kaçırılması olayında bu ekibe bir şans daha verildi; olay teröristlerin lideri Muhammed Abbas dahil dört teröristin yakalanmasıyla sonuçlandı. Amerika bu sonucu büyük bir başarı olarak kabul ederken, Filistinliler çok kızdılar, çünkü Mısırlı yetkililer gizlice teröristlerin yakalanmasına yardım etmişlerdi. Ve bu olaya bir cevap gelmekte gecikmedi; Ebu Nidal adında bir grup Atina'da, Egyptair 648 uçağını kaçırdı ve Malta'daki Luga Uluslararası Havaalanı'na götürdüler. Teröristler, Achille Lauro olayından sonra İtalyan hapishanelerine atılan teröristlerin serbest bırakılmasını talep ediyorlardı. Tüm Ebu Nidal operasyonlarında olduğu gibi bu seferkinde de özellikle en kaba olan teröristler görevlendirilmişti: iki Mısır hava kuvvetleri askerini ve ikisi İsraili olan üç kadını öldürdüler. Vurulanların cesetlerini de uçaktan aşağı attılar. Mısırlılar hemen askeri bir C130 uçağı tahsis ederek Force 777'yi görevlendirdiler ve rehinelere kurtarmaları için talimat verdiler.

Force 777 askerleri, Amerika tarafından eğitilmiş olsalar bile, gerçekleştirdikleri operasyon tam bir "kaçırılan uçağı kurtarma operasyonlarında neler yapılmamalıdır?" örneğiydi. Rehinelere bazıları kurtarıldı, fakat teröristler hakkında bilgi edinmek için hiçbirisiyle görüşülmedi. Halbuki bu tür bilgi, operasyonlarda hayati önem taşıyor. Bir 737'ye giriş metotları tamamen göz ardı edilerek patlayıcıyla yeni bir kapı açıldı. Daha önce aynı model uçakla gerçekleşen kaçırma olaylarına üstün başarılar elde edilmişti; o model en kolay operasyon düzenlenen metottu. Force 777 CIA, Alman GSG9, İngiliz SAS gibi dış birimlerden tavsiye almayı da reddetti.

Onun yerine patlayıcıyla uçağın tepesinde açtıkları bir delikten uçağa girmeyi tercih ettiler. Üstelik kullandıkları patlayıcı da bu tür bir kullanım için uygun değildi. Önce bu malzemeyle çatıda bir delik açarak ekibin bir kısmı içeri girdi; kalan üyeler de kapılardan içeri girdiler. Tüm operasyon, çevreye konuşlanmış Force 777 nişancılarının gözetimi altında yapıldı.

Uçağın içi doluyken üzerinde patlayıcılarla bir delik açmaya kalkınca patlamanın etkisiyle birkaç sıra koltuk havaya uçtu; on dokuz yolcu ölmüştü! Ekip üyeleri içeri girdikten sora hararetli bir çatışma yaşandı, fakat patlamanın oluşturduğu duman ve enkaz parçaları yüzünden içerisi göz görmez hale gelince yolcuların bir kısmı da çapraz ateşte kalarak hayatlarını kaybettiler. Bu da yetmiyormuş gibi, bir de sağ kalan yolcuları dışarı çıkaracağım derken çıkışları bulamadılar ve yolcuların bir kısmını uçaktan düşürdüler. Her şey bittiğinde doksan rehineden elli yedisi ölmüştü.

Force 777 Mısır'a geri çağırıldı ve kendisine bir daha asla böyle bir görev verilmedi. 2002'de, teröristler arasında, Force 777'nin yeniden ortaya çıktığı ve Libya ve Sudan'da düşmanlarına karşı mücadele verdiği konuşuluyordu.

İsrail – Sayeret Mat'kal, Mista'Avarim, Ya'Ma'M

İsraililer anti-terör mücadelesinde kendilerini ilk gösterenler arasındaydılar. Entebbe'de gerçekleştirdikleri baskın, neredeyse imkansız gerçekleştirmiştir. Buna rağmen, yaptıkları bazı hatalar nedeniyle kendilerine zor misyonlar yüklenmemektedir. Orta Doğu'daki çatışmalar girdabında İsrail'in yeri düşünüldüğünde, ülkenin yıllar içinde birçok anti-terör birimi kullandığı kendiliğinden anlaşılacaktır.

Aynı zamanda "Birim" olarak bilinen Sayeret Mat'kal, İsrail'in anti-terör kuvvetlerinin ilk ve en çok bilinen gruplarından. 1957

yılında, düşman topraklarda istihbarat edinmesi amacıyla Avraham Arnan tarafından kurulmuştur. SAS modeline göre organize olan birim, kısa sürede etkili ve ölümcül olmasıyla ün saldı. Eski üyelerinden biri olan Ehud Barak, daha sonradan genelkurmay başkanı (IDF Chief of Staff) oldu. Birimin süper yetenekli ekibi 1967'deki Altı Gün Savaşı'nda ön cephelerde yer aldı; ayrıca 1976'da, Entebbe Havaalanı'ndaki başarılı rehine kurtarma operasyonunun mimarı oldu.

Bu birime katılan bir aceminin eğitimi toplamda bir yıl, sekiz ay sürer. Eğitimi geçenlerin en iyileri daha özel bir grup olan Birim 269'a alınır ve bu grup sadece İsrail sınırları dışındaki terör operasyonlarında görev yapmaktadır.

“Birim”in gerçekleştirdiği ilk operasyon, 9 Mayıs 1972'de bir uçak kaçırma olayına müdahale etmeleridir. Belçika'ya ait bir Sabena uçağı, doksan yolcuyla birlikte Brüksel'den Tel Aviv'e doğru yola çıkar. Uçakta, Kara Eylül örgütüne ait iki kadın, iki de erkek terörist bulunmaktadır. Teröristler pilota uçağı Lod Havaalanı'na götürmesini söylerler; burada yakıt alacak ve yolcularla İsrail hapishanelerindeki Filistinli teröristleri takas edeceklerdir. Uluslararası Kızıl Haç tarafından yürütülen pazarlıklar bir saatten az sürer, fakat bu süre “Birim”in uçağa sızması için yetmiştir bile.

Planları basittir; uçağa girebilmek için kendilerini havayolu personeli olarak tanıtır. Uçağın ön kapısı açık, merdivenleri de kapının önünde hazırdır; bu nedenle hücum hızlı ve temiz bir şekilde gerçekleştirilir. Saniyeler içinde iki erkek terörist öldürülür ve bayanlar da yakalanır. Bu olay İsrailliler için iyi bir başlangıç olur, fakat dört ay sonra Kara Eylül geri döner. Bu kez örgüt Münih Olimpiyatları'nda İsraillilerin konakladığı daireye girerek bir kısmını öldürür, kalanını da esir alır. İsrail'in görev yapması için “Birim”i Almanya'ya gönderme çağrıları Alman hükümeti tarafından cevapsız bırakılır; bu hareket rehinenin hayatlarına mal olacaktır.

Mista'Aravim, İbranice'de "Arap olmak" anlamına gelir. Bu grup, gizlenerek Arap toplumuna sızan gizli bir organizasyondur. Normalde iki birimden oluşur, fakat bunlardan biri -Shimson- dağıtılmıştır. Diğer birim -Duvdevan- İntifada'nın önde gelen üyelerini eleyerek ajanları işgal altındaki bölgelere sokma görevini üstlenmiştir. Duvdevan askerlerinin eğitimi yalnızca Araplar gibi giyinebilme-yi değil, onlar gibi düşünme ve davranmayı da öğrenmekten oluşur. Bu şekilde, normalde düşmanın olan topraklarda özgürce hareket edebilir ve rahatça istihbarat toplayabilir, rehineleri kurtarabilir, bir IDF askeri kostümüyle çekeceğinden daha az dikkat çekerek anti-terör operasyonları gerçekleştirebilir.

Bir Duvdevan askerinin normal askerlik prosedürleriyle fazla alakası olmaz. Onun yerine, görev yapacakları çevreye göre yetiştirilirler, yani kalabalık caddelere göre. Bu nedenle, farklı diller, gelenekler öğrenmeye, farklı kıyafetlerle farklı görünebilmeye odaklanırlar. Bir diğer noktaları da silahsız çatışma teknikleridir; bu ajanların çalıştıkları ortamlarda ateşli silah kullanmak facialara yol açabileceğinden dövüş tekniklerinde uzmanlaşırlar. Silah kullanmaları gerektiğinde de mikro-Uzi veya kısa mesafeli M16 gibi kolayca gizlenebilen silahlar kullanırlar. Tabii ki bu silah türlerinin kullanımında son derece profesyonellerdir.

Yechida Meyuchedet Le'Milchama (Ya'Ma'M), 1974 yılında, Filistin Demokratik Halk Cephesi (FDHC)'nin üç üyesi Ma'a lot'ta yüz okul öğrencisini rehin aldığı olaydan sonra kurulmuştur. 15 Mayıs 1974 Pazar günü, İsrail'de ulusal bayram yaşandığı bir gün, AK47 silahlarıyla donanan teröristler, Ma'a lot şehrinde bir okulun kontrolünü ele geçirirler. Lübnan sınırından geçen teröristler, iki gün önce de iki kadını öldürmüş ve bir iş kamyonunu kaçırmışlardır. Ma'a lot şehrine girdikten sonra, önce bir eve girerek ev halkını öldürürler, ölenlerden biri de bir bebektir. Sonra da okula giderler.

Okul tatil dolayısıyla kapalıdır, fakat bir festival düzenlendiği için bazılarının aileleri de yanlarında bulunan yüz çocuk gece okulda kalmışlardır. Bazıları, teröristler herkesi yakalayıp geniş bir odaya kapatmadan önce ikinci kat pencerelerinden atlayarak kaçmayı başarırlar. Teröristler herkesi bir yere kapattıktan sonra İsrail hapis-hanelerinde tutulan Filistinlilerin serbest bırakılmasını talep ederler.

Sayeret Mat'kal birlikleri helikopterlerle olay yerine gelir, fakat durumun karmaşasından dolayı okulun etrafını sarmak ve stratejik noktalara nişancılarını yerleştirmekten başka bir şey yapamazlar. İçerideki seksen çocuk İsrail hükümeti için büyük sorun yaratmaktadır ve ekipler, bu genç yaşamlara zarar vermeden nasıl başarılı bir operasyon yürüteceklerini bilemezler. Bizzat olay yerinde bulunan Savunma Bakanı Moshe Dayan, teröristlere istediklerini vermekten yana değildir, bir kurtarma operasyonu düzenlenmesinde ısrar eder; istediğini alacaktır da.

Harekat, nişancılardan birinin bir teröristi vurmasıyla başlar. Fakat terörist ölmez ve içeri girerek diğerlerini uyarmayı başarır. Ekip hemen ikiye bölünür; biri birinci katın, diğeri de ikinci katın sorumluluğunu alır. Ne yazık ki ikinci kata gireceklerine üçüncü kata girmeye uğraşırlar, girdikten sonra da hatalarını anlayıp bir kat aşağı inmeye çalışırlar. Bu, tam da teröristlere tepki verecek zamanı tanır. Silahlarıyla alanı terk etmeden önce, çocukların bulunduğu odaya el bombalarını fırlatırlar. Sonuç tam bir katliam olur. Yirmi bir çocuk hayatını kaybederken, elli tanesi yaralanır; bunların çoğu da ağır yaralıdır. Maalesef daha kötüsü de var; teröristlerden biri İsrail askerlerinin üniformalarından giyer ve son ana kadar olay yerinde kalır ki daha fazla kişiyi öldürebilsin. Neyse ki son anda yakalanır. Olay ülkede büyük yankı yaratır ve sonunda başbakanın istifa etmesine neden olur. Sayeret Mat'kal'ın çalışmalarına da uzunca bir ara verilir ve Ya'Ma'M kurulur.

İlginçtir, o operasyonda bulunan iki İsrailinin -Yarbay Ehud Barak ve Teğmen Benjamin Netanyahu- de yolu başbakanlığa kadar uzanacaktır.

Ya'Ma'M askerleri çok sert bir elemenden geçerek hemen bir çarpışma birimine alınırlar. Başarılı adaylar her türlü silah ve savunma taktiğinin öğretildiği, sekiz aylık sert bir eğitimden geçerler. Ya'-Ma'M, İsrail tarihindeki en başarılı nişancıları yetiştirir. Son zamanlarda üyeleri daha da becerikli hale gelerek gizli ve uzun mevzili keşif operasyonları düzenlemektedirler. Bazen bu birim Yechuda Meyuchedet Le'Milchama Baterror adıyla da görev yapar.

Amerika – Delta Gücü

Charlie Beckwith, uzun yıllar SAS'ta görev yapmış bir Amerikan Özel Kuvvetler yetkilisiydi. SAS'ta bulunduğu süre içinde Uzak Doğu'da görev yapmıştı. Vietnam Savaşı'nda cesur ve güçlü olmasıyla ün yapmıştı. Orada, "Delta" adına bir birime kumandanlık yaptı. Amerika'ya döndüğünde, aklında İngilizlerin SAS'ı gibi bir özel birim oluşturmak vardı.

Beckwith'in planı, savaş suçluları kurtarma operasyonundan rehine kurtarma operasyonlarına ve istihbarat toplamaya kadar, çok geniş sahaya yayılan baskın ve operasyonlar yapabilme kapasitesine sahip bir grup kurmaktı. Seçim kriterleri İngilizlerin seçim kriterlerine benziyordu; Beckwith ilk otuz adaydan sadece yedisini kabul etmişti. Zamanla azar azar adaylar toplanmaya başlandı, adaylar genelde Özel Kuvvetler'den veya Ranger Battalions'tan geliyordu.

1978'in başlarında, birim on yedi adamıyla anti-terör faaliyetlerine başlamaya hazırdı. Organizasyonu yine SAS'inkine benziyordu: CQB atış, hücum teknikleri ve tıbbi eğitim. Paraşüt kullanamayanlar da sıçrama kursu görüyorlardı. Rehine kurtarma operasyonu senaryolarında kullanılmak üzere, İngilizlerin "Öldürme Evi"nin den-

gi olan özel bir “Korku Evi” inşa ettiler. Kullanılmayan bir 727 modeli uçak temin ederek, üzerinde prosedürleri uygulamalı olarak çalıştılar.

Deniz operasyonları tabii SEAL Takımı 6 tarafından yürütülüyor. O da aynen İngiliz SBS (Özel Bot Bölümü) gibi çalışıyor. 1980’den bu yana Delta ile birlikte hareket ediyor, fakat gerektiğinde kendi başına operasyon yürütebilme kapasitesi de mevcut.

Hem Delta hem de SEAL’ın kullandığı silahlar başlangıçta konvansiyoneldi, fakat zamanla onlar da klasik MP5’e geçtiler. Yine de el silahları daha geniş bir çeşitlilik arz etmektedir. CS gazı, bayıltıcı gazlar, gece görüş cihazları ve gözetleme ekipmanı da sahip oldukları donanımlar arasındadır. 1979’un başlarında, yeteneklerini sergileyen Delta o kadar başarılı bir performans sergiledi ki operasyonel olarak kullanılma tarihi biraz daha öne çekildi. 5 Kasım’da İran’daki Amerikan Elçiliği kuşatıldığında Delta’dan olaya el koyması istendi.

Operasyon için bol miktarda istihbarat vardı: CIA ve basın, kurtarma operasyonunda faydalı olması için sürekli elçiliğin uydu fotoğraflarını ve videolarını yayınlıyorlardı. Delta bundan sonuna kadar yararlandı ve kendisini oradaki duruma göre ayarladı; sonunda da işe yarar bir planla ortaya çıktı.

Fakat kurtarma operasyonu başarısız oldu. Suç Delta’da değil, Amerikan askeri yönetimindeydi. İşleri daha kötü hale getirmek istercesine, yönetim ve komuta zinciri asla eleştirilmedi. Daha sonra, Delta, Granada için kurulan görev birliğinin bir bölümü olarak kullanılmak istendi. Yanlış hesaplamalar nedeniyle helikopterlerin varış süreleri gecikti. Sorun işin organizasyon kısmında gibi görünüyordu, özellikle ulaşım departmanı endişe veriyordu. Delta’nın bu şekilde yalnız çalışamayacağı, eksikleri doğrultusunda yardım alması gerektiği, bu yardımın da dışarıdan, fakat kendisini adanmış ve Delta eğitimini almış kişiler tarafından verilmesi gerektiği anlaşıldı. Biri-

min yönetimi de sıkılaştırıldı. Bir generalin söylediği gibi, kullanacak yetenekte bir kişi tutmuyorsa, dünyanın en iyi kılıcı ne işe yarardı ki? Fakat işleyiş ilerletildi ve Delta Körfez Savaşı'nda ve Afgan Savaşı'nda kendisini gösterme fırsatı yakaladı.

Daha önce bahsettiğim gibi, Amerikalıların Delta ile birlikte çalışan bir SEAL Takım 6'ları var. Bu birim özel operasyonlarda daima Delta'ya destek verir. 1980 Ekimi'nde kurulan bu birim, toplamda 150 ila 170 arası adamdan oluşur ve şu anda Virginia, Norfolk'ta yer alır. Hem Delta hem de SEAL, 160. Havacılık Grubu tarafından desteklenirler. Bu grup geniş bir helikopter ve uçak koleksiyonuna sahiptir ve üyeleri "Gece Avcıları" olarak şöhret yapmışlardır.

İngiltere – Özel Hava Kuvvetleri (SAS)

İngiliz Özel Hava Kuvvetleri, tüm dünyadaki güvenlik birimlerinin örnek aldığı tek özel servistir. Delta Force'tan Charlie Beckwith'in sözleriyle, "Dünyada bir SAS ve bir de geri kalanlar vardır." Bu şöhret cesaret gösterileriyle değil, en zor şartlar altında hak edilerek kazanılmıştır. Sahip oldukları eşsiz pozisyonun sebebi de karşı-terör çalışmalarında elde ettiği başarı oranıdır.

SAS'ın her bir üyesinde imkansız başarmak veya çalışırken ölmek için duyulan özel bir motivasyon, bir tutku vardır. Bu nitelik, II. Dünya Savaşı sırasında SAS üyelerinde mevcuttu ve birliğin belkemiğini oluşturan özellik olarak kalmaya devam ediyor. Birim normalde bir yarbay tarafından kumanda edilirken, eğitim ve operasyonel prosedürler kıdemli astsubayların kontrolü altındadır. Son yirmi yılda, bu astsubayların çoğu subay mevkisine yükseltilmiş, böylece birliğin gücü ve uzmanlığı el sürülmemiş ve harici politik ve askeri müdahalelerden uzak kalmıştır.

Çoğu ülkenin askeri birimlerinden farklı olarak SAS, 1973'teki G7 konferansında alınan anti-terör birlikleri kurma kararından son-

ra kurulmamıştır. SAS tehlikenin çoktan farkına varmıştı ve çeşitli isimlerle anılmaya başlanan yeni birimin donanımını hazırlamak için planlar yapmaya başlamıştı bile. Bu ekipman sağlandı ve SAS eşi benzeri olmayan bir hevesle ilk eğitimine başladı. Kumandan, Savunma Bakanlığı'ndan ilk emrini aldıktan sadece günler sonra, altı SAS birliği Range Rover fabrikasına doğru yola çıkmıştı. Hükümetin karışmasına rağmen de montaj hatından ilk altı beyaz Range Rover'ı aldı.

İlk SAS takımı gayet basit bir yapıya sahipti, fakat terörizm sorunu geliştikçe ve eylemler arttıkça profesyonellik ve eğitimler de arttırıldı. Takım, her türlü terörist tehditle başa çıkabilecek taktikler geliştirdi ve zaman içinde, ekibin baştan oluşturulması dahil, SAS ilk karşı terör stratejisini oluşturdu. Gerekli adam sayısı değişkendi ve her terörist tehdide göre değişiyordu. Toplam rakam, birim başına elli kişiydi.

Hücum ekipleri hedefleri ister uçak, ister tren, ister otomobil olsun, temelde sadece içeri girmeye odaklanıyordu. Nişancılar, gerekli olabilecek uzun menzilli atışlar üzerinde çalışıyorlardı. Fakat aynı zamanda tüm ekip üyeleri rollerinde esnek olmalıydı ki, her ayrı terör saldırısı için gerekli konuda uzmanlaşmış ve gerekli sayıda adam bulunsun.

Kişisel ve grup eğitimleri için genel kurallar belirleniyor ve eğitim kılavuzlarında belirtiliyordu. Bunlar arasında, CQB, yüksek hızla araç sürme, MOE ve iletişim vardı. Yeni eğitim tesisleri de hem SAS'ın Hereford'daki üssünde, hem de Hereford'un birkaç kilometre güneyindeki Pontrilas'taki gizli kamplarında durmadan inşa ediliyordu. SAS üyeleri, meşhur "Ölüm Evi"nde -SAS üssüne inşa edilmiş düz çatılı blok yapı- çalışarak yüzlerce saat harcıyordu. Bu yapı, SAS askerlerinin atış becerilerini geliştirmek ve farklı senaryolar üzerinde çalışmak için inşa edilmişti. Pontrilas tesisinde çeşitli

uçaklar ve sahte bir elçilik binası yer alıyordu. Ekipman listesi de bir hayli uzundu; bayıltıcı bombalar ve diğer cihazlar, saldırı esnasında karşı tarafın dikkatini dağıtmak için, merdivenler ve uzman araçları da gerekli durumlarda kullanılmak üzere yapılmışlardı. Bunlar, SAS'ın daha 1970'lerin ortasında elde ettiği avantajlardan bazılarıydı.

O zamandan beri, SAS karşı-terör operasyonlarında hâlâ başı çekiyor. İngiltere'nin en iyi askerleri olan SAS askerleri uzmanlıklarının doruğuna ulaşacak şekilde eğitiliyorlar, fakat hepsinden önemlisi, sürekli olarak aktif çatışmada yer alıyorlar. Birlik, beş aylık bloklar halinde düzenlenen bir rota sistemine göre çalışıyor. Mesela bir SAS askeri beş ay Bosna'da, Kolombiya'da, Kuzey İrlanda'da, Afganistan'da veya başka herhangi bir ülkedeki küçük savaşlarda çalışıyor. Sonra, bir o kadar süre daha anti-terör ekibinde çalışıyor; burada zamanının çoğunu yeni teknikler ve ekipmanı öğrenerek geçiriyor. Yani ne olursa olsun asker sürekli aktif kalıyor.

SAS'ın müdahil olduğu, İngiltere'deki terörist saldırıların çoğunda, şefi ve İngiltere'nin çeşitli bölgelerinde görev yapan polis birlikleri ve SAS arasındaki mükemmel şebeke sayesinde, Hereford'a beklemede kalması uyarısı yapılıyor. Çünkü İngiltere'de gerçekleşen tüm terör olaylarının kontrolü sivil otoritede bulunuyor. SAS o anda olay yerinde bulunsa bile emir gelmeden harekete geçemiyor. Yalnızca, durum daha fazla can kaybını önlemek için askeri hareketin acil devreye girmesini gerektiriyorsa, SAS'a operasyona başlaması için "yeşil ışık" yakılıyor. Denizaşırı karşı-terör operasyonlarında da genelde ülkesine ve durumuna bağlı olarak hareket ediliyor.

Bugün SAS'ın anti-terör ekibi, Hereford'un hemen dışında, kırmızı ve mavi olmak üzere iki ekibin günde 24 saat koruduğu bir binada ikamet ediyor. Ekibin her üyesinin bir alarm cihazı bulunuyor

ve acil bir durumda kolayca cevap verebilmesi için günlük hareket alanı sınırlanıyor. Anti-terör ekibi yalnızca İçişleri Bakanlığı'nın emriyle harekete geçiyor. Günümüzde, her biri, görev gerektiğinde bağımsız ve birlikte çalışma kapasitesine sahip olan iki ekip bulunuyor. SAS anti-terör ekibi, denkleri arasında dünyanın en iyisi olarak görülüyor.

Fransa – Groupement d'Intervention de la Gendarmerie Nationale (GIGN)

Groupement d'Intervention de la Gendarmerie Nationale, 1973 yılının Eylül ayında, Paris'teki Suudi Arabistan Elçiliği'nin ele geçirilmesinden kısa bir süre sonra kurulan, Paris'in elit karşı-terör birimidir. Yapı olarak dört bölüme ayrılır. Birincisi olan GIGN1, Teğmen Proteau'nun kumandası altındadır. Protetau, adamlarının yapabildiklerinden daha iyisini yapabileceğine inanan, çok yetenekli bir memurdu. 1976'da da yüzbaşı ünvanı aldı.

GIGN asla yüzden fazla kişiden oluşmaz; hatta genel ortalaması doksan kişidir. Dört adet on beş kişilik takımdan oluşur; bir yetkili subay, onun yardımcısı, yüzbaşılar ve teğmenler şeklinde organize olur. Bir adet kumanda, bir adet destek ve bir de müzakere grubu vardır. Her yıl, jandarmadan yetişen sekiz yeni üye kabul eder. Adaylar en az beş yıl tecrübeli olmalı ve temiz bir sicile sahip olmalıdır. Kabul edilenler, her türlü ortamda ve her türlü silahla görev yapmayı öğrenecekleri sekiz aylık bir eğitimden geçerler. Su altında dalmayı öğrendikleri gibi, paraşütle atlamayı, yakın dövüşe girmeyi öğrenirler. Fiziksel eğitimin dışında, hızlı düşünmeyi ve zarar görmemeyi öğrenmek üzere de eğitim alırlar.

GIGN'in karşı terör eğitimi SAS'inkinden pek farklı değildir, yalnız Fransızlar zinde olmaya, bunun için özellikle yüzmeye daha çok önem verirler. Fransız Savunma Bakanlığı'nın kontrolünde bu-

lundukları için, aslında temelde polis sayılırlar; Pau'daki paraşüt okulu gibi bölgelere giderek askeri eğitim alırlar.

Diğer karşı terör birimleri gibi GIGN de, SAS dahil olmak üzere, diğer benzer birimlerle rehine kurtarma ve karşı-terör saldırıları üzerine pratikte bulunmak için yardımlaşır. Hatta pratik için Suudi Arabistan'a asker göndermiş ve oradaki ulusal muhafızları eğitmişlerdir. Bu birimler daha sonra SAS tarafından da eğitilip Mekke'de işgal edilen camideki radikallere karşı da kullanılmıştır. GIGN, en büyük performansını, Cezayir'den Marsilya'ya kaçırılan Air France 8969 no'lu uçak için düzenlediği operasyonda göstermiştir.

Almanya – GSG9 & KSK

GSG9, Grenzschutzgruppe 9'un kısaltması ve Federal Sınır Polisi tarafından oluşturulmuş bir Alman karşı-terör birimidir. Alman ordusu, her biri bu tür bir işi görebilecek nitelikte birimlere sahip olsa da, karşı-terör için bir polis birliği kurmanın daha uygun olacağı düşünülmüştür. Birçok karşı-terör birimi gibi, o da 1972'de, Münih'teki Olimpiyat Oyunları'nda gerçekleştirilen saldırıdan sonra kurulmuştur. Bonn eteklerinde bulunan tipik bir Alman askeri kışlası olan Saint Augustin'de konuşlanmış 220 adamdan oluşur. SAS'la yalnız eğitim alanında değil, ortak operasyonlar vasıtasıyla da yakın bağlar kurmuştur. GSG9'un ilk lideri Ulrich Wegener, ekibini Mogadishu Havaalanı'nda 1977'de gerçekleşen uçak kaçırma olayında görevlendirdi. Kurtarma girişimi esnasında iki SAS askeri de bölgede hazır bulunuyordu.

GSG9, en baştan beri iyi donanımlı ve iyi eğitilmişti. Ulrich Wegener'in tarzı her zaman çok olumlu ve doğrudandı, bu da Almanların bu alanda kısa sürede yükselmelerine neden oldu. Grubun, kendilerini olay yerinde taşıyacak bir dizi Mercedes'i ve 4x4'leri vardı. Gerekliği takdirde polisten helikopter veya hatta uçak te-

min edebiliyorlardı. Standart silahları tabii ki H&K, aynı seviyede tabancalardı, fakat ilk günlerde bazı SIG nişancı tüfekleri de kullanmışlardı. CQB önemli bir yere sahipti; Wegener bazı birimlerini İngiliz sahalarında çalışmalarını için Lyde ve Hyte'ye gönderdiler. Bu bölgeler SAS tarafından pek kullanılmasa da karşı-terör çalışmaları için mükemmel yerlerdi.

Entebbe ve Mogadishu'dan sonra, İran Elçiliği olayından önce, GSG9 Saint Augustin'deki üssünde karşı-terör birimlere ilk konferansını verdi. Amaç taktik ve teknik alışverişlerde bulunmak ve birimler arası rekabeti geliştirmekti. Bu organizasyona ABD, Kanada, Fransa, İngiltere, İsrail ve çeşitli başka ülkelerden katılım oldu.

Almanlar, Mogadishu'daki başarılarından sonra, dünya çapında kendilerine büyük bir talep olduğu fark ettiler; dünyanın her yerinden çeşitli birimler GSG9 tarafından eğitilmek istiyordu. Almanlar bazı ülkelere eğitim ekipleri gönderdiler, fakat fark ettiler ki denizaşırı ülkelerde eğitim vermek sadece birimin Almanya'daki etkisini zayıflatıyordu. Buna rağmen, GSG9 karşı-terör birimlerinin en üst sıralarında yer almaya devam etti. Fakat 1993'te balon birden söndü.

27 Haziran 1993'te, Almanya'nın en çok aranan iki adamı Bad Kleinen şehrinde bir tren istasyonunda kısırıldı. Bu kişiler Wolfgang Grams ve Birgit Hogefeld'di; ikisi de Kızıl Ordu elemanıydı. Alman Güvenlik Servisi (Bundeskriminalt) yıllardır gittikçe küçülen bu gruptan örnekleri topluyordu ve sonunda bu iki adamın izini buldu ve GSG9'u aradı. Birim yaklaştığında Grams, ateş açarak takım üyelerinden birini öldürdü; diğerini de ciddi olarak yaraladı, sonra da kendisi vurularak öldü. Tanıklardan biri, bir GSG9 askerinin Grams'ın başında dikildiğini ve soğukkanlılıkla onu öldürdüğüne dair tanıklık etti. Gerçek ne olursa olsun, basın GSG9'u yerden yere vurdu. Birkaç ay sonra, 17 Ağustos'ta, bir Mısırlı, Tunus'tan

Amsterdam'a giden bir KLM uçağını kaçırdı. Kadere bakın ki hava korsanı, uçağın Düseldorf'a indirilmesini istedi. Bu operasyon gerçekten "tek bir kurşun bile atılmadan" gerçekleştirildi. GSG9 mükemmel bir şekilde korsanı yakaladı. Böylece birim, öldürmek için ateş etmediğini kanıtlamış oldu.

KSK (Alman Komando Özel Kuvvetleri) ise 1996'da, Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesiyle doğan tehditlere karşı kurulan bir anti-terör birimidir. En önemli özelliği yalnızca ülke sınırları içindeki değil, tüm dünyadaki Almanların hayatını korumayı hedeflemesiydi. Kurulmasını teşvik eden olay 1994'te, Ruanda'daki sivil savaş esnasında on bir Alman'ın kurtarılması göreviydi. O tarihte bu görev uygun Alman birliği olmadığından, Fransa ve Belçika'dan özel kuvvetler çağırılmıştı.

KSK, GSG9 gibi teröre karşı savaşır, fakat onun özelliği daha askeri operasyonlara katılmasıdır; hareket alanının ve yargılama yetkisinin daha geniş olmasıydı. Onun da GSG9 gibi, her durumda kullanılabilecek bir rehine kurtarma ekibi vardı. SAS ve ABD Özel Kuvvetleri gibi o da Alman ve NATO topraklarının savunmasında görev alabiliyor, düşman topraklarına keşif ve baskınlar düzenleyebiliyor; karşı-terör çalışmalarında barış sağlama ve kriz yönetimi görevleri üstlenebiliyordu.

KSK'nın bugünkü askerlerinin çoğu Üç Hava Tugayı'nın komando birliklerinden ve ordunun Long Range Scout bölümlerinden sağlandı. Üyeler üç yıllık ağır bir eğitimden geçtikten sonra Nisan 1997'de operasyonel hale geldiler. Eğitim ve acemilik dönemleri bittikten sonra, KSK'nın asker sayısı bine ulaşmış; bunlar farklı birlikler ve müfrezeler halinde organize olmuş ve her biri ayrı uzmanlık alanlarına bölünmüştür. Her biri dört adamdan oluşan dört müfreze, ya kara operasyonu ya hava operasyonu veya sualtı operasyonu yürütecek şekilde eğitilir. Ayrıca bir karar-

gâh müfrezesi de bulunur. Bu birimlerdeki askerler ayrıca şu alanlardan birinde de kişisel uzmanlık sahibi olurdu: patlayıcılar, tıp, istihbarat veya iletişim. Diğer eğitimler de her türlü arazide ve her türlü koşulda hayatta kalma ve yüksek süratte araç kullanmayı kapsardı.

KSK'nın şimdiki adayları, SAS'inkine benzer bir seçimden ve eğitimden geçer. Seçim aşamasına gelebilmek için her aday adayında orduda görev yapmış olma ve hava operasyonlarında bilgi sahibi olma şartları aranır. Adaylardan istenenler arasında, KSK ile altı yıllık sözleşme imzalamaları da bulunur. Bu şartları yerine getiren adaylar günler süren psikolojik ve fiziksel testlerden geçerler. Bunlar arasında; on beş dakikadan kısa bir sürede beş yüz metre yürümek, yedi kilometre koşmak, elli iki dakika boyunca yirmi kiloluk ağırlıklar taşımak gibi sınavlar vardır. Bu sınavları veren adaylar, üç ay boyunca yol bulma, sağ kalma, yüksek süratte araç kullanma, silah kullanma ve yakın dövüş taktikleri içeren üç aylık bir eğitimden geçerler.

KSK'nın kullandığı silahlar HK G36 5,56mm saldırı tüfeği, P8 9mm tabanca, HK MP5 SD3 9mm SMG, HK G8 saldırı tüfeği, G22 nişancı silah sistemi, HK P11 sualtı tüfeği, HK 21 5,56mm LMG ve Milan antitank silahıdır.

KSK üyeleri bugün faaliyettedir. 1999'da, küçük bir birlikleri Kosova'ya Alman VIP'leri korumaya gitmiştir. El Kaide ve bin Laden'e karşı verilen mücadele için Afganistan'a yüz adet birlik gönderdikleri de bilinmektedir.

Rusya – Alfa Birimleri

Alfa, temel görevi karşı-terörizm olan bir KGB birimidir. VIP koruma, Özel Kuvvetler gibi alt birimleri İngiliz SAS'inkiyle benzerlik gösterir. 1991'de Başkan Gorbacov'a karşı düzenlenen darbede,

darbenin yöneticileri tarafından kendilerine emredildiği gibi Rusların Beyaz Sarayı'ndan Yeltsin'i öldürmek yerine, onun yanında yer alarak darbenin yönünü değiştirdikten sonra ünlü oldular. Bu hareketleriyle büyük bir onur kazanarak bundan sonra KGB'nin bir alt birimi olarak görev yapmamayı garantilediler. "Bravo" olarak bilinen birimler de aynı yönde çalışmalar yapmakta, fakat tam olarak hangi görevi ifa ettikleri bilinmemektedir.

Rus birimiyle ilgili, çoğu vahşet senaryoları içeren çeşitli söylentiler mevcuttur. Bu söylentilerden birinde, bir rehine kurtarma operasyonunda hava korsanlarına artık Rusya için görev yapmayacaklarını söyleyip, durdukları takdirde tarafsız bir ülkeye iniş yapabilme şanslarını olacağını iddia ederek onları kandırdıkları, uçak iner inmez de Alfa birimlerinin uçağa saldırdığı; korsanların ise yakalanmaktansa intihar etmeyi tercih ettikleri anlatılıyordu.

Alfa'nın sert yaklaşımı, farklı alanlarda da başarılı olduğunu ispatlamayı başardı; bunlardan bir tanesi de Beyrut'taki olaydı. Amerikan ve İngiliz ekipleri, operasyonda kullanacakları kombinasyonları ayrıntılarıyla planlamakla meşgulken, Alfa daha doğrudan bir çözüm buldu. Ekim 1985'te, üç Rus diplomatı Sünni Müslümanlar tarafından esir alındığında, durumu çözmesi için Alfa görevlendirilmişti. Onlar Beyrut'a varmadan, diplomatlardan Arkady Katkov vurularak öldürüldü ve cesedi bir yere atıldı. Yerel KGB ajanlarının bu suçluların kimliklerini tespit etmesi uzun sürmedi; bir kez tespit ettikten sonra da bu kişilerin ailelerini ve yakınlarını aramaya başladılar. Alfa kısa sürede suçlularla bağlantılı kişileri ele geçirdi ve vücutlarından bazı uzuvlarını keserek suçlulara gönderdi. Eğer tutsak Ruslar bir an önce bırakılmazsa yakınlarının diğer parçalarının da kendilerine postalanacağı tehdidini eklemeyi de unutmadılar. Taktik işe yaradı ve bir daha hiçbir Orta Doğulu grup, bir Rus'u kaçırmaya kalkmadı.

Alfa, operasyonlarıyla ilgili bilgi vermekten kaçınan, çok gizli

bir organizasyon olmaya devam ediyor. Birim, 1991’de, Rus hükümetinin de desteğiyle “Alfa A” adlı özel bir operasyon geliştirdi. Operasyonun kumandanları, hükümetin eski özel kuvvetlerinden profesyonel güvenlik ve karşı-terör uzmanları arasından seçildi. Alfa A gerçekten Rus piyasasında eşsiz bir birliktir ve yetenek, uzmanlık ve personel açısından onlarla rekabet edilemez. Alfa A, birime ulusal ve uluslararası sorunlarda güvenlik talebiyle karşılaştıklarında etkili bir hareket gerçekleştirebilmek için güvenlik danışmanlığı ve desteğinde uzman olan bir grup profesyonel çalıştırır. Kıbrıs’ta da ofisleri olan bu birim eski Sovyetler Birliği’nde çalışmış bazı Batı şirketlerinin güvenliğini sağlar.

Alfa, son operasyonunu 23 Ekim 2002’de, elli Çeçen gerilla Moskova Tiyatrosu’ndaki altı yüz kişiyi rehin aldığı anda gerçekleştirmişti.

Suudi Arabistan

Hem Alman GSG9’dan hem de İngiliz SAS’tan eğitim alan Suudi Arabistan, Orta Doğu’nun en iyi anti-terörist birimlerinden birine sahiptir. Altı kişilik bir ekip 1978’de Cidde’ye geldiğinde SAS eğitimine hazırlıklar başladı. Öncelikle, Arapça konuşan bir yetkili tarafından bir aylık bir hazırlık yaptırıldı. Hem SAS hem de saray muhafızlarından seçilen öğrenciler, şehrin batısında, kullanılmayan eski Kraliyet Sarayı’na yakın bir kışlaya yerleştirildiler. Burası temel eğitim alanları olacaktı.

SAS ekibi kendi yapılanmasında kullandığı eğitime benzer bir eğitim programı izleyerek önce silah eğitimi ve binalara ve uçaklara yönelik saldırı pratikleriyle başladılar. Günlük program, öğle sıcağı ve ibadet saatleri göz önünde bulundurularak ayarlandı. Sabah dersleri, saat 5.00’da fiziksel egzersizlerle başlıyor, sonra teorik derslere geçiliyordu. Saat 9.00 civarında kahvaltı, 13.00’da da öğle yemeği yeniliyordu. Saat 17.00-19.00’a kadar da uyku molası veriliyordu.

Teorik dersler, Browning Hi-Power ve H&K MP5 kullanılan silah eğitimini içeriyordu. İkinci haftada, poligon çalışmaları başlıyordu. Çölde, hem CQB atışlarına hem de “Öldürme Evi” tekniklerine elverişli özel yapılar inşa ediliyordu. “Öldürme Evi”nin duvarları çuval bezinden yapılıyor ve kumdan sığıklarla destekleniyordu. Güvenlik had safhada önemliydi, bu nedenle kumanda ve kontrol mevkilerinde mutlaka aynı zamanda birden fazla asker bulunduruluyordu. Öğrenciler temel silah kullanımından çifte ateşlemeye ve H&K’lerle kısa kontrollü patlamalara kadar ilerliyorlardı. Öğrenciler Öldürme Evi’ne girdiklerinde, takımlara bölünerek daha zor olan ev temizleme tekniklerine geçiyorlardı.

Daha önce de belirtildiği gibi, SAS’a ayrılan eğitim sahası, üç yüz farklı ev türünün ve çeşit çeşit sokağın bulunduğu eski saray bölgesiydi. Tüm saha, mükemmel bir koruma sağlayan yaklaşık üç metrelik duvarlarla kaplıydı. Bu, Suudi anti-terör ekibini eğitmede önemli bir kolaylık olmuştu, özellikle de iç mekan eğitimlerinde ve araba pususu talimlerinde. SAS’ın mevcut yarı uygulamalı eğitimler esnasında havaya uçurma izni olduğundan, genelde bir binadan diğerine geçerken arkasında bir enkaz bırakıyordu, bu da eğitime gerçeklik, orijinallik katıyordu. Eğitimin sonlarına doğru, birkaç Kraliyet üyesinin de gelmesiyle hem binalarda hem de sokaklarda tam teşekküllü bir uygulama yapıldı.

Hava saldırısı uygulamaları havaalanında yapıldı. İlk başta, Suudilerin tercihi dolayısıyla bir C130 kullanıldı. Pratiklerden birinde, C130’un kapısında bir kaza oldu; kapı açıldığında SAS eğitmenlerinden birinin başparmağını tanıamen kesti. Bir doktorun parmağı yerine geri dikmesiyle bu olay da atlatılmış oldu. Öğrenciler bundan sonra bir Boeing 727 üzerinde çalışmaya başladılar; son egzersizleri uygulamalı bir hücumdu. Bu eğitimin üzerinden bir yıldan az bir zaman geçmesine rağmen, Suudi birlikler Mekke’deki ana camide bir grup fanatiğin çıkardığı olayda görevlendirildiler ve harika bir iş çıkardılar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

BAŞARILI KARŞI-TERÖRİZM

Önceki bölümlerde gördüğümüz gibi terörizme karşı başarı, öldürülen teröristlerin sayısına değil, terörist bir tehdidi yaratan olayları değiştirmeye bağlıdır. Çoğu terörist eylem korku yaratmak için düzenlenirken, bu olayla mücadele edenler de belirli bir sınır dahilinde hareket etmelidir. Kısacası anti-terörist gruplar yasalar çevresinde mücadelelerini vermelidirler. Bu, grupların teröristlerin rehineleri öldürmesine engel olmaları anlamına geliyor. Çoğu durumda teröristleri durdurmak, onları öldürmek anlamına gelir. Harekate başlandığı ilk anda, rehinelerin sağlığı pek de ön planda değildir; asıl ön planda olan teröristleri ele geçirmektir. Hücum ekibi olayın kontrolünü ele geçirirlerse rehinelerin hayatı daha önemli hale gelir.

Anti-terörist ekiplerin performansları, kavram olarak önceleri olağanüstüyken sonradan tam bir felakete dönüşmüştür. Bir operasyonun başarılı veya başarısız olmasının birçok nedeni vardır, fakat hiçbirisi sonuç üzerinde birimin profesyonelliği ve kapasitesinden da-

ha etkili olamaz. Çoğu karşı-terör birimi personeli size başarının iyi planlamaya ve bolca şansa bağlı olduğunu söyler. İlk karşı-terörist birimler 1970'lerin ortalarında, operasyonel hale geldiler. İsraililerin Entebbe olayındaki başarıları gerçekten çarpıcıydı, fakat ilk karşı-terör hareketi değildi.

Cibuti – 3 Şubat 1976

Fransız GIGN tarihteli ilk karşı-terör operasyonlarından birini gerçekleştirdi. Bu olay, aynı yılın sonlarına doğru İsraililerin Entebbe'deki başarılarının gölgesinde kalmış olsa da, kabul etmek gerekir ki gerçekten çok iyi planlanmış bir operasyondur.

Fransız hükümeti, FLCS (Front de la Cote des Somals) adlı örgütün dört üyesinin, içindeki otuz çocukla birlikte bir okul servisini kaçırması üzerine, GIGN'i Kuzeydoğu Afrika'daki Fransız kolonisi Cibuti'ye gönderdi. Otobüs, her zamanki güzergahı doğrultusunda hava üssü istikametinden yola çıkmış, şehrin liman bölgesine doğru ilerliyordu. Asiler, şöförü 180 kilometre uzaklıktaki Somali sınırına gitmeye zorladılar ve otobüsü Fransa ve Somali sınırında bir açık alanda durdurdular. Durumu kontrol altına almaya gelen Fransız lejyonierleri, iki askerî kamyonla bekliyordu. Bu esnada, sınır bölgesini kontrol eden askerilerin gözetimi altında, Somali tarafından beşinci bir terörist daha otobüse bindi. Lejyonierler, teröristlerin çocukları Somali sınırlarından içeriye girmesini engelleyen bir şekilde pozisyon alarak bu olaya tepki gösterdiler.

Ortalık biraz yatıştığında FLCS taleplerini bildirdi. Çoğu yerine getirilmesi imkansız olan bu talepler dört saat içinde yerine getirilmezse, teröristler çocukların boğazlarını keseceklerdi. Bütün bunlar yetmezmiş gibi, dayanılmaz hava sıcaklığı da otobüsün içindeki şartları katlanılmaz hale getiriyordu.

GIGN 4 Şubat'ta olay yerine geldi ve hemen hızlı bir kurtarma operasyonuna girişti. Kaçırılan ve hareketsiz halde bulunan bir otobüs, daima hücum birliklerinin saldırılarına açık haldedir. Bunun farkında olan GIGN, otobüsü her açıdan görebilecek şekilde nişancılarını çevreye yerleştirdi. Fakat teröristler kendilerini bir türlü açığa çıkarmıyordu,

Üstelik otobüsün içinde şartlar durmadan kötüye gidiyordu. Teröristlerin istediği öğle yemeği, içine sakinleştirici ilaç katılarak otobüse gönderildi. Öğleden sonra 15.30 sularında, yemekteki ilaçlar ve aşırı sıcak hava nedeniyle bütün çocuklar uykuya daldı. Bu da nişancıların rahatça teröristlere ateş etmelerini kolaylaştırdı. Saat 16.37'de açılan ateşte teröristlerden dördü vurularak öldürüldü. GIGN ekipleri hemen otobüse doğru hareket etti, fakat o sırada hayatta kalan beşinci terörist, çocuklardan birini öldürmüştü bile. Beş çocuk, şoför ve bir bayan öğretmen de kurtarma esnasında yaralandılar; neyse ki kalan çocuklar sapasağlam kurtarıldılar. Sınırdaki Somali askerleri teröristleri korumak için ateş açtı, fakat Fransız lejyonierleri hemen bu grubu etkisiz hale getirdi.

Entebbe – 27 Haziran 1976

28 yaşındaki Alman Wilfred Boese, uzun boylu, sarışın, insanın içine işleyen mavi gözleri olan bir adamdı. Aslında bir avukat olan Boese, mesleğini yapmıyordu; Baader-Meinhof çetesinin tam zamanlı bir üyesiydi. Akıllı bir adam olduğu söylenirdi; özellikle ikna kabiliyeti çok yüksekti, hatta öyle yüksekti ki dört adet teröristi kendisiyle birlikte bir Fransız uçağını kaçırmaya ikna etti.

O tarihte Baader-Meinhof çetesinin çoğu üyesi Alman hapis-hanelerinde sıkı bir gözetim altında tutuluyordu. Mayıs 1976'da, kurucu üyelerden Ulrike Meinhof, Stuttgart'taki hücrelerinde kendisini asarak intihar etmişti. Boese, Meinhof'a her zaman çok say-

gı duyardı, bu nedenle, intikam almak amacıyla bir uçak kaçırma operasyonu düzenlemek için Filistinlilerle bağlantı kurdu. Oluşturulan ekip, Filistinli FHKC'den iki erkek ve Baader-Meinhof'tan Gabrielle Tiedemann adlı bir bayandan oluşuyordu. Tiedemann da Boese gibi Meinhof'u yakından tanıyordu ve bu eylemi onun adına yapıyordu.

Mayıs-Haziran 1976 tarihleri arasında, operasyonu planlamak ve gerekli operasyonları gerçekleştirmek için ekip Kuveyt'te bir araya geldi. Bu, şimdiye kadar görülen en müthiş kaçırma olmalıydı. Hedef olarak, Tel Aviv'den hareket edip Atina üzerinden Paris'e gidecek olan bir Fransız uçağı seçilmişti. Operasyon, uçak kaçırma eylemlerinin uzmanı olan Dr. Wadi Haddad tarafından denetlenecekti; Haddad, Mogadishu, Somali'deki üssünden olayı kontrol edecekti. Operasyonda kilit rol oynayan isimlerden biri de Uganda Başkanı Idi Amin'di. Amin, uzun zaman önce Filistin sempatisini olduğunu ilan etmiş ve Filistinlilerin gelip kamplar kurmaları için ülkesinin kapılarını sonuna kadar açmıştı. Bu korumaya ve yardımlara karşılık, kendisine bu olayda arabuluculuk misyonu üstlenmesi teklif edilmişti. Bu, Amin için karşı koyulmaz bir teklifti. Bu rol sayesinde dünyaca ünlü bir devlet adamı olabilirdi. O zamana kadar ülkesinde adamlarıyla birlikte yaptıkları yüzünden iyi bir şöhreti yoktu; ülke her açıdan hızlı bir düşüş içindeydi, ülkede sadece silahların kanunu geçerli sayılıyordu.

Yazarın Notu: İsrail Güvenlik Servisi'nin, Milton Obote'nin görevden alınıp yerine Idi Amin'in getirilmesinde büyük rolü olduğu söylenmektedir.

İki Alman ve iki Filistinliden oluşan ekip Kuveyt'ten yola çıkacak ve Fransız uçağı Atina'da durduğunda bu uçağa geçeceklerdi. Uçak kalktıktan kısa bir süre sonra da uçağın kontrolünü ellerine geçirip, pilota Libya'daki Bingazi'ye inmesini söyleyeceklerdi. Ora-

dan yakıt aldıktan sonra, Libya'nın koruyuculuğu altında Entebbe'ye hareket edeceklerdi. Burada da Idi Amin'in 20.000 kişilik ordusunun korumasında bulunacaklardı.

27 Haziran günü erken saatlerde, ekip üyeleri Kuveyt'teki dairelerinden çıktılar ve çiftler halinde havaalanına geldiler. Buradan da Paris'e gidecek olan Atina uçağına bindiler, Atina'ya yolculukları sorunsuz geçmişti; indiklerinde hemen transfer salonuna geçtiler ve Tel Aviv'den gelen Paris uçağına bindiler. Uçakta yüzden fazla İsraili bulunuyordu. Almanlar birinci sınıfta uçmak için bilet alırken, Filistinliler ekonomi sınıfına bilet almışlardı. Yolculardan çoğu çirkin bir Almanın uçağına bindiğini hatırlıyor. Görünüşe bakılırsa birisi onun koltuğına oturmuştu; hanımefendi bu kişinin burnundan getirdi. Uçak havalandıktan sonra Boese lavaboya gitti ve burada Filistinlilerden biriyle buluştu; burada Filistinliden silahları aldı. Sonra koltuğına döndü ve hemen yanındaki Tiedemann'a da silahını verdi. Anlaşıldığına göre Almanlar uçağına temiz binmişlerdi; üzerinde silahla yakalanma riskini ise Filistinliler üstlenmişti.

Kaptan Michael Bacos, uçağı gerekli rotaya soktukten sonra kontrolü yardımcı pilotuna bıraktı. Kabindeki dokuz hostes de uçaktaki 258 kişiye içecek servisi yapmaya hazırlanıyorlardı. Hosteslerden biri içecekleri dağıtmak için koridora çıktığında, genç bir kız aniden karşısına dikildi ve iki elini havaya kaldırdı. Hostes önce kızın gerindiğini sandı, fakat elindeki el bombalarını fark etmesi uzun sürmeyecekti.

Birden herkes çğılık atmaya başladı. O sırada iyi giyimli, uzun boylu, sarışın bir Alman ayağı kalktı ve elindeki tüfeğı yolculara doğrultarak herkese yerine oturması emrini verdi. Sonra da kızın yanından geçerek uçuş kabinine doğru ilerledi. Bu sırada da iki Filistinli ayağı kalkarak kızın tekrarlayıp durduğu "Yerlerinize oturun" komutunu tekrarlamaya başladılar. "Biz Filistnliz." dedi içle-

rinden biri, “Eğer size söylendiği gibi sessizce yerlerinize otursanız size zarar vermeyeceğiz.” Bu cümleleri defalarca tekrarladıktan sonra kargaşa biraz dindi. Ortalık yatışınca içlerinde patlayıcı bulunduğunu söyledikleri kutuları uçağın acil çıkış kapılarına yerleştirdiler. Şimdi üstünlük onlardaydı, yolculardan biri bir hareket yapmaya kalkarsa uçağı havaya uçuracaklarını söylüyorlardı.

Aniden dahili telefon bağlantısı kuruldu ve yolcular korku içinde, ağır Alman aksanlı bir adamın kendilerine, FHKC’nin Che Guevara Komando Birimi tarafından kaçırıldıklarını söylemesini dinlediler. Adam on dakika boyunca yolculara, bu uçağı kaçırmalarının nedeninin İsrail’i Filistin halkının hakları konusunda ikna etmek olduğunu anlattı. Yolcuların İsrail ve Alman hapishanelerinde tutuklu bulunan diğer özgürlük savaşçılarını kurtarmak için rehine tutulduklarını belirtmeyi de unutmadı.

Kabinde ise Boese, Kaptan Bacos’un talimatlarını iyice anladığından emin olmuştu. Kaptan ona hiçbir problem yaşamayacaklarını, uçağı istedikleri yere götürebileceğini kendisinin asıl endişesinin yolcuların sağlığı olduğunu belirtti. Ayrıca Boese’den izin alarak baş hostesle konuştu ve ona ekibine teröristler ne isterse onu yapmalarını, direnç göstermemelerini sıkı sıkı tembihledi. Boese’nin isteğı, Kaptan’n uçağı Bingazi’ye götürmesiydi. Oradan yakıt alacaklardı ki Entebbe’ye ulaşabilsinler. Fakat o sırada Patricia Haymen adlı İngiliz bir yolcu hamileliğinden dolayı ağır sancılar yaşıyordu, üstelik zaman geçtikçe durumu daha da kötüye gitmeye başladı. Kadının Entebbe’ye gitmelerine engel olacağından korkan teröristler, onu Libya’da bırakmaya karar verdiler. Üç saat sonra kadın ambulansla Bingazi hastanesine götürüldü.

O akşam, uçak Bingazi’den ayrılarak yolcuları bilinmeyen kaderlerine doğru taşımaya başladı. Ertesi sabahın ilk saatlerinde Air France uçağı Viktoriya Gölü’nün üstünden geçerek Entebbe Hava-

alanı'na iniş yaptı. İndiği andan itibaren tüm uçak Uganda birlikleriyle doldu. Yolculara göre, kaçırılma durumu söz konusu olduğu için gayet normal bir durumdu. Bir süre sonra bir servis aracı uçağa yanaştı ve hostesler sadece dakikalar sonra yolculara içecek dağıtmaya başladılar. Bu tanıdık uygulama herkesin rahat bir nefes almasını sağladı. Fakat saatler ilerledikçe uçağın içindeki sıcaklık da artmaya başladı. İnsanlar saatlerdir oturur pozisyonda durdukları için iyice rahatsız oldular. Yavaş yavaş huzursuzluk belirtileri görülmeye başlandı. Fakat sonunda 257 yolcunun Ugandalı askerlerin oluşturduğu bir kordon eşliğinde uçaktan ayrılarak havaalanının terminaline gitmelerine izin verildi. Yolcuların çoğu Ugandalı askerlerin kendilerine yardım ettiğini sanıyordu, fakat çok geçmeden anlayacaklardı ki askerler kendilerine değil, teröristlere yardım ediyordu.

İsrail'de ise parlamento hemen bir acil durum toplantısı istedi. Başbakan İzhak Rabin, hükümet üyelerini kaçırılma olayından haberdar etti. İsrailliler bunun iyi planlanmış bir hareket olduğunu ve yolcuların şu anda düşman bir ülkede tutulduklarını düşünüyorlardı. Sonradan teröristlerin Idi Amin ve askerlerinden yardım aldığı da ortaya çıktı. Kurtarma operasyonun geniş bir askeri harekattan oluşacağını artık herkes biliyordu.

İlk harekete geçen, İsrail gizli servisi Mossad oldu; dünyanın her yerindeki "gözlerinden" ve "kulaklarından" bilgi toplayarak işe başladılar. Sonraki aşama ise öncelikle bir vuruş timi hazırlamak, onu sağ salım Entebbe'ye ulaştırmak ve 270 kişiyi kurtararak evlerine dönmelerini sağlamaktı. Savunma Bakanı General Gur, İsrail'in en iyi askerlerinin bir araya getirilmeleri için emir verdi. Ve ortaya "Birim" çıktı.

Entebbe'ye geri dönelim. Rehineler, iki katlı, çürümeye terk edilmiş terminal binasına toplanmışlardı. Binanın her tarafı Uganda askerleri tarafından sarılmıştı, dört terörist de yanlarındaydı; fakat

bazen görünüyor, bazen de Idi Amin'le görüşmek üzere ortadan kayboluyorlardı. Gece boyunca yolculara yiyecek ve içecek temin edildi, lavaboları kullanmalarına da izin verildi.

29 Haziran Salı günü, Boese binaya girerek, kalabalıktan dolayı yolcuların bir kısmını başka bir odaya sevk edeceklerini söyledi. Bu, başka odaya geçecek kişilerin isimleri okunana kadar herkese gayet iyi bir fikir gibi görünmüştü. Fakat okunan isimlerin hepsi Yahudi ismiydi. Bir sonraki gün, içlerinde İsraili olmayan bazı kişilerin de bulunduğu 47 kişi Paris'e götürüldü. Idi Amin yolcuları rahatlatmak için içlerinden seçilenlerin hepsini evlerine gönderdiklerini bildirdi; fakat söylemediği bir şey vardı ki gönderilenlerin hiçbiri İsraili değildi.

Bu esnada, rehineleri kurtarmak için yapılan planlara devam ediliyordu; fakat anlaşıldığına göre, ne kadar ayrıntılı plan yapılırsa o kadar çok problem doğuyordu. Yolculardan bazıları evlerine gönderilmiş olsalar bile, Entebbe'de hâlâ 200 rehine vardı ve bu da operasyon için en az iki üç uçakla yola çıkılmasını gerektiriyordu. Amerikalı AWC uçaklarından birinin tespit ettiğine göre, Entebbe'de bir asfaltta iki Mig 17 ve 21'den oluşan bir filo bulunuyordu. Idi Amin'in olay yerine sadece bir saat uzaklıktaki Kampala'da da üssü vardı. Bütün bunlara rağmen, İsraililer hâlâ başarılı bir operasyonla rehineleri kurtarabileceklerini düşünüyorlardı.

Radardan kaçmak için altmış metrenin altında uçabilecek iki C130 uçağıyla Entebbe'ye girilebilirdi. Bu uçaklar, rutin istikametleri doğrultusunda Tel Aviv'den kalkarak Kenya'ya uçacak ve Boeing 707 uçakları tarafından korunacaktı. Komşu Arap ülkelerinden radarı takip edenler, Boeing 707'nin bir tür ekoyla gittiğini fark etmekte zorlanacaklardı. Asıl sorun İsraililerin olay esnasındaki iletişimleriydi. Bu da bir Air Force Boeing 707'nin Entebbe hava sahasında iletişim aktarma istasyonu gibi dolaşmasıyla çözüldü. Son

analizde, İsraililer anladılar ki tüm operasyonu tamamlayabilmek için elli dakikadan daha fazla zamanları yoktu. Bunun için, tüm kumanda İsrail'in en tecrübeli askerlerinden Tuğgeneral Dan Shonron'a verildi.

Shonron, askerlerini üç bölüme ayırdı; ilki ve en geniş olanı, eski terminal binasına saldırarak teröristleri kurtaracaktı. Ayrıca radar ve iletişim sistemlerini de etkisiz hale getireceklerdi. Karşılarına çıkan Ugandalı askerlerin icabına bakmak da bu birimin göreviydi. Daha küçük olan ikinci ekip, C130'lar alana girdikten sonra takip edilmelerini önlemek için Mig 21'ler ve Mig 17'leri alacaktı. Üçüncü ekip de hareket başladıktan sonra yakın mesafeden yardıma gelecek birliklerin alana girmelerini önlemek için havaalanı girişine pusu kuracaktı.

Operasyonun en büyük sorunlarından biri İsrail'den Entebbe'ye giden yolun uzunluğuydu. Gerekli hava aktivitesi düşünüldüğünde, yolda durup yakıt almak da imkansızlaşıyordu. İkinci sorun da Mısır veya Libya radarlarına yakalanma olasılığıydı. İsraililer, bu olasılığa karşı Mirage ve Fantom savaş uçakları bulunduracaklardı. Bu savaş uçakları C130'lara eskortluk edeceklerdi.

C130'ların radara yakalanmamasının tek yolu iki bin milin üzerinde bir yükseklikte uçmalarıydı. Bu da yalnızca yetenek değil, büyük cesaret isteyen bir işti. Bir 707 El Al uçağı Nairobi'ye doğru uçarken, Hava Kuvvetleri 707'si de onun üzerinde uçacak ve radar da yalnızca alttaki uçağın görüntüsü görünecekti. Uçuş istikametleri Kızıl Deniz'i geçip sağa dönerek Etiyopya üzerinden Uganda'ydı. Yani doğrudan düşman toprağına dalacaklardı. Sollarında Mısır, sağlarında Suudi Arabistan olacaktı ve bu iki ülkenin de çok ileri radar ve füze sistemleri vardı.

Hava Kuvvetleri 707 uçağı Uganda'ya vardıldıktan sonra yirmi bin metreye çıkacak ve "Kör Bölge" de daireler çizecekti. Operasyonun

fark edilmesini önlemek için üstün model radar tıkanıklığı yaratacak donanıma sahip olan uçakta, bu aletin iletişim kontervizörü olarak kullanılması şansı da vardı. Yerdeki ekipler askerlerden gelen mesajları doğrudan İsrail'e gönderebilirlerdi.

General Shonron tarafından hücumu yönetmek için seçilen adam, Yarbay Jonathan Netanyahu'du. Netanyahu, sahip olduğu liderlik özellikleri nedeniyle bu göreve seçilmişti. Askerlerine coşkuyla görev yaptırabilmek gibi nadir görülen bir özelliği vardı.

2 Temmuz Cuma günü çöle çizdiği, Entebbe'deki binaları temsil eden işaretler üzerinde askerleriyle tüm gün antreman yaptı. Defalarca silahlı jipleri C130'lardan çıkarmayı, beş yüz metre ilerlemeyi ve binalara hücum etmeyi çalıştılar. Eski, siyah bir Mercedes buldular, İsrailli mühendisler araç üzerinde çalışarak ona, Idi Amin'in kullandığı bir makam aracı görüntüsü verdiler.

İsrailliler artık hazırды, ekip ve gerekli teçhizat uçaklara yüklendi ve kurtarma operasyonu başladı. Kalkıştan kısa bir süre sonra, üç C130 da araçların hız limiti olan saatte 560 kilometreye çıktı ve üçü de aynı anda dalgaların üzerinde 0 kilometreye yükseldiler. Zaten zor olan uçuş şartlarını daha da imkansızlaştırmak istercesine, doğuya gittikçe hava bozulmaya başladı. Pilotlar irtifalarını korumakta zorlanmaya ve düz bir istikamette ilerleyememeye başladılar. Onların hemen üstünde, Nayrobi'ye giden normal El Al uçağı, onun da üzerinde hava kuvvetlerinin 707'si vardı. Radarda bu görüntüyü izleyen herhangi birisi El Al uçağının radardaki ışık yansımasının, onun gölgesi olduğunu zannederdi.

Uganda'da ise işler karışmaya başlamıştı; lavabolar artık kullanılamıyordu, yiyecek kısıtlanmıştı, yolcular ciddi bir ishal salgını sorunu yaşıyorlardı. Idi Amin bu arada yolcuları birkaç kez daha ziyaret etmiş ve mevcut durumu düzeltmek için elinden geleni yaptığını bildirmişti.

Mossad ise Kenya ve Uganda'daki ajanlarını işe koşturmakla meşguldü. Bu ajanlara, ufak sabotajlar düzenleme, telefon hatlarını kesme veya elde ettikleri bilgileri kumandanlara iletme görevleri verilmişti. Kurtarma uçakları güneye doğru uçmaya başladığında, Mossad ajanlarından oluşan bir grup gemiyle Kenya'yı terk ederek Viktorya Gölü'ne açılmışlardı. Beş yüz metreden az bir mesafe yukarılarında C130'lar uçuyordu, bu şekilde radarlar tarafından fark edilmeden Entebbe'ye iniş yaptılar. Yere indikten sonra, uçaklardan biri şu şekilde bir telsiz yayını yaptı: "Burası Tel Aviv'den istenen mahkumları taşıyan El Al 166, iniş izni alabilir miyim?" Entebbe kontrol kulesi tam anlamıyla şok olmuştu. Bir takım planlar yapıldığını biliyordu, fakat gelişmelerin hiçbirinden haberi olmamıştı; başka bir opsiyonu olmadığı için, üstelik sadece bir C130 olduğunu düşünerek iniş iznini verdi. Aynı anda Mossad ajanları havaalanıyla Kampala arasındaki tüm telefon hatlarını kestiler. Bu nedenle çaresiz kontrol kulesi C130'un inerek terminal binasına doğru ilerlediğini seyretmek zorunda kaldı. Uçak pistte ilerlerken, iki adet Land Rover jipin korumalığını yaptığı geniş bir Mercedes alana girerek uçağın arka kısmına yaklaştı. Küçük konvoy doğru terminal binasına doğru ilerlerken, uçaktan bir birlik de onun peşinden gidiyordu.

Hazırlıksız yakalanan Boese, Tiedemann ve Ugandalılar şaşkınlık içinde diğer C130'ların da iniş yapmasını seyrettiler. Konvoy onlara doğru ilerledi ve yalnızca birkaç kilometre ötelerinde durdu. Ugandalı yetkililer bir şeylerin ters gittiğini fark ettiler ama artık çok geçti. İsrailliler ateş açmışlardı bile. Boese, makineli tüfeğini almak için hızla binaya koştu. Konvoydaki araçlardan inen silahlı adamların ardı arkası gelmiyordu. İsraillilerin başlayan çatışmada harcadıkları mermi sayısı gerçekten korkunçtu, fakat Ugandalıların geri çekilmesini sağlamıştı. Gabrielle Tiedeman vurulmadan önce tüfeğini kaldırarak yalnızca bir el ateş edebilmişti. Saniyeler sonra dışarı çı-

kan Boesé, bu kez silahıyla tekrar içeri girdi. Dışarı çıktığında silahsızdı ve teslim olmaya karar vermişti, fakat anında otomatik ateşle vurularak öldürüldü.

İsrailiiler diğer iki Filistinliyi de öldürerek binaya ulaştılar ve rehineri kurtardılar. Başka bir grup havaalanının kontrolünü ele alarak bir sürü Uganda askerini öldürürken, diğerleri de Mig'leri etkisiz hale getirdi. Dördüncü bir grup da çıkışa giderek gelecek destek birimlerine pusu kuran Mossad ajanlarıyla buluştu.

Yavaşça bütün alan kontrol altına alındı ve yolcular binadan çıkarılarak C130'lara bindirildiler. Mühendisler telaş içinde uçakların boş depolarını doldurmaya çalışıyorlardı. Bu esnada doktorlar yaralıları tedavi etmekle meşgul oldular. Yolcular ve askerler dikkatlice sayıldı, kimsenin geride kalmadığında emin olundu. Mercedes ve Land Roverlar bile uçaklara yüklenerek İsrail'e geri götürüldüler. Uçaklar havalandıklarında, arkalarında yerle bir olmuş bir havaalanı bırakmışlardı. Yüzden fazla Uganda askeri alanda ölü bir şekilde yatıyor ve karanlıkta can çekiyordu. Tüm operasyon 95 dakika sürmüştü. C130'lar Kızıl Deniz üzerine vardıklarında, *Mirage*'lar ve *Fantom*'lar maksimum hava koruması sağlamak üzere harekete geçtiler. İsrailiiler tüm zamanların en gözü pek karşı-terör operasyonlarından birini gerçekleştirmişlerdi.

Hollanda – 23 Mayıs 1977

Depont Treni'nin kaçırılması, tüm zamanların ilk terörist eylemlerinden biriydi. Hollanda'da Assen'den Groningen'e giden bir tren içindeki elli bir yolcuyla birlikte, 23 Mayıs 1977'de, dokuz terörist tarafından kaçırılmıştı. Aynı tarihte, Bovensmilde'de bir okulda yüz on çocuk da tutsak alınmıştı; birkaç gün sonra yüz altısı serbest bırakıldı ama hepsinin midesinde virüs vardı. Pazarlıklar üç

hafta sürdü; Hollanda hükümeti tarafından pazarlıkları yürüten psikiyatrist, artık teröristlerin rehineleri öldürmeye başlayacaklarından endişe ettiğini beyan etti.

Bunun üzerine Hollanda Kraliyet Yakın Dövüş Birimleri saat 4.53 sularında beş kişilik ekipler halinde trene saldırmaya karar verdiler. SAS danışmanları da bölgede bulunuyorlardı ve ekiplerin el bombası kullanmalarını tavsiye ettiler, fakat Hollandalı yetkililer bunu reddederek altı adet F104 Starfighter'la trenin üzerinde uçmayı tercih ettiler. Teröristlerden altısı öldürüldü, üçü de teslim oldu. Ateş açıldığında panikleyen rehinelerden ikisi çatışma sırasında öldü. Bir kişi de yaralandı

Okuldaki operasyonda da benzer yöntemler kullanıldı, bu sefer sonuçlar daha iyiydi. Askerler zırhlı bir araçla okul duvarını yıkarak içeri girdiklerinde, dört teröristten üçü hiçbir şeyden habersiz, iç çamaşırlarıyla uyurken hazırlıksız yakalanmıştı. Neticede, teröristlerden dördü de yakalandı ve rehineler kurtarıldı.

Mogadishu – 13 Ekim 1977

Mogadishu'daki kaçırma olayı, Entebbe'den on altı ay sonra gerçekleştirildi. Kaçırma olayını gerçekleştirenlerin hepsi Filistinli olmasına rağmen, eylem yine Alman Baader-Meinhof'un desteğiyle gerçekleşmişti; fakat Alman örgütün adı artık RAF (Kızıl Ordu Partisi) olarak değiştirilmişti. RAF, bir ay önce ünlü bir sanayici olan Hans-Martin Schleyer'i kaçırmıştı. Sonradan ortaya çıktığına göre bu adam kaçırma olayı da, uçak kaçırma olayı da aynı taleplerin karşılanması için düzenlenmişti.

Mayorka, Palma'dan Frankfurt'a doğru gidecek olan Lufthansa LH181 uçağı, 13 Ekim 1977 Perşembe günü yola çıkmıştı. 87 yolcu arasında dikkat çekenler, sadece on bir Alman güzellik kraliçesiydi. Kimse uçakta dört terörist olabileceğinden şüphelenmemişti. Saat

12.57'de yola çıkan uçak, normalde iki saat sonra Frankfurt'ta olacaktı; fakat yolculuğu tam beş gün sürdü.

Teröristler harekete geçtiklerinde, yemekler henüz dağıtılmıştı. Tabancalar ve el bombalarıyla uçağın kontrolünü ele geçirdiler. Roma'da ve Kıbrıs'ta yakıt almak için durduktan sonra, Bahreyn'e hareket ettiler. Burada, Dubai'ye gitmeden önce bir kez daha yakıt aldı. Teröristler, Alman hapishanesindeki Baader-Meinhof çetesinin ve Türk hapishanelerindeki iki teröristin serbest bırakılmasını istediler. Ayrıca on beş milyon dolar da para istiyorlardı. Talepleri, bir ay önce kaçırılan Alman sanayicinin fidyesi olarak istenenlerin aynısıydı. Pazarlıkların devam ettiği ilk kırk sekiz saat boyunca Alman hükümeti teröristlerin isteklerini yerine getirmeyi reddetti. Bir yandan da terörizme karşı sergiledikleri bu duruşu destekleyecek başka ülkeler bulmak için gözlerini Avrupa'ya dikmişlerdi. Fransa ve İngiltere, Alman hükümetini desteklediğini açıkladı.

Yazarın Notu: İngiliz başbakanı, beni ve Binbaşı Alastair Morrison'u Alman karşı-terörist birliği GSG9'u desteklemek için bölgeye gönderdi. Bundan sonrakiler benim gözümünden anlatılanlardır.

Olaydan bir hafta önce, sekiz SAS üyesiyle birlikte Heathrow'da görevdeydim. Farklı hava yolları tarafından kullanılan değişik uçaklar üzerinde pratik yapıyor, uçakların temel yapılarını çözmeye çalışıyorduk. 14 Ekim Cuma sabahı, dramatik bir şekilde ülkenin üzerine çöken sis eşliğinde ekibimle birlikte Hereford'a döndüm. Evime dönmeden önce de ekibi hafta sonu için izne gönderdim. Beni tekrar kampa çağıran telefon geldiğinde eve henüz girmiştim. Hemen geri dönerek takım kumandanını buldum. Kumandan bana Alman hükümetinin birleşik bir anti-terörist harekete ihtiyaç duyduğunu, bu nedenle benim ve binbaşının hemen Londra'ya gitmemiz gerektiğini bildirdi. Sis öyle yoğundu

ki mecburen helikopteri kullanarak doğrudan Battersea helikopter pistine doğru yola çıktık.

Ne yazık ki sis dolayısıyla pist kapanmıştı. Bu nedenle inişten sonra caddeye çıkabilmek için helikopter çıkış kapılarının üzerinden tırmanmak zorunda kaldık. Şanslıydık ki ilk karşımıza çıkan bir polis devriye arabasıydı, bindik ve şoföründen bizi Whitehall'a götürmesini istedik. Şoför, haklı olarak iki pejmürde adamın neden bu şekilde oraya gitmek istediğini merak etti. Kimliklerimizi göstererek adamı ikna ettik ve yola koyulduk. Downing Caddesi 10 numaraya vardığımızda, askeri personel öncelikle bizi durum hakkında bilgilendirdi. SAS Karargâhı Londra'dan Binbaşı Morrison da bize katıldı. Operasyonla ilgili ulusal gizlilik sınırlarını konuştuk, tartıştık ve gerekli teçhizat üzerinde konuştuk. Bize, Bonn'dan GSG9'dan iki askerle birlikte bazı politikacıların geldiği söylendi. Hep beraber, kaçırılma durumunun daha derinlemesine tartışıldığı bir toplantıya katıldık. Güvenlik departmanlarının başkanları, başbakanlar, Binbaşı Morrison, benim ekip kumandanım ve ben bu toplantıda hazır bulunmuştuk. Bize, öncelikle uçağın öğlen saatlerinde basın tarafından bildirildiği gibi Dubai'de olduğu bildirildi. Biz de Dubai'deki saray muhafızları için çalışan eski bir SAS askerinin bölgede olduğunu söyledik.

Daha sonra GSG9'dan gelen askerlerle tanıştırıldık. İlk dakikadan itibaren SAS ve GSG9'un ne kadar çok ortak noktası olduğunu fark ettik ve ileride iki birim için de çok faydalı olacak teknik ve taktikler üzerinde durduk. Ben, atıldığı anda patlayan ve yakındaki her şeyi yerle bir eden bir el bombası geliştirdiğimizden bahsettim. Bomba, atıldığında çok büyük bir gürültüyle birlikte disko ışıklarına benzeyen güçlü ışıklar saçıyordu. Bu bombaların etkililiği, ışıklarıyla hedeflerin dikkatini dağıtabilme özelliği, bizim uzmanlığımız, Orta Doğu'dan elde ettiğimiz istihbaratlar ve son olarak farklı uçak türleri üzerinde yaptığımız çalışmalar Almanların o kadar dikkatini

çekti ki, dönüşte hemen Almanya'ya gidip bunları paylaşmamızı istediler. Bizden Almanlarla konuştuktan sonra gerekirse destek vermek için Dubai'ye de gitmemizi istediler. Binbaşı Morrison ve ben GSG9'a eşlik etmek için seçilmiştik; yola çıkarken Hereford'dan gönderilecek yeni bombaların da ileride bize teslim edilmesini istedik. Hemen yola çıktık, helikopterle gitmeye niyetli olmamıza rağmen sis nedeniyle arabayla gitmek zorunda kaldık ve Brize Norton'a ancak sabah 4.00'da varabildik. Burada bizi kalkmaya hazır bir C130 bekliyordu. Hava hâlâ öyle kötüydü ki kanalı olabildiğince alçaktan uçarak geçmek mecburiyetindeydik.

Uçakta, Hereford'dan gönderilen iki kutu el bombası da hazır-
dı. Bombaların, eğitim için kullanılan sahtelerden olmadığına emin
olmak için kutuyu kontrol etmeyi ihmal etmemiştim. Kontrolden
sonra uçak havalandı ve 15 Ekim Cumartesi günü, saat 6.30'da
Bonn'a vardık.

Orada, Londra'da tanıştığımız GSG9 ajanları bizi karşıladılar
ve doğrudan GSG9 Karargâhı'na götürdüler. Kumandan Ulrich
Wegener Dubai'de olduğundan, burada ikinci kumandanla kısa
bir durum değerlendirmesi yaptık ve yeni İngiliz el bombalarının
Almanlara sunulmasına karar verdik. Uygulama için en uygun
alan, karargâh binasında bulunan, bir uçağın içine benzer hale ge-
tirilmiş bir koridordu. Bir düzine kadar GSG9 askeri, kapılara ya-
kın yerlerde uygun pozisyona geçtiler. Işıklar kapandığında el
bombalarından birini fırlattım. Bazı GSG9 askerleri neredeyse şok
geçirdiler. Bombalar ne kadar etkili olduklarını ispatlamışlardı.
Bunun üzerine ikinci kumandan, Alastair ile beni en hızlı şekilde
Dubai'ye göndermeye karar verdi. Bu, Frankfurt dışından kalkan
12.12 uçağına binip, Kuveyt'te uçak değiştirmek manasına geliyor-
du. Kuveyt'e varana kadar sorun çıkmadı. Tahmin edebileceğiniz
gibi, Dubai'deki olay yüzünden tüm Orta Doğu alarm halindeydi.
Bu nedenle, Kuveyt havaalanında askeri personel bütün valizleri

ikişer kere aradıktan sonra yolcuların uçağa binmelerine izin veriyordu.

Alastair ve ben sırada bir hayli gerilerde bulunsak da içinde Dubai'ye götürdüğümüz el bombaları bulunan çantaları er geç x ışınının altından geçirmek zorunda kalacaktık. Ekranda açıkça görülen el bombalarının yarattığı kargaşayı bugün bile çok net hatırlıyorum. Apar topar üzerimize çullanan silahlı adamlar, bizi güvenlik müdürünün odasına götürdüler.

Çanta açılırken müdahale etmek zorunda kaldım, çünkü Arap görevlilerden birisi neredeyse bombalardan birinin pinini çekiyordu. Sonradan anladılar ki bombalarını Almanya'dan Dubai'ye götürüyorduk. Şansımız varmış, o anda Kuveyt'teki Lufthansa Genel Müdürü odaya girdi. Birkaç dakika içinde, derhal bombalarımızla birlikte Dubai uçağına binmemize izin verilmezse, bir daha hiçbir Lufthansa uçağının Kuveyt havaalanına girmeyeceğini müdüre söyledi. Taktik işe yaramıştı, apar topar bizi uçağına yetiştirerek koltuklarımıza neredeyse fırlattılar. Bombaların bulunduğu çantayı da kucağıma bıraktılar.

Pazar günü, saat 3.00 sularında Dubai'ye vardık, fakat belgelerimiz eksik olduğu için bu kez havaalanında tutuklandık, pasaportlarımız da alındı. Bu olayla ilgili haber yapan Batılı bir gazeteci, tutuklanmamız esnasında isimlerimizi aldı. Sonradan, isimlerimizi araştırarak bizim SAS'tan olduğumuzu öğrendi. Alastair İngiliz Elçiliği'ne ulaşmak için birkaç kez girişimde bulundu, fakat o saatte binada sadece gece bekçisi vardı. O esnada şans, David Bullig adında eski bir SAS askeri olarak karşımıza çıktı. SAS'tan ayrılmıştı ve Dubai Saray Muhafızları'nın eğitiminde görev yapıyordu. Bullig bizi tanıdığı anda işler tamamen değişti. Yalnızca dakikalar sonra, havaalanından özgürce çıkıyorduk.

David'in her yönden çok yardımını dokunmuştu. Bizi kurtarmanın dışında, Saray Muhafızları'ndan en iyilerini seçerek uçağa yapılacak müdahalelerde kullanılacak bir hücum grubu oluşturmuştu. Havaalanından ayrıldıktan sonra, Batı Almanya hükümetinin temsilciliğini yapan Alman Bakan Wischnewski ile görüştük. Dubai Savunma Bakanı ile de temaslarımız oldu, kendisi doğrudan olayın kontrolünü üzerine almıştı. Olayı her yönüyle inceledikten sonra David Bullig'le birlikte GSG9 anti-terör biriminin kumandanı Ulrich Wegener ile görüşmeye gittik. Kendisi havaalanının otelinde birkaç askeriyle birlikte dinleniyordu. Hep birlikte, sabaha kadar yapılacak pek bir şey olmadığında karar kıldık. David Bullig, Alastair ve beni evine götürdü; biz evde hareket planları yaparken, eşi de bize sandviçler ve kahve hazırladı. David ihtiyacımız olan alet ve teçhizatın listesini yaptı. En pahalı talebimiz, üzerinde pratik yapabilmek için bir 737'ydi. Sabah saat 5.00'ı gösterdiğinde Alastair ve ben uyuyakaldık. Birkaç saat kestirdikten sonra Bayan Bullig iyi haberlerle bizi uyandırdı. David taleplerimizin hemen hemen hepsini karşılatmanın bir yolunu bulmuştu. Üçümüz birlikte havaalanına giderek GSG9 askerleriyle ve David'in Dubai'deki çeşitli mercilerden ulaştığı yetkililerle buluştuk. David, Saray Muhafızları'ndan en iyi sekiz adamını seçerek yanına almayı da ihmal etmemişti.

Orada hemen en kötü senaryo gerçekleştiği takdirde ne gibi önlemler alabileceğimizi tartıştık. Bu senaryo, elimizdeki sayılı adamla uçağa hücumda bulunmak zorunda kaldığımız takdirde yapacaklarımızın planıydı aslında. Tabii ki ne kadar zaman kazanırsak, o kadar kusursuz bir plan hazırlayabilirdik. İçinde bulunduğumuz ana kadar ihtiyacımız olan ekipmanın çoğu sağlanmıştı; silahlar, maskeler, telsizler, boy boy merdivenler ve bunlara benzer sayısız nesne hazır. Diğer taleplerimiz için dört jiple beraber iki levazım subayı ve sınırsız nakit para hazır bekliyordu. En önemlisi, bir Gulf Air 737 ödünç verilmiş ve alanın öbür ucuna getirilmişti; kaçı-

rılan uçağın görüş alanının dışında idi. Acele bir anti-terörist teknik uygulamasına başlamak için hazırdım.

Fakat personel noktasında kaynaklarım sınırlıydı. En azından profesyonel yakın dövüş eğitimi almış beş askerim vardı. David, Alastair, ben ve iki GSG9 askerini de sayarsak sayımız artıyordu. Bunlara ek olarak üç memurum ve David'in sekiz askeri de vardı tabii. Öncelikle acil durum seçenekleri üzerinde çalışmaya başladım. Boeing 737, anti-terörist eğitimi için uygun küçük bir hayvan gibiydi. İçine girmek için yalnızca üç seçeneğiniz vardı; kuyruk, kanat veya ön giriş. Düşündük ki teröristler silahlı çatışma durumunda öncelikle ana kapıları tutacaklardı. Kanat yönündeki iki acil durum çıkış kapısını da kilitleyecekleri kesindi. Planımız bu kapılara hücum etmektir. Bu acil durum kapılarının dışarıdan kolayca açılabilir olması, bu yönde saldırıyı seçmemizin en önemli nedeniydi. Ayrıca kanatların uçağın gövdesine birleştikleri yerde bir kör nokta olduğunu tespit etmiştik. İki adam kanatların altındaki kapıların altına mevzilenirlerse uçağın camlarından görülmelerine imkan yoktu.

Öndeki ve arkadaki giriş çıkış noktaları bir süre zorlandıktan sonra açılmaya müsaitti. Ön kapının dışarıdan tutulabilecek bir kapağı vardı, merdivenler hemen altına dayanabilirdi.

Plana göre uçağa kör noktalarından yanaşarak kapıların altına merdivenleri dayayacaktık. İlk hücum birliği kanat kısmındaki kapılara konuşlanırken, ikincisi de merdiven basamaklarına tırmanacaktı. Bu adamlar SAS veya GSG9 üyeleri olacak ve Saray Muhafızları tarafından destekleneceklerdi. Destek birimleri uçağın arkasında bekleyecek ve diğer merdivenleri hazır halde bekleteceklerdi. Arka kapıyı açar açmaz arkadan uçağa gireceklerdi. İkinci bir destek birimi de uçağın altından ön kısma doğru ilerleyecek ve merdivenlerle hazır halde bekleyeceklerdi. Hücum birlikleri destek birlikleriyle koordineli hareket edeceklerdi.

Herkes pozisyonunu aldığı anda ve “hücum” emri verildiğinde hücum birlikleri kapılara hücum edecek ve kabinin orta kısmındaki yolcuların bulunduğu kısımdaki kapıları açmaya çalışacaklardı. İlk birlikler uçağın ön kısmını hallederken, diğerleri arka kısmın kontrolünü elde etmek için bekleyeceklerdi. Ön birlikler ön kısmı halleder halletmez merdivenlerde hazır bekleyen ikinci hücum birliği uçağa girecekti. Amaç, sorun çıktığı anda hemen destek birliklerini yetiştirmek ve yolcuları çıkarmaya çalışmaktı ve o ana kadar önden giren birliklerin attıkları bombalar nedeniyle ortalık duman içinde olacaktı. Bir kez uçağın orta kısmına girildiğinde, sancaktaki birlikler arka kapılar ve tuvaletlerin bulunduğu kısmı rahatça görebileceklerdi. Ekonomi kısmına ilerleyen öncü birlikler birinci sınıfa ulaşacaktı, onun hemen önünde de uçuş kabini vardı ve bu kısmın kapıları genelde kapalı olurdu.

Birliklerin karşılaşabilecekleri tek engel bu kapı ve uçağın bölümlerini ayıran perdelerdi. Bu şekilde anlatıldığında gayet basit ve planlı gibi görünse de asıl mesele doğru zamanlamayı yapabilmektir, birliklerin uçağa girdikten sonra uçuş kabinine kadar ilerleyebilecekleri zamanı ayarlamak zordu. Bu aşamaya gelindikten sonra risk altında kalmaya devam eden tek alan uçuş kabini ve tabii ki içindeki mürettebatı.

16 Ekim günü, saat 8.00’da, LH181 kaçırıldıktan altmış yedi saat sonra, eğitim ve talimlere başlamıştık. Saat 14.00 sularında bir ara verdik, bu esnada ayrıntıların üzerinden geçecek; karşımıza çıkabilecek sorunları bir kez daha gözden geçirecektik. Bu aşamadan sonra artık emindik ki acil bir durumda en az yüzde elli şansımız vardı. Harekata başlamaya hazırdık. Adamlarımızın uçağın içindeki pozisyonlarını en iyi nasıl ayarlayabileceğimizi düşündük. Eğer gece vakti bir karşı saldırısı olursa, hemen Yardımcı Güç Ünitesi’ni kapatacak bir adamı uçağın altına yerleştirmeyi de ihmal etmedik. Bu kişiyi arka tekerlek bölgesine yerleştirdik; sarı ve kırmızı kola bir kez

dokunduğu takdirde uçağın tüm ışıkları ve güç ünitesi otomatik kapanacaktı.

Gece 3.30 civarında, Dubai Savunma Bakanı, kontrol kulesinden bizi izlediği mevkisinden çıktı ve ne durumda olduğumuz kontrol etmek için yanımıza geldi. O sırada Gulf Air 737'yi yeniden gözden geçirdik, kabul etmeliyim ki çok etkileyici görünüyordu. Talimi bitirdikten sonra beklenmedik bir olay oldu. LH181 çalıştı ve operasyonun Dubai'de sona erdirilmesine dair tüm umutlarımız beraberinde götürerek havalandı. Neyse ki Almanlarda pazarlığı yürütenlerin kullandığı bir Boeing 707 vardı; ben ve Alastair dahil herkes uçağa bindi ve LH181'i takip etmeye başladık. İlk izlenimiz, uçağın Güney Umman'da bulunan Salala'ya ineceğiydi. Bu iyi haberdi, çünkü SAS'ın o bölgede benzer görevler için eğitilmiş adamları vardı. Fakat uçağın Aden'deki Khormaksa Havaalanı'na ineceğini öğrendiğimizde hayal kırıklığından kaçamayacaktık. LH181'in başka bir yere uçabilecek kadar yakıtı yoktu, pilot Schumann, büyük bir beceriyle kumdan zemine iniş yapmayı başardı. Bizim 707 ise Suudi Arabistan'daki uluslararası havaalanına gitmek zorunda kaldı. Burada gelişmeleri beklemeye başladık. Bu bekleme esnasında pazarlığı yürüten psikologlar teröristleri, on beş milyon dolar karşılığında yolcuları serbest bırakmaya ikna etmeye çalışıyordu. Sonra aniden pazarlıklara son verildiği haberi geldi.

Kaptan Schumann vurularak öldürülmüştü. Artık başka seçenek kalmamıştı; uçak nerede olursa olsun, gidecek ve kurtarma operasyonunu gerçekleştirecektik. İlk defa Alman ortaklarımızda ciddi bir kararlılık görmüştüm. Sorunu barışçı yollardan çözme defteri artık kapanmıştı.

Bir müddet sonra LH181'in havalanarak Somali'nin başkenti Mogadishu'ya uçtuğunu öğrendik. Hemen harekete geçerek kente iniş yapmak için izin istedik. Mogadishu'ya yaklaştığımızda gerekli

izni almıştık, fakat LH181 iniş pistinin tam ortasında duruyordu. Fakat bizim pilotumuz da en az onlarınki kadar becerikliydi; sahip olduğu kısacık mesafeyi kullanarak olağanüstü bir iniş gerçekleştirdi. Durumun gerginliği bile onu profesyonel yeteneklerini kullanmaktan alıkoyamamıştı. Uçaktaki herkes birden pilotu alkışlamaya başlamıştı.

İnişten sonra, iki Somalili memur pasaportlarımız topladı, ekipte iki İngiliz olmasına şaşırmıştı. Bu memurlar son derece nazik ve dost canlısıydı. Alman bakan hemen Somali başbakanıyla görüşerek kaçırmanın politik boyutunu tartışmaya gitti. Geri kalanlarımız Mogadishu'nun en iyi otellerinden birine yerleştirildik. Mogadishu güvenlik güçleri sayesinde olayla ilgili her gelişmeden anında haberdar oluyorduk, bize çok arkadaşça davrandılar ve çok yardımcı oldular.

Teröristler, taleplerinin yerine getirilmesi için tanıdıkları sürenin 17 Ekim pazartesi günü, 3.00'da dolduğunu duyurdular. Mogadishu'daki kulede bulunan pazarlıkçılar, Alman hapishanelerindeki Baader-Meinhof teröristlerinin ve Türk hapishanelerinde bulunan Filistinlilerin serbest bırakılmasını sağlamak için biraz daha ek süre istediler, ama on saatten kısa bir süre içinde tutukluları getirmeleri çok zordu. Teröristlerin lideri Yüzbaşı Mahmud, bir süre düşündükten sonra süreyi ertesi gün saat 15.00'a kadar uzatmayı talep etti.

Bu arada Alman Bakan Wischnewski, Alman anti-terörist birliklerini LH181'e karşı bir hareket düzenlemek için Mogadishu'ya getirmek üzere izin aldı. Onlar yoldayken, biz de duruma uygun bir hareket planı hazırlamaya koyulduk. Somali Özel Kuvvetler'den bir general da planlama safhasında bize katıldı.

Yine uçağa arkadan yaklaşmak ve her bir grubun farklı kapılardan uçağa girmek üzere dörde ayrılmasında karar kıldık. Her kapıya iki merdiven dayanması hususunda da görüş birliğine vardık.

Bunun avantajı, aynı anda iki adamın açılan kapıdan girebilecek olmasıydı. Bir asker tüm gücüyle kapıya asıldığında diğer asker anında açılan kapıdan içeri girebilecekti.

İki konuda yardım istedik. Birincisi, pazarlıkçılardan hücum öncesi teröristlerle olumlu bir havada konuşmaya başlamalarını istedik, böylece adamların uçağın içinde nerelere konuşlanacaklarını görebilecek zamanları olacaktı. İkincisi de, uçağın ön tarafından görülebilecek fakat uzak bir mesafede bir ateş yakılmasını istedik; bu görev Somalililerindi; böylece teröristler neler olup bittiğini görebilmek için kokpite geleceklerdi.

GSG9 birimleri, 17 Ekim sabahı saat sekizi beş geçe bir Boeing 707'yle olay yerine geldiler. Onlar hemen gerekli ekipmanları hazır hale getirirken, kumandanları da onlara bir konuşma yaptı. Daha sonra LH181'in görüş sahasının dışındaki bir GSG9 707'si üzerinde prova yaptık. Saatler 11.30'u gösterdiğinde, tüm ekipler olay yerinin yetmiş metre uzağında hazır halde bulunuyorlardı. Harekat başladığında uçağa yanaşarak, sessizce, seçilen kapılar istikametinde merdivenleri uçağın gövdesine dayadık. Binbaşı Major ve ben kanatların iki tarafındaydık. Görevimiz, kapılar açılır açılmaz içeriye el bombalarını atarak büyük bir gürültü ve ışığa sebep olmaktı. Ben, terörist lideri Yüzbaşı Mahmud'un bulunduğu kokpit tarafına da bir bomba atacaktım.

Tek sorunumuz, kontrol kulesinden saçılan ışıkların zeminde uzun gölgeler yaratmasıydı. Teröristlerden biri camdan baktığında kolayca gölgelerimizi görebilirdi. GSG9 kumandanı kuleyle doğrudan bağlantı kurdu, harekata başlamadan önce, iki erkek teröristin kokpite geldiği kendisine bildirildi, hemen o anda planlanan ateş yakıldı. Biraz şaşırtıcı bir sonuç ortaya çıktı, çünkü görünüşe bakılırsa Somalili askerler heyecandan sanki petrolle dolu koca bir tankeri ateşe vermişlerdi.

GSG9 kumandanı “hücum” emrini verdi, her şey bir anda gerçekleşti. O sessiz Afrika gecesı kayboldu. Hızla ön ve arka kapılar açıldı, askerler içeri girerek gözden kayboldular. Hemen arkasında kanatlardaki birlikler çıkış kapılarını zorlayarak içeri girdiler. Tüm bu hareketlere silah sesleri ve bombaların saçtığı ışıklar eşlik ediyordu. Birden sancak kapısı açıldı ve bir hayli şaşkın olduğu belli olan bir terörist görüldü. Bir GSG askeri onu vurur vurmaz, lavaboların olduğu kısma koşarak koridoru aydınlattı, bir kadın teröristi daha vurmuştu. Ön hücum birlikleri iki erkek teröristle çatışmaya girmişlerdi. Fakat bu sadece bir dakika sürdü; bir dakika sonra iki erkek terörist de artık hayatta değildi. Çatışma esnasında uçaktan iki büyük patlama sesi geldi. Bunlar teröristlerin sımsıkı tuttıkları el bombalarından gelen seslerdi; adamlar vurulduklarında parmakları gevşeyince bombalar patlamışlardı. Böylece LH181’in kaçırılma olayı son bulmuştu.

Ateş kesilir kesilmez yolcular bir bir görünmeye başladılar. Bazen yolcular uçağın altında şişirilebilen lastik balonlar olduğunu düşünerek atlamaya kalkardı, fakat bu sefer böyle bir şey gerçekleşmedi, yolcular onun yerine hücum ekiplerinin merdivenlerinden inmeye kalktılar. Bu aşamadan sonra birilerinin yaralanmasını kaldıramazdık doğrusu. Neyse ki GSG9 askerleri yolculara bu merdivenlerden veya kanatlardaki acil durum kapılarından inmeleri için yardım ettiler.

Yolcular tam bir sersemlik halindeydiler. Sonuçta zor fiziksel şartlarda bir uçakta kapalı kalarak beş uzun gün geçirmişlerdi. Bir de buna psikolojik rahatsızlıkları eklerseniz, gerçekten belirsiz bir zaman içinde geçirdikleri her saat büyük eziyet olmuştu. Harekatın ilk dakikalarından itibaren etraflarını saran patlamalar, ışıklar, duman, koşuşturmacalar, silah sesleri ve kurşunlar insanlara yönlerini şaşırtmış olmalı. Çıktıklarında, hemen arka tarafta bekleyen ambulanslara götürüldüler, diğer araçlar da onları havaalanının terminaline götürdü.

Bilanço üç ölü bir de ağır yaralı teröristti. Yaralı bayan terörist tedavi için hastaneye kaldırılırken, hâlâ eliyle zafer işareti yapıyor ve sloganlar atıyordu. Bir GSG9 üyesi, mürettebattan bir kişi ve beş yolcu da yaralılar arasındaydı. İlk müdahaleleri yapıldıktan sonra pazarlıkçıların 707'siyle yola çıkarılarken, GSG askerleri, iki SAS askeri ve pazarlıkçılar da GSG9'un uçağıyla olay yerinden ayrılarak Almanya'ya uçtu.

Operasyon bitmiş olsa da LH181 uçağının kaçırılmasıyla ilgili hâlâ belirsiz noktalar, cevapsız sorular vardı. Eve dönerken, Stuttgart'ta farklı hücrelerde tutulan Baader-Meinhof çetesinin üyelerinin intihara kalkıştıklarını duyduk. Andreas Baader ve Jan-Carl Raspe kendilerini vurmuş; Gudrun Ensslin kendini asmış; Irmgard Möller de çaldığı ekmek bıçağıyla başarısız bir intihar girişiminde bulunmuştu. Farklı hücrelerde kilit altında tutulan bu teröristler nasıl olmuştu da yalnızca birkaç saat içinde Alman hükümetinin 3.500 kilometre uzakta, Mogadishu'daki başarısından haberdar olmuşlardı? İki erkek terörist kendilerini vurdukları silahları nereden bulmuşlardı? Bu soruların cevapları bugün bile sır olarak kalmaya devam ediyor.

Bizler SAS askerleri olarak Frankfurt'a vardıktan sonra GSG9 askerlerinden ayrılarak VIP salonuna götürüldük. Burada bize, İngiltere'ye hareket edecek uçağımızın kalkış saatine kadar, darmadağın olan kıyafetlerimizi düzeltmemiz söylendi. Saat 21.00 sularında Londra'ya vardıktan sonra operasyonla ilgili gizli bir toplantıya katıldık. Artık her şey sona ermişti. Ortak hareketimizin başarısı, Kapitan Jurgen Schumann'ın Aden'de vurulmasıyla gölgelenmişti. Schumann çok cesur bir adamdı; her profesyonel pilot gibi son ana kadar yolcuların ve mürettebatın güvenliğini sağlamaya çalıştı.

Olay artık dünya basınına yansımıştı. Herkes terörist bir tehdide karşı Alman hükümetinin kazandığı başarıyı alkışlıyordu. Olayla

ilgili olarak, uçağın kaçırılmasından bir ay önce Dr. Hans-Martin Schleyer'in kaçırıldığını da unutmamak gerekir. İki olayın bağlantılı olduğuna dair ipuçları vardı. Kurtarma operasyonundan birkaç gün sonra Dr. Schleyer'in cesedi bir otomobilin bagajında bulundu; kafasına üç kurşun sıkılmıştı.

Beyrut – 22 Ocak 1979

Bütün anti-terörist operasyonlar başarılı olur diye bir kaide yoktur; bazen masum insanların hayatlarını kaybetmeleri önlenemez. Sıradaki hikaye, zayıf istihbaratın ve söylentilerin, sadece yanlış zamanda yanlış yerde olan masum bir insanın nasıl ölümüne sebep olduğuna bir örnek teşkil eder.

İsrail Başbakanı Golda Meir, Münih'teki Olimpiyat Oyunları'nda ölen atletlerin intikamın almaya kalkınca, bazı kuşkuları olmasına rağmen, askeri ve sivil danışmanlarının da tavsiyeleriyle harekete geçti. Almanya'daki ölümler onun sınırlarını zorlamıştı, halkının sesi de onu intikama çağırıyordu. Mossad vurucu güçlerine hareket için izin çıkarıldı.

İsrailliler öncelikle Münih operasyonuna katılan Arapların bir listesini çıkardılar. Listeler hazırlandıktan sonra, suikast timleri "arananlar listesi"ndeki kişilerin izlerini sürmeye koyuldular. Bu Arapların çoğu olaydan sonra Avrupa'da kalarak çeşitli saldırılara karışmışlardı. Mossad bu kişilerin ortadan kaldırılmasını istiyordu. Fakat operasyon İsrail sınırları dahilinde değildi, bu nedenle aylar süren bir eğitim ve ayrıntılı uygulamalardan geçtiler. Suikast, hükümetlerin tercih ettiği bir yöntem değildir. Utanç verici sonuçlar doğurabilir. Yakalanan olursa daima tek başına kalırdı.

16 Ekim'de, Roma'da ilk kurbanlarını öldürdüler. Abel Wael Zwieter, terörizme karşı gibi görünen, akademik ünvan sahibi bir kişiydi; fakat aslında Kara Eylül üyelerinden biriydi. İki masum İn-

giliz genç kızı kullanarak bir El Al uçağına bomba yerleştirmişti. Bomba, uçak kalktıktan sonra patlamak üzere planlanmıştı, ama başarısız oldu. İsrail'in intikamıysa, başarısız olmayacaktı. Bir gece gizlice Zweiter'i takip ettiler ve asansöre binmek üzereyken 22'lik bir Baretayla on kurşun sıkarak onu öldürdüler.

Vuruş timi, Aralık'ta Fransa'ya geçecekti. Buradaki hedef başka bir akademisyen, Paris'te yaşayan tarihçi, Dr Mahmud Hamshari'ydı. Mossad bu kişinin Kara Eylül'ün Paris'teki ikinci adamı olduğuna kanaat getirdi ve öldürmek için plan yapmaya başladı. Gözlemleri sonucu, Hamshari'nin eşinin ve çocuğunun her gün saat sekizde evden çıktığını tespit ettiler. Bu bilgiyi kullanarak, evinin yakınlarındaki bir kafeye kadar Hamshari'yi takip ettiler ve onunla röportaj yapmak isteyen İtalyan muhabirler kılığında karşısına çıktılar. Bu esnada, bir yandan da dairesine bir bomba yerleştiriliyordu; bomba, ertesi sabah eşi ve çocuğu evden çıktığında patladı.

Üç numaralı hedef de bombayla öldürülecekti. Abd el Hir, Kara Eylül'ün Kıbrıs'taki adamıydı. SSCB ile olan bağlantılarını kullanarak silah ve eğitim tedarik ederek Filistinlileri destekliyordu. Onu öldüren bomba, bir gece yatağa yatmadan önce ışıkları kapattığında patlamıştı.

Yavaş yavaş Ali Hasan ve diğerleri olayı çözmeye ve misillemede bulunmak için hazırlıklar yapmaya başladılar; ilk eylemleri Madrid'de bir Mossad ajanını öldürmekti. Kızıl Prens olarak tanınan terörist durdurulacak gibi değildi. Kartum'da bir resepsiyon esnasında, Kara Eylül binayı basmış ve içindeki diplomatlarla birlikte abluka almıştı. Batılılar pazarlık girişimlerinde başarılı olamayınca, Ali Hasan'ın emri üzerine, iki Amerikalı, bir de Belçikalı diplomat öldürüldü. Fakat operasyon onlar için başarıyla sonuçlanmadı, hepsi de polise teslim oldular. Bu zayıflık üzerine sinirden neredeyse tüm akli dengesini kaybetme noktasına gelen Kızıl Prens, dünya genelini-

den aldığı desteği kaybetmesini sağlayan büyük bir cinayet operasyonuna başladı; bu da İsraili vuruş timine planladığı hareket için cesaret verecekti.

1973 Martı'nın ortalarında, Kara Eylöl'e ve Beyrut'ta yaşayan Filistinlilere karşı bir hareket düzenlediler. Turist şeklinde giyinmiş altı kişilik bir takım şehre girdi ve hedeflerine ulaşmak için araç kiraladılar. 9 Nisan tarihinde, gece yarısı, kiralanan araçlar sahilde eğitilmiş komandolarla ve patlayıcı uzmanlarıyla buluştular. Saatler 01.30'u gösterdiğinde, ekip hedefine ulaşmıştı. Gruplardan biri, Verdun Caddesi'ndeki yedi katlı binaya girdi; daha geniş bir takım olan diğeri de Kartum Caddesi'ndeki PDF karargâhına gitti. İlk grubun girdiği apartman gayet sessizdi; tüm sakinleri çoktan uykuya dalmışlardı. Kemal Nasır ölen ilk kişi oldu. Öldürüldüğünde, uyuyamamış, kalkıp bir mektup yazmaya başlamıştı. İkinci katta oturan Kemal Advan, karısı ve çocuklarının gözleri önünde öldürülürken, altıncı katta oturan Ebu Yusuf, karısının kollarındayken vurularak öldürülmüştü. Seslere uyanan ve kapının önüne çıkan yaşlı bir kadın da karambolde öldürüldü. Çıkmadan önce, kurbanların dairelerini aradılar ve isim veya lokasyon bildiren belgeleri topladılar ve ekipleri adına artı puan kazandılar.

Bu esnada, Kartum Caddesi'nde, iki İsraili arkadaşça bir tavırla muhafızlara yaklaştılar ve iyice yakına geldiklerinde silahlarını çıkararak muhafızları vurdular. Olaya şahit olan üçüncü muhafız anında ateş açarak iki İsrailiyi de öldürdü. Kulakları sağır eden bir patlama ve hemen arkasından büyük bir duman tabakası Beyrut gecesini kapladı. Vuruş timi hiç durmadan doğruca kumsala ilerledi; kiralık araçlarından atlayarak yaralıları toplamak için gelen bot ve helikopterlerle olay yerinden uzaklaştılar. Operasyon başarı kazanmıştı, fakat bir adam, Ali Hasan yine doğru zamanda farklı bir yerdeydi.

Her nedense, Batı bu cinayetleri onayladı, İsraililerin intikam

almaya hakları olduğunu söylediler. Fakat İsrail'in doğru hedefleri yok ettiğinden nasıl emin olabildiler? İsrail, tamamen silahsız bir uçağı vurduğunda bu soru apaçık ortaya çıktı. Kahire'ye gitmekte olan bir Libya uçağı tamamen kum fırtınası nedeniyle havaya uçurulmuştu. Fırtına nedeniyle rotada meydana gelen sapma, uçağı İsrail hava sahasına sokmuştu. İsrailliler bunun ticari bir uçak olduğunu biliyorlardı, fakat İsrail'i vurmak isteyen bir uçan bomba olabileceğı konusunda paranoyaklaşmaları sonucu, iki savaş uçağını aracın peşine takarak uçağı vurdular. 104 masum Libyalının parçaları çöle savruldu.

İsrail'in hedef listesinde sırada, Kara Eylül üyelerinden olan, Atina'ya gönderilen ve Kuveyt'ten emir beklemesi emredilen Ebu Zayid vardı. Zayid, günlerce otel odasında bekleyerek kendisiyle iletişim kurulmamasından dolayı endişelendi. Beklediğı cevap, Beyrut baskınıyla ilgili haberi radyodan duyduğunda gelmişti. İlk kez bir gazete almak için otel odasından ayrıldı. Onun kısa yokluğunda, İsrailliler odasına girerek yatağının altına bir bomba yerleştirdiler. O gece gerçekleşen patlamada, Ebu Zayid hayatını kaybetti.

Ekip üyeleri buradan Paris'e hareket etti; bu kez Boudia adında bir Cezayirli arıyorlardı. Bu kişinin FHKC'nin Trieste ve Rotterdam'daki petrol rafinerisi bombalarını organize ettiğine inanan İsrailliler, adamı bulmakta zorluk çekiyorlardı. Sahip oldukları tek bilgi, adamın kadınlardan çok ilgi gördüğüydü. Cezayirli genç bir bayan profesör sayesinde ona ulaşılar. O yeni avı üzerinde çalışırken, İsrailliler onun yakıt deposunu doldurmakla meşguldüler! Araç, Boudia içindeyken havaya uçacaktı.

Vuruş timi başarı üstüne başarı yakalıyordu, fakat hâlâ asıl istedikleri adamı, Ali Hasan'ı ele geçirememişlerdi. Ne zaman izine rastlasalar, anında ortadan kayboluyordu. 1973 yılının Şubat ayında, Ali Hasan'ın Almanya'da olduğuna dair bir istihbarat aldılar. He-

men harekete geçen ekip, onu ele geçirmek için tüm imkanlarını seferber ettiler; karşılığını da alacaklardı. Kara Eylül üyelerinden Kemal Benamane adında bir Filistinli tespit edildi ve Norveç'e kadar izlendi. İzci ekip Benamane'nin Oslo'da bir otelde kaldığını öğrendiğinde, vuruş ekibi acilen İsrail'de bir araya geldi. Benamane otelden ayrılarak Lillehammer'e doğru yola çıktı; on beş kişiden oluşan tüm ekip de peşindeydi. 20.000 nüfuslu küçük bir yer olan şehre vardıklarında, gruplara bölünerek arama çalışmalarına başladılar. Benamane'yi bulduklarında başka bir Arap'la konuşuyordu. Bu kişinin kimliği hakkında yapılan tartışmalar sonucunda, yakaladıkları bu adamın Ali Hasan olduğu kanaatine vardılar. Gerçi bu adamın bıyığı yoktu; fakat zaten ellerindeki resim eskiydi. Tahmin edileceği üzere yanlış adamı yakalamışlardı; sonuç Faslı bir garsonun devlet eliyle cinayete kurban gitmesi olmuştu.

Bu esnada, gerçek Ali Hasan Beyrut'ta, ağır güvenlik önlemleri altında hayatına devam ediyordu. Daha yeni, bir "Dünya Güzeli"yle evlenmişti. 22 Ocak 1979 günü öğleden sonra, altı aylık hamile karısının yanından ayrılarak Chevy'sine bindi. Arka tarafta, iki korumanın arasında oturuyordu. Beyaz bir Land Rover da peşinden takip ediyordu. Araç yavaşça Verdun Caddesi'nden ayrılarak Madam Curie Caddesi'ne girdi. Birisi beyaz bir Volkswagen'i ters bir şekilde park ederek yolu kapatmıştı. Chevy geçebilmek için ilerlediğinde, Volkswagen büyük bir gürültüyle patladı. Mossad sonunda adamını haklamıştı. Ali Hasan'ın vücudu, korumalarınınkilerle beraber parçalara ayrılmıştı. Ne yazık ki, civardaki suçsuz turistler de hayatlarını kaybettiler, ölenler arasında İngiliz bir hemşire de vardı. Yaser Arafat, Hasan'ın tabutunu bizzat taşıyacaktı.

İran – 4 Kasım 1979

1977'de kurulan Delta Gücü, anti-terörizm dünyasına daha ye-

ni adım atıyordu, Amerika'nın kendisine yardım etmeye veya eğitimde saha uzmanlığı sağlamaya hevesli birçok dostu vardı; bunlar sayesinde ekip gerçekten umut vaat eden bir başlangıç yaptı. Mükemmel eğitim ve ekipmanla desteklenen yetenekli adamlar, Delta Gücünü dünyanın en iyi karşı-terör birimlerinden biri yaptılar. İki yıl sonra, birim ilk ciddi kurtarma operasyonunu düzenleyecekti. Hedefleri, düşman toprağı Tahran'da bulunan Amerikan Elçiliğı'ydi.

Sorun, İran'da devrimci bir grup Şah'ı devirdiğinde başlamıştı. Ülkenin durumu kötüleşti ve İran Devrimci Muhafızları devreye girdi. 4 Kasım 1979'da, militanlar Tahran'daki Amerikan Elçiliğı'ni ele geçirdiler ve yüzden fazla Amerikalıyı esir aldılar. Krizin ilk günlerinden itibaren askeri hareket gündeme oturmuştu. Temel sorun, Tahran'ın ABD üslerine uzaklığıydı. Sonunda Delta'nın Entebbe tarzı bir hareket düzenlemesi şeklinde kararlaştırıldı.

Düzenlenen operasyonun adı "Kartal Pençesi"ydi. Plan, Umman, Masirah'taki eski bir Amerikan üssüne, Umman Körfezi'nde bir yerlerde bulunan Nimitz'deki uçak taşıyıcısıyla Delta'nın İran'a gönderilmesi idi. Planın ilk aşaması, Tahran'ın yaklaşık iki yüz kilometre uzağında "Desert One" isimli bir üssün kurulmasıydı. Delta, C130'larla Masirah'tan Desert One'a uçacaktı. Üç uçak yakıt taşırsan, üç uçak da Delta askerlerini ve koruma sağlayacak olan polis güçlerini taşıyacaktı. Birimler Desert One'a indikten kısa bir süre sonra, havaalanından kalkacak olan sekiz RH 53D helikopteri de onlara katılacaktı.

Helikopterler Desert One'a vardıklarında, yakıt alacak ve Delta güçlerini Tahran'ın hemen dışında gizli bir alana götürecek, C130'lar da Masirah'a döneceklerdi. Delta Force, gün boyu şehir dışında saklanacak ve harekete geçmek için gece olmasını bekleyecekti. Savunma Bakanlığı'nın özel ajanları da Delta'yı şehre götürecek araçlarla bölgede hazır bulunacaktı. Delta kuvvetlerini bırakan heli-

kopterler güneye uçacak ve ekibi geri götürecekleri ana kadar dağlarda saklanacaktı. Gece olduğunda, Savunma Bakanlığı ajanlarının da yardımlarıyla Delta, elçiliğe girerek rehineleri kurtaracaktı. Sonra da helikopterlerle bölgeyi terk edeceklerdi. İran Devrimci Muhafızları tarafından gösterilecek en ufak bir direniş de anında bastırılacak ve beklemede olan helikopterler yardımıyla destek vermeye gelecek İran birlikleri engellenecekti. Operasyon devam ederken, ABD polis kuvvetleri, Tahran'ın güneyinde, Manzariyeh denen bölgede güvenli bir hava sahası oluşturacak ve buradan herkesi dev bir C141 ile toplayabileceklerdi. Plan birçok uçağın ve ek önlem olarak özel arama kurtarma birimlerine dayanıyordu.

Plan başkandan onay aldı ve 24 Nisan'da uygulanmaya başlandı.

Yazarın Notu: Şunu belirtmeliyim ki, operasyon başlamadan önce, GSG9 kumandanı Ulrich Wegener, Charlie Beckwith'e bir mesaj göndererek Almanların, Amerikalı rehinelere durumunu takip etmek için İran'a bir tv kamera sistemi yerleştireceklerini bildirmişti. Acaba Charlie kendilerine yardım edebilir miydi? Bence Cahrlie bu teklife balıklama dalar, fakat üstleri buna izin vermediler. Bu tamamen bir Amerikan operasyonu olmalıydı.

Delta kuvvetlerini taşıyan C130'lar Desert One'a indikleri andan itibaren sorunlar boy göstermeye başladı. Bölgeye gelen Mercedes marka bir otobüs ekipler tarafından durduruldu, içinde otuz yolcu vardı. Bu kişiler rehin tutulurken, yolun diğer tarafından da bir petrol tankeri görüldü. Güvenlik sebebiyle, polisler tankere bir roket fırlattılar. Tanker alevler içinde boğulmuştu.

O esnada, tankerin arkasından gelmekte olan küçük bir kamyonet olayı gördü ve askerlere ateş açtı. Amerikalılar ne olduğunu anlamadan, yanan tankerin şoförü araçtan çıkarak kamyonete bindi ve gaza basarak gözden kayboldu. Oluşan riske rağmen Charlie Beckwith planını uygulamaya devam etti; kısa bir süre sonra C130'ların hepsi alana varmıştı. Taşıdıkları askerleri bıraktıktan

sonra, üç uçak Sharjah'a geri döndü. Artık tek yapacakları, helikopterler gelene kadar rastladıkları tüm sivilleri tutmaktı. Bu bekleyiş esnasında kamuflajlar hazırlandı ve bir SATCOM radyo bağlantısı kuruldu.

İşte bundan sonra terslikler bir bir kendilerini göstermeye başladılar. Helikopterler geç kaldı, gün ağarmak üzereydi. Sonunda altı helikopter bölgeye ulaştı. Yaklaşık bir buçuk saat geç kalmışlardı. Görünüşe bakılırsa, kötü bir fırtınaya takılmışlardı. Askerler helikopterlerden inerken, helikopterlerden biri arıza yaptı ve devre dışı kaldı. Oysa Charlie'nin altısına da ihtiyacı vardı; aracın pilotuna neredeyse yalvardı, fakat yapılacak bir şey yoktu. Operasyon yarım kalmıştı.

Delta kuvvetleri kalan üç C130'a geri binerken, yeni havalanan helikopterlerden biri yanlışlıkla uçağa çarptı. Tüm alan birden alev topuna döndü. Uçağın taşıdığı patlayıcı ve roketler devasa bir havai fişek gösterisi yapar gibi ard arda patladılar. C130'da bulunan beş USAF askeri ve RH-53'teki üç denizci öldü.

Her şey buraya kadardı. Charlie hemen adamlarını toplayarak Masirah'a döndü. Az sonra, bir jet saldırısı geride kalan helikopterleri vurdu. Onca yıllık eğitimden sonra, ortaya böyle inanılmaz bir facia çıkmıştı. Hemen belirtmeliyim ki bu Delta'nın suçu değildi, fakat herkes birimi suçladı. Delta, ABD'ye döndükten birkaç gün sonra, Başkan Carter birimi ziyaret etti. Onlara övgüler yağdırmaktan başka yapabileceği bir şey yoktu.

Londra – 30 Nisan 1980

30 Nisan 1980 sabahı, saat 11.25'te, altı silahlı adam Londra'nın Kensington Caddesi'ndeki İran Elçiliği'ni ablukaya aldı. Anlaşıldığına göre, teröristler Ayetullah Humeyni rejimine karşıydı ve Kuzistan'ın bağımsızlığını istiyorlardı. Elçiliği kontrol altına aldıkları

rında, kapıdaki polis görevlileriyle birlikte 36 kişiyi rehin almışlardı. İlk başta teröristlerin böyle bir eyleme kalkıştıklarından kimse- nin haberi bile olmazdı, fakat birkaç dakika sonra duyulan makineli tüfek sesleri bu olasılığı ihtimal dışı bıraktı. Polis hemen olay yerinde geldi. Bu kadar çabuk gelmelerinin nedenlerinden biri, tabii ki kaçırılanlar arasında, Trevor Lock adlı polis memuru olmasıydı ve zaten bu kişi, teröristler tarafından içeri alınmadan önce alarm vermeyi başarmıştı. Silahlı polisler elçiliğin etrafını sardılar ve teröristlerle pazarlık yapmak için planlar hazırlamaya başladılar.

Saat 11.47'de, şu anda Metropolitan Polisi'yle birlikte çalışan eski bir SAS D-Bölüğü askeri olan Dusty Grey, SAS'ın Hereford'daki komandanıyla konuşuyordu. Olaydan fazla ayrıntılı bir şekilde bahsetmemesine rağmen bölge alarına geçmişti bile. Dakikalar sonra, anti-terör birliğindeki her askerin çağrı cihazında göreve çağrıldıklarına dair sinyaller yanıp sönmeye başlamıştı. SAS olaydan daha önce haberdar edilmiş olmasına rağmen içişleri bakanının izni olmadan harekete geçemiyordu. Buna rağmen SAS, zaman kazanmak için askerlerini olay yerinin yakınlarına getirdi. O gece, ekiplerin çoğu bekleme alanı olarak seçilen Regents Park Kışlası'na varmıştı. Buradan durum hakkında ayrıntılı bilgiler edinilmeye çalışılıyordu. Hemen elçiliğin bulunduğu Princess Gate 16 numaranın bir modeli istendi; iki öncü bu talebi yakınlardaki Muhafızlar'ın yardımıyla karşıladılar. Daha sonra, düzenlenecek kurtarma operasyonuna yardımı dokunabilecek her türlü bilgi kırıntısını toplayabilmek için bir istihbarat birimi toplandı.

Bu arada, teröristlerin lideri Oan, elindeki yirmi altı rehineye güvenerek taleplerini sıralamıştı. Bunlar arasında; ötonomi, Arap halkının haklarının tanınması ve 91 Arabistanlı suçlunun serbest bırakılması vardı. Teröristlerin talepleri gerçekten zorluydu; fakat bütün o elçiliği havaya uçurma ve rehinelere öldürme tehditlerine rağmen, 1 Mayıs Perşembe günü rehinelere hasta olan bir kadını serbest bıraktılar. Aynı gün Oan İran'ın Dışişleri Bakanı Sadık

Ghotzbadeh'ten bir telefon aldı. Konuşmaları iyi geçmemişti. Bakan, Oan'ı Amerikan ajanı olmakla suçlamış, elçilikteki İranlı rehinelerin ülkeleri ve İran devrimci hareketi için ölmeyi bir onur sayacaklarından bahsetmişti.

Bu sıralarda, içeridekilerden BBC'nin ses mühendisi Chris Cramer akut karın ağrısından kıvranmaya başladı. Kameramanı Sim Harris, Oan'dan acilen bir doktor çağırmasını istedi. Oan buna razı oldu fakat polis olmadı; bunun üzerine Cramer serbest bırakıldı ve binadan çıkarılarak hemen bir ambulansa bindirildi.

O gece, karanlığın örtüsü altına gizlenen üç Avis kiralık minibus Princess Gate'in bitişiğindeki küçük bir sokağa park etti. Ellerinde seyahat çantaları bulunan adamlar minibüslerden inerek, elçiliğin bitişiğindeki 14 numaraya girdiler. Sadece dakikalar sonra, ekipmanlarını kurmuşlar ve hareket için hazır hale gelmişlerdi. Eğer teröristlerden silah sesi gelirse, hemen 16 numaraya müdahale edeceklerdi. Çok karmaşık bir plan değildi; fakat uygulanması için ayrıntılı bir şemaya ihtiyaç vardı.

2 Mayıs Cumartesi sabahı saat 6.00'da, elçilikte durum çalkantılı bir hal almaya başlamıştı. Oan, elçilikle 25 numaradaki Kraliyet Okulu arasında oluşturulan, kontrol ve pazarlığı yürüten polislerin kullandığı özel hattın telefonunu çaldırdı. Oan'ın şikayeti olayın başında hiç yer almamasıydı, bu şekilde nasıl sesini duyurabilirdi ki? O gün öğleden sonra, Oan'ın haberlerde yayınlanmak üzere bir açıklama yapmasına izin verildi. Bunun karşılığında içlerinden biri hamile bir kadın olan iki rehineyi serbest bırakacaktı. Risk şuydu ki, Oan rehineleri açıklamasını yapmadan önce bırakmayacaktı. Polis de tabii onların önce bırakılmasını istiyordu. Sonunda, fedakarlık yapıldı ve açıklama o geceki saat dokuz haberlerinde okundu.

İki saat sonra, sekiz adet SAS askeri 14 numaralı binanın çatısına çıktı ve aradaki televizyon antenlerinin sıklığını kullanarak 16

numaranın çatısına geçti. Adamlardan ikisi çatıdan bir kapı açmayı başardı. Bu kapının elçiliğin en üst katındaki bir banyoya açıldığını fark ettiler, burası gerçekten harika bir giriş noktasıydı. Bu esnada, diğer askerler de aşağı katlara kolayca inebilmek için bacalara halatlar bağlıyor, bu şekilde çatıdan sarkarak camlardan alt katlara inmeyi tasarlıyorlardı.

Pazar sabahı, saat 9.00 sularında, barışçıl bir anlaşma umudu görünür gibi oldu. Oan taleplerinin bir kısmından vazgeçmeye ikna olurken, Arap konsoloslardan oluşan bir komite de White Hall'da bir araya geldi. Komitenin başkanı, İçişleri Bakanı William Whitelaw'du. SAS askerlerinin binaya giriş formülü bulduklarını ve şu an bunun üzerinde çalıştıklarını biliyordu. SAS'ın içeri girebilmek için bazı duvarları yıkması gerekiyordu, bu yıkım esnasında çıkabilecek sesi bloke etmesi için civarda çalışan Doğalgaz Kurulu'nun çok gü-rültü çıkaran bir takım çalışmalara girmesi istendi. Araplar da ortada bir plan olduğunan haberdardılar. Bu plan, vurulmaları önlemek için homojen bir şekilde dağılarak her kata aynı anda hücum edilmesine dayanıyordu. Regents Park'taki alanda, elçilik binasının ke-resteden ve çuval bezlerinden kopyası yapılmıştı, SAS ekipleri bu örnek üzerinde çalışıyorlardı.

Teröristlere karşı çok yumuşak bir tavır takınan pazarlıkçı polisler, bu şekilde, SAS'ın ihtiyaç duyduğu planlar üzerinde çalışması, modeller inşa etmesi, daha da önemlisi elçiliğin içindeki terörist ve rehinelerin tam yerini tespit edebilmesi için ihtiyaç duyduğu sü-reyi kazanmaya çalışıyordu. Bu konudaki en büyük fırsat, elçilikten çıkarılan Chris Cramer'le konuşabilmektir. Onu serbest bırakmak teröristlerin yaptığı en büyük hataydı. Cramer, SAS'la yaptığı görüşmelerde, elçiliğin içindeki durum hakkındaki en ince ayrıntıları bile uzun uzun anlatmıştı.

Olayın beşinci günü, 5 Mayıs'ta, elçiliğin içinde durum karışma-

ya başladı, teröristlerin artık sınırları bozulmuştu. Tüm sabah boyunca rehineleri öldüreceklerine dair tehditler savurdular. Saat 13.31'de üç el silah sesi duyuldu. Saat 18.50'de birkaç el silah sesi daha duyuldu ve elçiliğin basın memurunun ölü vücudu elçilikten dışarı atıldı. Polis hemen teslim oluyormuş gibi davrandı, sadece zaman yetersizliğini bahane ediyordu, bu esnada SAS da içeri girmek için son hazırlıklarını yapıyordu. Polis de terörist liderine daha fazla insan öldürmemesini, birazdan onları havaalanına götürecek otobüsün hazır olacağını söylüyordu, oradan Orta Doğu'ya uçabilirlerdi. Bu telefon konuşması gerçekleşirken SAS hazır pozisyona geçmişti bile.

Polisin durumun kontrolünü SAS'a bıraktığını belirten el yazması bir not yetkililere ulaştırıldı. Alfa'dan bir pazarlıkçı Oan ile telefonda konuşurken SAS hücumu geçti.

Yazarın Notu: Oan, sesleri ilk duyduğunda elçiliğe saldırıldığını anladı. Bu esnada telefon hâlâ açık olduğundan havada uçan el bombalarının sesleri netlikle kayıtlardan duyulabiliyordu. Oan'ın konuşması uzun bir makineli atışıyla kesildi.

Harekat timinin uzun süren bekleyişi sona ermiş, vücularına adrenalin pompalayan emir verilmişti: "İleri!" Saat 7.23'te, sekiz adam çatıdan sarkıttıkları iplerle birinci katın balkonuna indi. Harekat üç noktadan başlamıştı. Çatıdan gerçekleştirilen hücumla önce pencereler kırıldı, sonra da içeri atılan küçük bombalar sayesinde birimler bina içine girebildiler. Sistematiik bir şekilde, bina oda oda, baştan aşağıya temizlendi. Erkek tutsakların ve teröristlerin bulunduğu ikinci kattaki teleks odası çok önemliydi. Harekatın başladığını gören teröristler, SAS askerleri odaya girmeden önce bir rehineyi öldürdüler, ikisini de yaraladılar. İçeri ilk giren askerler iki teröristi vurdular, üçüncüsü ise rehinelerin arkasına saklanmıştı. Askerler, rehineleri birbirlerine emanet ederek, teker teker aşağı indirdiler ve bahçeye çıkardılar; üçüncü teröristi bulmak için arama yapacaklardı.

Operasyon baştan sona on yedi dakika sürmüştü. SAS'tan kayıp yoktu, sadece hücum sırasında çatıdan indiği ip kopan bir asker yaralanmıştı. Elçilik temizlendikten, tüm teröristlerin ve rehinelere kimlikleri belirlendikten sonra olay polise devredildi. Bu arada SAS askerleri de 14 numaralı binayı boşalttılar ve televizyonda kendilerini izlemek için Regents Park Kışlası'na gittiler. Üzerlerinde hâlâ hareket kısıtlamaları vardı, öylece bir araya toplaşarak televizyondan haberleri izlemeye başladılar. O esnada, yemeğini yarıda kesen ve SAS'a kişisel olarak teşekkür etmek isteyen Margeret Thatcher oda-ya geldi. Suratında, bir askerin tabiriyle, "Senatoya dönen muzaffer Sezar'ın gururu" vardı. Olay haberlerde yayınlanmaya başladığında, o da askerlerinin yanına yere oturdu ve onlarla birlikte operasyonu televizyondan izledi.

Toplamda yirmi altı kişi elçilik binasında rehin alınmıştı. Bunlar arasından beşi operasyon başlamadan serbest bırakılmıştı. İki de hayatlarını kaybetmişlerdi. Altı teröristtense yalnızca biri hayatta kaldı.

Loughall – 8 Mayıs 1987

Klasikleşen SAS operasyonlarından biri de Kuzey İrlanda, Loughall'da, 8 Mayıs 1987'de gerçekleşti. Her şey, Loughall'daki bir polis istasyonuna, bir önceki yıl County Armagh'da kullanılan yöntemle bir saldırı yapıldığının öğrenilmesiyle başladı. County Armagh'da, mekanik bir kazı aleti, içine yerleştirilen patlayıcılarla birlikte Birches'deki polis istasyonuna sürülmüştü.

Doğu Tyrone'de başka bir JCB'nin çalındığı haberi, IRA'ya has bir saldırının hazırlandığı şüphesini doğurdu. Hemen aracın yerini bulmak ve hedefi belirlemek için çalışmalar başlatıldı. Sonunda, araç on beş kilometre ötedeki metruk bir binada bulundu. Buradan başlayan gözlem ve istihbarat toplama planı işe yaradı ve saldırının

hedefinin Loughall'daki polis istasyonu olduğu anlaşıldı. Burası, şehrin ana caddesinde, çitlerle çevrili büyük bir binaydı. Saldırının tarihi ve saati de gizli telefon bağlantıları sonucu öğrenildi.

Doğu Tyrone'deki aktif birimi yöneten iki IRA eylemcisinin isimleri Patrick Kelly ve Jim Lynagh'dı. Bu adamlar maskeleriyle Dungannon'dan bir Toyota minibüs çaldıklarında, Loughall'daki saldırıyla bağlantılı olabileceği düşüncesiyle takip edilmeye başlandılar. Çok geçmeden gözlemci ekip, JCB'nin terkedilmiş binanın önünden hareket ettirildiğini rapor etti. Bu aşamada, Hereford'dan harekete geçen SAS ekibi hücum pozisyonlarını aldı. Hatta bazıları'nın polis istasyonunun içinde olduğu söylendi, fakat bu doğru değildi. Dışındaki çitin önüne sıralanmış küçük köknar ağaçlarının arkasında saklanıyorlardı. Bölgede birçok silahlı ekip vardı; kimse kaçmasın diye meydanın etrafını sarmışlardı.

Saat 19.00'ı biraz geçe mavi Toyota minibüs istasyonun önündeki caddeye ilerledi. İçinin bir hayli kalabalık olduğu görülüyordu. Araç Portadown tarafına döndü, peşinde de üç IRA eylemcisini taşıyan JCB vardı. Declan Arthurs direksiyondaydı, Michael Gormley ve Gerald O'Callaghan da arkadaydı. Araç bir benzin bidonuna yerleştirilmiş patlayıcıları taşıyordu. Patlayıcıların üzeri moloz yığınlarıyla kapatılmıştı. Minibüs istasyonun karşısına park ederken, JCB de binaya doğru ilerlemeye başladı. Aracın arka kısmındaki iki kişiden biri bidonun ağzını tutuşturur tutuşturmaz adamlar kaçmaya başladılar. Bu sırada minibüsteki adamlar da araçlarından atlayarak istasyona doğru ateş açmaya başladılar. İşte tam bu noktada SAS devreye girdi.

SAS'ın aniden ortaya çıkışı gerçekten korku verici olmuştu. IRA'nın sekiz adamı bu karmaşada etkisiz hale getirildi. Çatışmanın ortasında birden binaya fırlatılan bomba patladı ve binanın yarısını havaya uçururak her tarafı enkaz içinde bıraktı. Havaya saçılan toz-

lar çökmeye başladığında beyaz bir araç meydana girdi. İçinden çıkan kişiler IRA eylemcileriyle aynı mavi kıyafetlerden giymişlerdi; pusuyu fark ettiklerinde hemen geri kaçmaya başladılar. SAS'ın tuttuğu noktalardan biri ateş açtı; gelenlerden birini öldürdü, diğerini de yaraladı. Fakat sonradan anlaşıldı ki ölen kişi Antony Hughes'in IRA'yla hiçbir bağlantısı yoktu. Hemen bir sürü araç olay yerine geldi; fakat artık çatışma sona ermişti. Böylesinde küçük bir kent için berbat bir gece olmuştu. Polis istasyonun yarısı yıkılmıştı, caddede ölü insanlar yatıyordu.

Hiç şüphesiz, Loughall, IRA'ya karşı düzenlenen en başarılı operasyonlardan biriydi; tabii Antony Hughes'u saymazsak.

IRA, iki aktif hücrecini kaybedince, örgütün içinde bir köstebek olduğundan şüphelendi ve bir süre içine kapandı. Fakat yaralarını sarması uzun sürmedi. Kısa bir süre sonra, Enniskillen'deki bir anma gününde büyük bir patlama organize etti. Saldırıda, on bir kişi öldü, altmıştan fazla kişi de yaralandı.

Gibraltar – 4 Mart 1988

SAS, IRA'ya karşı verdiği mücadelede acımasızdı. Genelde bütün operasyonlar aynı şekilde yürüyordu: Hızlı bir ateş ve sonuçta ölü teröristler. Genelde IRA operasyonları İngiltere sınırları içinde gerçekleştirliyordu, nadiren yurtdışında operasyon yapıliyordu.

Mart 1988'de de aynı şey oldu; güvenlik kanallarından Gibraltar'da bir bomba patlayacağına dair istihbarat geldi. Saldırıyı üç IRA eylemcisi gerçekleştiriyordu: Sean Savage, Daniel McCann ve Maraid Farrell. Her biri terörist eylemlerle dolu bir geçmişe sahipti. Sonra üçü birlikte bir IRA hücresi oluşturmuşlardı. İngiliz güvenlik güçleri bu hücreyi tespit etmişti; aylardır onları takip ediyor ve her konuşmalarını kayıt altına alıyordu. Bu şekilde hedeflerinin Gibraltar'daki garnizon olduğu tespit edilmişti. Saldırı yöntemleri bir ara-

ca yerleştirilen bir bomba olacaktı. Planları netleştirilince, hedeflerinin askeri birimlerin ve bandonun katılacağı bir törende saldırıyı gerçekleştirmek olduğu anlaşıldı. IRA'nın uzaktan kumandalı bir bomba kullanacağı da öğrenilmişti.

1987'nin sonlarında, ünlü bir IRA üyesi bomba üreticisi olan Sean Savage'nin İspanya'da izine rastlandı. Yanında da başka bir şüpheli olan Daniel McCann vardı. M15 altı ay boyunca bu ikiliyi izleyerek imal ettikleri bomba türünü öğrenmeye çalıştı. 4 Mart 1988'de, Maraid Farrell, Malaga havaalanına geldiğinde ve burada iki kişi tarafından karşılandığında bombanın hazır hale geldiği anlaşıldı. Bu aşamada SAS bölgeye bir ekip gönderdi. SAS ve güvenlik güçleri 70'lerden beri koordineli bir çalışma sergiliyordu, bu kez, Gibraltar polisi de olaydan haberdar edildi. Onlara IRA'lı bir terörist grubun yakalanacağı söylendi. Bu arada, bir süreliğine IRA ile bağlantı kaybedildi; örgüt bu esnada hedefini belirlemişti. Bomba yüklü bir araç Rock'a gönderilecek ve askeri taburun geçeceği yol üzerinde bir yere park edecekti. Bu araç patlamanın gerçekleşeceği gerçek aracın park edebilmesi için yer tutacak olan sahte bir araçtı. En fazla zararın verilebileceği bölge olarak birliklerin ve halkın bir arada olacağı plaza seçilmişti. Bu tespitin doğruluğu ileride ispatlanacaktı. 4 Mart günü, öğleden sonra saat 14.00'da, Savage'nin park halindeki bir Renault 5'te beklediği bildirildi. Önce, asıl bombanın bulunduğu aracın yerini şaşırtmak için orada beklediğinden şüphelenildi. Bir süre sonra da Farrell ve McCann'ın şehir sınırları içine girdiği haberi geldi.

SAS hemen harekete geçti, Savage'nin boş bulunduğu bir anda, bir bomba uzmanı Renault'un yanından geçti. Aracın arkasında bomba olduğuna işaret eden bir süspansiyon dengesizliği gibi görsel bir ipucu elde edilemedi. Eğer Semtex kullanıyor olsalardı, bu, aracın dış görünüşünden anlaşılırdı. Buna rağmen, yapılan konsültasyondan sonra aracın bir bomba taşıma ihtimalinin bulunduğu tespit

edildi. Bu aşamada, yerel polis şefi Joseph Canepa, yetkiyi SAS'a devreden kağıdı imzaladı. Operasyon başlamak üzereydi. SAS birimlerine verilen emir, mümkün olduğu takdirde üç teröristi sağ ele geçirmektir. Fakat doğrudan bir yaşam riski doğduğu halde, atış yapma hakları vardı. Bu arada bombanın uzaktan kumandayla patlatılma ihtimalinin de akılda bulundurulması istenmişti.

SAS askerleri günlük kıyafetleri içindelerdi ve üzerlerinde gizlenen küçük radyolar aracılığıyla birbirleriyle haberleşiyorlardı. Her askerinin bir de 9 mm'lik Browning Hi-Power silahı vardı. Savage, McCann ve Farrell buluştuktan sonra kısa bir konuşma yaptılar ve hep beraber İspanya sınırına doğru ilerlemeye başladılar. Dört SAS askeri de gizlice üçlüyü takip etmeye başladı. Bilinmeyen bir nedenle, Savage birden durdu ve şehre geri dönmek üzere ilerlemeye başladı. SAS ekibi ikiye bölündü; ikisi Savage'nin peşinden, ikisi de McCann ve Farrell'in peşinden gitmeye başladı.

Birkaç dakika sonra işler değişecekti. Yerel bir polis trafikte yol alırken, aldığı bir haberle istasyonda beklediğini öğrendi. Emri acilen yerine getirmek için sirenlerini çalıştırdı. Bu şekilde tam da McCann ve Farrell'in yanından geçince, çift telaşlandı. McCann, on metreden yakın bir mesafede bulunan bir SAS askeriyle göz göze geldi. Asker, McCann'ın kolunun ceketinin içine doğru hareket ettiğini gördü. Bombayı ateşleyeceğinden korkarak silahını ateşledi. Arkasından vurulan McCann yere yığıldı. Farrell da çantasına doğru hamle yaptığı sırada tek kurşunla yere yığıldı. Silah seslerini duyan Savage geri dönmek üzere girişimde bulunduğu anda, peşindeki askerle karşılaştı. Kendisine yapılan uyarıya rağmen cebine uzandı. Aynı anda iki askerin de açtığı ateş sonucu Savage oracıkta öldü.

Olay basına ilk yansıdığı anda, profesyonel bir iş yapılmış gibi görünüyordu, fakat bu neşe kısa sürdü. Araçlarda bomba yoktu, teröristlerin üzerinde de silaha rastlanamamıştı. Daha sonradan Mala-

ga'da bir bomba bulunduyorsa da basın ve IRA olayı büyüttü. Tüm olayı gören yabancı şahitler bulundu. Güya üç teröristin etrafı sarılmış, teröristler yere yatırılmış ve bu şekilde üzerlerine ateş açılmıştı. Bir kez daha SAS devlet destekli katiller yetiştirmekle suçlandı. Askerler, kaç insanın hayatını kurtarmış olurlarsa olsunlar, üç ünlü IRA teröristini yakalamış da olsalar mahkemeye çıkacaklardı.

Eylül 1988'de, iki haftalık sorgulama sonucunda, ikiye dokuz çoğunlukla askerler beraat ettiler. Bu bazı kişileri tatmin etse de hikaye burada bitmemişti. Öldürülen teröristlerin yakınları operasyona katılan askerlere dava açtılar. Strazburg'daki Avrupa İnsan Hakları Komisyonu altıya on bir oyla SAS'ın gereksiz yere şiddet kullanmadığına karar verdi. Teröristlerin bomba patlatmak üzere plan yapmaları üzerine askerlerin ateş açtıklarını söylediler. Fakat davayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne göndermeyi de ihmal etmediler. Buradaki davanın sonucunda da İngiliz Hükümeti tazminat ödemek zorunda kaldı.

Mogadishu – 1993

1993'te, ABD ordusunun askerleri, Birleşmiş Milletler Barış Gücü'nün bir parçası olarak Doğu Afrika, Somali'ye gönderildiler. Somali, yıllardır on dört farklı fraksiyon ve bunların yarattığı anarşiden oluşan, ülkeyi sefalete iten bir sivil savaşın içine düşmüştü. Bu hiziplerin "askerleri", genelde "Quat" isimli bir madde alıyor ve kendilerine saçma bir cesaret veren bu maddenin etkisiyle sarhoş gibi dolaşıyorlardı. En başarılı grup lideri Muhammed Farah Aideed'di. Uluslararası Barış Gücüne zarar verdiği için bu kişinin durdurulmasına karar verildi. O zamana kadar, Ağustos 1993'te, Delta Gücü dahil 440 adet elit askeri birlik personeli ülkeye gelerek Mogadishu'daki havaalanının hangarına konuşlandı.

4 Ekim Pazar günü, bu birliklerin kumandanları, Aideed'in baş

danışmanlarından biriyle Olympic Otel'in yanındaki tesiste bir görüşme yapacağını öğrendiler. Çabucak akıncı bir birim hazırlandı ve saat 15.00'dan hemen sonra on yedi helikopter ve büyük bir konvoy verilen lokasyona doğru ilerlemeye başladı. Delta askerleri birden tesisin içine dalarak ani bir giriş yaptılar ve içerdekileri hazırlıksız yakaladılar. Bu arada, helikopterler de diğer güçleri çevreye bırakıyorlardı ki bölgenin güvenliği sağlanabilsin. İlk başta her şey plana uygun gitti. Delta içeriden yirmi kişi topladı, fakat Aideed aralarında değildi. Bu kişileri, yaralı birkaç polisle birlikte konvoyla eklediler ve havaalanına doğru kalkışa hazırlandılar.

Aniden, bir RPG roketi "Super 61" isimli helikopterin arkasından patladı ve aracı beş blok öteye fırlattı. Polislerden bazıları koruyucu bir bariyer oluşturmak için bölgeye koşarken, diğerleri araçta kalanlara yardım etmeye çalıştılar. Bir SAR ekibini taşıyan helikopter yakınlarda bir yere indi ve yaralılarından bazılarını alarak tekrar havalandı. Fakat bu kez Aideed'in birlikleri yoğun bir ateş açmışlardı. Konvoy da kaza alanına ulaşmaya çalışıyordu, fakat konvoyun varlığından haberdar olan Aideed'in askerleri, yolları kapattığından ve tüm çıkışlara yanan tekerlekler atıklarından ilerlemek kolay değildi.

Bu esnada, doksan adet polis kaza alanına varamadan Somaliler tarafından sıkıştırılmıştı. Artık saat öğleden sonrayı geçmişti, şimdiye kadar çoktan güvenli üslerine dönmüş olmaları gerekiyordu. Sonra, saat 16.40'ta kimsenin duymak istemediği haber geldi: İlkinden yarım kilometre ötede ikinci bir helikopter vurulmuştu. Vurulan "Super 64" Mike Durant tarafından kullanılıyordu ve o da bir RPG tarafından vurulmuştu. İçindekilerin çoğu ya ölmüştü ya da ağır yaralanmıştı. Öte yandan Somaliler hızla kaza alanına yaklaşıyordu. Konvoyla hemen bölgeye gitmesi söylendi, fakat o kargaşa içinde konvoy yolunu kaybetti. Yoğun ateş altında geçen iki saat sonunda, nihayet üsse geri çekilme emri geldi.

İkinci kaza gerçekten umutsuz görünüyordu. O sırada havada bulunan diğer helikopterlerin pilotları Gary Gordon ve Randy Shughart aşağıda daha faydalı olacaklarına karar vermişti. İplerle sarkarak geleceğinden emin oldukları saldırıyı beklemeye başladılar. Fakat çok geçmeden ikisi de vurularak öldürüldü. Diğer pilot Mark Durant hayattaydı, fakat esir alınmıştı.

Havaalanında ise, ikinci bir kurtarma konvoyu bölgede sıkışan askerleri kurtarmak için yola çıkıyordu. Plan, askerleri şehrin güvenli bir bölgesinde, Pakistanlıların kontrolünde bulunan bir stadyumda toplamak ve buradan helikopterlerle aldırmaktı. Fakat bu konvoy da yolda seri ateşe tutuldu ve havaalanına dönmek zorunda kaldı. Daha büyük bir konvoy hazırlandığında, saatler 23.11'i gösteriyordu. Defalarca kaybolmasına rağmen, konvoy sonunda olay yerine vardı ve yakınlarda, yaralıları toplayacağı bir ev buldu. Sınırlı araç ve yer olduğundan, yaralı olmayanlar konvoyun arkasından bu eve koşacaktı, tabii bu çevreden gelecek ateşe açık olacakları anlamına geliyordu. Eve vardıklarında, düzene sokulacak ve stadyuma doğru yola çıkacaklardı. En sonunda da helikopterlerle havaalanına götürüleceklerdi.

Ertesi sabah, olayın bilançosu ortaya çıkarıldı. On dokuz ABD askeri hayatını kaybetmiş, sekseni de yaralanmıştı. Bir kişi tutsak alınmış, fakat sonradan bırakılmıştı. Bir askerin cesedi de görenlere ibret olması için Mogadishu sokaklarında sürüklenmişti, bunu sonradan televizyondan tespit edeceklerdi. O gün açılan ateşte ölen masum sivilleri de sayarsak ölü sayısı bini bulmuştu. Başkan Clinton bu kadarının fazla olduğuna kanaat getirdi ve Aideed'in peşini bırakarak tüm birliklerin ABD'ye dönmelerini emretti.

Cezayir – 24 Aralık 1994

İlk raporlar, Fransız televizyonu Cezayir havaalanında bir uçağın kaçırıldığını bildirdiğinde gelmeye başladı. Haber, dört

köktendinci İslamcının bir Air France uçağını 220 yolcusu ve on iki mürettebatıyla esir aldığını söylüyordu. Resmi görevliler gibi havaalanına girmiş, uçak kalkmadan hemen önce uçağa binmişlerdi. Bu rol, onlara kimseyi şüphelendirmeden uçağa silah sokabilme şansı tanımıştı. Kapıları kapattıktan sonra pilota havaalanının ana binasından uzaklaşmasını söylemişlerdi. Yolculardan pasaportlarını göstermelerini istediklerinde herkes, Silahlı İslami Grup (SİG)'u hâlâ yetkili sanıyordu. Cezayir asıllı terörist bir grup olan SİG, Fransa'yı İran'ın Amerika'yı gördüğü gözle görüyordu. Talepleri Cezayir ve Fransa'da tutulan SİG üyelerinin serbest bırakılmasıydı.

Fransız hükümeti olayı haber alır almaz anti-terörist birliklerini bölgeye gönderdi. GIGN alarma geçmişti. Noel zamanı olmasına rağmen birlik Mayorka'daki Palma Havaalanı'na doğru yola çıktı, fakat Cezayir hükümeti onları ülkeye sokmadı.

Kısa bir süre sonra, teröristler çoğu kadın ve çocuktan oluşan on dokuz kişiyi serbest bırakarak basın ve halkın ilgisini çekmeyi başardı. Fakat ardından Cezayirli bir polisi ve Vietnamlı bir diplomatı öldürünce, bu merhamet gösterisine gölge düştü. Saatler sonra, bir miktar rehineyi daha serbest bırakarak toplamda 63 kişinin gitmesine izin vermiş oldular. Fakat hemen ardından Cezayir'deki Fransız Elçiliği'nde aşçı olarak çalışan yirmi yedi yaşındaki bir Fransız'ı öldürdüler. Bu olay üzerine Cezayir hükümeti Fransız uçağının havalanmasına izin verdi. Fransız ekiplerin uçağı ertesi sabah Marsilya'ya indi. GIGN Marsilya'da gayet sıcak karşılandı.

Saat 4.00'da, GIGN harekate hazır haldeydi. Fakat bu GIGN'in tarihinde karşılaştığı en kötü kaçırılma senaryosuydu. İnsanlar öldürüldüğünden acil saldırı gerekiyordu. Harekatın karmaşık bir yönü yoktu aslında. GIGN olabildiğince hızlı bir şekilde uçağa girecek ve teröristleri etkisiz hale getirdikten sonra

rehineleri kurtaracaktı. Ekstra bir olayla karşılaşılması halinde doğacak risk hayli yüksekti.

Uçak birden kontrol kulesine doğru ilerlemeye başladı. Kule yetkililerin daha fazla ilerlememe yönündeki uyarıları, teröristleri kuleye ateş açmaya yöneltti. Bu arada, GIGN kumandanı teröristlerin niyetini anladı ve hemen harekete geçilmesini emretti. Saat 05.17'de, GIGN askerleri uçağın arkasından yetişmeye çalışıyor ve nişancılar atışlarına başlıyordu. Takım kumandanı Denis Favier, yardımcısı Oliver Kim ile birlikte sağ ön taraftaki kapıya doğru ilerliyordu. Kapıya ulaşmak için havaalanının standart merdivenlerini kullandılar; şartlar ne kadar zorlu olursa olsun, giriş kolay olmuştu. Yüzbaşı Tardy, aynı metotla sağ arka kapıdan da hücum edilmesini istedi. Uçağa girdiklerinde ise teröristlerin bulunduğu kokpite ilerlediler. Üçüncü bir GIGN grubu da uçağın gövdesinin altına konuşlanmış; rehinelere çıkmasına yardımcı olmak için bekliyordu. Aracın içindeki iki ekip hızla hareket ederek teröristleri yolculardan uzaklaştırdılar.

Saat 05.39'da, dört terörist de öldürülmüştü; yolcular ise birkaç kesik ve çürükle hadiseyi atlatmıştı. Fakat GIGN'den yaralananlar fazlaydı. Dokuz asker yaralanmıştı, ikisinin durumu ağırdı, birisi iki parmağını kaybetmiş, birisi ise ayağından vurulmuştu. Mürettebatın da üç yaralı vardı; bu kişiler, hareket esnasında kokpitte teröristlerle kapalı kalmışlardı. Yardımcı pilot kokpitin küçük camından atlayarak bacağını kırmıştı, fakat teröristler tarafından yaralanmaktan kurtulmuştu.

Sonradan anlaşıldığına göre, teröristlerin asıl niyeti, uçağı ağzına kadar gazla doldurup Paris üzerinde patlatmakmış. Uçağın orta kısmındaki koltukların altında bulunan yirmi adet dinamit, bu teoriyi doğruluyordu. Bu durum, ilk kez bir uçağın uçan bomba olarak kullanılması girişimi olduğu ve başarısızlığa uğradığı için Parisliler kendilerini şanslı saymalılar.

Peru – 17 Aralık 1996

17 Aralık 1996 Salı günü, Tupac Amaru (MRTA)'ya dahil on dört Perulu asi, Lima'daki Japon Konsolosluğu'nu esir aldı. Saldırı, Japon İmparatoru'nun doğum gününün kutlandığı bir parti esnasında gerçekleştirildiğinden, binada diplomatlar, Peru hükümet yetkilileri ve işadamları vardı. Yani, çoğu VIP'den olan altı yüz kişi esir alınmıştı. Sonradan serbest bırakılan rehinelerden öğrenildiği kadarıyla, saldırı 20.15 ile 20.25 arasında başlamıştı. Konukların çoğu hazırlanan çadırdaki açık büfeye gitmek üzere aşağı iniyorlardı. Bir patlama ve hemen arkasından gelen silah sesleri elçiliğin teröristler tarafından ele geçirildiğinin işaretleriydi.

Asilerin içeriye nasıl girdikleri tam olarak bilinmiyor, fakat elçilik mülkünü saran yüksek duvarları aşarak içeri sızdıkları sanılıyor. Bir takım raporlara göre içeri garson kıyafetleriyle sızarlarken, bazı gazete haberlerine göre de üç ay boyunca elçiliğe giden bir tünel kazmışlardı. Sonuncusu kulağa olanaksız gibi gelse de gerçeklik payı olması da muhtemel.

Neyse, nasıl girmiş olurlarsa olsunlar, hedefleri hakkında ön araştırma yaptıkları kesindir. Oluşturulan rehine listesi sanki kişilerin öz geçmiş listesiydi. İçlerinde kimler yoktu ki; Peru'nun Dışişleri Bakanı Francisko Tudela, Tarım Bakanı Rodolfo Munante Sanguinetti ve parlamento sözcüsü listede mevcut isimlerden yalnızca birkaçıydı. Yüksek Peru Mahkemesi Başkanı Moises Pantoja da en az üç meclis üyesiyle birlikte oradaydı. Japon Konsolosu Morihisa Aoki ve on yedi elçilik çalışanı, bunun yanında Avusturya, Brezilya, Bulgaristan, Küba, Guatemala, Panama, Polonya, Romanya, Güney Kore, İspanya ve Venezuela konsolosları, yedi Amerikalı da binadaydı. Hiç şüphesiz, böyle bir rehine listesi, hiçbir terörist grubun tarihi boyunca yakalayamadığı bir fırsattı.

Rehineler hemen küçük gruplara ayrılarak ikinci kattaki odala-

ra dağıtıldılar. Konsoloslar, teröristlerin sıkıca kontrol altında tutukları ayrı bir odaya alındılar. Bu kargaşa arasında binadan kaçmayı başaran tek kişi Lima'nın Miraflores kentinin Belediye Başkanı Fernando Andrade'ydi. Başkan, gizlice bir banyoya süzölmüş ve oradan da banyonun camından atlayarak binadan kaçmayı başarmıştı. ABD Konsolosu Dennis Jett bu partiye katılmış, ancak saat 19.45 sularında, saldırıdan yaklaşık yarım saat önce binadan ayrılmıştı. Asilerin binaya ilk girişleri sırasında yaşanan silahlı mücadeleye ve sürekli etrafa ölüm tehditleri saçmalarına rağmen olay, kimse hayatını kaybetmeden sonuçlanacaktı; sadece birkaç yaralı vardı. Olayın ilk telaşı yatıştığında, asiler yerel bir radyo istasyonuna açtıkları telefonla taleplerini bildirdiler. Talepleri şunlardı:

- Tupac Amaru'nun son dört yıldır hapiste olan lideri Victor Polay dahil üç yüz tutuklunun serbest bırakılması,
- Tutukluların, teröristlerin ve rehinelerin hep beraber bir sığınağa transfer edilmeleri (rehineler gidilecek son noktaya gelindikten sonra serbest bırakılacak.),
- Şimdilik belirsiz bir miktar paranın "savaş vergisi" olarak tahsil edilmesi,
- Peru'nun yoksulluğuna çare olacak bir ekonomik yardım programı.

Talepleri merkezi suçluların serbest bırakılması olsa da, asilerin "Japonya'nın Peru'nun içişlerine müdahale etmesi" olarak gördükleri durum da eylemin önemli bir sebebiydi. Peru hükümeti ve aslen Japonyalı olan Başkan Alberto Fujimori, asla teröristlerle pazarlık masasına oturmayacağına yemin etmişti. 1990'da başkan olan Fujimori, teröristlerin liderlerini yakalayarak, binlercesini hapse atarak gerilla kuvvetlerinin nüfuzunu önemli ölçüde kırmıştı. Japon Elçiliği'nin ele geçirilmesi durumu, Peru'nun bu konudaki geçmiş başarısına gölge düşürüyordu. Başkanın, Japonya'nın ülkede yoğun bir

şekilde yatırım yapmasına izin vermesi, Tupac Amaru'nun, Japonya'nın ülkenin içişlerine karıştığını düşünerek öfkeye kapılmasına neden oldu. Fujimori, olaydan sonra zamanının çoğunu kapalı kapılar ardında bakanları ve asi lideri Abimael Guzman'ı yakalayan ef-sanevi Polis Şefi Kentin Vidal'la toplantılar yaparak geçirdi.

Olaydan 24 saat sonra, teröristler dört diplomatı serbest bıraktılar: Kanada, Almanya, Yunanistan ve Fransa konsoloslarını. Adamlardan biri, "pazarlık yapılarak anlaşma sağlanması için" bu eylemi düzenlediklerini ve kimseyi öldürmek istemediklerini bildiren bir yazı okudu. Sonraki birkaç gün boyunca, asiler Başkan Fujimoro'nun annesi ve kız kardeşi dahil birkaç rehineyi daha serbest bıraktılar. Bu hareketlerinin karşılığında, elçiliğe Noel hindileri gönderildi. Fujimori, bunlara rağmen içeride kalan akrabaları dahil diğer rehinelere için bir anlaşma yapmayı ve tutuklu teröristleri bırakmayı hâlâ reddediyordu. Bunun yerine, teröristlere, rehinelere ve silahlarını bıraktıkları takdirde Peru'nun dışında bir alana güvenle gönderileceklerini bildirdi.

Asiler bu teklifi reddederek taleplerinin yerine getirilmesi için belirli süre tanıdılar, bu süre içinde talepleri karşılanmadığı takdirde rehinelere öldüreceklerini bildirdiler.

Fakat, tanıdıkları süreler hiçbir tutuklu bırakılmadan dolmasına rağmen kimseyi öldürmediler. 6 Ocak olduğunda, hükümet istediklerini yapmadığı sürece kimseyi serbest bırakmayacaklarını söylüyorlardı.

Peru güvenlik güçleri artık kuvvetlerini göstermeye başladılar. Hükümet, binaya elektrik veren jeneratörü devre dışı bıraktı ve elektrik kesildi. Ayrıca suları ve telefon bağlantılarını da kestiler.

Haftalar geçmişti, Peru istihbarat servisleri gerekli dinleme ve görüntüleme cihazlarının tüm ayarlamalarını yapmışlardı. CIA, kalan 72 rehineyi görüntülemek için bir Hava Kuvvetleri RG-8A uça-

ğıyla birlikte kızılötesi kameralar göndermişti. İnsansız çalışan, uçan bir aletle taşınan kamera, yüksek çözünürlüklü görüntü elde edilmesini sağlıyordu. Herhangi bir harekattan önce bu cihazla elde edilecek bilgiler çok önemliydi. Eski bir asker olan rehinelere biri de içeriden iki kanallı bir radyoyla bilgi gönderiyordu.

ABD ve İngiltere harekata herhangi bir katkıda bulunduklarını inkar etseler de iki ülke de Peru'ya anti-terör uzmanları göndermişti. Yabancı diplomatların rehinelere arasında bulunması, birçok ulusuna olaya müdahale etmesini sağlamıştı. Bazıları açıkça yardım teklifinde bulunmuştu. Peru'daki İngiltere Konsolosu John Illman, "Herhangi bir talep olduğunda her türlü karşılığı vermeye hazırız. Sahip olduğumuz deneyimin Peru yetkililerinin yönetimine verilmesini sağlarız." diyerek İngiltere'nin olay hakkındaki endişelerini seslendiriyordu.

Bu teklif, SAS'tan dünyanın en ünlü anti-terör uzmanlarından dördünün gönderilmesiyle Perululara sunulmuştu. Amaçları durumu değerlendirerek çözüm önerileri sunmaktı. Zaten bu durumda iki seçenek vardı: Teröristlere ya elçilik binasındayken saldırılacak ya da serbest bırakılacaklarmış gibi binadan transfer edilecekken saldırılacaktı.

İlkinin gerçekleştirilmesi için asilerin binanın nerelerinde bulundukları ve hareket yöntemlerinin tespit edilmesine bağlıydı. Rehinelere nerelede tutulduklarının da öğrenilmesi gerekiyordu. Bu iki bilinmezi çözdüklerinde de binaya nasıl gireceklerine ve asilere nasıl yaklaşacaklarına karar vereceklerdi. Bu, çok zor bir görev gibi görünse de SAS'ın bu tür durumlar için geliştirdiği bir bilgisayar sistemi vardı. Bu sistem, olay yerine vardikten sadece saatler içinde, elçiliğin üç boyutlu görüntüsü, asilerin ve rehinelere yerleri gibi olağanüstü önemli bilgilere ulaşabiliyordu.

İkinci seçenek, asileri binadan çıkararak bir havaalanına götürmekle başlayacaktı. Fakat rehinelere sayısı fazla olduğu için ulaşım-

ları uçakla değil, ancak bir otobüsle sağlanabilirdi. Böyle bir durumda da yine iki saldırı planı olabilirdi; birincisi elçilikten otobüse binerken saldırmak, ikincisi de araçlar yola çıktığında saldırmaktı. İkisinde de asiler nişancıların atışlarına açık bir pozisyonda olacaklardı.

Askeriye istihbarat toplayarak planlar yaparken, politikacılar da asileri serbest bırakıp onlara Küba'da sığınma sağlamak gibi çözüm alternatifleri üzerinde çalışıyorlardı. Başkan Fujimori, bu amaçla Küba Başkanı Fidel Castro ile görüşmelerde bulunuyordu. Olayın üzerinden on bir hafta geçtikten sonra, asilerin askeri bir uçakla Küba'ya götürülmeleri hususunda bir anlaşma zemini oluşturuldu. Bunun gerçek niyet mi, yoksa kandırmaca mı olduğu o esnada bir muammaydı. Bu esnada, Peru istihbaratının gayriresmi başkanı olan Ivan Vladimiro Montesinos'la da müzakerelerde bulunuluyordu.

Montesinos eski bir ordu yüzbaşı, aynı zamanda uyuşturucu baronlarının eski avukatıydı; gerçekten Peru'da korkulan ve kendisinden etkilenilen bir şahsiyetti. Yıllardır televizyon kameralarının önüne geçmemesine rağmen, bu olay esnasında, siyah güneş gözlükleriyle, ordu kumandanıyla birlikte Japon özel mülkü olan bir binaya doğru yürürken görüntülendi. Harekatı gerçekleştirecek olan 150 komandoluk birimi toplayan oydu. Kişiliğinin gücünü kullanarak polisten ve ordudan en elit adamlarını almayı başarmış, planı için bu birliği kullanmak için başkandan da izin almıştı.

Montesinos'un planı farklı yönlerden elçiliğe doğru bir tünel kazmak ve doğru an geldiğinde binanın altında bir patlama gerçekleştirerek yarılan zeminden binaya sızma. Bunun için, hükümetin Centromin maden şirketinden 24 madenci aldı. İlerleyen birkaç hafta boyunca bu işçiler durmadan çalışarak elçiliğin altına ulaşan tüneller kazdılar. Çalışmanın gizli bir şekilde sessiz ve sarsıntısız gerçekleştirmesi zor olduğu kadar önemliydi de.

Fakat sonuçta, elektriği ve havalandırması olan bir dizi tünel

açılmıştı. Tüneller kazılırken, bir grup elit komando da Lima'nın dışındaki tepelerde, elçinin evinin kabataslak bir kopyası üzerinde adamakıllı bir eğitimden geçiyorlardı.

Fakat içeriye giriş yöntemlerinde ufak bir problem vardı; binanın beton döşemesinin tamamen yarılması gerekiyordu. Patlayıcı kullanarak böyle bir işlem gerçekleştirildiğinde tünel tamamen çöker, çökmese bile hücum ekibi içeride asilerle baş başa kalırdı. Ayrıca göçük tehlikesi de söz konusuydu. SAS ekipleri yıllar yılı bu tür problemlerle karşılaştığından, duvar yıkmaya yarayan bir tür top geliştirmişlerdi. Marifetli alet duvarda bir delik açmakla yetinmiyor, aynı zamanda bu işlemi, hücum birimi sadece birkaç adım uzağında yaparken başarabiliyordu. Yıkım esnasında ciddi bir şok dalgası oluşmadığı için göçük tehlikesi de ortadan kalkmış oluyordu. Yapılan plan, elçiliğin beş ayrı noktasında aynı anda ani delikler açmaktı. Komandalardan yirmisi zeminden giriş yaparken, geri kalanları sağlam noktaların bulunduğu zemin bölgelerinde kalacaklardı. Hücum birimi yerini aldığı anda hareket başladı.

22 Nisan 1997'de, saat 15.00'da, dört ay süren esaretten sonra, rehinelere ani patlamalar ve hemen arkasından silah sesleri duyuldu. Asiler tamamen hazırlıksızdı, bazıları üst katlarda uyurken, yarısı da ana koridorda futbol oynuyorlardı. Binanın dışındaki teröristler hemen öldürülürken, içeridekilerse komandoların binayı oda oda aradıkları esnada kaderlerine mahkum oldular. Harekat toplamda sadece on beş dakika sürdü ve hareket esnasında rehinelere sadece bir kişi öldü. Anayasa Mahkemesi Hakimi Carlo Giusti Acuna vurulması üzerine geçirdiği kalp krizi nedeniyle hayatını kaybetmişti. Polislerin kaybı ise iki kişiydi; içlerinden biri bakanın oğlunun koruma görevlisiydi. Rehinelere 25'i hafif yaralanırken, iki kişi de ameliyata alındı. Asilerinse on dördü de ölmüştü. İçlerinden ikisi son anda silahlarını bırakmış ve komandalara teslim olmayı denemişti ama bu da hayatta kalmalarına yetmedi.

Gerçekleştirilen hareket sonunda hükümet tüm asilerin öldürüldüğü açıklandı. Televizyona yansıyan görüntülerde, teröristlerin bazılarının vücutlarının askerler tarafından parça parça edildiği fark edildi. Cesetler üzerlerinde inceleme yapılmasını önlemek için yeri belirsiz mezarlara gömüldüler.

Hiç şüphesiz, Peru güvenlik güçleri yüzyılın en başarılı operasyonlarından birini gerçekleştirmişti. Herkes on dört asinin öldürülmesinin haklı bir sebebi olduğunda hemfikirdi. Fakat Peru'ya duyulan güvensizlik ve Japonya'nın ülkedeki gizli hakimiyeti sürmeye devam etti.

Sierra Leone – 25 Ağustos 2000

İrlanda Kraliyet Rejimi'nden bazı askerler, 200 güçlü İngiliz eğitim timinin parçası olarak Sierra Leone'ye gönderildi. 25 Ağustos 2000'de, bilinmeyen sebeplerden ötürü iki araç halinde seyreden on bir asker, "Batı Yakası Çocukları" olarak bilinen grubun hakim olduğu düşman topraklara doğru ilerlediler. Korumalı bir arazi arasında ilerlerken askerler birden durduruldu ve rehin alındı. Askerlerin geciktiğini farkedenden İngiliz kuvvetleri helikopterlerle ülke çapında bir arama başlattılar, fakat askerlerin yerini tespit edemediler.

İki gün sonra, Batı Yakası Çocukları hapisteki liderleri General Papa'nın serbest bırakılmasıyla birlikte bir miktar yiyecek ve ilaç karşılığında askerleri takas etmeye yönelik bir teklif gönderdiler. Askerlerden birinin, asiler adına pazarlık yapmak üzere İngiliz kuvvetleriyle buluşmasına izin verilmişti. Asker, kumandanını iyi muamele gördüklerine ve kimsenin yaralanmadığına ikna etti. 30 Ağustos Çarşamba günü, uydu telefonu ve tıbbi araç gereç karşılığında beş asker serbest bırakıldı. Kalan altısı ise taleplerinin tümü karşılandığında serbest kalacaktı.

En ufak bir güçsüzlük belirtisi göstermekten kaçınan İngiliz

hükümeti, pazarlıklar başladıktan hemen sonra, 1. Paraşüt Taburu'ndan 120 askerin hemen Sierra Leone'ye gönderilmesini istedi. Birkaç gün önceden de küçük bir birliğin bölgeye gönderildiği söyleniyordu. Birlikler, soruna askeri bir çözüm bulma zorunluluğu doğması ihtimaline karşı gönderilmişlerdi. SAS, Batı Yakası Çocukları'nın Rokel Deresi olarak bilinen mevkilerine devriye birlikleri gönderdi. Kalan altı asker burada tutuluyordu. Bu devriyelerden birisi, gözetleme yaparken rehinelerin bir idam mangasının önüne dizilmiş olduğunu gördü. Bu durum İngiliz hükümetini hemen bir kurtarma operasyonu düzenlemeye sevk etti.

11 Eylül günü, şafak vaktinde operasyon başladı. Üç Chinook helikopteri ve iki Westland Lynx zırhlısı Rokel Deresi'ne doğru ilerlemeye başladı. Saat 6.30 olduğunda derenin yataklarını ateş açılmaya başladı. Sonra Chinook'lardan biri indi ve paraşütçülerini asilerin kulubesinin hemen dibine bıraktı. Yaklaşan helikopterler nedeniyle alarma geçen asiler ateş açtılar. Bunların icabına bakıldıktan sonra, SAS'ın özel kurtarma birimleri rehinelerin bulunduğu kulübelere girdi. Tam o esnada ağır bir makineli ateşi başladı ve paraşütçülerden birinin ölmesine sebep oldu. Bu, İngilizlerin sadece daha hızlı hareket etmelerine sebep oldu, hemen pozisyonlarını değiştirerek asileri geri çekilmeye zorladılar. Bu arada diğer birimler de rehin askerleri bulmuş ve helikopterlere götürmüştü. Araç hemen harekete geçerek Freetown kıyılarına demirleyen *Sir Percival* adlı savaş gemisine iniş yaptı. Diğer iki Chinook da bölgenin güneyindeki güvenli bir kampa indi. Lynx'lerin desteğiyle, paraşütçüler asilerle tekrar çatışmaya girdiler. Saatler süren çatışa sonucunda operasyon tamamlandı ve kurtarma partisi sona erdi.

İngilizlerin bir adamı ölmüş, biri de ağır yaralanmıştı, yedi de hafif yaralı vardı. Altı asker kurtarılmış, asilerin lideri Foday Kallay dahil on dokuzu yakalanmış, yirmi beşi de öldürülmüştü.

Afganistan - 2002

SAS, Afganistan'da Taliban ve El Kaide şebekesine karşı savaşmak üzere gönderilen Koalisyon Güçleri'nin bir parçasıydı. Körfez Savaşı'nda olduğu gibi Delta güçleriyle birlikte savaşıyordu. Florida'daki Amerikan Merkezi Kumandası, Kandahar'ın güneydoğusundaki bir afyon depolama fabrikasına hareket düzenlenmesi emri verdiğinde, SAS birkaç hafadır ülkede bulunuyordu. Operasyon bölgesinde elli milyon sterlinlik saf afyon bulunduğu ve sıkı bir korumaya altında olduğu söylenmişti. Bunun dışında, bölgede El Kaide'ye ait istihbarat dökümanları olma ihtimali de vardı.

Fakat ne yazık ki bölgenin haritası yoktu ve SAS, insansız bir Amerikan uydu uçağı tarafından havadan çekilmiş fotoğraflara göre hareket etmek zorundaydı. Kumanda merkezi, operasyonun CTR harekete geçirilmeden önce hızlı bir şekilde başlamasını istiyordu. Bu emir, SAS'ın El Kaide'nin bölgedeki pozisyonunun kuvvetli ve zayıf noktalarını belirlemeden ve ayrıntılı bir strateji oluşturmadan harekete geçmesini gerektiriyordu. Ayrıca zamanlama hareketin gündüz vakti yürütüleceğini, bu nedenle hiçbir şekilde sürpriz baskının veya teknik gece ekipmanlarının kullanılamayacağını gösteriyordu.

SAS, benzer bir operasyonda yıllardır kullanmadığı kadar adam toplayarak 120 kişilik iki ekip oluşturdu. Son hücum doğrudan ateş gücüne dayanacaktı. SAS'ın baştan aşağı kuvvetli cephanelerle donanmış otuz kadar "Pembe Panter" (Çöl için tasarlanmış 110 Land Rover)'i vardı. Araçların hem önlerinde hem de arkalarında GPMG (Genel Amaçlı Makineli Tüfek)'leri vardı; devrilme çubuğu da ya Milan anti-tank roket sistemi ya da Mk19 otomatik el bombalarıyla güçlendirilmişti. Pembe Panterler ana araç olarak görev yapan 2,5 tonluk büyük bir ACMAC kamyonuyla desteklenmişti. Harekattan hemen önce, ABD Hava Kuvvetleri iki hava saldırısı gerçekleştire-

cekti. Bunlar uyuşturucu depolarını hedef alacak, ana karargaha dokunmayacaktı.

Operasyon şafak sökmeden başladı. Engebeli arazi yüzünden hedefe varmak uzun ve zahmetli bir yolculuk gerektirdi. Düşman bölgesinde bulundukları için kısa aralıklarla durarak gözcü birlikler göndermek zorunda kaldılar. Bu amaçla Körfez Savaşı'nda kullandıkları arazi motorlarından kullandılar. Gündüz operasyonu olduğu için sırt çantası donanımlı kostümlerini giyemediklerinden, her asker üzerinde sadece bir M16 tüfeği veya bir M203 veya Minimi hafif makineli tüfek taşıyabiliyordu. SAS, genelde böyle bir operasyonda hızı ön planda tuttuğu için ağır zırhlı kostümleri tercih etmiyordu, fakat bu kez askerlerine zırhlar ve Kevlar başlıklar giydirdi. Kostümlerinin kemer kısmında el bombaları, cephane, yiyecek, su ve SARBE el feneri gibi acil durum ekipmanları taşıyorlardı. Saat 10.00 olduğunda birlikler El Kaide kampının iki kilometre ötesindeydiler, yumuşak kum nedeniyle ağır hareket etmek zorunda kalıyorlardı. Bu da planda anlık bazı değişimler yapmayı gerektirdi.

Öğle vakti geldiğinde, Pembe Panterler bir sıra halinde cephe oluşturmuş, SAS ekiplerinin yarısı hücumla geçmek için pozisyon almışken, yarısı da yere uzanmış hücum birliklerini korumak için atış pozisyonu almıştı. Zemin doğrudan bir saldırı için uygun değildi, El Kaide üyeleri de buna göre pozisyon almıştı. Saat öğlen 13.00'ı gösterdiğinde, silahlı çatışma başlamasına rağmen hücum birlikleri ilerlemeye devam ettiler. Bu aşamada bu birliklere ABD Hava Kuvvetleri'nin F-16'ları destek veriyordu. İlk hava saldırısı binanın etrafında büyük patlamalara neden oldu, fakat emredildiği gibi karargaha dokunulmadı. İkincisi neredeyse hücum birliklerini vuracaktı, ama zaten vurulan depolardan yükselen yoğun duman-dan dolayı ortalıkta göz gözü görmüyordu.

SAS askerlerinin açtıkları yoğun ateşe rağmen El Kaide üyeleri

geri çekilmek yerine ölmeyi tercih edencesine savunma yapıyorlardı. Saat 14.30'a geldiğinde, direnişin büyük bölümü kırılmış ve bilgisyarlara, belgelere ve haritalara ulaşmak için karargahlara girilmişti. Zemin ölü ve yaralı El Kaide askerlerinin yanında, vurulan birkaç SAS askerinin de vücutlarıyla kaplanmıştı. Zırhlar ve kasklar sayesinde yaralananların çoğu kol ve bacaklarından kurşun yemişti, fakat aralarında ciddi hasar görenler de vardı, onları hayatta tutmak SAS'ın tıbbi ekiplerinin yeteneklerine bağlıydı.

Sonunda, çekilme emri verildi. Herkes araçlara bindi ve güneye doğru ilerlemek üzere yola koyuldular. İlk çağrı, doktorlar ve tıbbi araç gereçle dolu bir C130'un bulunduğu geçici bir havaalanından geldi, doktorlar burada hızla yaralılara müdahale ettiler. Görev, tek bir SAS askeri bile hayatını kaybetmeden tamamlanmıştı.

Moskova – 23 Ekim 2002

23 Ekim 2002 Çarşamba akşamı, elli Çeçen gerilla -32 erkek, 18 kadın- içindekilerle birlikte Moskova Tiyarosu'nu ele geçirdiler. Yedi yüz kadar izleyici popüler bir klasik olan "Nord Ost" adlı Rus müzikalini izlerken, ikinci sahnede silahlı teröristler sahneye çıkarak silahlarını aktörlere doğrulttular.

İyi planlanmış bir hareket olduğu belli olan saldırı esnasında, bir grup silahlı terörist daha binaya girdi ve oditoryumdaki izleyicinin etrafını sardı. Bombaların bir kısmını kadın teröristler üzerlerinde taşıyorlardı, bir kısmı da binanın etrafına döşenmişti. Teröristler, Rus ordusu herhangi bir kurtarma operasyonuna başladığı anda bombaların patlatılacağı tehditlerini savuruyorlardı. Grubun lideri olan 23 yaşındaki Movsar Barayev, Rus ordusu Çeçenistan'daki işgaline son vermezse herkesi bir bir öldürmeye başlayacaklarını ilan eden bir yazı okudu. Yazıda Rus ordusuna harekete geçmesi için bir tarih söylenmemişti, ama Barayev en fazla bir hafta bekleyeceklerini söyledi.

Barayev sıradan biri değildi, ünlü Çeçen savaş lordu Arbi Barayev'in yeğeni idi. Arbi Barayev, 1998'de üç İngiliz ve bir Yeni Zelandalının kafalarının kesilerek öldürülmelerinden sorumluydu. Movsar, şimdiye kadar Çeçenistan'daki Rus ordusuna karşı yapılan bazı saldırıları yönetmişti ve acımasız oluşuyla tanınıyordu. Tehditleri Rus yetkililer tarafından ciddiye alınmış ve hemen pazarlık görüşmeleri başlatılmıştı. Öncelikle, eğer rehinelere zarar vermeden onları serbest bırakılırsa, teröristlerin ülke dışına çıkmalarına izin verileceği bildirildi. Barayev bu teklifi reddederek amaçları için ölümü göze aldıklarını söyledi. İyi niyetinin göstergesi olarak içlerinde çocuklar, Müslümanlar, Gürcistan vatandaşları ve bir de hamile kadının bulunduğu 41 kişiyi birkaç saat sonra serbest bıraktı.

Perşembe sabahı Barayev, Rus televizyonu NTV'den kameramanlar çağırarak kendisini ve diğer asilerden bazılarını kameraya çekmelerini istedi. Kameranın karşısına geçenler arasında yüzünü gösteren tek terörist olan Barayev, kendisiyle birlikte olan siyah giyimli ve vücutlarını bombalarla donatmış kadınların ölmeye hazır olduklarını, çünkü Çeçenistan'daki savaşta eşlerini ve kardeşlerini kaybettiklerini söyledi. Aynı sabah, bir Rus parlamento yetkilisi ve beraberindeki uluslararası Kızılhaç yetkilileri binaya alındı, bunun karşılığında rehinelere beş kişi daha serbest bırakıldı. İçeride rehin kalanların aileleri, yakınları ve arkadaşları da tiyatro binasının önüne toplanmış Çeçenistan'daki savaş aleyhine protesto gösterileri yapıyorlardı. Bu eylemleriyle Başkan Putin'i savaşı durdurmaya ikna etmeyi ve böylece sevdiklerini ölümden kurtarmayı umuyorlardı. Fakat Putin teröristlerin tehditleri karşısında geri adım atmayı kabul etmedi.

Cuma sabahı, tiyatrodaki işler ters gitmeye başladı. Patlayan bir su borusu binanın zeminini suyla doldurmaya başlamıştı. Bu sorun halledildi, fakat daha önemli bir sorun vardı. İçeridekilerin hiçbiri rehin alındıkları günden bu yana yemek yememişti. Kullanılabilen

tek tuvalet orkestra parteriydi. Üstelik taleplerinin karşılandığına dair hiçbir işaret olmadığından asilerin sınırları bozumaya başlamıştı. Bir kez tehditte bulunarak istekleri yerine getirilmezse saat başı on kişiyi öldüreceklerini duyurdular. Bir kez daha Kızılhaç araya girdi ve birkaç kişinin daha serbest bırakılmasını sağladı. Sonra birdenbire pazarlıklar kesildi. Gerginlik artıyordu, belli ki olaylar tırmanacaktı.

Bazı raporlara göre, kırılma noktası Cuma akşamı, küçük bir çocuğun sinir krizi geçirerek tiyatronun koridorlarında koşmaya başlaması olmuştu. Panikleyen teröristler çocuğa ateş ettiler; fakat ıskaladılar, kurşunlar çocuk yerine oturan insanlardan ikisini öldürmüş, ikisini de yaralamıştı. Silah seslerini duyan dışarıdaki yetkililer, teröristlerin sonunda tehditlerini gerçekleştirmeye başladıklarını düşünerek binaya girmeye hazırlandılar.

Cumartesi sabahı saat 5.30'da, binanın havalandırma sisteminin içeriye kuvvetli bir gaz yayıldı. Bu gaz sayesinde patlayıcıları kullanmadan içerideki herkes uykuya daldı. Bu aşamada, Rus Özel Kuvvetleri'nden bir Alfa birimi binaya girerek tüm Çeçenleri öldürdü, rehinelere de dışarı çıkardı. Harekatın tamamlanmasından on beş dakika önce, içeriden silah ve patlama sesleri duyuldu.

Trajik bir şekilde, içeri salınan gaz rehinelerden kalp veya solunum problemi olanların ölmesine sebep olmuştu. Operasyon sonucunda 115 kişi öldü, 42 kişi de ciddi bir şekilde hastalanarak hastaneye kaldırıldı. İlk başlarda Rus ordusu bu gazı kullandığı için çok eleştiri aldı, fakat yapılan tetkikat sonucu Çeçenlerin binaya 110 kilo TNT yerleştirdikleri ortaya çıkınca, operasyon gerçekleştirilmeseydi çok daha büyük bir trajedi yaşanılacağı anlaşıldı ve eleştiriler yerini sessizliğe bıraktı.

İlerleyen günlerde, Rus yetkililer askerler içeri girmeden önce öldürülen iki kişi ile ilgili olarak önceki Çeçen hükümetinin eski

üyelerinden olan ve saldırıya karıştığından şüphelenilen Ahmed Zakayev'i sınır dışı etmesi için Danimarka hükümetine baskı yapmaya başladı. Ruslar, öldürülen Çeçenlerin domuz derisine sarılarak gömüleceğini, domuz İslam'da pis bir hayvan olarak kabul edildiği için de ölenlerin cennete gitmesini engelleyeceğini duyurdular. Böyle bir davranış sergileyerek, ülkeleri için ölümü göze alarak sonsuzlukta ödülleri almayı uman diğer Çeçen asilerine gözdağı vermeye çalışıyordu.

Yazarın Notu: Birçok anti-terörist ekip, çok sayıda insanın rehin alındığı ve bir kurtarma operasyonunun gerekli olduğu durumlarla karşılaşmıştır. Rehinelerin bulunduğu binaya saldırı düzenlemek hem teröristlerin hem de rehinelerin tepki göstermesine neden olabilir. Bina patlayıcılarla donatılmış olduğundan, bunların patlaması durumunda ölü sayısının da çok yüksek olacağı tahmin edilir. Herkesi, aynı anda etkisiz hale getirmenin yollarından biri de gaz kullanımıdır. Bu, aynı zamanda teröristlerle rehinelerin rahatça ayırd edilmesine yardımcı olur. Fakat uzun süreli amaçla kullanılabilecek gazlar kısıtlıdır ve hemen arkasından acil durum ekiplerinin müdahalesini gerektirir.

ALTINCI BÖLÜM

TERÖRİZMİN GELECEĞİ

İki fenomen de şu an uygulamada olduğu için, ne terörizmin geleceğini ne de terörizme verilecek karşılığı tanımlamak zordur. Bazılarının iddia ettiği gibi, teröristler 11 Eylül gibi saldırılar düzenlemeye devam edebilir veya daha ölümcül taktikler bulunabilir, fakat şu anda böyle bir plan yapıldığına dair göstergeler mevcut değildir. Çoğu ülke Afganistan örneğinde gördüğümüz gibi saldırgan operasyonlar gerçekleştirerek dünya terörizmine karşı savunmalarını arttırıyor ve Irak örneğinde görüldüğü gibi savaşı terörü desteklediğini düşündükleri ülkelere taşıyorlar.

Teröre verilen karşılık 1970'lerde ulusal karşı-terör birimlerinin kurulmasına neden oldu. Bazı savaşlar kaybedildi, bazıları da kazanıldı. Birçok ülke, geçmişteki olaylardan ders alarak çeşitli terör örgütlerinin taktikleriyle savaşabilmek için yeni planlamalar ve ölçüler geliştirdiler. Aynı şekilde, 11 Eylül Olayları da uluslararası terörizme karşı bir cephe oluşmasına neden oldu.

Bu cepheye rağmen, 1990'da Sovyetler Birliği dağıldığında te-

rör büyük bir sıçrama gerçekleştirdi. Yıllardır dünyanın çeşitli bölgeleri üzerinde hakimiyet kuran ordu birden buharlaştı. Terörizmin gelişiminin bu noktadan sonra değişim gösterdiği söylenebilir. Fakat terörizmin geleceği hakkında fikir yürütebilmek için son elli yılda gerçekleşen terör eylemlerini gözden geçirmek gerekir. Basit bir analiz bile terörizmin yalnızca eylem sayısı olarak gelişmediğini, düzenlenen saldırıların şiddeti bakımından da ilerlediğini gösterebilir. Mesela, 1960'larda gerçekleştirilen uçak kaçırma eylemlerine bakıldığında, yirmi birinci yüzyılda gerçekleştirilenlerden çok daha az kavba sebep verdikleri görülür. Amerika'ya yapılan saldırılar, Bali'ye atılan bombalar ve Moskova'daki tiyatronun ele geçirilmesi eylemleri bunun kanıtlarıdır. Bu tür olaylar, teröristlerin neler yapabileceğini göstererek hükümetlerin terörizmin geleceği hakkında tahminlerde bulunmasını sağlar.

Bu arada, normal profilin dışında, yeni bir terörizm tohumunun atıldığının da farkında olmamız gerekir. Örneğin El Kaide, terörünü kıtalar ötesine yayabilen bir örgüttür. Aynı zamanda, saldırılarını düzenlemek için diğer terör örgütlerini de organize edebilmektedir. Örgütler, Batı'nın kendilerine karşılık vermek için düzenleyeceği operasyonlara karşı da hazırlıklıdırlar. Bu onları önlemez, aksine daha fazla masum insanın ölmesine neden olur. Günümüzün terör operasyonlarının stili; "saldır", "bekle", "karşılığında saldırıya uğra" ve sonra "tekrar saldır" şeklindedir.

Terörizmin başka bir yönü de saldırılarında elde ettiği başarıdır. Zarar gören insan ve mülkün dışında bu şekildeki örgüt saldırıları daha sonra başka bir örgüt tarafından taklit edilmektedir. Bu, örgütlerin ölü sayısını ve basından gördükleri ilgiyi arttırmak için duydukları bir gerekliliktir. Teröristler bu eğilimi devam ettirebilmek için daha fazla silaha ihtiyaç duyarlar. Eğer sorun buysa, gelecekte kitle imha silahlarının teröristlerin eline geçmesinin önlenmesi gerekmektedir.

Bu noktada, başka bir sorun da medya ilgisinin eylemleri arttırdığıdır. Hepimiz net ve doğru bilgi edinmeyi isteriz, fakat bunun yarattığı fazla tepki de teröristlerin hedeflerini, yani korku yaratma amacını fazlasıyla yerine getirmektedir. Kimse, Amerika'da içinde şarbon bulunan paketlerin posta yoluyla dağıtıldığı konusunda uyarılmak istediğini inkar etmez, fakat aşırı basın ilgisi de durumu abartmak anlamına gelir. Portakal rengi kabarık kostümler giymiş uzmanların, bomba imha ekiplerinin resimleriyle bezeli ve biyolojik silahların etkilerini anlatan ayrıntılı bir haber okumak hepimizin ilgisini çeker. Bu tür duygusal haberler insanları korumak için değil, ilgi çekecek haberler yayınlamak ve reytingleri yükseltmek için yapılır. Basın, hiç düşünmeden korku yaratarak teröristler için iş görmektedir.

Hükümetlerin terörizmle savaşmak için duydukları istek ülkeden ülkeye değişir, fakat çoğunun terörizme karşı net bir duruşu vardır. Örneğin Amerika ve Avrupa vatanlarını korumak için politikalar geliştirdiler, fakat en ufak bir bilgi, ufak bir istihbarat kırıntısı bile buralarda insanların sokaklara dökülmesine neden olmakta. Halkın çoğu basın aracılığıyla terörist bir tehditten haberdar olur ama terörist bir saldırıyla nasıl mücadele edeceklerini bilmez. Doğru, havaalanları gibi çoğu kurum, devlet dairesi ve askeri üs önlem almak için adımlar attı. Fakat sokaktaki adam için gerekli olan farkındalık hâlâ yaratılamadı ki bu konuda en büyük başarı bu şekilde elde edilebilir.

Batı hükümetlerinin neden halkı kapsayan büyük bir “gözler ve kulaklar” operasyonu başlatmadıkları bugün bir muammadır. Bu tür bir ulusal farkındalık kampanyasının maliyeti, büyük bir terörist saldırının ortaya çıkardığı zararın yanında çok cüzi kalır. Bir ulusun gözleri ve kulakları, terör eylemlerine karşı kuvvetli bir kalkan oluşturabilir. Tetikte olma durumu yalnızca güvenlik güçleriyle sınırlı kalmamalıdır. Etkili bir kolektif farkındalık teröre karşı daha sağlam

bir bariyer oluşturabilir. Bir havaalanı güvenliğinin sahipsiz bir bavula karşı göstereceği hassasiyet bunun güzel bir örneğidir. Basın aracılığıyla doğrudan halka hitap edecek devamlı bir hükümet kampanyası, teröristlerin kullandığı yöntemler konusunda insanları aydınlatacak ve saldırıların gerçekleşmeden engellenmesine yardımcı olacaktır.

Bu kolektif farkındalık İsrail'de sağlanmış ve intihar saldırısı gerçekleştirme ihtimali bulunan bir kişi halktan kişiler tarafından da tanınabilmektedir. Son iki yılda, İsrail'de, çoğunluğunu HAMAS'ın gerçekleştirdiği seksen beş intihar saldırısı meydana geldi. İsrail halkı HAMAS'ın bu tür eylemlere devam edeceğinin farkında. Halk bu bombacıların özelliklerini biliyor ve kendi başına herhangi bir uyarı sinyali yakalıyor.

Terörizme karşı savaşta, hükümetler radikal terör örgütlerinin üyelerini yakalayabilmek için ciddi çabalar sarf ediyorlar. Bu çabalar, genelde örgütün liderini, bağlantılarını ve silah sağlayıcılarını ele geçirmeye yönelik operasyonlardan oluşuyor. Bu taktikler daha önceden de denendi ve terörist liderlerini ele geçirmek için yapılan hareketlerin ne kadar etkili olduklarını söyleyebilmek zor. Son iki yılda bu tür operasyonların sayısı inanılmaz arttı, Amerika suikast düzenleyerek ele geçirme operasyonları gerçekleştireceğini resmen ilan etti.

Amerika, daha geniş boyutta uluslararası operasyonlar düzenleyerek terör örgütlerini ortadan kaldırmaya çalışıyor. Şu anda bu politikası dört temele dayanıyor:

1- Asla taviz verme: Bu ilke, birçok ülkenin teröre karşı savaşında benimsediği bir politika, fakat uygulamak her zaman kolay olmuyor. Terörist gruplar biliyor ki bir şekilde baskı unsuru yaratmak, hükümetlerin asilerin taleplerini yerine getirmek zorunda kalmasına yarayabiliyor. Amerika ve İsrail bariz bir şekilde bu ilkeyi korumaya çalışıyorlar, lakin bir nükleer bomba tehdidiyle karşılaşsaydılar tepkileri ne olurdu acaba? Teröristler bir şehre nükleer

bomba yerleştirmiş olsaydı, Tel Aviv’de veya Washington’da yaşayan onca insanın hayatına ne gibi bir paha biçebilirlerdi? Eğer analistlere inanırsak, o günler çok uzakta değil, bu tür senaryolar birgün mutlaka gerçek olacak.

2- İzle ve yakala: İkinci temel prensip teröristleri takip ederek yakalamak ve adaletin önüne çıkarmaktır. Bu, bütün hükümetlerin amacıdır, ama maalesef, Afgan savaşında gördüğümüz gibi, bu iş düşünüldüğünden zordur. Öte yandan birçok El Kaide üyesi de yakalanmış ve mahkeme günlerini beklemek üzere X Işını Kampı olarak bilinen Amerikan tesisine gönderilmiştir. Almanya gibi bazı diğer ülkeler de El Kaide teröristlerini yakalamış ve suçlarından dolayı haklarında hukuki işlemler yapmışlardır.

3- Terörist sempatanlarına baskı uygula: Üçüncü prensip, teröristleri koruyan ve maddi yardımda bulunanlara yöneliktir. Hükümetler, tespit ettikleri para ve değerli eşyalara el koyabilirler, fakat terörist vakıfların mal varlıkları kolayca tespit edilemez. IRA, maddi varlığının çoğunu Amerika’da yaşayan İrlanda vatandaşlarından aldığı bağışlarla elde etmiştir. 11 Eylül olaylarından sonra bağış miktarı azalsa da, IRA’ya Amerika’dan gelen yardım halen devam etmektedir. Teröristlere sığınma sağlamak, onları ülke topraklarında eğitmek konusunda da yine Amerika örneğini kullanabiliriz. Yahudi Amerikalıların çoğu Amerikan topraklarında büyümüş ve eğitim almıştır. Bunlar sonradan doktor, askeri uzman veya hatta nükleer fizikçiler olurlar. Çoğu da atalarının toprakları olarak gördükleri İsrail’e dönmek ve yeteneklerini köktenci Yahudi grupları için kullanmak isterler. Pek çok insan bunu adil bir değerlendirme gibi görmezse de, Amerika tarafından teröristlere yardım etmekle suçlanan ülkeler, olayı böyle yorumlamaz.

4- Karşı-terör birimleri kur: Hükümetler hem istihbarat ayağında hem de askeri alanda karşı-terör kapasitelerini geliştirmelidirler.

1970'lerin başında, bu birimlerin gelişiminde ufak çaplı bir devrim yaşandı. Zira bugün çoğu ülkenin fırsat bulduklarında terör örgütlerini ortadan kaldıracak kapasitede özel ekipleri var. Fakat terör örgütleri ve hareket stratejileri hakkında elde edilen istihbarat yeterli değil.

Seçenekler ve Gerçeklik

Teröristlerin bir sonraki saldırılarının nerede ve nasıl gerçekleşeceğini bulmak için, örgütün geçmişteki operasyonlarını araştırmalıyız. Nükleer bombalar, sinir gazı, intihar bombaları, suikastler, hatta konvansiyonel silahlar terörist örgütlerin kullanımına açıktır. Ama aslında terörist bir grubun kullanabileceği seçenekler sınırlıdır.

Terörist bir grubun nükleer bomba imal etmesi teoride mümkün olabilir, fakat pratikte imkansızdır. Bu nedenle nükleer bir terörist saldırı tehdidi altında kalacağımız günler yakın değil. Fakat ne yazık ki aynı şeyi biyolojik ve kimyasal silahlar için söyleyemeyiz; bunları üretmek çok tehlikeli olsa bile. Tokyo metrosunda düzenlenen sarin gazı saldırıları buna bir örnektir.

Şimdilik, terörizmin gelişme alanları intihar bombaları ve suikastlardır. İki durumda da korkmamız için çok neden mevcut. Bir teröristin vücudunun muhtelif yerlerine bombalar yükleyerek bir otobüse bindikten sonra patlatarak ne kadar çok zarar verebileceğini daha önce çok gördük. Daha ürkütücü olan, zeki intihar bombacılarının kolektif kullanımıdır. Bunlar, korkunç sayıda ölüm oranıyla sonuçlanacak birleşik saldırılar düzenleyebilirler. Bunun bir örneği Amerika'daki saldırılardır.

İntihar Bombacısı

Tokyo'da kimyasal saldırılar düzenlendiğini, Amerika'da şarbon yüklü mektuplar gönderildiğini biliyoruz, ama bizim için asıl tehdit

intihar bombacılarıdır. Bu teknik, yıllardır birçok yönden geliştirilmiştir. İntihar bombacıları artık akıllı bombalara, lazerli füzelere ve multi milyon dolarlık savaş uçaklarına sahipler. Biz, Batı'da teröre karşı savaş için milyar dolarlara varan bütçeler ayırırken, örgütler sahip oldukları genç insan sayısı ile bu bütçelerin yerini doldurabiliyor. Tamamen gizli tesislerde tam donanımlı rehberlik sistemleri geliştiriyorlar. Bu şekilde yüzde yüz doğruluk oranıyla hedeflerini belirleyebiliyorlar. Bu vasıtalar, tehdit altında kaldıklarında tekrar programlanmaya gerek duymadan operasyona son verebiliyor veya hemen ikinci bir hedef belirleyebiliyorlar. Öldürücülükleri sınırsız, hergün binlerce kişiyi ortadan kaldırabilirler. Bunlar, intihar bombacıları. İntihar bombacıları, belirli bir ödül karşılığında hayatlarını feda etmek için hazırlanıyorlar, o ödül de düşmana mümkün olan en fazla zararı verebilmek.

İntihar bombacıları yıllardır bizimle birlikteler. En basit haliyle, vücutlarının etrafına yüksek miktarda patlayıcı sararak düşmanın sayıca kalabalık bulunduğu yerlere gidiyorlar. En uygun fırsatı yakaladıklarında da bombaları patlatarak kendilerini ve çevrelerindeki öldürüyorlar. Daha gelişmişleri ise daha fazla miktarda bombayı otomobil veya kamyonlara yüklüyorlar. Sonra bu araçları yine düşmanın bolca bulunduğu alanlara sürüyorlar. Bu tür saldırganlar genelde askeri alanlara veya kamu binaları yakınlarına, direnişle karşılaşabilecekleri bölgelere gidiyorlar. Araçlar, yetkililerin bombayı patlamadan imha edemeyecekleri zayıf noktalara park ediliyorlar.

Son eylemlerde boy gösteren uzmanlaştırılmış intihar bombacıları son derece zekiler. Bir operasyon üzerinde çalışarak aylarını, hatta yıllarını geçirmekten kaçınmıyorlar. Kendilerine hedef seçmeden önce derin araştırma yaparak kullanabildikleri tüm istihbaratı elde etmeye çalışıyorlar. Daha sonra da ticari bir uçağı uçurabilmek gibi ileri bir yetenek gerektiren bir uzmanlık kazanmaya çalışıyorlar. Uygun zaman geldiğinde de bu yeteneklerini kullanarak, mesela

bir binaya uçakla çarparak, korkunç bir yıkıma neden oluyorlar. En korkuncu da gerektiğinde diğer bombacılarla birlikte çalışarak bir silah üreticisinin bile rüyalarında bile göremeyeceği kadar zarar veren eylemler gerçekleştirmeyi başarıyorlar. Peki bu uzman intihar bombacılarının bir sonraki hedefi neresi olacak?

Bir teröristin bakış açısından bakıldığında, yaratılabilecek yıkım bakımından 11 Eylül saldırılarının üzerine çıkmak çok zordur. Yine ticari bir uçakla nükleer bir reaktöre çarparak belki o kadar büyük bir zarar verilebilir. Çok büyük bir patlama olacaktır, ama o da askeri bir nükleer aracın yarattığı patlama kadar büyük olmaz. Alanda büyük bir radyasyon sızıntısı gerçekleşir ve radyoaktif tortu tüm bölgeyi kullanılmaz hale getirir. En kötü ihtimalle böyle bir patlama Çernobil tarzı bir etki yaratır. Bu şekilde bir senaryo gerçekleşecek olsaydı, nükleer reaktörler hemen “uçuşa kapalı” bir alanda yerden havaya atılan füzeler kullanılarak güvenlik altına alınırdı.

Suikast bombacısının vazgeçilmezi patlayıcılar veya yanıcı metallerdir. Ne yazık ki askeri patlayıcılar birçok ülkeden kolaylıkla tedarik edilebilir; en azından ticari bakımdan denkleri, dünyanın birçok bölgesinde bulunabilir. Yine de çoğu ülkede patlayıcıları kontrol eden kanunlar vardır. Fakat bunlar da karşı-terör çalışmalarını için değil, güvenlik için geçerlidirler. Bunun yanında, patlayıcıların çoğu, marketlerde bile bulunan malzemelerle imal edilebilirler. Patlayıcı bulunamadığı takdirde de benzin gibi yanıcı maddeler kullanılır; bir galon benzin yaklaşık 3,5 kiloluk patlayıcının yarattığı etkiyi sağlayabilmektedir. IRA eylemlerinin çoğunda ev yapımı bombalar kullanır. Gübre ve mazot karıştırılarak bombanın ana maddesi elde edildikten sonra patlama hızını arttırmak için ticari patlayıcıyla birleştirilir. Bir intihar bombacısı sadece bu malzemelerle bile görevini tamamlayacak araçları elde etmiş olur.

İntihar bombacılarını hedeflerinden caydırmak kolay olmayabi-

lir, fakat uçaklarımızın güvenliğini sağlamak o kadar da zor değildir. 1960'larda, Orta Doğu'da gerçekleşen bazı uçak kaçırma olaylarından sonra hava mareşalleri göreve başladılar. Bugün, özellikle İsrail'in El Al Havayolları gibi şirketler tarafından hâlâ kullanılmaktadırlar. 11 Eylül'den sonra bu yetkililerin görevlendirilmelerinde hızlı bir artış meydana geldi. İngilizler bile belirli uluslararası seferlerde bu mareşallerden faydalanmaya başladı. Fakat bu iş, iki tarafı da keskin bir kılıca benzer. Yetkili kişi profesyonelse uçağa hakim pozisyonda bir koltukta yolcu gibi oturabilir ve her an eli silahında tetikte bekleyebilir. Fakat bu kişileri çalıştırmanın da bir bedeli olduğundan, çoğu havayolu herhangi bir sorumluluk duygusu taşıyarak görevini yerine getirmekten habersiz silahlı görevliler kullanıyor.

Yazarın Notu: Bir keresinde bu tür bu tür bir görevlinin bulunduğu bir Orta Doğu uçağıyla seyahat etmişim. Görevli, yol boyunca çatık kaşlarla koridorda bir aşağı bir yukarı yürüdü ya da hosteslerle sıcak muhabbetlere girişti. Bir terörist olsaydım, adamı kolayca etksiz hale getirerek onun silahıyla uçağı kaçırabilirdim. Bu nedenle, hava mareşallerinin de olumlu ve olumsuz yönlerinin mevcut olduğunu söyleyebilirim.

11 Eylül'ün çok ünlü olmasının bir nedeni de yolculardır. Kaçırılan uçaklardan birinde, yolcular bir hiç uğruna canlarının alınmasını kabullenmeyerek teröristlere saldırmayı göze aldılar. Dahası, bundan sonra, bomba taşıdığı tespit edilen uçaklar neredeyse hiç vakit kaybetmeden vurulacaklar. Yedi bin kişinin kaybedilmesinden yedi yüz kişinin kaybedilmesini tercih edecekler; üstelik bu kararı veren hükümet başka bir şansı olmadığı için bu kararı vermiş sayılacak. Hatta bu tür hava saldırıları olmaya devam ederse, hava seyahati belki de kullanımdan kaldırılacak.

Başka bir önlem de yolcu tanımlamasını ve kontrolünü daha da sıkı hale getirmektir. Bu, zaten birçok havayolu tarafından uygulamaya koyuldu, fakat havayolları, yolcuya "yeterse yeter" dedirtene

ve uçmaktan vazgeçirene kadar devam edebilecekler mi? Bu olay bugün Amerika'da yaşanmakta ve uçağa girişler o kadar sıkı tutulmakta ki turizm endüstrisi bundan ciddi bir zarar görüyor.

Başka bir önlem de uçuş kabinine girişleri zorlaştırmak. Kapının dışına yerleştirilecek kameralarla yolcuların bulunduğu kısım ve koridor izlenebilir. Mürettebata da temel silah kullanım eğitimi vererek küçük birer silah taşımaları sağlanabilir. Bu, en azından bıçakla uçağı kaçırmaya kalkanları engelleyebilir. Teröristlerin üzerlerinde silahları bulunsa bile, kabine girmeleri zorlaşacağı için yetkilileri durumdan haberdar etmek için gerekli zaman kazanılmış olacaktır.

Fakat intihar bombacılarının tek etki alanı uçaklar değil. Şehirlerde nüfusun yoğun olduğu bölgeler, stadyumlar veya havaalanları da kitle suikastleri gerçekleştirmek için kullanılırlar. Batı'daki hemen hemen her şehrin merkeze yakın bir havaalanı vardır, hatta bazı kentlerde havaalanı şehrin merkezindedir. Saldırıları yalnızca kaçırılan uçaklardan gelmek zorunda değil. Bunun dışında kullanılan yöntemler de vardır ve bunların en popülerleri araba bombaları veya kişisel bombacılarıdır. Daha önce gördüğümüz gibi, JRA'nın üç üyesi ellerini kollarını sallaya sallaya Tel Aviv'deki Lod Havaalanı'na gelerek terminalin ortasında yolculara ateş açmışlardı.

Kentleri korumak için ne yapabiliriz? Ne yazık ki kaçırılan bir uçak uçan bir bombaya çevrilmeden önce, yapabileceğimiz çok fazla şey yok. Uçak bir kez şehrin üzerinde havalandıktan sonra araca ateş açmak, yalnızca saldırının gerçekleşme olasılığını arttırır. Fakat karada gerçekleştirilmek üzere olan bombalı saldırılar önlenabilir. İntihar bombacılarından çok çeken İsrailililer, artık bir intihar bombacısını patlamayı gerçekleştirmeden önce tespit edebiliyorlar. Bu da büyük ölçüde halkın bilinçli olması ve güvenlik bölgelerine kısıtlı giriş izni sayesinde gerçekleşiyor. Bir kez tespit edildiğinde de bunu saldırganın ailesinin tespiti ve ailesinin tehdit altında bırakılması

izliyor. Bu, gereksiz bir uygulama gibi görünebilir, fakat o noktaya gelerek zaten kendi hayatından vazgeçtiğini kanıtlayan bir bombacıyı, ancak arkasında bıraktığı ailesinin başına bir şey gelebileceği tehlikesi durduruyor.

Son olarak bu konudaki son sorumuzu da cevaplayalım; intihar bombacıları akıllarını mı kaçırmış? Bu sizin bakış açınıza bağlı, fakat herhalde en doğrusu yanlış yönlendirilmişler demek olacaktır. Kaç tane terörist lider, akıl sağlığı yerinde olmayan birini bombalarla donatarak göreve gönderir ki? Ancak kendisini tamamıyla görevine adanmış ve hedefine ulaşabilecek kapasitede birini gönderir. İntihar bombacıları kullanan örgütler içinde hayatını bu görev için feda etmeye hazır olan insanların sayısı hiç de az değildir. Kişi, aslında bu şekilde bir ibadetini gerçekleştirir ve arkasından gelecek diğer bombacıları teşvik eder.

Birçok terör örgütünün ileri teknoloji ürünü silahlara sahip olmadıkları düşünülürse, intihar bombacısının ne kadar önemli bir varlık olduğu anlaşılır. Bombacı, örgüt için, hem kitle imha saldırıları için, hem de Amerika'ya yapılan saldırılar ve Hindistan Başbakanı Gandhi'ye yapılan saldırıdaki gibi net hedeflere yönelik eylemler için kullanılan çok değerli ve esnek bir silahtır.

Bio Terörizm

Bir sonraki büyük tehdit bio terörizmdir. Uzun zamandır görmezden gelinen ve reddedilen bu tehdit son yıllarda etkinliğini artırdı. Hem bazı radikal uluslar hem de bir takım terör örgütleri, en tehlikeli patojenleri üretebilecek ve onları terör aracı olarak kullanabilecek kapasiteye ulaştılar.

1995'te, Irak'ta biyolojik bir silah programının varlığı tespit edildi. Bu program dahilinde, bombalar, roketler, uçak püskürtme tankları, antrasit ve botulinum toksin mevcuttu. Aynı yıl Japon Aum Shinrikyo,

Tokyo metrosuna sarin gazı saldı. Gaz, örgütün kendi kimyacıları tarafından üretilmişti. Örgütün üyelerinin 2001 yılında Ebola virüsünden örnekler toplamak amacıyla Zaire'ye gittiği de biliniyor.

Fakat temelde iki madde konu dahilinde özel olarak ilgi alanımıza giriyor. Bunlar şarbon ve çiçek hastalığı. Şarbon, kuru halde geniş miktarlarda üretilebilecek ve tamamen stabilize tutulabilecek bir organizma. İnsana şarbon püskürtülmesi ölümcül sonuçlara yol açabiliyor. 1979'da, Sovyetler Birliği'nde, Sverdlosk'da bir şarbon salgını yaşandı. Bölge askeri bir biyolojik silah tesisine ev sahipliği yapıyordu. Tesisin dört kilometre civarında yaşayanlardan altmış altı kişi hayatını kaybetti. Yaklaşık elli kilometre uzaklıktaki alanlara kadar da sığır ve koyun ölümleri gerçekleşti.

Şarbon, Amerika'ya düzenlenen 11 Eylül saldırılarından sonra da baş gösterdi. Standart postalarla insanlara beyaz bir toz gönderiliyordu. Sonradan bu tozun şarbon olduğu tespit edildi. Virüs bu şekilde birçok kişiye bulaştı, içlerinden bazıları öldüler. Hükümet, hem postacıları hem de halkı korumak için geniş çaplı önlemler aldı ve sorun ortadan kalktı, daha doğrusu kalkmış gibi göründü. Fakat açık konuşmak gerekirse, şarbon, çiçek hastalığı virüsüyle karşılaştırıldığında çok basit kalıyor.

Çiçek hastalığı insandan insana bulaşan bir virüsle ilerliyor; virüsten etkilenen kişilerde yüksek ateş ve pişik, kurdeşen gibi belirtiler görülüyor. Yaklaşık on-on iki günlük bir kuluçka döneminden sonra, hastanın ateşi fazlaca yükselmeye ve hasta acı çekmeye başlıyor. Vücutta görülen kabarcıklar yedi ve sekizinci günlerde büyümeye ve yara kabuğuna dönmeye başlıyor. Aşılanmayan hastaların %25-30'u hastalıktan ötürü hayatlarını kaybediyorlar. 1980'e kadar hastalığa karşı düzenli aşılama yapılıyordu. Bunun dışında belirli bir tedavisi yoktur.

Hastalığın virüsünün salgını ilk kez 1970'te, Almanya'da oldu.

Pakistan'da çalışan bir Alman, yüksek ateş ve ishalden dolayı hastalandı. 11 Ocak'ta, tifo şüphesiyle yerel bir hastanede karantinaya alındı. Üç gün sonra ateşi birden arttı ve 16 Ocak'ta hastaya çiçek hastalığı teşhisi kondu. Hemen Almanya'nın 100.000'den fazla hastanın tedavi gördüğü özel hastanelerinden birine sevk edildi. Fakat hastanın öksürüğü de vardı. Yüksek sesli ve şiddetli öksürük esnasında etrafına küçük partiküllü virüs püskürtüyordu. Sonuçta, aynı dönemde aynı hastanede on dokuz çiçek hastalığı vakası görüldü ve bir kişi hayatını kaybetti.

İki yıl sonra, Şubat 1972'de, benzer bir salgın Yugoslavya'da görüldü. Doğru teşhis koyulana kadar dört hafta geçmişti ki bu süre içinde hasta öldü ve gömüldü. Bu olay sonrasında yirmi milyon kişi aşılandı. Yaklaşık on bin kişi haftalarca karantinada kalırken, komşu ülkeler Yugoslavya sınırlarını kapattılar. Olay kontrol altına alınamadığında 175 kişiye virüs bulaşmış, bunlardan 35 tanesi hastalıktan dolayı hayatını kaybetmişti.

Şu anda, biyolojik silahla gerçekleştirilecek bir terörist saldırıya karşı tamamen hazırlıksınız. Önlem almaya konsantre olmalı, hızlı teşhis ve tedavi yöntemleri geliştirmeliyiz. Bu, ilaç ve aşı stokunun yanında uzman sağlık görevlilerinin eğitilmesi ve çalıştırılması anlamına geliyor. Amerika gibi bazı ülkeler çoktan bu tedbirleri uygulamaya başladılar; milyonlarca aşı ürettikleri gibi bu tür bir saldırı durumunda nasıl tepki vereceklerine dair halklarını eğitmeye başladılar.

Nükleer Terörizm

Daha önce de belirtildiği gibi, nükleer bir bomba yapmak aslında çok zor değil, sadece farklı. Şu anda, dünya çapında elli civarındaki terör örgütünün, bu şekilde bir bomba üretebilecek kapasiteden yoksun olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Fakat böyle bir bomba yapabilecek düşman ülkeler olduğu söy-

leniyor; örneğin Kuzey Kore. Bu ülkenin ürettiği nükleer bombaları parasını ödeyen herkese sattığı da söylenenler arasında. Hatta İspanyol donanmasının, içinde Kuzey Kore'den ihraç edilmekte olan füzeler bulunan bir gemiyi durdurmasıyla bu iddialar ispatlandı. Güney Yemen'e gönderilmekte olan füzeler tonlarca ağırlıkta çimento çuvalının altına saklanmıştı.

Eğer herhangi bir terör örgütü nükleer silah oluşturabiliyorsa, diğerleri de bunu yapabiliyor veya en kısa sürede yapacak demektir. Bu bir faciadır; bu bomba büyük bir şehirde patlatılsa sonuçları felaket olur, hele de o şehirde askeri techizat deposu bulunuyorsa. Mesela Tel Aviv'e bu şekilde bir saldırı düzenlense, İsrail'in bu çapta bir saldırıya cevabı; ancak tüm Arap uluslarına savaş açmak olur. Bundan en kötü etkilenenler de Filistinliler olacaktır; İsrail bundan sonra Filistinlilerin bölgede barınmasını asla istemeyecektir. Nükleer bir bombayla bir anda yüz binlerce insanı öldürmek dünyayı çok istikrarsız bir hale getirir, zaten ondan sonra da ne pahasına olursa olsun en basitinden bir terör faaliyetine bile hoşgörü gösterilemez.

Terör örgütlerinin oluşturacağı başka bir durum da nükleer atıklar içeren konvansiyonel bir bomba oluşturmaktır, buna "kirli bomba" denir. Bu tür bir bombanın yaratacağı etki saf nükleer bir bombanın yaratacağından çok daha az olur, fakat yine de sonuç çok geniş bir alanı etkileyecektir. Kullanılan radyoaktif maddenin türüne bağlı olarak şehirler tamamen terk edilmiş hale gelebilir; patlama sonrasında açığa çıkan radyasyon yayılımı da yüzlerce yıl devam edebilir. Kirli bomba, birçok Batılı ülke tarafından ciddi bir tehdit olarak görülmektedir.

Siber Terörizm

Modern bir teröristin silah deposunda bulunan tek silah türü kimyasal bombalar ve kimyasal serpintiler değildir. Batı devletleri-

nin çoğu, büyük ölçüde bilgisayar sistemlerine dayanan ekonomik bir altyapı üzerine kuruludur. Günlük hayatın bile bilgisayarsız ne halde olacağı tahmin edilemez. Hatta Batılı ülkelerin çoğunun eski günlere dönmesi bugün hayal bile edilemez. Modern toplumun talepleri o kadar büyüktür ki, görevlerin kontrolü için mutlaka makinelere ihtiyaç vardır. Bilgisayarlara duyduğumuz böylesine bir bağlılık bizi bu konuda çok hassas yapıyor.

Bilgisayarlar malların teslimatını, servisini, üretimini, idaresini, bankacılığı ve finansı kontrol eder. Farz edin ki borsanın bilgisayarları günlerce kapalı kaldı veya tüm hesaplar silindiği için bankalar müşterilerine para ödeyemediler; acaba neler olur? Mutlaka iki kurumun da devamlı bir yedekleme sistemi vardır, fakat o çevrelerin içinde bulunan birisi, yıllar süren bir çalışma sonucu kolaylıkla bu bilgileri yok etmenin bir yolunu bulabilir.

Tüm politik, askeri ve ekonomik altyapılar, elektrik, telekomünikasyon ve ulaşım dahil bilgi teknolojisine bağımlıdır. Bilgi teknolojisinin altyapısı yalnızca arıza, kesinti gibi tehlikeler değil, aynı zamanda türlü saldırılara da açıktır. Teknoloji dünyasının zararlı bir virüsle karşılaşmadan geçirdiği bir gün bile yoktur desek yeridir. Fakat bu henüz başlangıç. Belirli bir amaç için tüm bilgi teknolojisi sistemi çökertilse ne olacak?

Siber savaş, potansiyel saldırganların gerek duyduğu gizliliği de sağlamaya müsait. Tek ihtiyaç duydukları bir bilgisayar ve bir telefon hattı.

Ordular artık bilgisayarla işletilen silahlar kullanıyorlar. Birçok kara birliğinin yanında akıllı bombalar ve güdümlü füzeler de GPS (Küresel Pozisyon Belirleme Sistemi) ile sistemiyle hedeflerine yönlendiriliyorlar. Sistemin kullandığı 27 uyduyu devre dışı bırakmanın bir yolunu bulun ve Amerikan ordusunun bir gözünü kör etmiş olursunuz. Şu anda Amerikan sistemi, yetkili tek sistem ve ordunun

tüm uçakları ve gemileri rotalarını buradan öğreniyorlar. Bu tür ikinci sistem de, Avrupa Birliği kendi GPS'ini kullanmaya başladığında kurulmuş olacak. Birisi bu sistemi ele geçirerek ABD füze sistemlerinin kontrolüne ulaşırsa ne olacak? Üstelik bu noktada tek düşünmemiz gereken silahlar ve cephane değil, saldırılardan korunmak için kullanılan erken uyarı sistemlerini de hesaba katmalıyız. Bunlar da bilgisayarlara bağlı.

Askeri bilgisayar şebekelerini çökertebilen tipler bugün mevcut. Birçoğu daha önce Amerikan Savunma Bakanlığı'na ve CIA'e saldırıda bulundu. Evet, bu kişiler yakalandılar ve mahkum edildiler, fakat tabii ki olaydan sonra. Zaten uçak kaçırmaya sadece siber saldırı yöntemi olarak bakmamalıyız.

Mart 2001'de, Japon polisi, Aum Shinryko tarafından geliştirilen bir yazılımın 150 polis arabasını birden takip edebildiğini açıkladı. Bu, 1995'te Tokyo metrosuna bomba koyarak on iki kişinin ölümüne, altı binden fazla kişinin yaralanmasına neden olan örgüttü. Örgütün seksen Japon firması ve on hükümet servisi için de özel yazılımlar geliştirdiği de ortaya çıktı. Başka firmalar için de taşeronluk yapıyor, bu şekilde yazılımın kim tarafından hazırlandığını bulmak imkansız hale geliyordu. Taşeronlar, şirketlerin içinde bir nevi "Truva Atı" gibi görev yapıyor, ileri bir tarihte siber saldırılarda bulunmak için hazırlıklar yapıyorlardı.

Yaklaşık bir yıl önce, Amerikan hükümeti yüz elli tane elçiliğinin eski Sovyetler Birliği vatandaşları tarafından yazılmış ve geliştirilmiş yazılımlar kullandığını fark etti. Fark eder etmez de hemen değiştirdi. Eğer bir sisteme kolayca virüs sokabiliyorsak, virüs sisteme girerken onu tespit edecek ve henüz kaynağındayken öldürecek yazılımlar da geliştirebiliriz, öyle değil mi? Bilgisayar şebekeleri mutlaka uyarı ve otomatik tedbir donanımlarıyla korunmalıdır.

Tabii bir de "elektromanyetik atış" diye bir şey var. Bu, kullanı-

lan aletin ölçüsüne bağlı olarak belirli bir kapsam içindeki tüm elektronik sistemleri “kızartmaya” deniyor. Amerika sadece bu amaç için kullanılan bir bomba üretti ve Körfez’de Irak’a karşı savaşta bu bombalardan kullandı. Eğer Amerikan silah üreticileri bu bombalardan yapabiliyorlarsa diğerleri neden yapamam? Bu sadece zaman meselesi.

Siber terör tehdidinden korunmanın tek yolu askeri, ekonomik ve politik organizasyonlarımızı izole etmektir. Bu, yetkili kişilerin dışında kimsenin kullanımına açılmayan şebekeler kurmak demektir. İkicisi, bu tür sistemler için yazılım hazırlayan firmalar yazılım personelleri ile ilgili yüksek güvenlik önlemleri almalıdırlar. Yazılı ve bilgisayar şebekeleri, saldırı anında problemi hemen uzaklaştıracak şekilde hazırlanmalıdır. Önemli bir yazılım kullanılmaya başlanmadan önce de herhangi bir anormallik olup olmadığını öğrenmek için derinlemesine bir kontrolden geçirilmelidir. Bu önlemleri almak dışarıdan birinin kolayca sistemlere girmesini önleyecektir. Son olarak tüm kritik bilgisayar sistemleri yedeklenmelidir; böylece şebekelerden biri hasar gördüğünde ya da saldırıya uğradığında yedeği olduğu için hemen imha edilebilir. Savunma önlemleri bu şekilde alınırken, her zaman tehlike anında kullanılabilecek bir de “fişi çekme” opsiyonu bulunmalıdır. Uydu sistemleri de saldırı riski yüksek olduğunda hemen kapalı konuma getirilebilecek şekilde ayarlanmalıdır.

İnternet

İnternetin ve e-postanın kullanımı tüm dünyada iletişimi bir adım ileriye götürdü. Herhangi bir konu ile ilgili enformasyon ve temel bilgilere internetten kolayca ulaşılabilir. Artık sadece birkaç tuşla tatil için rezervasyon yaptırabiliyor veya kız arkadaşınıza çiçek gönderebiliyorsunuz. Sadece bir haftada dolan milyarlarca mail sa-

yesinde telefon masrafları düşüyor ve dünya çapında hızlı bir şekilde haberleşme sağlanıyor. İnternet ve e-posta işte bu amaçlar için geliştirildi. Fakat ne yazık ki bu servis için ödemek zorunda olduğumuz bedel bir hayli yüksek; parasal açıdan değil belki ama suistimal etme ve kötüye kullanma açısından bir hayli yüksek.

İnternette satılık silah da bulabiliyorsunuz, evde el yapımı bomba imha etmenin tariflerini de. İnternet, savunmasız bir hedef tespit etme ve hedefte kimlerin yaşadığını veya barındığını tespit etme kolaylığı sağlamasıyla, terör örgütleri için önemli bir silah oluyor. E-postalar en iyi hükümet ajanlarının bile çözemeyeceği şekilde şifreleniyor, böylece teröristler dünya çapında güvenli iletişim fırsatı elde etmiş oluyorlar. Aynı sistem terörist örgütlerin birbirleri arasında da iletişime geçmelerine ve ortak saldırılar düzenlemelerine de yarıyor. Banka üzerinden yürütülen para transferleriyle silah ve cep-hane için para toplanıyor; üstelik bu işlemler ustalıkla yapıldığında hiçbirinin izini sürmek de mümkün olmuyor.

Terörist Saldırıları Durdurmak

Açıkça söylemek gerekirse, terörist saldırıları durdurmak imkansızdır. 11 Eylül'den kısa bir süre sonra gerçekleştirilen Bali'deki bombalama ve Moskova'daki kaçırılma olayı bunun en açık kanıtıdır. Terörist bir saldırının gücü herhangi bir yerde ve herhangi bir zamanda gerçekleşebilir olmasıdır. Saldırıların gün geçtikçe artması ise ülkelerin karşı tedbirler almalarını hızlandırmaktadır. Mesela Amerika'ya yapılan saldırılara karşı dünyada meydana gelen kınama, Afganistan'a yönelik bir operasyon düzenlenmesinin destek görmesine neden oldu. Fakat bu hareketi destekleyen birlik kısa ömürlü oldu. Amerika'yı destekleyen ülkeler olsa bile, onun girişimlerinin karşısında duran ülkeler de oldu. 11 Eylül saldırılarından yalnızca saatler sonra, sokaklarda dans ederek saldırıyı kutlayan ki-

şilerin görüntüleri televizyon ekranlarından tüm dünyaya yansıdı. Bunun karşılığında Batı'da yaşayan Müslümanların yaşadıkları koşullar zorlaştırıldı; hatta bazen insanların sırf Müslüman gibi göründükleri için uçağa alınmadıkları oldu. Aslında bizim gibi, pek çok Müslüman ülkede saldırılar karşısında dehşete düşmüştü. Bizden farklı değerlere sahip olsalar da Müslümanların Batılı insanlardan çok farkları yok esasına bakılırsa; onlar da hayatta aynı özelemlere ve tutkulara sahipler.

Müslüman uluslarda sosyal tolerans ana hatlarıyla dinin elinde. Çalarsanız eliniz kesilir, zinaya kalkışırsanız taşlanırsınız. Bunlar Batılıların barbarca kabul ettiği kanunlar. Öte yandan Müslüman toplumların çoğu da, Hristiyan toplumlarının seks, uyuşturucu ve rock and roll batağına saplandığını düşünüyor. Asıl önemli olan karşılıklı olarak birbirimize ne kadar hoşgörü gösterebildiğimiz ve iki tarafın da terörü defetme konusunda paylaştığı kararlılık.

Gelecekte terörle savaşabilmek, terörist ilkelerin ve taktiklerin değiştiğini görebilmeye dayanıyor. Geçmişte bir uçağı kaçırarak içindeki yolcuların ve mürettebatın hayatlarını rehin alıyorlardı. Şimdi birkaç uçak birden kaçırıp onları uçan bombalara dönüştürebiliyorlar. Bu uçan bombalarda bulunan yolcular için yapılacak bir şey kalmıyor, sadece yetkililerin uçakları vurmalarını önlemek için caydırıcı unsur görevi yapıyorlar. Bütün saldırıları önceden göremeyiz veya tahmin edemeyiz, ama neler olabileceğini tahmin edebiliriz.

Şunu da unutmamalıyız ki terör örgütleri, toplum üzerinde söyledikleri her türlü etkiyi yaratabilecek eylemleri özgürce gerçekleştirirken, hükümetler kanun sınırları içinde davranmak mecburiyetindedirler. Bir hükümet giriştiği savaşı sürdürebilmek için kendi halkının desteğine ihtiyaç duyar. Çarpışma tüm hızıyla devam ederken bile askerlerin masum bir sivili öldürmesi kesinlikle yasaktır. Fakat bunun gibi kanunlar terör örgütleri için geçerli değildir, bu da du-

rumu baş edilmesi daha da zor bir hale getirmektedir. Fakat ne olursa olsun, uygar dünyanın insanları hükümetlerinin de uygar bir şekilde davranmasını isterler. Yine de her zaman olan bu değildir. Mesela Fransa'nın Irak'taki savaşa karşı katı bir tutum takınması ilginçtir. Fransa, NATO'nun Irak yakınındaki tek NATO ülkesi olan Türkiye'ye NATO birliklerinin yerleştirilmesine bile karşı çıkmıştır. Ülke, bu şekilde davranarak demokrasi ve bağımsızlığın varlığının temsilciliğini üstlenmekte, çatışmanın barışçıl yollarla sona erdirilmesini savunmaktadır.

8 Temmuz 1985'te, aynı Fransa, Greenpeace bayrak gemisi Rainbow Warrior'u vurmak üzere özel birliklerini görevlendirmişti. Greenpeace çevre olaylarına karşı duyarlılığıyla uluslararası ortamda tanınan ve dünya uluslarının desteğini almış bir organizasyondur. Greenpeace'nin metotlarını her zaman onaylamasak da eylemlerinin şiddet içerdiğini de söyleyemeyiz.

10 Temmuz 1985 akşamı Rainbow Warrior, Auckland'a vardı ve Marsden rıhtımına demirledi. Örgüt, Fransızların gerçekleştireceği nükleer bir denemeyi protesto etmek için gemiyle Fransız sularına girecekti. Fakat Fransızların başka planları vardı; gece yarısı olmadan iki dalgıç patlayıcı aygıtları gemiye yerleştirdi. Dalgıçlar gemiden yeterince uzaklaştırıldığında patlayıcılar aktif hale getirildi ve büyük bir gürültüyle geminin motor odasının yanında koca bir delik açıldı. Birkaç dakika içinde Rainbow Warrior sulara gömüldü. Fotoğrafçı Fernando Pereira, olayın fotoğraflarını çekmeye çalışırken boğuldu.

Yakınlarda bir şişme bot bulunması ve geminin batmasından hemen önce civarda bir kamp karavanı görülmesi, Yeni Zelanda polisinin sorgudaki iki Fransız turist üzerinde yoğunlaşmasına neden oldu. Zihinlerde, geminin batmasıyla Fransız nükleer testleri arasında kurulan bağlantı, karı-koca olduklarını iddia eden Fransızlar

hakkındaki araştırmaların derinleştirilmesine neden oldu; çok geçmeden de gerçek kimlikleri tespit edildi. Asıl isimleri Binbaşı Alain Mafart (35) ve Kaptan Dominique Prieur (36)'du. İkisi de Fransız ordu mensubuydu ve özel bir sualtı birliğinde görev yapıyorlardı. Fransız İstihbarat Örgütü'nün özel bir kolunda görev yaptıkları da ortaya çıkmıştı. Bomba, Greenpeace'nin Fransızların nükleer testini protesto etmesini önledi, ama Fransa'nın aldığı uluslararası kınama daha geniş boyutlardaydı.

Deniz Trafiği

Gelecekteki terörist saldırıları önlemek için terör örgütlerinin tüm olası saldırıları şekillerini gözden geçirmeliyiz. Bir seçenek uçan bombaları Amerika'ya deniz yoluyla ulaştırmak olabilirdi mesela. Dünyadaki hemen hemen tüm ülkeler, bir deniz veya nehir kenarına konuşlanmışlardır. Mesela Londra'nın merkezine Thames Nehri'ni geçerek kolayca ulaşabilirsiniz.

Petrol tankerleri ve konteynırlar ülkeler, şehirler arasında sürekli bağlantılar sağlarlar. Bunların çoğunda çalışan mürettebat Filipinlidir, ki Filipinler Ebu Seyyaf militan grubunun ana vatanıdır. Dünyanın en büyük ikinci mürettebat sağlayıcısı olan Endonezya'da da çeşitli militan gruplar vardır. Amerika'ya giren konteynırlardan sadece yüzde ikisi kontrolden geçer; yani bir konteynır içindeki patlayıcılarla birlikte kolayca Amerika'ya girebilir.

Öte yandan, hafif motorlu hava taşıtlarına yüksek oranda patlayıcı yüklenerek deniz yollarına saldırıda bulunulması da bir seçenektir; İkinci Dünya Savaşı'ndaki Kamikaze pilotlarını hatırlayın. Bu tür bir saldırının hedefi bir tatil gemisi olsa, ortaya çıkaracağı bilanço binlerce ölü olur. Veya bir petrol tankerine saldırılsa, bu kez maddi kayıp çok olacağı gibi çevrenin göreceği zarar korkunç boyutlara ulaşır. Yahut toplu bir saldırıyla birden fazla deniz taşıtına saldırıda bu-

lunulsa, ölü sayısı 11 Eylül olayının boyutlarına varabilir. Peki küçük bir hava taşıtının büyük bir gemiye saldırmasını nasıl önleyebiliriz? Bu, neredeyse imkansız. Tatil gemilerine yapılan saldırılarda binlerce can kaybı olma olasılığı mevcutken, petrol tankerlerine yapılacak saldırıda da endüstriyel toplumlar büyük zarar göreceklerdir.

Anahtar yine uyanık olmaktır ve çoğu şunu söylemeliyim ki Batı toplumu deniz kaynaklı bir terörist saldırıya karşı bilinçlidir. 2002 yılı Ocak ayında, Londra tersanelerine yönelen MV Nisha adlı kargo gemisine İngiltere'nin güney kıyılarında el koyuldu. Kraliyet Donanma Birlikleri, Özel Gemi Servisi gümrük yetkilileriyle beraber gemiyi durdurdu ve boşaltıldı. Sonra da Wight Adası'ndaki Sandown Koyu'na çekildi.

Demirlendikten sonra gümrük memurları ayrıntılı bir arama yaptılar, fakat hiçbir patlayıcıya rastlayamadılar. Aslında gemi Thames Nehri'ndeki bir Tate and Lyle rafinerisine saf şeker taşıyordu. İngiliz yetkililerine geminin terörist malzeme taşıtabileceğine dair bir ihbar gelmesi üzerine bu hareket gerçekleştirilmişti. Ayrıca bu gemi birkaç hafta boyunca uydu sisteminden kaybolmuş, nerede olduğu tespit edilememişti. Yolda bir de Cibuti'ye uğraması üzerine, olayın kesinlikle El Kaide ile bağlantısı olduğu düşünülmüştü. İngiliz hükümeti, operasyonun ülkenin sıkılaştırılan güvenlik önlemlerinin bir parçası olduğunu iddia ederek olayı örtbas etti.

Önemli denizlerde daha sıkı bir güvenlik sisteminin -dünya okyanuslarında mal sevkederken hızı ve ekonomiklik için fedakarlıkta bulunmayacak bir sistemin- oluşturulması gittikçe daha elzem hale gelmiştir.

İstihbarat Servisleri

Terörizmle ilgili sorularımızın çoğunun cevapları istihbarat servislerimizde ve bu servislere soracağımız sorular listesi gün geçtikçe

uzayıp gidiyor. Öncelikle nasıl oldu da istihbarat servisleri 11 Eylül'den önce gelen uyarıları kaçırdılar? Dinleme cihazlarımız, gözetleme istasyonlarımız veya ajanlarımız neredeydi? CIA, M15, NSA, GCHQ, NRO ve JARIC nerede hata yaptı? Operasyonun birkaç yıldır Afganistan'da saklanan Usame bin Ladin tarafından gerçekleştirildiğine inandığımızı varsayalım, peki bin Ladin Amerika'daki operasyonel birimlerle nasıl haberleşti?

Telefon veya kurye kullanmak çok bariz olacağından, nasıl bir yöntem kullandılar acaba? Bin Ladin yıllardır Amerika'nın aranan kişiler listesinde, buna rağmen istihbaratçılar hiçbir sonuca ulaşamıyorlar. Eğer ben Birleşik Devletler başkanı olsaydım, CIA gibi departmanların başkanlarına soracak ciddi sorularım olurdu. Yok eğer istihbarat servislerinin gayet normal çalıştığını kabul edersek, o zaman teröristlerin sistemleri gittikçe daha da gelişiyor demektir.

Şimdiki soru, teröristlerin ne tür tehditler yaratacağı ve istihbarat servislerinin bu tehditlerin gerçekleşmesini engellemek veya en azından minimuma indirmek için ne gibi önlemler alacağıdır. Yakın gelecekte de terörizmin ciddi bir tehdit olmaya devam edeceğine şüphe yok, peki istihbarat servisleri bu tehdide meydan okuyabilecekler mi? Birçok ülke teröristleri yakalamada başarılar gösteriyor, fakat yakalanarak hapse atılan terör örgütü üyelerinin çoğu, uzun yıllar önce gerçekleştirdikleri eylemler nedeniyle aranan kişiler. Fransızlar meşhur "Carlos"u Sudan'dan ihraç edilmesinden hemen sonra yakaladılar. Amerika, Dünya Ticaret Merkezi'nin bombalanmasında rol sahibi olduğu düşünülen Remzi Yusuf'u yakaladı. Almanlar Soraya Ansari'nin Norveç'ten ihraç edilerek Hamburg'ta mahkemeye çıkarılmasını sağladılar. Bu operasyonlar hükümetlerin asla unutmadığını gösterse de, gelecekteki terörist saldırıları önlemeye yaramıyor maalesef.

Birçok hükümet terörle mücadelede başarı kazandığını ve bir-

çok eylemi engellediğini iddia edecektir. Koruyucu davranmak istihbarat örgütlerinin doğasında bulunduğu için, engelleyici operasyonlar hakkındaki bilgileri nasıl ve nereden elde ettiklerini ifşa etmiyorlar. Çoğu Batı ülkesinde istihbarat örgütlerine geniş fonlar ve personel desteği ayrılıyor. Fakat en basit haliyle para saçmak sorunu çözüyor mu, yoksa istihbarat dünyasının metotlarını gözden geçirmesi mi gerekiyor? Son zamanlara kadar birçok istihbarat servisinin ilgilendiği konular sadece Ruslar ve Varşova Paktı ülkeleriydi. Terör meselesi sadece polislerin inisiyatifine bırakılmıştı. Komünizmin 1990'ların başında çökmesiyle birlikte istihbarat servisleri kullandıkları metotları değiştirme fırsatı elde ettiler, ama bu geçiş pek de hızlı olmadı. Soğuk Savaş sistemi birçok kurumda hakim kalmaya devam etti, sadece daha geniş bir kitleyi hedef alacak şekilde genişletildi, ama bu kitle de terör örgütlerini içine almıyordu.

Kılık değiştirerek Rus Konsoloslugu'nun davetlerine katılan ajanlar, partneriyle kedi-fare gibi oynuyorlardı. Ajanlar ve casuslar aracılığıyla düşmanın icat ettiği son silahlara dair bilgiler elde ediyorlardı. Fakat terörizm geleneksel düşmanın yerini almaya başlayınca istihbarat servisleri bilgi toplamakta zorlanmaya başladılar. İsrail istisna olmak kaydıyla, istihbarat servislerinin terör örgütlerine sızmak için gerekli yetenekleri ve personelleri yoktu. Dahası, bir terör örgütüne sızabilecek elemanları yetiştirmek de çok uzun zaman alacaktı. Bu yeni nesil ajanlar, içine sızmaya çalıştığı örgütlerin üyeleri gibi görünmeli ve onlar gibi hareket etmeliydi. Diğer üyelerle aynı dili konuşmalı, onlarla aynı dine mensup gibi görünmeliydi. Son olarak da kendilerini o örgüte bağlayacak bir nedene ihtiyaçları vardı. Uydurulacak hikayede hiçbir boşluk olmamalıydı. Üstelik ajan dikkat çekmemek ve kendini ispatlamak için birkaç terör eylemine de katılmak zorundaydı. Geçmiş, uydurduğu sebebi, genel alışkanlıkları, kısacası her şeyi tutarlı olmalıydı; ufacak bir hata bile korkunç bir ölüme neden olabilirdi.

Bu tür görevler için eleman seçmek, onu yetiştirmek ve eğitim vermek kolay değildir. Bu nedenle, eski Sovyetler Birliği'ne gönderilen ajanlara göre, terör örgütlerine sızması için gönderilen ajan sayısı daha azdır.

Hükümetin İngiltere'deki GCHQ gibi istasyonları dinlediği düşünülürse, terör tehdidine odaklanarak çalışmalarını o yöne yönlendirmesinin yeterli olduğu akla gelebilir. Sovyet güçlerinin hava dalgalarını görüntülemek temel bir görevdi, çünkü her hükümetin, her ordunun hareketi temelde iletişim sistemi üzerine kuruludur. Fakat bu, terörist gruplar söz konusu olduğunda bir üstünlük sağlamaz. Çünkü onlar da iletişim için cep telefonları ve interneti kullanabiliyorlar. Bu demektir ki görevliler milyonlarca kişi arasından mesajı gönderen ve alanı tespit etmek zorundadır ve bu da kolay bir iş değil. Fakat yeni sistem ve yazılımlar istihbarat ajanlarının belirli bir telefon numarasını tespit edip, her şekilde takibi gerçekleştirmelerine imkan sağlıyor. İnternet trafiği de aynı şekilde kontrol edilerek, lokasyon belirlemek için kullanılabiliyor. Ayrıca bir kişiyi elektronik vasıtalarla takip etmenin yeni metotları da bulundu. Bunlar, son model uydu teknolojileriyle birleştiğinde terörist eylemlere katılanlar hakkında daha net bilgiler elde edilebiliyor.

İstihbarat toplumunda, terörizmle mücadele için yeniden gruplar oluşturulması meselesi servis içinde güvensizlik, kıskançlık ve rekabet gibi duyguların açığa çıkmasına neden oldu. Bu, genelde aynı ülkedeki farklı istihbarat teşkilatları arasında veya farklı ülkelerin istihbarat teşkilatları arasında oluşan bir çekişmedir. İyi bilinir ki, istihbaratçılar bilgiyi kaybetmeye pek gönüllü değildirler, özellikle bir saha ajanı kaybedecekleri durumlarda. Bazen gizli bir ajanın kimliğini gizlemek için ufak bir terörist saldırı hakkında yapılacak uyarılardan vazgeçilebilir.

Yazarın Notu: Kuzey İrlanda'da gizli görevde bulunurken çok kereler insan hayatı pahasına istihbaratın saklandığına şahit oldum. Her defasında aynı sözleri duyuyordum: "Kaynağımızı korumak zorundayız." Hatta bilgilerin ifşa edilmesini önlemek için bazen bu durumlar kıdemli memurlardan bile saklanıyordu. Mesela bir tuğgeneral özel bir SAS operasyonundan haberdar edilirse o da durumu istihbarat yetkilisine bildirirdi. Bu yetkili gece olup da evine uyumaya giderken bilgiyi gece çalışan memura devrederdi. Böyle böyle bilgi bir kişiden diğerine aktarıldıkça unutuluyor veya yanlış yorumlanarak bir çeşit ihbar olduğu düşünülüyordu. Bu gibi durumlarda düzenli birlikler SAS ekiplerinin işine müdahale bile edebiliyordu.

İstihbaratta işbirliği hususunda departmanlar arası bir düzenleme yapılmalı, istihbaratın uluslararası değişimi sağlanmalıdır. Bunun yanında bir ajanı kaybetme gibi durumlarda da güvenlik ve koruma arasındaki denge sağlanmaya dikkat edilmelidir. Gelecekte, istihbarat servisleri gelişmeye devam edecektir, ama kesin olan bir şey var ki ajanları daha dayanıklı, elektronik donanımları da daha kuvvetli olmalıdır. Terörle savaşmak tam ve doğru istihbarata ve onun doğru yorumlanmasına bağlıdır. Bu savunmamızın ilk hattıdır.

Diplomasi

Kitabımız sona ermek üzereyken bir kez daha savaşın eşiğine geldik ve bir kez daha hedef ülke Irak! Kitap yayına hazırlanırken Birleşik Devletler silah denetçileri Irak'ta kitle imha silahları arıyorlar. Şu ana kadar böyle bir silah bulunamadı. Bu da İngiltere ve Amerika'nın Irak'ın mutlaka birşeyler sakladığı yönündeki inançlarını kuvvetlendiriyor ve iki ülke de savaş istiyor. Öte yandan Birleşmiş Milletler silah denetçilerine biraz daha zaman verilmesi görüşünde. Oysa binlerce İngiliz ve Amerikan birliği çoktan savaş konumuna geçti; ülkeler savaş başlamak için sadece aktif destek bekliyor. Birçok ülke de savaş

önlemek için aktif destek toplamaya çalışıyor; Almanya ve Fransa savaşı karşıtı kampanyaları için güç toplamaya çalışıyorlar.

Saddam Hüseyin de eski müttefikler arasındaki bu anlaşmazlığı izliyor. Aslında aralarında düşünce farklılıkları olmasına rağmen, Batı devletlerinin çoğu Saddam'ın vadesinin dolduğunu düşünüyor; politik çatışma iktidar değişikliğinin hangi yolla sağlanacağı ve sağlandıktan neler olacağı noktasında düğümleniyor. Bu konudaki fikir ayrılıkları, yıllardır Avrupa'yı başarılı bir şekilde savunan başarılı bir uluslararası birlik olan NATO'nun, temeline aykırı ve birlik için bir tehdit oluşturuyor.

Uluslar arasındaki bu diplomatik çekişme iki tarafta da aşınmalara neden olarak NATO'nun zayıf görünmesine sebep oluyor. Problem şu ki, tüm dünya Saddam Hüseyin ve rejiminin iktidardan indirilmesini istiyor, fakat ülkesine ve halkına zarar verilmeden. Saddam'a Suudi Arabistan'da sığınma sağlanması gibi farklı seçenekler ileri sürülüyor, fakat bunlar gerçekleşecek gibi görünmüyor.

Amerika kendisinin dünyanın polisi gibi görüyor ve tehdit oluşturan uluslarla aktif şekilde mücadele etmek istiyor. Amerika bugünlerde ısrarla BM'nin onayını bekliyor gibi görünüyor; aslında istediği an istediği harekatı başlatacak gücü var, üstelik BM'nin de onu durdurmak için yapabileceği fazla birşey yok. Neyse ki Amerika kanunlara saygı duyan bir ülke ve diğerlerinden bağımsız girişeceği bir savaşın ortaya çıkarabileceklerinin farkında. Eğer birer Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi olarak Fransızlara, Almanlara ve Ruslara kalsa, onlar kesinlikle Irak'a işgalci girmesine izin vermek istemez. Bu da Amerikalıları ve İngilizleri Irak'ta yalnız bırakıyor. Öte yandan Amerika savaştan vazgeçtiğini ilan ederse bu da Saddam Hüseyin'i galip yapıyor. Batı ulusları arasındaki kopukluğun yarattığı politik hasar çok kötü sonuçlar verebilir; terörün rahatça ilerlediği bir ortam oluşturabilir.

Yazarın Notu: Clinton yönetimi zamanında dünyanın daha güvenli bir yer olması gerçekten ilginç. O dönemde İsraililer ve Filistinliler arasında barış görüşmeleri başlamış, İngiltere ve IRA arasındaki anlaşmazlığa Amerika'nın müdahalesi iyi sonuçlar vermişti. Bu iki olay terör örgütlerinin bazıları üzerinde büyük etkiler yapmış, bazıları barışçıl bir ortak nokta bulmaya karar vermişlerdi. Bu gelişmeler esnasında Amerikan ekonomisinde de olumlu ilerlemeler olmuştu. Sonra yönetim değişikliği oldu ve ardından 11 Eylül olayları gerçekleşti; ekonomi dahil olmak üzere Clinton yönetiminin başardığı işlerin çoğu yarım kaldı.

SUİKAST

Diplomasi yetersiz kaldığında, düşmanlarımızı daha geleneksel yollarla bertaraf etmeyi seçeriz. Gazetelere bakılırsa, Amerika terörist tehdidi bastırmak için bir kez daha suikast yolunu denemeye karar verdi. Bu, tüm müzakere girişimlerini provoke eden bir tutum.

Bazıları teröristlerin seviyesine inmememiz gerektiğini savunurken, bazıları da suikastla can almanın “büyük kardeş” hükümetine yakışmayacağını düşünüyor. Terör örgütleri, genel nüfusu etkisine alan bu kararsızlığı kullanarak, hükümetlerin elini kolunu bağlıyor ve sorunla mücadele etmelerini önüyor.

Bir de şu nokta var ki, suikast sadece bireyleri ortadan kaldırıyor, örgütü değil. Üstelik suikasta suikastla karşılık verilmesi ihtimalini de doğuruyor; “Siz bizim liderimizi öldürürseniz biz de sizinkini öldürürüz.”

Suikast seçeneğini en iyi kullanan ulus İsraililerdir. Örneğin Münih Olimpiyatları katliamından sorumlu olanları birer birer tespit ettiler ve sırayla öldürdüler. İsrail'in suikast politikası bugün de devam ediyor ve Amerika, İngiltere gibi birçok ülke İsrail'den suikast teknikleri öğrenmeyi talep ediyor. Ülke, helikopter dahil bir-

çok vasıta kullanarak çeşitli suikast metotları kullanıyor. Mesela helikopter seçeneği kara birliklerinin kullanılmasının mümkün olmadığı durumlarda tercih ediliyor. Yalnız bu yöntemin bir handikapı var ki, hareket alanı çok geniş olduğundan masum insanlara zarar verilmesi riskini de taşıyor. Bu da teröristlere bir sonraki saldırıları için sebep vermekten başka bir işe yaramıyor. İsrail devletini korurken, masum insanların ölümüne sebep olmak ülkenin uluslararası arenadaki güvenilirliğini azaltıyor ve Filistinlilerin desteklenmesine neden oluyor.

Düşmanlarından kurtulmak için suikast seçeneğini kullanan ülkelerden biri de eski SSCB'ydi. SSCB'nin eylemleri esnasında arada yabancı ajanlar vuruluyordu, fakat genelde Sovyetler düşmanlarını ortadan kaldırmayı başarıyorlardı. Komünist lider Leon Troçki, Rusların Afganistan'ı işgali esnasında, 1940'ta, Meksika'da öldürüldü. Başkan Hafizullah Amin de bu suikastin hedeflerinden biriydi.

Burada sorulması gereken soru; "Suikast etkili bir strateji midir?" "Gerçekten sorunda ciddi bir fark yaratır mı?" Bugüne kadar birçok Amerikan başkanı öldürüldü, ama bu ülkenin yönetilmesini etkilemedi. Öyleyse neden suikast? Örneğin Saddam Hüseyin'e veya bin Ladin'e suikast düzenlense, bu sadece intikam için mi olacak? Yakalanıp mahkeme karşısına çıkarılsalar daha iyi değil mi? Bu şekilde halk da bu insanların zayıf noktalarını görebilir. Sonunda ölüm cezası verilirse de ceza uygulanır.

Bazen suikastla intiharı birbirinden ayırmak zorlaşır. Eğer hükümet olayın intihar olduğunu iddia ederse ve aksini gösteren bir kanıt bulunamazsa, o zaman olaya intihar demekten başka çare kalmaz. Bu hepsi için geçerlidir, olaylar farklı şekillerde yorumlanabilir.

18 Ekim 1977 Salı günü, sabah saat 9.00'da Alman Başbakanı Helmut Schmidt evinde oturmuş Alman karşı-terör biriminin Mogadishu'daki başarısını kutluyordu. Kaçırılan bir uçağa başarıyla

düzenledikleri bir operasyon sonucu tüm yolcuları, mürettebatı ve pilotu kurtarmışlardı (bkz. beşinci bölüm). Teröristlerin temel talebi Stuttgart yakınlarındaki Stammheim hapishanesinde tutulan Baader-Meinhof üyesinin serbest bırakılmasıydı. Fakat başbakanın nesi kısa sürdü; çünkü örgütün hapisteki dört üyesinin de intihar ettiği haberini almıştı. Bu ölümler kamuoyunda Alman hükümetinin bu “intiharları” organize ettiği şüphesini uyandırdı.

Stammheim hapishanesi sıradan bir cezaevi değildi; maksimum güvenli bir tutuklu merkeziydi. Özellikle Baader-Meinhof üyeleri gibi suçlular için inşa edilmişti. İntiharların gerçekleştiği yedinci kat binanın son katıydı. Üstündeki çatı yalnızca kaçmayı önleyecek şekilde değil, aynı zamanda helikopterin inmesini veya yaklaşmasını da önleyecek şekilde inşa edilmişti. Yedinci katı ayıran geniş bir koridor vardı; koridorun bir tarafında beş, diğer tarafında üç hücre vardı. Koridorun sonunda ise her zaman bir gardiyan bulundurulmuş bir oda bulunuyordu. Bu oda koridorun tek girişini kontrol ediyor, koridoru çok net bir açıdan görüyor, odada bulunan görevlilerin tüm hücreleri rahatça izlemesine olanak veriyordu. Üç hücrenin bulunduğu tarafta Andreas Baader ve Jan-Carl Raspe kalıyordu; Raspe’nin hücresi gardiyan odasının hemen bitişiğindeydi. Bu ikiliyi ayırmak için ortalarındaki hücre boş bırakılmıştı. Karşı tarafta Gudrun Ensslin ve Irmgard Möller kalıyordu. Bu tarafta da gardiyan odasına en yakın olan Möller’di. Bu tarafta da aralarında iki kadını ayıran boş bir hücre vardı.

Uçak kaçırılma olayının gerçekleştirilmesinden önce Hans-Martin Schleyer adlı bir işadamı, Baader-Meinhof tarafından Stammheim’deki liderlerinin serbest bırakılmasını garantilemek için kaçırılmıştı. Bu olaydan hemen sonra, liderlerin birbirleriyle sözlü veya görsel olarak haberleşmelerini önlemek için hücrelerinin kapıları siltelerle kapatıldı. Fakat hücrelerin binanın dışına bakan camlarından sesli bir şekilde dışarıyla haberleşilebiliyordu. Hapishanenin

dışında bekleyen muhabirler bizzat mahkumların yukarıdan aşağıya seslendiklerini duyarak buna şahit olmuşlardı.

İntiharlar sabah yedide fark edilmişti. Gardiyanlar sırasıyla hücreleri ziyaret ederek mahkumların kahvaltı için hazırlandıklarından emin oluyorlardı. O sabah önce kapılara yerleştirilen şilteleri kaldırmaları gerekiyordu; bu işlemin gerçekleştirilmesi saat 07.30'u bulmuştu. Yetkililer içeri girebilmek için merkezi kilit sistemini çalıştırdılar; içeri girdiklerinde mahkumları kahvaltılarını almak için ayakta bulacaklarını düşünmüşlerdi. Mahkumlara en yakın hücrede Raspe kalıyordu, fakat Raspe'de hiç hareket yoktu. Görevlilerden birisi ne olduğunu anlamak için mahkuma doğru birkaç adım ilerledi. Hücrenin içi dağınıktı. Raspe, kafası kapıya dönük biçimde yatağında yatıyordu. Kafası göğsüne doğru eğilmişti ve yanbaşındaki duvarda kan izleri vardı. Görevli hemen Raspe'ye doğru eğildi; hâlâ nefes alıyordu. Hemen hücrenin kapısı kapatıldı ve kilitlendi. Gardiyanlar telefona koşarak durumu doktora haber verdiler. Bütün bunlar diğer mahkumların anlamayacağı şekilde yapılıyordu.

Gardiyanlar yanlarında doktorlarla birlikte hücreye döndüklerinde Raspe hâlâ hayattaydı. O sırada odadaki tüfeği farkettiler. Olaydan sonra tutulan raporlarda silahın tam olarak odanın neresinde bulunduğu yazmıyordu. Silah hemen bulunduğu yerden alınıp bir giysiye sarılmıştı. Hücrenin kapısının açılmasından yirmi dakika sonra, saat 8.00'da bir ambulans gelerek Raspe'yi hastaneye götürdü. Acil müdahalede bulunulmasına rağmen, Jan-Carl Raspe o sabah saat 9.40'ta hayatını kaybetti.

Bu esnada hapisane görevlileri diğer mahkumlara kahvaltılarını götürmek üzere rutin görevlerinin başına döndüler. Saat 8.10'da, kapıdaki şiletinin kaldırılmasından sonra Baader'in hücresine giren gardiyanlar, görüş açılarını kapatan ikinci bir şilteyle karşılaştılar. Hemen bu yatağı da iterek perdeleri kapalı olduğu için yarı karanlık

olan hücreye girdiler. Gardiyanlara yardım etmek için o sırada yanlarında bulunan bir tıbbi görevli odaya girdi; Baader yerde bir kan gölünün içinde yatıyordu. Görevli hemen yaşam sinyali olup olmadığını kontrol etti; ama bulamadı. Fakat cesedin arkasında bulunan silahı hemen farkettiler. Rasper için izlenen rutin bu kez de uygulandı; hemen kapılar kapatıldı ve kilitlendi.

Baader için bir hayat kurtarma operasyonuna ihtiyaç duyulmadığı için gardiyanlar diğer mahkumların hücrelerine kahvaltı götürme işlemine devam ettiler. Yine tıbbi görevliler önden ilerlediler. Bir kez daha görevliler şilteyi kaldırarak Gudrun Ensslin'in yarı karanlık odasına girdiler. Önce havada sallanan bir çift ayakla karşılaştılar. Hapishane doktoru içeri girerek mahkumun ölü olduğunu teyid etti. Görülen o ki Ensslin kendisini asmıştı.

Girilmesi gereken son hücre Irmgard Möller'inkiydi. Möller'i battaniyesine sarılı halde yatağında yatarken buldular. Görevliler yüzünü çevirdiklerinde onu ölü bulacaklarını sandılar, fakat Möller kıpırdadı ve inledi. Göğsü kan içindeydi; kalbine bir ekmek bıçağı saplamıştı. Diğerlerin aksine yaşam fonksiyonları yerinde görünüyordu. Hapishane doktoru bir kez daha çağrıldı. Doktor kalp yetmezliği ve birkaç yara tespit edince hastaneden ikinci bir ambulans istendi. Möller bu kez Raspe'ninkinden farklı bir hastaneye doğru yola çıktı. Kalp kesesinde yırtıklar bulunmasına rağmen doktorlar bu hasarı onararak Möller'in durumunu düzeltmeyi başardılar.

Raspe, Baader ve Ensslin'in ölümleri intihar gibi görünüyordu; fakat ortada cevaplanmayan sorular vardı. Bir alt katta kalan mahkumlar, yukarıdakilerin hücrelerinde yürüdüklerinin veya tuvalete gittiklerinin seslerini duyduklarını, fakat hiç silah sesi duymadıklarını söylediler. Peki neden? Birbirinden ayrı hücrelerde, maksimum güvenli bir hapishanede tutulan teröristler nasıl oldu da anında Alman hükümetinin yaklaşık 4.000 km uzakta, Mogadishu'daki ba-

şarısından haberdar oldular? Jan-Carl Raspe, hücreesindeki süpürge-likte sakladığı 9 mm'lik bir Heckler and Koch tüfekle intihar etmişti. Tüfeği kafasının sağına dayamış ve ateşlemişti. Patlama sesi duyulmamıştı.

Andreas Baader 7,65 mm'lik FEG silahını, odasındaki gramofonun içinde saklamıştı. Önce iki kez duvara ateş ederek bir mücadele yaşanmış havası verdikten sonra silahı ensesine tutarak ateşlemişti. Raporlara göre silah seslerinin duyulmaması için bir şilte kullanmıştı. Yere diz çöktüğüne, ensesine bir şilte koyduğuna ve onun arkasından tetiği çektiğine inanmak zor geliyor doğrusu.

Gudrun Ensslin kendisini bir havluyla asmıştı. Havluyu hücresinin penceresinin parmaklıklarına bağlamış, sonra da bir sandalyeye çıkmış ve kendi kendine sandalyeyi tekmelemişti. Bu, Ulrike Meinhof'un ölüm şeklinin bir kopyasıydı. Hatta Meinhof da aynı hücrede ölmüştü.

Irmgard Möller hapishanenin bıçaklarından birini alarak başarsız bir şekilde kendisini göğsünden bıçaklamıştı. Bugün hâlâ hayatta, fakat olaydan bahsetmeyi reddediyor. Halk teröristlerin cesetlerinin çöpe atılmasını istedi, ama Stuttgart belediye başkanı üçünü de ortak bir mezara gömmeyi tercih etti.

ÖZET

Bu özeti, Batı'da yaşayan bir İngiliz vatandaşı olduğumu vurgulamak için kişisel bir not olarak özellikle yazdım. Bu kitabın yazarı Orta Doğu'da yaşayan bir Müslüman olsaydı terörizme yaklaşımı daha farklı olacaktı, sorunu tamamen farklı bir şekilde algılayacaktı. Hepimiz terörizmin varolduğunda hemfikiriz; fakat terörün varlığı farklı yorumlara da neden oluyor. Genelde tüm terör örgütleri korku salmak için kurulurken, bazılarının amacı sadece baskıcı bir rejimi değiştirmek oluyor. Biz Batı'da bunu anlıyoruz ve eğitim ve silah

sağlayarak bu amacı destekliyoruz. Fakat şurası da doğru ki, kalan örgütlerin çoğu kendi toplumuyla kavgalı ve politik ve dini değişikliklerin yanında toprak talebinde de bulunuyorlar.

Şunu unutmamalıyız; terör eylemleri artan bir hızla gerçekleşmeye devam ediyor. Terör örgütlerine karşı hazırlıklarımızı arttırarak bir dereceye kadar bu tehditle başa çıkabiliyoruz. Yakalanan teröristlere bakarak en önemlisinin uyanık ve bilinçli olmak olduğunu söyleyebiliyoruz. İstihbarat servislerimiz yeni tehdidi anlamaya başlıyor ve kullanılabilir bilginin akışı artmaya başlıyor. Terörü destekleyen ve sponsorluk eden hükümetlerin görev yapmasına izin verilmiyor. Kendi istekleriyle görevi bırakmazlarsa BM'nin birleşik kuvvetleri tarafından savaş açılması riskini göze almak zorunda kalıyorlar.

Medya artık her olayın terörizmle bağlantısı olduğunu düşünüyor ve haber değeri olan bir olay olduğunda yayınlarak halkın duyduğu korkunun daha da yayılmasını sağlıyor.

Nükleer ve biyolojik terörizm bir olasılık tabii, ama bu tür bir saldırının yakın gelecekte gerçekleşmesi ihtimali pek yüksek değil. Fakat intihar bombacıları hızla artıyor; özellikle 11 Eylül terörist gruplarca hayran olunacak bir başarı olmaya devam ediyor. Yeni saldırılara karşı en önemli savunmamız bilinçli ve uyanık olmaktan oluşuyor. Bu politika, dünya sorunlarına gerçekten barışçıl çözümler bulunana dek uygulanmaya deva edecek.

Daha önce de belirttiğim gibi, dünya üzerindeki birçok ülkeyi gezdim ve otuz yıldan fazla bir süre boyunca anti-terör çalışmalarına katıldım. Tüm bu süre içinde, farklı dinden, farklı ülkeden insanlarla tanıştım ve çalıştım. Tüm bunlara dayanarak şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki tüm insanlar aslında barış içinde yaşamak istiyor. Eminim dünya bugünleri atlatacak ve sonunda barış galip gelecek.

NOT

Kitap boyunca Irak'ta Saddam Hüseyin iktidarının devrilmesine yönelik bir savaş ihtimali olduğunu yer yer belirttim. 20 Mart 2003'te yerel saatle öğleden sonra saat 17.35'te ilk Amerikan füzele-
rinin Bağdat'a düşmesiyle bu ihtimal gerçeğe dönüştü. Fakat bu, dünyanın geri kalanının sandığı gibi bir savaş değildi; Körfez Sava-
şının aksine BM harekate katılmadı. BM Güvenlik Konseyi üyeleri, özellikle Almanya ve Fransa, Amerika'nın Saddam'ı Irak'tan çıkar-
mak için birleşik bir kuvvet toplamasına engel oldular. BM'nin ken-
di içindeki bölünmeleri engelleyememesine kızan ABD, İngiltere ve
destekçileri savaşa yalnız katılmaya karar verdiler. Başkan Bush,
Saddam'ın Irak'ı terk etmek için 48 saati olduğuna dair bir ültima-
tom verdi; aksi takdirde koalisyon güçleri Irak'ı işgal edeceklerdi.

48 saatlik süre dolduğunda, ABD dediğini yaptı ve hemen ilk
hava saldırılarını başlattı. Bahane edilen kitle imha silahlarının bir
türü bulunamaması ve bulunacak gibi de görünmemesi üzerine,
Amerika ve müttefikleri daha önce görmedikleri biçimde bir dışlan-
mayla karşılaştılar. Dünya çapında politikacılar ve sivil halk dev ba-
rış gösterileri düzenlediler.

Bağdat bombalanıyordu, fakat sadece askeri hedefler vurulma-
ya çalışılıyordu; sivillerin zarar görmesini kimse istemiyordu. Şehre
açılan ateş Saddam Hüseyin'i ve Baas Partisi'nin ileri gelenlerini ha-
zırlıksız yakalamak içindi. Bu, liderliğini zedeleyerek düşmanı bo-
yun eğmeye zorlayan bir şok operasyonuydu. Fakat amaca bir türlü
ulaşamadı; ilk haftanın sonunda binlerce Tomahawk füzesi şehir-
deki yapıları boş yere yerle bir etmişti. Televizyon kanallarındaki
görüntülerde kızıl alevler göğe doğru yükseldikçe tahrip daha da ar-
tıyordu. Sabah olup Bağdat sokakları sakinleştiğinde, insanlar gün-
lük hayatlarına devam etmeye çalışıyorlardı.

İlk hafta, İngilizler güneydeki petrol kuyularını kontrol altına

arak onları zarar görmekten kurtardı; petrolün gücünün yeni ve müreffeh bir Irak kurmak için kullanılacağı söyleniyordu. İnsani yardımın bölgeye ulaşabilmesi için malzeme yüklü gemilerin limanlara yanaşması sağlandı. Sonra Basra alındı, fakat izole edilen çatışmalar İngiliz birliklerini zorluyordu.

Amerikalılar Bağdat'a kuzeyden saldırdılar; birkaç gün içinde hedeflerinin sadece 160 km yakınına girebilmişlerdi. Ordu, bu gecikmenin düşmanla mücadele etmek zorunda kaldıkları için değil, destek birimlerinin kendilerine yetişmesini bekledikleri için gerçekleştiğini iddia ediyordu. Oysa Bağdat civarındaki Iraklı direnişi çok yönlüydü; bazıları teslim oluyordu, ama sonuna kadar mücadele etmeye yemin eden asker sayısı da az değildi. 1991'deki Körfez Savaşı'nda Iraklılar Kuveyt'ten kolayca çıkarılmışlardı, ama bu kez ülkelerini savunmaya kararlı görünüyorlardı. Taraflar basında da savaşıyorlardı. Irak'ın askeri kumandanları istilayı nasıl püskürttüklerini göstermeye çalışırken, Irak televizyonları bombaların masum sivilleri nasıl öldürdüğünü gösteriyordu. Basın başından beri bu savaşın göbeğindeydi. Hemen hemen bütün askeri birliklerin beraberlerinde özel bir muhabiri veya televizyon ekibi vardı. Basın bürolarındaki yetkililer daha fazla bilgi için sahadaki muhabirlerine baskı yapıyor, gazetelerini sattıracak her türden dramatik haberi ısrarla istiyorlardı. Ne yazık ki, Amerikalılar yanlışlıkla Iraklılardan fazla sayıda İngiliz askerini vurmuşlardı. Daha korkuncu ise kaçırılan Amerikan ve İngiliz askerleriydi; sonradan bunların öldürüldükleri haberleri geliyordu. Özellikle bu haberler halkın mücadelenin pek de iyi gitmediğini düşünmesine yol açıyordu. Gömülmek üzere evlerine gönderilen Amerikalı ve İngiliz askerlere dair haberler gerilimi artırıyordu; aslında diğer savaşa oranla ölü sayısı fazla sayılmazdı bile.

Savaşın 1 Mayıs 2004'te biteceği ilan edildi. Amerika ve taraftarlarının savaşı kazanacağına şüphe yoktu; en azından toprak bakımından. Bağdat'a ilk girişleri coşkuyla karşılanmıştı, halk dans edi-

yor, Saddam'ın büstlerini yıkıyordu. Buna rağmen Arap topluluklarının ortasında Amerikan tarzı bir Irak kurulabileceği şüpheliydi. Dahası, savaş, Müslüman-Hristiyan ilişkilerini geliştirmeye de yaramamıştı. Arap hükümetleri Amerikalıların karşısında duramıyorlardı, ama terör örgütlerinin bu konuda hiç endişesi yoktu. Bu savaş, sadece bölgedeki terör örgütlerine Batı'ya saldırmak için bir sebep daha kazandırdı.

Amerikalıların zaferi zaten kısa sürmüştü; bölgede küçük militan gruplar baş göstermeye başladı. Savaşın sona erdiği resmen ilan edilmişti ama aslında gerçek savaş yeni başlıyordu. Bu militan gruplar başlangıçta yavaş yavaş saldırıyordu; fakat gittikçe sıklıkları artmaya başladı. Araç bombaları ve intihar bombacıları işgalcilere çok zarar veriyordu. Saldırıların sıklığı arttıkça şiddeti ve basındaki yeri de artmaya başladı. 1348 Amerikalı, 75 de İngiliz hayatını kaybetti.

Artan ölü sayısı Amerikalıların ve İngilizlerin bu savaşı sorgulamalarına neden oldu; özellikle silah denetçileri, hiçbir kitle imha silahı bulamadıklarını itiraf etmeye yanaşmadıkça tepkiler daha da artıyordu. Politikacıların savaş çılgınlıkları yerini bölgeye demokrasi götürme nutuklarına bırakmıştı. Irak'ı demokratik bir ülke haline getirmek için büyük çaba sarf ediliyordu; erken seçimler yapılacak ve Iraklıların kendi kendilerini yönetip yönetemeyeceklerine bakılacaktı. Yoğun eğitim programları başlatılacak, yeni polis güçleri ve askeri güç oluşturulacaktı. Bu esnada intihar bombacıları da orduya, işgal güçlerine yardım eden Irak polisine ve yetkililerine saldırılar düzenlemeye devam ediyordu.

İşgal güçleri için savaş boyunca bir tek mutlu edici an olmuştu ki, o da 13 Aralık 2003'te devrik lider Saddam Hüseyin'in yakalanmasıydı. Amerikalılar, Hüseyin ailesine yakın olduğu söylenen ve Bağdat'ta yakalanan bir kişiden önemli bilgiler alarak bu operasyonu gerçekleştirmişti. Bu bilgiler birlikleri, Saddam'ın Tikrit'teki çift-

liğinin yakınında bir yeraltı deliğine giderek onu yakalamalarına yardım etmişti.

Dördüncü Piyade Bölüğü'nden altı yüz asker gece karanlığında yola çıkmışlardı. Kaynakları, Saddam'ın el-Dawr kentinin yakınlarındaki iki yeraltı sığınağından birinde olduğunu söylemişti; askerler de bu sığınaklara Wolverine 1 ve Wolverine 2 kod adlarını vermişlerdi. İlk sığınak boştu fakat ikincisinden sesler geliyordu. Bu sığınak, küçük bir çamur kulübeye çıkıyordu; girişi eski bir halıyla kamufle edilmişti. Birimler tam deliğe el bombası atacaklardı ki Saddam bitkin bir halde dışarı çıktı ve teslim oldu.

Üzerinde bir tüfek bulunmasına rağmen hiçbir direniş belirtisi göstermedi, sadece bir tür pazarlık yapmak istediğine dair bir konuşma yapmak için girişimde bulundu.

Anlaşılan o ki içinde küçük bir mutfağı ve içme suyu bulunan bu sığınakta birkaç haftadır saklanıyordu. Amerikan birlikleri, biraz daha araştırma yaptıktan sonra içeride 100\$'lık banknotlar halinde 750,000\$ nakit para ve iki AK-47 makineli tüfekle içi belge dolu bir valiz buldu. Deliğinden çıkan Saddam, yeri açıklanmayan bir bölgeye, sorgulanmaya götürüldü. Kısa bir süre sonra dünyanın her yerinde, sakal bıyığı birbirine karışmış Saddam'ın Amerikalı bir doktor tarafından muayene edildiği görüntüleri yayınlandı ve insanlar rahat bir nefes aldı. O zamana kadar "iskambil kartlarının arkasındakiler"den, yani Saddam rejminin en çok aranan isimlerinin çoğu yakalanmıştı. Fakat Saddam'ın işlediği suçlar için mahkemeye çıkaracağından başka bir haber çıkmadı. Daha sonra da kanser olduğu ve iki yıldan fazla ömrü kalmadığı açıklandı.

Öte yandan otomobillere yerleştirilen bombalar ve intihar bombacılarının düzenlediği saldırılar temel bir endişe olarak kalmaya devam ediyordu. Bu, terörün ciddi sorunlar doğuran yeni bir çeşidiydi; kaçırma ve kurbanın kafasını kesme gibi yöntemleri vardı.

Asker veya sivil, kadın veya erkek, Müslüman veya Hristiyan olmasına bakmadan bir yabancıyı kaçırıyor, görüntülerini kameraya çektikten sonra rehine karşılığında yerine getirilmesi imkansız bir talepte bulunuyor ve sonra da onu öldürüyorlardı. Bu çok dikkatli planlanmış şiddet gösterisinin amacı, Amerika ve müttefiklerine yardım eden herkesin kalbine korku salmaktı. Askerler, inşaat işçileri ve tıbbi yardım görevlileri bu eylemlerden zarar görüyordu. Washington merkezli Barış Enstitüsü İslam Uzmanı Gabriel Weimann, "Bu kafa kesme olayları, korku tiyatrosunun şimdiye kadar eşi görülmemiş bir örneğidir." dedi.

Rehinenin başı kesilirken çekilen görüntüleri, tüm dünyanın izlemesi için internete veriliyordu. Bu videolarda, ne olduğu anlaşılmayan bir slogan yazılı örtünün önünde önünde duran rehine ve maskeli adamlar görünüyordu. Şeytan Batı'nın kötülükleri üzerine yapılan bir konuşmadan sonra, elleri arkasından bağlı bir şekilde dizleri üzerinde duran rehinenin korkunç bir şekilde başı kesiliyordu. Elinde kocaman bir bıçak tutan kişi -muhtemelen grubun lideri- baş vücuttan ayrılınca kadar bıçağı rehinenin ensesine sürüyor ve işlemi tamamlıyordu. Rehinenin çığlıkları, diğer maskeli adamlar tarafından atılan "Allahü ekber!" çığlıkları tarafından bastırılıyordu. Sonra da kurbanın başı bir madalya gibi havaya kaldırılarak sergileniyordu.

İngiliz Kenneth Bigley'in ölümü de bu şiddetin bir parçasıydı. Savaşın yarattığı yıkımı restore etmek için çalışan bir işçi olan Bigley, Ebu Musab el-Zarkavi'nin Tevhid ve Cihat adlı örgütü tarafından kaçırıldığında altmış yaşındaydı. İngiltere başbakanı dahil birçok kişi Bigley'in hayatının bağışlanması için çağrıda bulundu; fakat sonuç alınamadı. 8 Ekim 2004'te başı kesilmeden önce Bigley'in kendisi de hayatı için yalvarmış, fakat netice alamamıştı.

Bunlardan sonra da Amerikalı görevlilerin Ebu Garib Hapishanesi'nde mahkumlara işkence ettikleri iddiaları ortaya atıldı.

Dünya televizyonlarına ve gazetelerine yansıyan haber herkes tarafından kınandı. Iraklı mahkumların birbirleriyle cinsel ilişkiye girmeye zorlandığı, vücutlarına elektrik verildiği iğrenç görüntüler, Amerika'nın kazanmak istediği saygınlığa ulaşmasına yardımcı olmadı tabii. Bush yönetimi, bu işkenceleri gerçekleştirenlerin cezalandırılacağını söyleyerek ortalığı yatıştırmaya çalışıyordu, ama olan olmuştu bir kere.

Sonunda Amerika ve müttefikleri düşman grupları barındıran merkez dışı bölgelere de birlik göndermeye karar verdiler ve Bağdat'ın doğusundaki Felluce'yle büyük bir operasyona başladılar. Bombaların, uçakların ve ağır silahlı kara birliklerinin başlattığı toplu saldırı Felluce'yi birçok yönden kuşatmıştı. Hedef, caddeleri, sokakları, tüm evleri tek tek boşaltmak ve hiç kimsenin şehirden ayrılmasına izin vermemekti. Saldırı çok fazla insan gücü gerektiriyordu. İlk kez İngilizlerden yardım istendi ve İngilizlerin "Black Watch" grubu, Bağdat yakınlarındaki "Dogwood" kampına geldi. Bu arada intihar saldırıları ve bombalı saldırılar da gerçekleşmeye devam ediyordu.

Seçimlerden önceki hafta bölgede çok geniş çaplı güvenlik önlemleri alınmıştı. Caddelerde araç dolaşması yasaktı, sokağa çıkma yasağı ilan edilmişti. Sonunda, 30 Ocak 2005'te, büyük gün geldi. Yaklaşık elli yıldır ilk kez Iraklılar oy kullanacaklardı. Saat 8.39'da, "Yeşil Bölge"den patlama sesleri duyuldu, Bağdat'ın batısında da bir araç patlamıştı, ölü sayısı belirsizdi. Oy verme merkezlerinin önündeki Iraklı kuyruğu göz alabildiğine uzanıyordu. Saat 11.30'da, dört intihar bombacısının saldırıları sonucu yedi kişi öldü, bir o kadar da yaralı vardı. Bir saat sonra başka bir patlama daha gerçekleşti ve altı kişi daha hayatını kaybetti. Gün boyu devam eden saldırılar sonucu yirmiden fazla kişi ölmüştü, bir sürü de yaralı vardı. Buna rağmen Irak'ta sevinçli bir hava vardı. Katılım sağlayan yüzde 58'lik nüfus, Amerikalıları başarılı olacakları konusunda teşvik etmişti.

Bu sevinç, Amerikalıların cezaevinde çıkan bir isyanı bastırmak için dört kişiyi öldürdüğü, altı kişiyi de yaraladığı haberiyle yarım kaldı. Mahkumlar Camp Bucca'da etrafı tellerle çevrili bir binada kalıyorlardı, ateş etmek tamamen gereksizdi.

Başka bir olayda, bir İngiliz C130J uçağı havadayken patlayarak içindeki dokuz mürettebatı ve bir askeri öldürdü. İlk rapor, teröristlerin SA7 füzeleriyle uçağı düşürdükleri yönündeydi, fakat sonradan patlamanın Bağdat'ın kuzeyindeki Balad Hava Üssü'ne taşınan patlayıcılar yüzünden meydana geldiği anlaşıldı.

Seçimler Bush yönetimi tarafından bir zafer olarak nitelendirilse de terörist grupların çoğu seçimlerin demokratik olmadığını, ülke başka bir gücün işgali altındayken gerçekleştirildiğini iddia ettiler. Bu durumda hangi taraf haklı olursa olsun, demokrasinin bir bedeli vardır; öyle görünüyor ki yakın gelecekte de Amerikalı, İngiliz ve Iraklı insanların can kaybının devamı söz konusu olacak.

İspanyol Treninin Bombalanması

Terörle savaşın odak noktası Irak gibi görünse de terörden zarar gören birçok ülke vardır, İspanya da bunlardan biri. 11 Mart 2004'te Avrupa, 1988'deki Lockerbie bombalamasından bu yana gördüğü en büyük terörist saldırıyı yaşadı. Saldırı, sabahın en kalabalık saatlerinde en işlek dört banliyö trenine on üç patlayıcı yerleştirilmesiyle gerçekleştirildi. Bombalardan üçü patlamadı, ama patlayan diğerleri 190 kişinin ölümüne neden oldu. Yaralı sayısı ise 1.800'ü bulmuştu, bunlardan yüzünün durumu ağırdı ve hastaneye yatırılmışlardı. Olayda hayatını kaybeden kırk kişi İspanyol değildi.

Madrid'deki Atocha İstasyonu'na gitmekte olan dört tren, yerel saatle 6.55 ile 7.15 arasında Alcalá de Henares'de durdu. Bu süre içinde trene büyük sırt çantaları yüklendi; çantalar öğrencilere ait oldukları için dikkat çekmediler. Patlayıcılar, çantalardan her biri-

nin içine saklanan cep telefonlarına gönderilen sinyallerin dönüştürülmesiyle aktif hale getiriliyordu. Tüm tren boyunca belirli aralıklarla yerleştirilen ilk dört bomba, yerel saatle 7.39'da Atocha İstasyonu'nda patladı. Üçü trenin hemen dışında Tellez Caddesi'nde patladı. İki dakika sonra El Pozo del Tio Raimundo İstasyonu'nda patlarken biri de saat 7.42'de Santa Eugina İstasyonu'nda patladı. Bombaların Atocha İstasyonu'nu tamamen yerle bir etmek ve daha fazla can kaybına yol açmak amacıyla yerleştirildiği düşünülüyor.

Bomba imha ekipleri Tellez'deki tren civarında iki tane patlamayan bomba buldular ve etkisiz hale getirdiler. Daha sonra da El Pozo'da patlamayan bir bomba bulundu ve bu da araştırmanın önemli bir kanıtı oldu. Bu bombaların patlamamasının nedeninin cep telefonlarının zamanlamasında bir problem yaşanması olduğu anlaşıldı.

Kurtarma ekipleri saat 8.00'da bölgeye vardılar, fakat yaralıları ölülerden ayırmak gerçekten zor bir meseleydi. Saat 9.30'u gösterdiğinde patlamanın korkunç bilançosu yavaş yavaş netleşmeye başlamıştı. Öğle saatlerinde basında acil kan ihtiyacı duyuruldu ve aceleyle tüm Madrid'e kan bağışlama merkezleri kuruldu. Madrid yönündeki trenlerin çoğu iptal edildi ve ulaşım, başka bir alternatif istasyona aktarıldı.

Saldırının ilk şüphelisi ETA olsa da örgüt suçlamaları reddediyordu. İspanya Başbakanı Jose Maria Aznar halkı, suçlunun ETA olduğuna ikna etmek için bir kampanya başlattı. ETA'nın tarihinde 800'den fazla ölü vardı ve örgüt daha önce sonuçları kendilerinin bile umduğundan kötü olan saldırılarda bulunmuştu. Fakat saldırıda kullanılan patlayıcıların Goma-2, yani ETA'nın 1980'lerin ortalarından bu yana kullanmadığı bir İspanyol yapımı bomba olduğu anlaşıncı, olayın ETA tarafından organize edildiğinden şüphe edilmeye başlandı. Bunun üzerine derinleştirilen araştırmalarda, saldırı

taktiklerinin daha çok İslami militan grupların taktiklerine benzediği anlaşıldı. Uzmanlar ETA'nın kitle saldırılarından önce uyarıda bulunduğunu hatırlattılar, bu kez hiç uyarı yapılmamıştı. Ayrıca, Madrid saldırılarıyla 11 Eylül'de Amerika'da gerçekleşen saldırılar arasında benzerlikler vardı: ikisi de çok iyi planlanmıştı ve sivil zayıyat vermek ve kitlesel yıkım gerçekleştirmek için benzer yöntemler kullanmışlardı. Dolayısıyla bu saldırılarda da El Kaide parmağı olma ihtimali konuşulmaya başlanmıştı ki İspanya İçişleri Bakanı Angel Acebes, yetkililerin Madrid'in dışındaki Alcalá de Henares'te bir minibüste en az yedi fünye ve Arapça bir kaset bulduklarını açıkladı.

13 Mart'ta patlamayan çantalardan birinde bulunan cep telefonu ile bağlantısı bulunduğu belirlenen beş kişi yakalandı. Üçü Faslı, ikisi de Hintliydi. Faslılardan Cemal Zougam'ın İspanya'daki El Kaide hüccresinin lideriyle bağlantısı vardı. Ertesi gün, El Kaide'nin Avrupa'daki sözcüsünden geldiği iddia edilen bir video kaset bulundu. Sözcü, bu eylemin İspanya'nın Amerika ile müttefik olması dolayısıyla gerçekleştirildiğini bildiriyordu. Bu olaydan sonra polis hemen tutuklamalara girişti; tutuklanan on dokuz kişiden on dördü suçlu bulundu. Yakalananlar sorgulandıkça tutuklamaların sayısı artmaya başladı. Bazı durumlarda sadece kanıt elde etmek için tutuklanan kişiler oluyordu.

31 Mart'ta İspanyol mahkemesi beş Faslı, bir Tunuslu için uluslararası tutuklama kararı çıkardı. Tunuslu Sarhane ben Abdelmajid Fakhet'ti ve Madrid saldırılarını gerçekleştiren grubun lideri olduğu sanılıyordu.

2 Nisan'da, Madrid ile Sevil arasındaki hızlı tren hattında patlamayan bir bomba bulunduğu, yeni bir tehdit daha olduğu anlaşıldı. Sonradan yapılan testlerle anlaşıldı ki bu saldırılarda kullanılan patlayıcılar 11 Mart'ta kullanılanlarla aynı tipteydi. Ertesi gün, özel kuvvetler Madrid'in dışındaki Leganes'te, dört teröristin saklan-

dığından şüphelendikleri bir apartman dairesine baskın düzenlediler. Dört terörist de öldürüldü. Öldürülenler arasında Tunuslu Sarhane ben Abdelmajid Fakhet de vardı.

Tüm soruşturmanın en ilginç noktası saldırılarda kullanılan patlayıcıları temin eden İspanyol Jose Emilio Suarez'ın yakalanmasıydı. Suarez suçunu itiraf etti -200 kilo dinamit temin etmişti- fakat hakime patlayıcıların terörist bir saldırıda kullanılacağını bilmediğini söyledi. Suarez'in eşi de yakalanmıştı ve üzerinde İspanyol Sivil Muhafız Birliği'nin başkanının özel numarasının yazılı olduğu bir kağıt parçası bulundu. Mahkeme, İspanyol tutuklu Antonio Toro Castro'yu -Suarez'in kayınbiraderi- çağırdı. Polis, bombalamayla alakası olan iki muhbiri de tutukladı, fakat olayla bağlantılarının ne olduğunu açıklamadı.

İspanya başkentinde yaşanan ölümler milyonlarca insanın öfkeyle sokaklara dökülmesine neden oldu. İnsanlar bu öfkelerini daha sonraki seçimde Başbakan Aznar'ı iktidardan indirerek gösterdiler. Bunun sebebi Aznar'ın saldırının failinin ETA olduğu yönündeki ısrarlarıydı. Olayla ilgili araştırmalar ve davalar halen devam ediyor.

Beslan, Rusya

1 Eylül 2004: Çeçen asiler bu kez Rusya'nın güneyinde, Vladikavkaz'ın 30 km kuzeyinde, Çeçenistan sınırındaki Beslan'a saldırdılar. Hedefleri bir ilkokuldu. O gün okulun ilk günüydü ve birçok aile okulun açılış seremonisi için çocuklarıyla birlikte okula gelmişti ki yerel saatle 9.00'da asiler saldırıya geçerek ilk etapta dört kişiyi öldürdüler, dokuz kişiyi de yaraladılar. Üzerlerinde bol miktarda silah ve bomba taşıyan asiler okulun kontrolünü ellerine aldılar. Rus birlikleri, 1994'te gerçekleşen savaştan bu yana ayrılıkçı Çeçenlerle mücadele ediyordu; yine bu savaş yüzünden 2002'de Moskova Tiyatrosu'nda da bir eylem düzenlenmişti. Çeçen asiler müzikal esna-

sında 700 kişiyi rehin alarak, Çeçenistan'daki savaş sona erdirilmezse rehineleri öldüreceklerini iddia etmişlerdi.

Okuldaki rehinelerin tam sayısı bilinmiyordu, fakat 700 ile 1200 arasında insan olduğu tahmin ediliyordu ki bunun yarısından fazlası çocuktur. Beslan'da yağmur yağmaya başladığında yüzlerce asker okulun etrafını sarmıştı bile, fakat asiler herhangi bir girişimde bulundukları takdirde yaşları yedi ile on yedi arasındaki çocukları öldüreceklerini söyleyerek tehditler yağıdırıyorlardı. Rus yetkililer asilerle pazarlık yapmaya çalıştılar, fakat tek elde edebildikleri içerideki çocuklara, ailelere ve öğretmenlere yiyecek-içecek gönderilmesi oldu.

Yetkililer bu saldırının arkasında ne olduğunu merak ederken, asilerin sözcüsü Haziran'daki bir gösteri sonucu tutuklanan Çeçenlerin serbest bırakılmasını ve Rusya'nın Çeçenistan'dan çekilmesini talep ettiler. Asilerin bu şekilde Çeçenistan'a özgürlük kazandıramayacağı belliydi; o halde elde etmek istedikleri şey en azından bir facia yaratarak, Başkan Vladimir Putin'in şöhretini ve güvenilirliğini zedelemektir. Hipotezleri şu şekildeydi: Rusların savaşta öldürdükleri her Çeçen'e karşı 50 çocuk öldüreceklerdi.

3 Eylül Cuma günü şafak söktüğünde havada yaklaşan bir şeylerin kokusu vardı. Moskova'dan özel birlikler getirilmiş, hareket için hazır pozisyona geçirilmişlerdi. Bir önceki gün olduğu gibi o gün de okul etrafında çalışmalar devam ediyor ve küçük bir öğrenci grubunun serbest bırakılmasına çalışılıyordu. Fakat asilerin taleplerinden taviz vermeyen tavırları Rus yetkililere çok az seçenek bırakıyordu. Artan sıcaklık gibi sorunlar nedeniyle okulun içinde de koşullar ağırlaşmaya başlamıştı; anlaşıldığı üzere pazarlıklar, çözüm için bir seçenek olmaktan artık çıkmıştı.

Hücum çok başarısızdı. Askerler aynı anda birden fazla noktadan binaya hücum ettiler. Aniden duyulan büyük patlamayla jim-

nastik salonunun tavanı yerle bir oldu ve salonda tutulan rehinele-
rin çoğu hayatını kaybetti. Bu patlamanın Rusların Alfa ekibinin
kullandığı bir cihaz sonucu gerçekleştiği sanılmıştı, ama sonradan
hazırlanan raporlar saldırının kaynağının bizzat asiler olduğunu
gözler önüne serdi. Birlikler ateşe devam ederken asilerin bir kısmı-
nın binadan kaçarak yakındaki bir eve sığındıkları haberi geldi. Fa-
kat o şartlar altında asilerin kaçması imkansızdı; bu, saldırı ekibinin
bölgeyi güvenlik çemberine almadan harekate başladığını gösteri-
yordu. Birkaç saat sonra silah sesleri kesildi, fakat hareket beklenen
sonuca ulaşamamıştı. Koordinasyon eksikliği ve olay yerinde yeterli
tıbbi önlemlerin alınmamış olması, hareketin 330 ölüyle sonuçlan-
masına neden oldu. Yetkililer 259'u çocuk olmak üzere toplam 704
kişinin olaydan kurtulduğunu, on tanesi Arap olmak üzere toplam
yirmi yedi asinin de öldürüldüğünü açıkladılar. Üç tanesi sorgulama
için hayatta bırakılmıştı.

Belki daha az dramatik ama eşit derecede ölümcül terörist sal-
dırlar dünya çapında gerçekleşmeye devam ediyor; bombalamalar,
kafa kesmeler, kurşunlamalar sürüp gidiyor.

Bütün anlattığım yaşananlardan sonra, 26 Aralık 2004'te deni-
zin altında bir deprem oldu. Depremi oluşturduğu tsunami nere-
deyse tüm Hint Okyanusu'nu yuttu. Endonezya, Sri Lanka, Güney
Hindistan ve Tayland kıyılarına vuran dev dalgalar on beş metre
yükseklikleriyle karaya çarptılar. Bugün bilinen ölü sayısı yaklaşık
228.000, fakat gerçek rakam muhtemelen 300.000'i buluyordur.
Kurbanların çoğu tsunaminin ilk dakikalarında hayatlarını kaybetti-
ler. Dünyanın geri kalanı gibi ben de bu korkunç trajediyi izledim
ve yeni bir insani krizin, savaşa bir kez daha farklı bir perspektif ka-
zandırdığını gördüm...

EK A:

TERÖR ÖRGÜTLERİ

Aşağıda listelenen terör örgütlerinin ve devrimci grupların çoğu bugün hâlâ aktiftir. Bazıları altı ayda bir bir saldırı düzenlerken, HAMAS gibi olanlar daha aktif. Eylemleri sonucunda hepsi aynı sonuca ulaşıyor: ölüm. Çoğunlukla terörist saldırılarda ölenler masum insanlar oluyor.

Biraz perspektif kazandırmak gerekirse, aşağıda sıralanan örgütlerin hepsinin üye sayısı toplamının 30.000 kişiyi bulduğunu söyleyebiliriz. Bu sayı da aşağı yukarı terörist saldırılar sonucu her yıl ölen insan sayısına eşit.

1. Ebu Nidal Örgütü (ANO) – Dünya çapında
2. Ebu Sayyaf Grubu (ASG) – Filipinler
3. Breton Kurtuluş Ordusu (ARB) – Fransa
4. Silahlı İslami Grup (GIA)
5. Ulusal Kurtuluş Silahlı Kuvvetleri (FALN)
6. Ermenistan'ın Kurtuluşu İçin Gizli Ermeni Ordusu (ASALA)

7. Ulusal Kurtuluş Ordusu (ELN)
8. Aum Supreme Truth (AUM) – Japonya
9. Bask Vatanı ve Bağımsızlığı (ETA) – İspanya
10. Devrimci Sol
11. Filistin'in Kurtuluşu İçin Demokratik Cephe (DFLP)
12. Bretagne Kurtuluş Cephesi (FLB)
13. Somali Kurtuluş Cephesi (FLCS)
14. Korsika Ulusal Hürriyet Cephesi (FNLC)
15. İslam Cemaati (IG)
16. HAMAS (İslami Direniş Hareketi)
17. Mücahid Hareketi (HUM)
18. Hizbullah (Tanrı'nın Partisi)
19. İslami Direniş Hareketi
20. Jaish-e- Mohammed – Hindistan
21. Japon Kızıl Ordusu (JRA)
22. Kach and Kahane Chai – İsrail
23. Kürdistan İşçi Partisi (PKK)
24. Tamil Eelam'ın Hürriyet Kaplanları (LTTE)
25. Tanrı'nın Direniş Ordusu (LRA) – Uganda
26. Mujaheddin-e Khalq Örgütü (MEK veya MKO)
27. Filistin İslami Cihat Örgütü (PIJ)
28. Filistin Kurtuluş Cephesi (FKÖ)
29. Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC)
30. Filistin Özgürlük Halk Cephesi Genel Kumandası (FHKC-GK)
31. El Kaide – Dünya çapında şebeke
32. Kolombiya Devrimci Silahlı Kuvvetleri (FARC)

33. 17 Kasım Devrimci Örgütü (17 Kasım)
34. Devrimci Halk Özgürlük Partisi/Cephesi (DHKP/C)
35. Devrimci Halk Mücadelesi (ELA)
36. Devrimci Birleşik Cephe (RUF) – Sierra Leone
37. Parlayan Yol (SL)
38. Tupac Amaru Devrimci Hareketi (MRTA)
39. Alex Boncayao Tugayı (ABB)
40. Devamlı İrlanda Cumhuriyet Ordusu (CIRA)
41. İrlanda Cumhuriyet Ordusu (IRA)
42. Özbekistan İslami Hareketi (IMU)
43. Kraliyet Gönüllü Kuvvetleri (LVF)
44. Yeni Halk Ordusu (NPA)
45. Turuncu Gönüllüler (OV)
46. Demokratik Kamboçya Partisi (Kızıl Kimenler)
47. Kırsal İrlanda Cumhuriyet Ordusu (PIRA)
48. Qibla ve Gansterliğe ve Uyuşturucuya Karşı Halk (PAGAD)
49. Gerçek İrlanda Cumhuriyet Ordusu (rIRA)
50. Kızıl Taraf Savunucuları (RHD)
51. Sih Terörizmi
52. Sudan Halkın Kurtuluş Ordusu
53. Ulster Özgürlük Savaşçıları (UFF)
54. Ulster Gönüllü Kuvveti (UVF)
55. Zviadists - Rusya

EK B:

1970'TEN BU YANA

GERÇEKLEŞEN BÜYÜK TERÖR SALDIRILARI

6 Eylül 1970: FHKC üyeleri üç uçağı kaçıırarak Ürdün'deki Dawson Alanı'na götürürler. Rehinelerin hepsi serbest bırakılsa da 12 Eylül'de üç uçağı da havaya uçururlar. Olaya Ürdün yetkilileri tarafından şiddetle karşılık verilir ve yüzlerce Filistinli ölür. Filistinliler "Kara Eylül" olarak bilinen örgütlenmeyle karşılık vereceklerdir.

21 Temmuz 1972: Bir IRA bombası, Kuzey İrlanda Belfast'ta 11 kişiyi öldürür, 130 kişiyi yaralar. On gün sonra, IRA'nın üç araca yerleştirdiğı bombalar Claudy kasabasında altı kişinin ölmesine neden olur.

5 Eylül 1972: Münih Olimpiyatları Katliamı: Filistinli "Kara Eylül" grubundan sekiz terörist Olimpiyat Köyü'nde on bir İsrailli atleti kaçıırır. Batı Alman yetkililerinin yüzüne gözüne bulaştırdığı kurtarma operasyonu sonucunda at-

letlerden dokuzu hayatını kaybederken teröristlerden de beş kişi öldü.

3 Şubat 1976: İçinde 30 çocuk bulunan bir okul servisi FCLS'nin dört üyesi tarafından Cibuti yakınlarında kaçırılır. Asiler şoföre kendilerini 180 km öteye, diğer asilerin pazarlık yapmak için bekledikleri Somali sınırına doğru götürmelerini söylerler. Ertesi gün, öğlen saatlerinde Fransız GIGN'in nişancıları beş teröristten dördünü vururlar. Hayatta kalan tek terörist ise öldürülmeden önce bir çocuğu öldürmeyi başarır.

27 Haziran 1976: Alman Baader-Meinhof Grubu ve FHKC üyelerinden oluşan karma bir grup 258 yolcusuyla birlikte bir Air France uçağını kaçırlar. Uçağı Uganda'ya inmeye zorlarlar, 3 Temmuz'da İsrailli komandolar başarılı bir şekilde yolcuları kurtarırlar.

23 Mayıs 1977: Hollanda'da Assen ile Groningen arasında seyahat eden bir tren dokuz Molüklü* terörist tarafından kaçırılır, 51 kişi rehin alınır. Aynı zamanlarda Bovensmilde'de bir okulda çoğu çocuk 110 kişi rehin alınır. Bekleyiş üç hafta sürer; sonunda Hollandalı askerler trene bir operasyon düzenleyerek teröristlerden altısını öldürür, üçünü sağ ele geçirirler. Olay esnasında panikleyen iki rehine de hayatını kaybeder.

13 Ekim 1977: LH181 sayılı bir Lufthansa uçağı, Palma Mayorka'dan Frankfurt'a uçarken FHKC tarafından kaçırılır. Uçak, Mogadişu'ya inene kadar Orta Doğu üzerinde uçar. Aden'de pilotun öldürülmesi üzerine Batı Alman hükümeti harekete geçer. Alman GSG9'un timi ve iki SAS koman-

* E.N.: Molük Adaları'nda yaşayan halk.

doşu uçağa düzenledikleri bir operasyonla teröristlerden üçünü öldürür, birini de ağır yaralar.

16 Mart 1978: İtalyan Başbakanı Aldo Moro, Kızıl Tugay tarafından kaçırlır ve kaçırıldıktan 55 gün sonra öldürülür.

4 Kasım 1979: İranlı radikaller Tahran'daki Amerikan Elçiliği'nin kontrolünü ellerine geçirerek 66 Amerikalı diplomatı rehin alırlar. Amerikalı bir kurtarma ekibinin giriştiği operasyon bir faciayla sonuçlanır ve Amerikalılardan bir kısmı hayatlarını kaybederler. Rehinelerden çoğu 20 Ocak 1981'e kadar serbest kalamaz.

20 Kasım 1979: 200 İslami terörist Mekke'deki Büyük Cami'yi kuşatarak binlerce hacıyı rehin alırlar. Suudi ve Fransız güvenlik güçleri camiyi geri alırlar, fakat 250 kişi ölür ve 600 kişi yaralanır.

30 Nisan 1980: İran'dan Kuzistan'ın Kurtuluşu adlı örgütten altı kişi Londra'daki İran Elçiliği'ne girerek 26 kişiyi rehin alırlar. Birkaç gün süren pazarlıklarda rehinelerden beşi serbest bırakıldıktan sonra SAS, elçiliğe bir operasyon düzenler. Rehinelerden ikisi teröristler tarafından öldürülürken on dokuzu serbest kalır. Altı teröristten ise sadece bir tanesi hayatta kalmayı başaracaktır.

6 Ekim 1981: Mısır Başkanı Enver Sedat öldürülür. Takfir Wal-Hjira grubu saldırıdan sorumlu tutulur.

18 Nisan 1983: İslami Cihad grubu Beyrut'taki ABD Elçiliği'ne 400 kiloluk patlayıcı dolu bir kamyonla intihar saldırısı düzenlediğinde, CIA'in Orta Doğu direktörü dahil olmak üzere 63 kişi öldü, 120 kişi yaralanır.

23 Ekim 1983: İslami Cihad Beyrut'taki Askeri Kışla'ya ikinci bir intihar saldırısı düzenledi. 12.000 kiloluk patlayıcı taşıyan kamyon, 242 Amerikalının ölmesine neden oldu. Aynı an-

da Fransız kışlasına düzenlenen bir saldırı da 58 Fransız askerinin öldürölmesiyle sonuçlanır.

12 Nisan 1984: İspanya'daki ABD Hava Üssü yakınlarındaki bir restorana düzenlenen bir saldırı sonucunda 18 Amerikan askeri öldü, 83 sivil yaralanır. Saldırının sorumluluğunu ise Hizbullah üstlenir.

5 Haziran 1984: Hindistan güvenlik güçleri Sih teröristler tarafından ablukaya alınan Altın Tapınak'a bir operasyon düzenlerler ve yüzden fazla insan hayatını kaybeder.

31 Ekim 1984: Hindistan Başbakanı Indira Gandhi güvenlik güçleri tarafından vurularak öldürölür.

23 Haziran 1985: Bir Air India Boeing 747'si, Atlantik üzerindeyken patlayan bir bomba sonucu infilak eder. Uçaktaki 329 kişi ölür. Saldırından Kaşmir teröristleri sorumlu tutulmaktadır.

30 Eylül 1985: Dört Sovyet diplomat Beyrut'ta Sünni Müslümanlar tarafından kaçırlır. İçlerinden biri öldüröldükten sonra, Ruslar teröristlerin ailelerini kaçırp sakatlayarak karşılık verirler. Bunun üzerine kalan üç diplomat serbest bırakılır.

8 Ekim 1985: Achille Lauro isimli gemi Akdeniz'de seyrederken Filistinliler tarafından kaçırlır. Gemide 700 yolcu vardır. Teröristler kaçmayı başarmadan önce Amerikalı bir yolcu-yu öldürürler.

5 Nisan 1986: Libyalı teröristler, Batı Almanya'da bir gece kulübüne bomba yerleştirtince iki Amerikan askeri ölür, 79 kişi yaralanır.

21 Aralık 1988: Bir Pan-Am 103 uçağı İskoçya Lockerbie'ye giderken infilak eder. Uçaktaki 259 kişi ve karadan 11 kişi hayatını kaybeder. Saldırından Libyalı teröristler sorumlu tutulmaktadır.

- 17 Mart 1992:** Arjantin, Buenos Aires'teki İsrail Elçiliği'nde büyük bir bomba patlar; 29 kişi ölür, 242 kişi yaralanır. Saldırıdan Hizbullah sorumlu tutulmaktadır.
- 26 Şubat 1993:** Mısırlı bir ruhban olan Ömer Abdülrahman'ın takipçileri Dünya Ticaret Merkezi'ne bir saldırı planlarlar. Binanın garajına yerleştirilen bomba altı kişiyi öldürür, binlerce kişiyi yaralar.
- 25 Şubat 1994:** Sağ kanattan radikal bir Yahudi, aynı zamanda bir ABD vatandaşı olan Baruch Goldstein, Batı Şeria'da bir camideki Müslümanları makineli tüfekle tarar. Linç edilmeden önce 29 Filistinliyi öldürür, 150 kişiyi de yaralar.
- 24 Aralık 1994:** Silahlı İslami Grup'un üyeleri Cezayir'e gidecek olan bir Air France uçağını kaçırlar. Uçak, Paris'e gittiğinde GIGN ekibi başarılı bir operasyonla yolcuları kurtarır ve dört teröristi öldürür.
- 20 Mart 1995:** Aum Shinri-kyu Tokyo'da bir metro istasyonuna sarın gazı saldıığında on iki kişi ölür, binlerce kişi yaralanır. İkinci bir saldırı da Yokohama metrosunda gerçekleşir.
- 19 Nisan 1995:** Radikal sağcılar Timothy McVeigh ve Terry Nichols, Oklahoma City Federal Binası'na bombalı bir saldırı düzenlerler. Ortaya çıkan yıkım 166 kişiyi öldürür, yüzlerceşini de yaralar.
- 31 Ocak 1996:** Tamil Kaplanları'nın üyeleri patlayıcı dolu bir kamyonu Sri Lanka, Kolombo'daki Merkez Bankası'na sürerler. Patlama 90 sivilin ölümüne, 1.400'ünün de yaralanmasına yol açar.
- 26 Şubat 1996:** HAMAS'lı intihar bombacılarından biri Kudüs'te bir otobüste patlattığı bomba sonucu 26 kişiyle birlikte kendisini de öldürür, 80 kişi de yaralanır.

- 15 Haziran 1996:** IRA Manchester'in büyük alışveriş mağazalarından birine büyük bir bombalı saldırı düzenler. Ölen olmaz ama 206 kişi yaralanır. Bombanın yarattığı hasarı tamir etmek milyonlarca dolara ve üç yıla mal olur.
- 25 Haziran 1996:** Bir yakıt kamyonuna yerleştirilen bomba, Suudi Arabistan'ın Dahrn kentindeki Amerikan kompleksinin önünde patlatılır. 19 Amerikan askeri personeli ölür, 515'i yaralanır.
- 20 Temmuz 1996:** İspanyol terör örgütü ETA Reus'taki havaalanında patlattığı bombayla yabancılara karşı yürüttüğü terör kampanyasına devam eder. Ölen olmaz, 35 kişi yaralanır.
- 17 Aralık 1996:** Tupac Amaru, Lima'daki Japon Konsolosluğu'nu bir parti sırasında ablukaya alır. Yedi yüz rehinin içinde çok sayıda diplomat vardır. Aylar süren pazarlıklardan sonra Peru hükümeti, başarılı bir operasyonla asileri öldürerek konsolosluğun kontrolünü ele geçirir. Rehinelere birisi ve iki polis memuru hayatını kaybeder.
- 17 Kasım 1997:** El Cemaat El İslamiye grubunun üyeleri Luxor'daki Hatşepsut Tapınağı'na giderek otomatik silahlarla içerideki turistlere ateş açarlar. 58 turist ve dört Mısırlı ölür. Teröristler yakınlardaki dağlarda sıkıştırılınca intihar ederler.
- 7 Ağustos 1998:** Kenya, Nayrobi'deki ABD elçiliğinin girişinin yakınında patlayan bomba sonucu 12 Amerikalı, 32 yabancı servis memuru, 247 Kenyalı vatandaş ölür. Beş binden fazla kişi de yaralanır. İkinci bir bomba da, yalnızca dakikalar sonra Tanzanya'daki ABD elçiliğinde patlar. 10 kişi ölür, 80 kişi yaralanır. Usame bin Ladin'e bağlı gruplardan şüphelenilmektedir.
- 15 Ağustos 1998:** Gerçek IRA, Kuzey İrlanda'nın merkezinde bulunan alışveriş bölgesinin içindeki adliye sarayının dışına

yerleştirdiği bombayı patlatınca 29 kişi öldü, 330 kişi yaralanır.

1 Mart 1999: 150 adet silahlı Hutu, Uganda'daki turist kamplarına saldırarak dört Ugandalıyı öldürdü, 16 turisti de kaırır. İçlerindeki Amerikalılardan ikisi ve diğer altı turist öldürölür.

12 Ekim 2000: Aden'de Amerikan kruvazörü U.S.S. Cole'a patlayıcıyla dolu küçük bir sandal vasıtasıyla bir saldırı düzenlenir. Patlama 17 denizcinin ölümüne, 38'inin de yaralanmasına neden olur. Usume bin Ladin'e bağlı gruplardan şüphelenilmektedir.

9 Ağustos 2001: HAMAS üyeleri Kudüs'te bir pizzacıya düzenlenen saldırının sorumluluğunu üslenirler. Patlama 15 kişiyi öldürür, 90 kişiyi yaralar.

11 Eylöl 2001: Usume bin Ladin'in El Kaidesi'ne bağlı gruplar iki ticari uçağı kaırarak New York'taki Dünya Ticaret Merkezi'ne çarparlar. Üçüncü bir uçak Washington D.C.'deki Pentagon'a çarpar. Dördüncüsünün hedefinin de Washington olduğu sanılmaktadır, fakat uçak Pennsylvania'da düşer. Toplamda 5000'den fazla insan hayatını kaybeder.

12 Ekim 2002: Gece yarısından bir saat önce Endonezya'nın Bali adasında, Kuta sahilinde iki büyük patlama olur. Patlamalar sonucunda 180 kişi ölür, 300'den fazla kişi yaralanır, çoğu da Avustralyalı turistlerdir. Bombaları radikal İslamcı bir grubun yerleştirdiği düşünölmektedir.

23 Ekim 2002: 50 Çeçen gerilla Moskova Tiyatrosu'nu ele geçirerek 700 kişiyi esir alırlar. 41 rehine ilk birkaç saat içinde serbest bırakılır, karşılığında asiler televizyona istedikleri açıklamada bulunurlar. Bundan sonra daha başka rehinelere bırakılrsa da Rus yetkilileri tiyatroya bir operasyon düzenler-

ler. Operasyon sırasında 115 kişi Rus ekibinin silahlarından çıkan kurşunlarla ölü.

28 Kasım 2002: Kenya, Mombassa'da, Paradise Otel'i'ne düzenlenen bombalı saldırıda üç islami militan dahil on sekiz kişi öldü, kırktan fazla kişi yaralandı. Ölenlerden üçü ve yaralananlardan on sekizi İsraili turistlerden oluşuyordu. Aynı gün, iki tane yerden ateşlemeli, omuzda taşınan SA-7 füzesiyle, 261 kişiyi İsrail'e götürmekte olan Arkia Havayolları'nın Boeing 757'sine saldırıda bulunuldu. Fakat iki füze de hedefini vuramadı.

12 Mayıs 2003: İslami militanlar Suudi Arabistan, Riyad'daki üç tesisise saldırdıklarında Batılı petrol işçileri ateş altında kaldılar. Toplamda 35 kişi öldü, 194 kişi yaralandı.

16 Mayıs 2003: 12 İslami intihar bombacısı, Fas, Kazablanka'daki turist merkezlerine yönelik, beş adet eşzamanlı saldırı düzenlediler. Hedefler arasında bir İspanyol restoranı, bir Yahudi merkezi, bir otel ve de Belçika Konsoloslugu vardı. 42 kişi öldü, 100'den fazla kişi yaralandı. Fas Hükümeti İslami örgüt El- Assirat El-Müstakim'i suçladı.

1 Ağustos 2003: Kuzey Osetya'da, Mozdok'taki bir Rus askeri hastanesi, yakınlarında patlayıcı yüklü bir kamyonun havaya uçması sonucu tehdit altında kaldı. Patlama elli kişinin ölümüne yol açarken, sayısız kişinin de yaralanmasına sebep oldu. Rus otoriteleri, saldırıdan, Çeçen asilerinin lideri Şamil Basayev'i sorumlu tuttular.

2 Ağustos 2003: Bağdad'daki Ürdün Konsoloslugu, geniş bir kamyon kullanan bir intihar bombacısının saldırısına uğradı. Olayda 19 kişi öldü, elli kişi yaralandı.

19 Ağustos 2003: Bağdad'daki BM karargahları, Irak ordusuna ait yüklü miktarda patlayıcı taşıyan bir kamyonun, BM dela-

gasyonunun kaldığı Kanal Otel'i'nin önünde patlaması sonucu saldırıya uğradı. Caddenin karşısında bulunan bir hastane de olay sonucu büyük hasara uğradı. BM Özel Temsilcisi Sergio Viera de Mello dahil 23 kişi öldü. Yüzden fazla kişi de yaralandı. Ebu Hafız El-Masri Şehitlerinin Tugayları adında bir El Kaide kolu saldırının sorumluluğunu üstlendi.

20 Kasım 2003: Irak'taki intihar saldırıları, başkent Bağdad'da düzenlenen bir dizi bomba yüklü araçla devam etti. Irak polis karakollarına dört saldırı gerçekleştirildi; beşinci ve en imha gücü yüksek olan bomba ise Uluslararası Kızılhaç Komitesi'nin merkezine yönelikti. En az 35 kişi ölürken, 230 kişi de yaralanmıştı. İntihar bombacılarından birinin aracındaki bomba patlamayınca, saldırgan yakalandı. Yakalanan saldırgan, üzerinden çıkan Suriye kimliğine de işaret ederek kendisinin Suriye vatandaşı olduğunu iddia etti.

29 Kasım 2003: İngiliz bankası HSBC ve İngiliz Konsolosluğu önünde gerçekleşen patlamalar sonucunda, İstanbul bir kez daha saldırıya uğramış oldu. Başkonsolos Roger Short dahil olmak üzere 27 kişi hayatını kaybetti, en az 450 kişi de yaralandı.

11 Mart 2004: İspanya, Madrid'deki trenlerde gerçekleşen on bombalı saldırı sonucu 190 kişi öldü; yaralı sayısı ise 1.800'ün üzerindeydi. Araştırma sonuçları İslami militanlara işaret ediyordu. 3 Nisan günü, yedi militan Madrid'in Leganes bölgesinde bir apartmanda sıkıştırıldılar. Özel birlikler kendilerini yakalamak üzere harekete geçtiklerinde militanların patlattıkları bomba sonucunda iki kişi öldü, on bir kişi de yaralandı.

29 Mayıs 2004: İslami militanlar, Suudi Arabistan'ın doğusundaki, El Khobar adlı yabancı petrol tesisini ele geçirdiler. Suudi Arabistan Özel Kuvvetleri'nin düzenlediği başarısız kurtarma operasyonu esnasında, saldırganlar 22 rehineyi öldürdüler. Militanlardan en az üç kişi kaçmayı başarırken, içlerinden sadece biri yakalanabildi.

1-3 Eylül 2004: Beslan'da bir Rus okulu Çeçen bölücüler tarafından sarılır. Binden fazla kişiyi rehin alırlar. Rus Özel Kuvvetleri'nin gerçekleştirdiği hücum sonucunda çoğu çocuk en az 326 kişi ölür, 727 kişi de yaralanır. Bir kez daha militanların bazıları kaçmayı başarır.

TEŞEKKÜRLER

Bu kitap, ne tarihi ne de kanuni açıdan bir hüküm değildir; daha çok olanların yeniden inşasıdır. Bu kitabı hazırlarken birçok kaynaktan yardım aldım, isimlerinin açıklanmasını istemeyen Filistinli kaynaklarım oldu. Kitap üzerinde bir yıldan fazla çalışan araştırma asistanım Julie Pembridge'ye teşekkür ederim. Arşivlerinden faydalanmama yardımcı olduğu için BBC International LTD'nin CEO'su Andrew Howell'a da teşekkür ediyorum.

Hiç kimse bir kitabı tamamen kendi başına yazamaz –hepimizin bir akıl hocasına, bir eleştirmene ve çoğu zaman benim durumumda olduğu gibi bir düzeltmene ihtiyacı vardır. Rod Gren her ayrıntıyı kontrol etti ve kitaba son şeklini verdi.

Son olarak Virgin Books'a, özellikle en çok ihtiyaç duyduğumda bana dinlenme fırsatı tanıyan Mark Wallace'a en içten teşekkürlerimle...

TERÖRİZM

BARRY DAVIES

Bugünün dünyasında hiç kimse masum ve tarafsız değil. Herkes ya ezenin ya da ezilenin yanında.

*George Habash
Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Lideri*

İnandığı dava için savaştığını iddia eden bir terörist liderin, yöntem olarak insan öldürmeyi seçmesinin nedenini bu cümleler özetliyor belki de. İnsanlığa ve barışa duyulan güvensizlik... "Hiç kimse masum değil" diyor bir terörist lideri. 21. yüzyıl insanı belki özünden, saflığından uzaklaşmış ve modernizmin yan etkileri sonucu kirlenmiş olabilir; peki hangi insan evladı sırf bu yüzden binbir parçaya bölünerek bu dünyaya zorla veda etmeyi hak eder?

Terörizme dair en önemli soru işte bu olmalı. Hangi sebep bu şekilde can almayı meşru kılabilir? Hayatlarını böyle bir yola adayan insanların nasıl bir motivasyonları vardır ki en sıradan insanlar bile bir anda gözü kanlı katillere dönüşür? Kimdir bu insanlar? Neden terörü seçerler ve nasıl vicdanları sızlamadan hiç tanımadıkları insanları öldürürler?

Eski SAS Komandosu Barry Davies, işte bu sorulardan yola çıkarak bir dünya fenomenini mercek altına alıyor. Askeri tecrübesini, terör örgütlerinin tarihleriyle ve günümüze kadar gerçekleştirdikleri faaliyetlere yönelik geniş araştırmasıyla birleştiren Davies, şahıslar üzerinden yaptığı tahlillerle, genelde terör incelemelerinde ihmal edilen bir şey yapıyor ve terör olgusunun insani boyutlarına dikkat çekiyor. Şu anda elinizde bir tür "terör gerçeğini anlama ve korunma rehberi" tutuyorsunuz. Bir zamanlar birkaç kişinin şikayetlerini anlatabilmek için uçak kaçırmasından başka bir şey olmayan terörizm, nasıl oldu da günümüzün en korkunç kabuslarından biri haline geldi? İşte bir dünya fenomenin iç yüzü...

ISBN 9944-975-18-4

9 789944 975186

www.truvayayinlari.com

15,00 YTL